

Efendimiz'e (r.a) Yapılan

SUIKASTLER

Dr. Hilal & Abdullah KARA

Efendimiz'e (Sallallahu
Aleyhi ve
Sellem) Yapılan

SUİKASTLER

Dr. Hilal & Abdullah KARA

 SIYER
YAYINLARI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

EFENDİMİZ'E (SAS) YAPILAN SUİKASTLER

Dr. Hilal & Abdullah KARA

Siyer Yayınları: 61

Gelişim: 49

Eser Adı

Efendimiz'e (sas) Yapılan Suikastler

Yazar

Dr. Hilal & Abdullah KARA

Editör

Muhammed Ali Alioğlu

Kapak & Mizanpaj

Mücahit Ak

ISBN

978-605-9283-90-8

Nişanca Mah. Zekai Dede Sk. No: 22 Eyüp/İstanbul

Tel & Fax: (0212) 544 76 96 – (0212) 544 58 46

Gsm: (0554) 930 07 04 Web: www.siyeryayinlari.com

Bu eserin e-kitap çevrimi **SaveAs Bilişim** tarafından yapılmıştır.
www.saveas.com.tr

Bir Kaç Söz

Suikast, hak ve hakikat karşısında acze düşmek, düşünce ve fikir mücadelesinden kaçarak, zulme sığınmaktır.

Suikast, zâlimlerin toplumları sindirerek dize getirme vasıtasıdır.

Suikast, egemenlerin sıkça başvurduğu can yakan bir silahtır.

Suikast, kaçak güreşmek, hasmı en kısa yoldan bertaraf etmektir.

Suikast, yiğide pusu kurmak, gaflet anını gözleyerek arkasından vurmaktır.

Zâlimler kimi zaman karşılarına dikilen yiğitten, kimi zaman toplum tepkisinden korkarlar. Korkuları dağları aşınca, sinsi planlar yapmaya başlar, akla hayale gelmedik tuzaklar kurarlar. İlk fırsatta harekete geçip meşum emellerine ulaşırlar.

Suikastler, tarihin her döneminde ve her toplumda olagelmıştır, denilse abartılmış olmaz. Hak batıl mücadelesinin olduğu her yerde, adalet arayışının sürdüğü her zeminde suikaste başvurulur. O, zâlimlerin akıllarından çıkarmadığı en etkili silahtır. Baskı, zulüm, işkence ile sindiremedikleri, bilgileri alt edip fikirleri ile susturamadıkları insanlara tahammül edemeyen zâlimler, onları yok etmek isterler. Bunu kimi zaman başkalarına ibret olsun diye insanların gözü önünde açıkça yaparak halkı sindirirler. Kimi zaman tepkiden korkup. Pusu kurarak yaparlar. Ama mutlaka yaparlar. Asla vazgeçmezler.

Suikastler, hak batıl mücadelesinde dengeleri değiştiren en önemli sebeplerden biridir. Tarih, faili meçhuller mezarlığıdır, denecek kadar çok suikast yapılmış veya denenmiştir. Nerdeyse bütün peygamberler öldürülmeye kalkışılmış, bir çoğu şehit edilmiştir.

Suikastler, hak batıl mücadelesinin sebep ve sonuçlarının bilinmesine ciddi katkı sağlar. Allah Resûlü'ne (sas) yapılan saldırı ve suikastler de böyledir. Sıradan tarihî bilgileri değil, İslâm mücadelesinin seyrini ve dinamiklerini öğrenmek açısından son derece önemlidir.

İslâm düşmanlarının Efendimiz ve onun şahsında hakkı savunanlara duydukları kin ve nefretin boyutlarını, dinmek bilmeyen öfkelerini ve bunun onları nerelere sürüklediğini gösterir.

Hayatının her karesi ile insanlığa örnek olan Allah Resûlü (sas) uğradığı saldırılar ve maruz kaldığı düşmanlıklar açısından da

örneklik eder. Ona yapılacak olan suikastlere dikkat çeker. Bununla insanları suikastlerin sebeplerini ve suikastçilerin hederflerini öğrenmeye yönlendirir, tedbirli olmaları gerektiğine işaret eder.

Asr-ı Saadet okumaları yapıldığında açıkça görüleceği üzere Efendimiz'e sadece Mekke'li müşrikler değil, hak ve hakikate düşman olan bütün zâlimler kızıp kin ve nefret duyuyor, ellerine geçen ilk fırsatta onu öldürmek istiyorlardı. Kimi dini taassubu, kimi iktidar hırsı, kimi çıkarlarını kaybetme kaygısı ile ondan nefret ediyordu. Kin ve nefretlerini topluma yayıyor, halkı onun aleyhine kışkırtarak, insanlığın medar-ı iftiharını öfke kıvılcımlarıyla yakmak istiyorlardı.

Bu, beyhude bir çaba, ham hayaldi. Onlar bilse de bilmese de ***“Hak gelince batıl zail olur. Batıl her zaman zail olmaya mahkumdur.”***^[1] ***“Onlar her zaman Allah'ın nurunu ağızlarıyla üfleyip söndürmek isterler. Lakin kafirler hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır.”***^[2] ***“Bundan başkasına razı olmaz.”***^[3] Allah (cc) Peygamberini insanların tuzaklarından korur.^[4] Tıpkı yüz yıllar önce dedesi İbrâhîm'i (as) Nemrûd'un ateşinden koruduğu gibi.

Bitmek Bilmeyen Kin ve Nefret

Ne gariptir ki aradan yüzyıllar geçmesine rağmen Allah, Resûlü'ne (sas) ve davet ettiği dine karşı duyulan kızgınlık ve öfke hiç azalmadı. Hak ve hakikat düşmanları hiçbir zaman eksik olmadı.

Efendimiz ve insanlığa ulaştırdığı ulvî mesajdan rahatsız olanlar, her asırda çıktı. Öfke ve kinlerini açıkça dışa vurup, şahsı ve tebliğ ettiği değerlerle alay edip hakaretler savurdular. Yapıp ettiklerine ve hadislerine saldırdılar. Sunduğu mesajlara savaş açtılar.

İnsanlığa ışık saçan örnek yaşantısını, her biri ser levha olacak sözlerini, duyanları hayran bırakan hâl ve hareketlerini acımasızca eleştirmeye kalkıştılar. Söz ve fiillerini saptırıp, yanlış tanıtarak mahkûm etmek için seferber oldular. Hedeflerine ulaşabilmek için özel eğitimler aldılar. Ömürlerini bu yolda harcayıp kendilerini insanlığın aydınlık yüzünü karartmaya adadılar.

Hakikat nurunu söndürmeye kalkışan gözü dönmüş bahtsızlar bilmiyorlar ki, yaptıkları saldırılar ile Efendimiz'e değil, sadece insanlara zarar veriyorlardı. Kendilerinin de içinde bulunduğu insanlık

gemisinin altını oyuyor, toplumda huzur ve mutluluğu yok ederek hayatı yaşanmaz hale getiriyorlardı.

Efendimiz'e ve getirdiği mesajlara bu kadar pervasızca saldırılması elbette yalnızca onların suçu değildir. Onu canından çok sevdiğini söyleyenler de en az onlar kadar suçludur. Zira onu tanımak ve tanıtmak gayreti içinde olanlar, düşmanlık yapanların karalamak için gösterdiği gayret kadar gayret göstermediler.

Onu tanımak için zaman ayıramayanlar, sevgi iddialarında ne kadar samimidirler?

Her biri baş tacı edilecek hadislerini okumayan, davet ettiği değerlere sırt çeviren, mesajlarını hayatlarına taşımayanların sözleri ne kadar geçerlidir?

Onu örnek almadan, rehber edinerek izinde yürümeden sevmek ne kadar gerçekçidir?

Onu sevdiğini söyleyenler, onu tanımaz, insanlara doğru olarak tanıtamazlarsa, ona saldıranlar kadar suçlu olmazlar mı?

Müslümanlar Efendimiz'i iyi tanısa, yaşantısını bilse, hadislerinden yeterince haberdar olsa, onu örnek alıp, sünnetini hayata geçirseydi, ona pervasızca saldıranlar bu kadar cesur olabilirler miydi? Rahatça iftira atıp, inananların gözünün içine baka baka fitne tohumlarını ekebilirler miydi?

Müslümanlar onu sevdiklerini söyleyip durmaktan öteye geçemezken, boş durmayan İslâm düşmanları sürekli fitne tohumları saçtılar. Ektikleri tohumlar her asırda zehirli meyveler verdi. Farkında olsun ya da olmasın herbir Müslüman bu zehirli meyvelerden tattı. Kimi hakiki balın tadını unutacak kadar zehirlendi. Kimi ona sırtını dönerek, düşmanlarının yanında saf tuttu.

Onu gerçekten tanıyıp, sunduğu değerleri adam akıllı bilseydik, inananlara ikram ettiği bala her zamankinden daha fazla ihtiyacımız olduğunu anlamamakta bu kadar ayak diretmezdik. Sözleri ve sünnetini bilseydik, her birinin çerçevelenip ev ve işyerlerlerinin en mütena köşesine asılmaya, kalplere bir daha çıkmamak üzere nakşedilmeye layık olduğunu hemen anlardık. Her birini yeniden düşünmeye, anlamaya ve hayata geçirmeye her zamandan daha çok muhtaç olduğumuzu idrak ederdik.

Ona yalnızca bizlerin değil, tüm insanlığın ihtiyacı var. Ser levha edilecek sözlerine, akılları hayran bırakan örnek yaşantısına,

Kur'ân'ın hayata nasıl taşınacağını gösteren sünnetine, hayata anlam katan rehberliğine her zamankinden daha çok ihtiyaç var.

Ona ve davet ettiği dine karşı ön yargılarından arınamayan İslâm düşmanları, zehirli oklarıyla bizi tek tek kalplerimizden vuruyorlar. Gece gündüz saçtıkları fitne ve fesat oklarıyla aklımızı ve gönlümüzü bulandırıyorlar. Kendimize gelip yolumuzu görmemize engel olmak için ne lazımsa hepsini yapıyorlar.

İlk hedefleri, gönlümüze taht kuran Efendimiz'e manevi suikast yapmak, sünnetini değersizleştirerek sevgisini gönlümüzden silip atmaktır. Zâlimlerin oyununu bozmanın tek yoluysa, onu sahabeler gibi tanımaya çalışmak, onların sevdiği gibi sevmek ve davasını korudukları gibi korumaktır. Ancak bu şekilde kurtulur, bu şekilde huzura kavuşuruz. Aklımızı ve kalbimizi istila eden hainlere karşı ancak bu yolla karşı koyar, Allah ve Resûlü'nün sevgisini kazanırız.

İslâm düşmanları Kur'ân ve sünnete kolayca saldırmak için önce kutsal değerlere savaş açtılar. Böylece asıl hedeflerine giden yoldaki engelleri bir bir kaldırdılar. Bunu başarmak için yüzyıllarca çalıştılar, sayısız araştırma yaptılar. Özel fakülte ve üniversiteler açtılar. Akla hayale gelmedik iftiralar üreterek zihinleri bulandırdılar. Bu kadar çabaya rağmen Kur'ân ve sünnet engelini hiçbir zaman aşamadılar.

Toplumları köleleştirmek için yaptıkları mühendislik çalışmalarının, her dafasında Kur'ân ve sünnet engeline takıldığını gördükçe çileden çıktılar. Yüzyıllarca düşünüp araştırma yaparak, Kur'ân ve sünneti yok etmenin ve insanların hayatından çıkarmanın yollarını araştırdılar. Hadislere zayıf ve uydurma yaftası yapıştırdılar. Bizler Peygamberimizin hayatını öğrenmezken onlar İslâm peygamberini unutturmak için plan yapıp proje ürettiler.

Başarırlar mı? Asla. Zira Kur'ân'ı indirip peygamberini gönderen Rabbimiz, onu korumayı bizzat üstlenmiştir. Kur'ân hakkında:

“Şüphesiz onu biz indirdik. Biz koruyacağız.”^[5] buyururken, Kur'ân-ı tebliğ, tebyin, tefsir eden, nasıl anlamamız ve yaşamamız gerektiği konusunda rehber olan Resûlü için:

“Allah seni insanlardan korur.”^[6] buyurdu.

Dün, görevini tamamlayıp dünyadan ayrılma vakti gelinceye kadar Rasûlünü koruyan, saldırıların ve suikastların hedefe ulaşmasına engel olan Allah, bugün de sünnetini, hadislerini, onların gönüllerdeki

yerini ve hayatlara örnek oluşunu koruyacaktır. Bize düşen, tıpkı sahâbîler gibi sözlerini, sünnetini, yaşanmışlıklarını korumak, bu uğurda canımızı, malımızı, ömrümüzü ve emeğimizi feda etmekten sakınmamaktır. Biz bunu yapmasak da Kur'ân ve sünnet yaşar. Lakin bizim aramızda değil başka ülkelerde ve başka milletler içinde. Bizi değil onları aydınlatır, bize değil onlara saadet sunar.

Sahâbe-i Kirâm, Allah Resûlü'nü (sas) canları pahasına korudular. Gerekli zaman vücutlarını kalkan olarak kullanıp ona siper ettiler. Hz. Ebû Bekir'den Mus'ab b. Umeyr'e kadar pek çok sahâbî, bu uğurda sayısız fedakârlık tablosu sergiledi. Fedakârlıkları Efendimiz'in duası ve birbirinden güzel müjdeleriyle ödüllendirildi. Elbette burada onları tek tek anlatamayız. Ama bir kaç örnekle Asr-ı Saadete gidip bu güzel anları yad edebiliriz.

Hayber Fethi'nden dönülüyordu. Babası, kardeşi ve eşi savaşta öldürülmesine rağmen hakikati anlayan Safiyye Annemiz, Müslüman oldu. Verdiği karara sevinen Allah Resûlü (sas) dönüş yolunda onunla evlendi. Ordu, Hayber'den ayrılıp, Sahba mevkiine geldiğinde mola verildi. Allah Resûlü (sas) sahabelere çadır kurulmasını emretti. Efendimiz o geceyi kurulan çadırların birinde, Hz. Safiyye'nin yanında geçirdi.

Bunu gören Ebû Eyyûb el-Ensârî, bir kaç gün önce yakınları öldürülen Hz. Safiyye'nin Efendimiz'e bir kötülük yapmaya kalkışmasından endişe etti. Çok yorgun olmasına rağmen gece olunca çadırın önüne koştu. Biraz duraksadı. Yaptığının doğru olup olmadığını düşündü. Lakin sevgisi galip geldi. Oradan ayrılmaya gönlü razı olmadı. Uygun bir yerde konumlandı. Sabaha kadar gözünü kırpmadan nöbet tuttu. Efendimiz'e bir şey olur endişesiyle kıvranıp durdu. Uykusuzluk ve yorgunluktan ayakta duramayacak hâle gelmiş, beklemekten bitap düşmüştü. Sabah namazı için çadırından çıkan Allah Resûlü (sas), sahâbîyi kapısının önünde nöbet tutarken gördü. Kılıcını kuşanmış bekliyordu. Sahabesinin hassasiyeti ve gösterdiği fedakarlıktan memnun kaldı. Yanına yaklaştı:

-Bu ne hâl ey Ebû Eyyûb? diye sordu. Sahâbî:

-Yâ Resûlallah! Eşiniz daha yeni Müslüman oldu. Siz onunla henüz yeni evlendiniz. Daha dün savaşta babasını, kardeşini ve eşini kaybetti. Bu nedenle ona güvenemedim. Size bir kötülük yapamaya

kalkışır endişesiyle kapınızda nöbet tuttum, dedi. Allah Resûlü (sas) gülümsedi.

-Ey Ebû Eyyûb! Allah seni hayra erdirsin. Ey Allah'ım! Beni koruyarak gecelediği gibi, sen de Ebû Eyyûb'u koru! diye dua buyurdu.”^[7]

Uhud'da savaşın kritik anlarıydı. Okçuların yerlerinden ayrılmasıyla Müslümanlar çok zor durumda kalmışlardı. Panikleyerek bir anda dört bir yana dağıldılar. Panik halini üzerlerinden atan sahabelerin aklına gelen ilk şey, Allah Resûlü (sas) oldu. Büyük bir endişeye kapıldılar. Akıllarını kaybetmişçesine Efendimiz'in yanına koştular. Korumak için can feda ettiler. Onlardan biri güzelliği ile dillere destan olan, parlaklığı Güneşi kışkırtan Yûsuf yüzlü Şemmas'tı. Efendimiz'in yanına vardığında müşrikler çoktan saldırıya geçmişlerdi.

Etrafını saran zâlimler ona ulaşmak için sürekli hamle yapıyorlardı. İşte o an Şemmas'ın aklı başından gitti, dünyası karardı. Ya Sevgililer Sultanı'na bir şey olursa, ya müşrikler ona yaklaşırsa diye endişeden kalbine sancılar girdi. Ona asla ulaşmamalıydılar. Ne pahasına olursa olsun onlara engel olmalıydı. Bunun için binlerce canı olsa tereddüt etmez, hemen o an hepsini verirdi.

Uçarcasına Efendimiz'in yanına koştu. Müşrikler Efendimiz'e sağdan saldırınca sağa yöneldi. Soldan saldırınca sola koştu. Gelenlerin üzerine atılarak onları Efendimiz'den uzaklaştırmaya çalıştı. Oklar ve mızraklar havada uçuşmaya başlayınca yalnızca kılıcı ile Allah Resûlü'nü (sas) koruyamayacağını anladı. O, sağa sola koştururken Allah Resûlü (sas) aldığı darbelerin etkisiyle baygınlık geçirdi. Efendimiz'i o hâlde görünce üzüntüden canı çıkacak hale geldi. Yıldırım hızıyla ok ve mızrakların geldiği yöne doğru koştu. Allah Resûlü'nün (sas) önüne geçerek kendini oklara siper etti. Gözünü kırpmadan Allah Resûlü'ne (sas) atılan ok ve mızraklara karşı durdu. Birbiri ardınca atılan ok ve mızraklar mübarek bedenine saplanarak paramparça etti.

Kalbi **“Allah Resûlü'ne (sas) bir şey olur mu?”** endişesi ile öyle doluydu ki vücuduna saplanan ok ve mızraklardan hiçbirisinin acısını duymadı. Yere düşüp bayıldı. Yaptıklarını, gösterdiği fedakârlığı, kendini peygambere feda edişini gören Allah Resûlü (sas) çok

duygulanmıştı. Ayılınca yanına yaklaştı. Elini başının üzerine koyduktan sonra sahâbîlerine döndü:

“-Şemmas’ın yaptığına karşılık kendisine cennetten başka bir şey bulamadım.” buyurarak, kahraman sahâbîyi cennetle müjdeledi.

Aradan yıllar geçtikten sonra da sahâbîyi ve yaptıklarını unutmayan Efendimiz, o günleri yad ederek anlatırdı:

-O gün Şemmas kendisini bana siper etti. Vücudunu benim için kalkan gibi kullandı. Sağa döndüğümde o vardı; sola döndüğümde Şemmas yine oradaydı.^[8]

Sahâbîlerin ulaşamadığı yere rahmeti ilâhî ulaştı, Efendimiz’i öldürmeye gelenler, böyle bir kötülüğe kalkıştıklarına bin pişman oldular.

Efendimiz’i öldürmeye kalkışanlar bundan hiç vazgeçmediler. O, kendini öldürmeye kalkışan insanlara hiç ummadıkları bir şekilde karşılık veriyordu. Tavrı suikastçilerin çoğunun İslâm ile şereflenmesine vesile oldu.

Her konuda insanlığa örnek olan Efendimiz, kendisini öldürmeye kalkışacak kadar kin ve nefret dolu insanlara nasıl davranılması gerektiği hususunda da örnek oldu. Bu örnekliliği bir nebze olsun gösterebilmek adına bir çaba içine girdik.

Gayret bizden tevfik Allah’tandır.

Âhiru davana eni’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemin.

Dualarınızın bereketi vesilesi, Rızâ-i İlâhî’ye tevfik edilme niyet ve temennisi ile...

Hilal & Abdullah KARA

10 Mart 2016

[1] İsrâ, 17/81.

[2] Saf, 61/8.

[3] Tevbe, 9/32.

[4] Mâide, 5/67.

[5] Tevbe, 9/15.

[6] Mâide, 5/67.

[7] Belâzurî, Ensâbu’l-eşrâf, 1/532; Zehebî, Siyer, 1904.

[8] İbn Abdilberr, İstîab, 2/589; İbn Sa'd, Tabakât, 3/245; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 2448; İbn Hacer, İsâbe, 3922; Vâkidî, Megâzî, 1/257.

Bu, beyhude bir çaba, ham hayaldi. Onlar bilse de bilmese de ***“Hak gelince batıl zail olur. Batıl her zaman zail olmaya mahkumdur.” “Onlar her zaman Allah’ın nurunu ağızlarıyla üfleyip söndürmek isterler. Lakin kafirler hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır.” “Bundan başkasına razı olmaz.”***

Allah (cc) Peygamberini insanların tuzaklarından korur. Tıpkı yüz yıllar önce dedesi İbrâhîm’i (as) Nemrûd’un ateşinden koruduğu gibi.

-O gün Şemmas kendisini bana siper etti. Vücudunu benim için kalkan gibi kullandı. Sağa döndüğümde o vardı; sola döndüğümde Şemmas yine oradaydı.

“Allah seni insanlardan korur.” buyurdu.

Bu, beyhude bir çaba, ham hayaldi. Onlar bilse de bilmese de ***“Hak gelince batıl zail olur. Batıl her zaman zail olmaya mahkumdur.” “Onlar her zaman Allah’ın nurunu ağızlarıyla üfleyip söndürmek isterler. Lakin kafirler hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır.” “Bundan başkasına razı olmaz.”***

Allah (cc) Peygamberini insanların tuzaklarından korur. Tıpkı yüz yıllar önce dedesi İbrâhîm’i (as) Nemrûd’un ateşinden koruduğu gibi.

Bu, beyhude bir çaba, ham hayaldi. Onlar bilse de bilmese de ***“Hak gelince batıl zail olur. Batıl her zaman zail olmaya mahkumdur.” “Onlar her zaman Allah’ın nurunu ağızlarıyla üfleyip söndürmek isterler. Lakin kafirler hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır.” “Bundan başkasına razı olmaz.”***

Allah (cc) Peygamberini insanların tuzaklarından korur. Tıpkı yüz yıllar önce dedesi İbrâhîm’i (as) Nemrûd’un ateşinden koruduğu gibi.

-Ey Ebû Eyyûb! Allah seni hayra erdirmesin. Ey Allah’ım! Beni koruyarak gecelediği gibi, sen de Ebû Eyyûb’u koru! diye dua buyurdu.”

Bu, beyhude bir çaba, ham hayaldi. Onlar bilse de bilmese de ***“Hak gelince batıl zail olur. Batıl her zaman zail olmaya mahkumdur.” “Onlar her zaman Allah’ın nurunu ağızlarıyla üfleyip söndürmek isterler. Lakin kafirler hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacaktır.” “Bundan başkasına razı olmaz.”***

Allah (cc) Peygamberini insanların tuzaklarından korur. Tıpkı yüz yıllar önce dedesi İbrâhîm'i (as) Nemrûd'un ateşinden koruduğu gibi.

Tevbe, 9/15.

Mâide, 5/67.

Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/532; Zehebî, Siyer, 1904.

İbn Abdilberr, İstîab, 2/589; İbn Sa'd, Tabakât, 3/245; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 2448; İbn Hacer, İsâbe, 3922; Vâkidî, Megâzî, 1/257.

İsrâ, 17/81.

Saf, 61/8.

Tevbe, 9/32.

Mâide, 5/67.

“Şüphesiz onu biz indirdik. Biz koruyacağız.” buyururken, Kur'ân-ı tebliğ, tebyin, tefsir eden, nasıl anlamamız ve yaşamamız gerektiği konusunda rehber olan Resûlü için:

PEYGAMBERLİK TEN ÖNCE YAPILAN SUİKASTLER

Allah Resûlü (sas), gönderileceği ruhlar âleminde müjdelenen, fazileti dillerde dolaşan peygamber serveriydi. Hz. Âdem'den itibaren bütün peygamberler, ondan övgü dolu sözlerle bahsettiler. O ve ümmetinin insanlığa rahmet olacağını, dünyaya ilim, irfan, adalet ve güzel ahlakı yayacaklarını anlattılar. Peygamberlerini can kulağıyla dinleyen insanların kalpleri Allah Resûlü'ne (sas) karşı sevgi ve muhabbetle doldu. Allah dostları aşkından pervane oldu, binlerce yıl öncesinden yolunu gözlemeye başladılar. Gönderileceği günler yaklaştıkça sabırları azaldı. Aşk ateşi büyüdükçe büyüdü. Kalplerini dolduran sevgiden yerlerinde duramaz oldular. Bir çoğu mah cemâlini görmek için yollara düştü, geçit vermez dağları, uçsuz bucaksız çölleri aşarak Şam'a Busra'ya, Mekke'ye ve Medine'ye gitti.

O yalnızca âşıkların gönlünde taht kuran mâşuk değil, mazlumların ümidi, zâlimlerin korkulu rüyasıydı. Zulmün kol gezdiği beldelerde ismi anılır, dünyaya teşrif ettiği zaman insanlığın eşsiz bir nizam getireceği, güzel ahlak ve adaletin toplumlara hâkim olacağı kulaktan kulağa dolaşırdı. Müjdeyi alan mazlumların kalpleri aydınlanır, ümitsizlik belasından kurtulurlardı. Yüzleri güler, geleceğe dair duydukları kaygıları uçup giderdi.

Üç grup insan onu hasretle bekliyor, geleceği günleri adeta iple çekiyorlardı. O gelince neler olacağını düşünüyor, huzur dolu günlerin hayallerini kuruyorlardı.

Birinci grup hak dostlarıydı. Kalpleri Allah sevgisi ile dolu olan bu insanlar, gece gündüz onu anar, çokça ibadet ederlerdi. Gönülleri son peygamberin aşk ateşi ile yanar, göz yaşları dinmezdi. Her ibadetten sonra ellerini semaya kaldırır, gönüller sultanının cemâlini bir kez olsun görmek için dua dua yalvarırlardı. Ondaki haber alabilmek için memleketlerini terk edip gurbet ellere hicret etmişlerdi.

İkinci grup mazumlardı. Zâlimler üzerlerine gittikçe bunalan, baskı ve işkenceler arttıkça ümitlerini kaybeden insanlar, onun adını duyunca rahatlarıydı. Ümitleri yeşerir hayata yeniden tutunmaya çalışırlardı. Yahudiler bunların başında gelirdi.

Tarih boyunca ciddi hatalar yapan Yahudilerin, yöneticilerinin dünyaya hâkim olma hırsı ve sevdası yüzünden başları beladan kurtulmazdı. Onların hatasının bedelini halk öder, her defasında tarumar olur, vatanlarında yaşayamaz hale gelirlerdi. Bir gece gizlice vatanlarını terk ederek, umuda yolculuk yaparlardı.

Efendimiz dünyaya teşrif etmeden yüz yıllarca önce Filistin’de yaşayan Yahudiler, tamda bu yüzden büyük bir felakete maruz kalmışlardı. Yöneticileri insanların canını yakıp, yaşadıkları yerde huzur bırakmadılar. İnsanlar canlarından bezdiler. Yahudi halkı ya sessiz kalıp, destek vererek veya doğrudan yardım ederek cinayetlerine ortak oldular. Yaşananları duyan Buhtu’n-Nasır, olanlara seyirci kalmadı. Büyük bir ordu ile Filistin’e gitti. Karşısına çıkan Yahudiler’i yenerek büyük bir zafer kazandı. Ülkelerine girdiğinde taş üzerinde taş, baş üzerinde baş bırakmadı. Sokaklar kan gölüne döndü. Kaçıp kurtulanlar Filistin’i terk ettiler.

Kaçanların tek ümidi beklenen son peygamberdi. Bir daha bu duruma düşmemek için ona koştular. Yaşayacağı veya gönderildiğinde haber alabilecekleri şehir ve beldelere yerleştiler. Büyük bir hasretle beklemeye başladılar. Zira onun yanında güvende olacak, canlarını, mallarını, ailelerini ve şereflerini koruyacaklardı.

Hedefleri Efendimiz’in hicret edeceği Medine’ye gitmek, son peygamberin gelmesini beklemektir. Lakin anlatılamayacak kadar zor şartlarda yol alıyorlardı. Bu nedenle çoğu yola devam edemedi. Takatı kesildi, yürüyemez hale geldi, Şam’dan öteye gitmeye cesaret edemedi. Cesur olanlar durmadılar. Büyük bir aşkla çölleri aşarak Efendimiz’in hicret yurdu olan Medine’ye ulaştılar. Burada yerleşerek son peygamberi beklemeye koyuldular.

Üçüncü grup zâlimlerdi. Zulmettikçe düşmanları artan, kin ve nefretleri üzerine çektikçe çeken, öfkeleri çiğ gibi büyüten zâlimler. Geceleri uykuları kaçan, mazlumların nefeslerini her daim enselerinde duyan zâlimler. İktidarlarının ellerinden kayıp gitmesinden, sömürü düzenlerinin yıkılmasından ölesiye korkan, korktukça can yakan zâlimler.

Halkla eşit olmaktan, sıradan insan olmaktan korkan, onlara tepeden bakmaktan, ayrıcalıklı insan muamelesi görmekten zevk duyan, canı istediği zaman halka hakaretler savurun, sövüp sayan, mallarını elinden alan zâlimler.

Her gurup Efendimiz’in gelişi ile yakından ilgileniyordu. Zâlimler, onu öldürerek korkularından kurtulmak için Efendimiz’in gelişini beklerken, âşıklar canlarından çok sevdikleri mâşuklarına vasil olmak için bekliyordu. Çoğunluk ise zâlimlerin zulmünden kurtulmak için hasretle bekliyordu.

Âşıkların çoğu, Allah Resûlü'nden (sas) yüz yıllar önce yaşadı. Buna rağmen onu görme ve davası uğruna can verme arzusundan hiçbir zaman vazgeçmediler. Onu görmeseler de davet mücadelesini desteklemek için çare aradılar. Bulundukları her ortamda sıfatlarını anlatarak, geleceğini müjdelediler. İnsanlara:

-Onun zamanına yetişerseniz, mutlaka iman edin, destekleyerek davasını anlatmasına yardım edin diyerek, çevrelerini imana teşvik ettiler. Gayretleri boşa çıkmadı. Bu sayede pek çok kişi iman ederek, sahâbî olma şerefine nail oldu.

Kurdıkları düzenin bozulma ihtimaline dair küçücük bir işaret gördüklerinde uykuları kaçan zâlimler, ihtimali yok etmek için hiçbir kötülükten kaçınmazlar. Efendimiz konusunda da durum farklı olmadı. Henüz küçük bir çocukken peygamber olabileceğini tahmin eden zâlimler, defalarca öldürmeye kalkıştılar.

Savaştan kaçan Yahudiler, gittikleri yerde bir düzen kurdular. Liderleri, yöneticileri, zenginleri ve fakirleri oldu. Lakin aradan yüzyıllar geçse de son peygamberi unutmadılar. Büyük bir ümitle beklemeyi sürdürdüler. Bekleme arzusu değişmedi lakin liderler ve yakınlarının niyetleri değişti. Ona uyararak dünya ahiret saadetine kavuşmak yerine, onunla emellerini yerine getirme planları yaptılar. Dünyaya hâkim olma hülyalarına daldılar ancak olmadı. Ümitleri suya düştü. Bunu fark ettikleri günden itibaren can düşmanı oldular. Halkı da peşlerinden sürükleyerek kaybedenlerden oldular.

Beklenen son peygamberin Yahudi olmadığını Allah Resûlü (sas) henüz küçük bir çocukken anladılar. Hayalleri suya düşünce dünyaları yıkıldı. O, gelecek planlarının önündeki en büyük engeldi. Bu fikre vardıkları günden itibaren beklenen peygamberin can düşmanı oldular.

İlâhî nurdan mahrum olanlar, yarasalar gibi karanlıkta yaşar, aydınlığa asla tahammül edemezler. Hayata haz ve çıkar penceresinden bakar, dünyanın sürekli kendi etraflarından dönmesini isterler. Çıkar ve hazlarına hizmet etmeyen herşeyi reddederler. İlgilenmez, adını bile duymak istemezler.

Hak ve hakikati sevmez, davetçilere düşman kesilirler. Bencillikleri yüzünden kalpleri kararır. İçlerinde sevgi, şefkat, merhamet, iyilik ve güzellik adına ne varsa bir bir yok olur. Yerlerini kin, nefret ve öfkeye bırakır. Enaniyet ve çıkarlarına dokunanlar yanar.

Bunun için Allah Resûlü'ne (sas) düşman oldular. Peygamber olduğunu anladıkları günden itibaren onu öldürmek için peşine düştüler. Küçük bir çocuk olmasına dahi aldırmadan öldürmeye kalkıştılar.

Hakikate karşı kör, sağır ve dilsiz olan bu nasipsizler, çıkarları söz konusu olduğunda çok uzakları görürler. Tehlikeyi fark ettiklerinde rahatları bozulur, uykuları kaçır. Onu yok edinceye kadar durmazlar.

Efendimiz büyüdüğünde düzenlerinin bozulacağını, zulüm ve haksızlıklara karşı çıkacağını, zâlimlerin karşısına dikileceğini, onlarla amansız bir mücadele içine gireceğini, halkı aldatıp emellerine alet etmelerine izin vermeyeceğini çok iyi biliyorlardı. En büyük korkuları ise son maskelerini düşürerek yalanlarını ortaya çıkarmasıydı. Bu korku onları harekete geçirmeye yetti. Peşine düşerek defalarca öldürmek istediler.

Ehl-i Kitap âlimleri ile onlardan ve cinlerden bilgi alan Arap Kâhinleri, Efendimiz'in Peygamber olacağını henüz küçük bir çocukken fark ettiler. Hristiyan âlimleri ona destek olurken, Yahudiler ve Arap Kâhinleri defalarca öldürmeye kalkıştılar.

Şu Çocuğu Öldürün!

Efendimiz'in beklenen son peygamber olduğunu ilk fark edenlerden biri, kıyafet ilmine vakıf bir Arap Kâhiniydi. İnsanların beden ve fiziki yapılarını inceleyerek nasıl biri olduğu hakkında yorum yapan Kâhinler Araplar arasında yaygındı. Şehir, köy ve kasabaları dolaşır, insanların fiziki yapılarına bakıp yorum yaparak para kazanırlardı. Onlardan biri Bekir oğullarının yaşadığı köyün yakınına gittiğinde Efendimiz henüz üç yaşlarındaydı.

Sütannenin yanında mutlu mesut yaşayan Efendimiz, sabahları erkenden kalkıp sütkardeşleri ile birlikte evlerinin arkasında koyun otlatmaya gider, çocuklarla güzel güzel oynardı. Yine öyle bir gündü. Sabah erkenden uyandı. Yataktan fırladığı gibi içi su dolu kapların yanına koştu. Avuç avuç su alarak, elini yüzünü yıkadı.

Efendimiz'e çok değer veren Hâlîme Hanım, sütoğlunun kalktığını fark edince yanına gitti. Başını okşadı. Tatlı sözlerle elbiselerini giyinip hazırlanmasına yardımcı oldu. Kardeşleri de hazırlanınca anneleriyle vedalaşarak hep birlikte koyunların yanına gittiler. Onları

alıp evlerinin arka tarafında otlatmaya koyuldular. Her zamanki gibi koyunlar otlarken oyun oynayıp eğlendiler.

Oyuna dalmış güle oynaya sağa sola koştururken, çocukların aklını başından alacak garip bir olay oldu. İki melek geldi. Efendimiz'i tutup göğsünü yardılar. Kalbini yıkadıktan sonra tekrar eski haline getirip yerine koydular. Kestikleri yeri dikip ortadan kayboldular. Hiçbir acı hissetmeyen Efendimiz, kardeşlerinin aksine korkmadı da. Olaydan geriye göğsünde belirgin bir dikiş izi kaldı. İnsanları hayrete düşüren, duyanların inanmakta zorluk çektiği bu olağanüstü olay, bir anda bütün obaya yayıldı. İnsanlar evde, sokakta, çarşı ve pazarda olayı günlerce anlatıp durdular. Bundan sonra olanlar oldu.

Hâlîme Hanım anlatıyor:

“Olanları duyan komşularımız, neler olduğunu merak ediyorlardı. Durumu öğrenmek için evimize koştular. Peş peşe sorular sorarak durumu anlamaya çalıştılar. Fevkalade bir olayla karşı karşıya oldukları açıldı. Olayın nedenini biran önce bulup problemi çözmek istiyor, vakit kaybetmeden harekete geçmeleri gerektiğini düşünüyorlardı.

-O henüz çok küçük bir yavrucak. Kendisini hiçbir şeyden koruyamaz. Ona daha iyi bakmalı, kötülüklerden korumalısınız, türünden konuşmalar yaparak baskı kurdular. Kimi:

-Onu götürüp bir kâhine gösterin! Yavrucağa bakıp tedavi etsin, dedi. Kimi:

-Ona cinler musallat olmuş. Cinlerden ancak kâhinleri kurtarır, diyor, kimi daha farklı şeyler söylüyordu. Ben onlar gibi düşünmüyordum. Neredeyse doğduğu günden itibaren Muhammed'i (sas) tanıdığım için kalbim rahattı.

-Hayır, söylediklerinizin hiçbiri onda yoktur. Benin içim rahat, bana böyle bir çocuğa sütanneliği yapmayı bahşettiği için bütün kalbimle Rabbime hamd ediyorum, diye itiraz ettim.

Ancak komşularım beni duymadılar veya duymak istemediler. Sürekli:

-Cin çarptığını görmüyor musun? Çocuk öldükten sonra mı çare aramaya başlayacaksın! Anne-babasına nasıl hesap vereceksin? gibi suçlayıcı ve korkutucu sözler söyleyip, kâhine götürmem için baskı yaptılar.

Bir süre direndim ancak fayda etmedi. Sonunda bana galip geldiler. Yakın köylerden birine ünlü bir kâhin gelince, eşim ve çevremdeki insanlarla istişare yaptıktan sonra Muhammed'i kâhine götürmeye karar verdik. Birkaç arkadaş hazırlanıp yola çıktık. Bir süre yürüdüktan sonra kâhinin bulunduğu yere ulaştık. Oraya vardığımızda kâhin büyük bir çadırın içinde oturmuş, hasta çocukları muayene ediyordu. Muhammed'i arkadaşlarımla yanına bırakarak çadıra girdim. Yanına yaklaşıp durumu anlattım. Dikkat kesilen kâhin:

-Çok enteresan! Bu sıradan bir vaka değil! Çocuğu hemen yanıma getir! Onu görmek ve olanları bizzat kendisinden dinlemek istiyorum, dedi.

Yavrumu alıp kâhinin yanına götürdüm. Vücuduna her tarafına dikkatlice baktı. Bir süre etrafında gezinip hal ve hareketlerini gözledi. Enteresan şeyler görmüş gibi hayretten başını sallayıp durdu. Sonra:

-Ne oldu?! Neler yaşadın? diye başlayarak sorular sordu. Yavrumu bunaltacak kadar çok sordu. Üç yaşında olmasına rağmen kendini çok güzel ifade edebilen oğlum neler olduğunu tek tek anlattı. Kâhin anlatılanları pür dikkat dinledi.

Gözlemleri ve anlatılanlardan karşısında duran çocuğun, Yahudi ve Hristiyan din adamlarının geleceğini müjdelediği son peygamber olduğunu anlamakta gecikmedi. Dehşet içinde yerinden fırladı. Ani bir hareketle oğlumu tutup kendine doğru çekti. Avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı:

-Ey Araplar! Buraya koşun! Beni iyi dinleyin! Yaklaşan felaketten dolayı sizi uyarıyorum. Şu çocuğu vakit kaybetmeden hemen şuracıkta öldürün! Eğer onu sağ bırakacak olursanız, büyüüp olgunluk çağına geldiğinde gençlerinizi yoldan çıkarır. Sizi bilmediğiniz bir Rabbe, hoşunuza gitmeyen bir dine çağırır. Dininizi yalanlar, ilahlarınıza dil uzatır. Bana güvenmiyor veya sözlerime inanmıyorsanız, doğruluğunu ispat etmek için ölüme hazırım. Beni de onunla birlikte öldürün. Yeter ki öldürün! Bunun için canımı vermeye razıyım, dedi.

Duyduklarıma inanamadım. Dehşete kapıldım. Panikledim. Ne yapacağımı şaşırdım. Kısa bir şaşkınlıktan sonra ani bir hareketle yerimden fırladım.

-Sen delirmişsin. Belli ki cinlerin seni çarpmış! Böyle saçma sapan şeyler söyleyeceğini bilseydim buraya asla gelmezdim. Ölümü çok istiyorsan bize bulaşma, birine söyle seni şuracıkta öldürsün! Ben yavrumu öldürtmem, diye feryat edip Muhammed'i (sas) elinden çekip aldım. Hızla çadırdan çıkıp, koşarcasına oradan uzaklaştım. Eve kadar durup dinlenmeden yürüdüm. Olanları eşimle paylaştım. O da benim gibi çok üzüldü..."[9]

Olaylar ve kâhinin sözleri Hâlîme Annemizi derinden sarsmıştı. O güne kadar yaşadıkları ile kâhinin sözleri birbirine tamamen zıttı. Sık sık düşüncelere dalarak yaşananları ve kâhinin sözlerini düşündü.

Haklı olabilir miydi?

Büyüdüğünde gençleri saptırıp yoldan çıkarır mıydı?

Putlara dil uzatıp, onlara tapanları kınar mıydı?

Sorular aklından hiç çıkmıyordu.

Bu olacak şey değildi. O diğer çocuklardan çok farklıydı. Sıradan biri olmadığı muhakkaktı. Ama asla kötü biri değildi. Kafası karıştığında "Muhammed'i annesinden aldığım günden beri iyilikten başka bir şey görmedim. Evimize gelmeden yarı aç yarı tok yaşarken, o geldikten sonra her şey bereketlendi. Açlık nedir bilmez olduk. Kalplerimiz huzurla doldu." diye söylenirdi. Bir süre rahatlardı. Lakin vesveseler kesilmedi. Bunun üzerine ünlü kâhinlerin geldiği panayırlara gidip neler olduğunu öğrenmeye karar verdi.

Her yıl bir kaç panayır kurulur, halk buralara giderek alışveriş yapar, şiir, hitabet, binicilik, atıcılık, güreş gibi çeşitli yarışmalar düzenlenirdi. Hekim, kâhin ve müneccimler gelir, insanları muayene ederek kendilerince dertlerine çözüm bulurlardı. Yanlarına koşan halk, özellikle çocukları göstererek, onlar hakkında bilgi alırlardı. Çocukların vücutlarını inceleyen kâhinleri, büyüdülerinde nasıl biri olacaklarını söylerlerdi.

Ukkâz Panayırının kurulma zamanı yaklaşıncı hazırlıklara başlayan Hâlîme Hanım, Peygamberimizi de yanına alarak doğruca oraya gitti. İlk işi panayıra gelen meşhur kâhini aramak oldu. Bulunca, Efendimiz ile birlikte çadıra girdi.

-Oğluma bakıp nasıl biri olduğunu söyler misin? diye rica etti. Olur dercesine başını hareket ettiren kâhin, Peygamberimiz ile yakından ilgilendi. Vücudunu iyice inceledi. Gözlerindeki kırmızılığa, sırtına ve

iki omzunun arasında baktı. Peygamberlik mührünü görünce cin çarpmışa döndü. Hızla geri geri çekildi. Çadırdan çıktı.

-Ey Huzeyl oğulları! Ey Araplar! Ey Ukkâz halkı! diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

Sesi duyan insanlar koşarak yanına gittiler. Halk etrafına birikince:

-Şu çocuğu hemen öldürün! Onda hükümdarlık işareti var, diyerek insanları Efendimiz'i öldürmeleri için kışkırttı.

Kâhin çılgına dönmüş gibi bağırdığını gören Hâlîme Hanım, şaşkına döndü. Panikten eli ayağına dolandı. Bu hali çok sürmedi. Çabucak kendine geldi. Peygamberimizin elinden tuttuğu gibi koşarcasına çadırdan çıktı. Halk arasına karışıp gözden kayboldu. Kâhinin yanına gelenler:

-Hangi çocuk? diye sorduklarında Efendimiz çoktan oradan uzaklaşmıştı. Çadıra giren kâhin Efendimiz'i göremeyince kızdı.

-Şimdi buradaydı. Nereye kayboldu? diyerek bağırdı. Halk seferber olarak Efendimiz'i aramaya başladı. Ancak kimse bahsedilen çocuğu görmemişti. Kâhin yakaladığı fırsatı elinden kaçırdığı için üzüntüden kahroldu. Uzunca bir süre söylenip durdu.

-Şimdi burada bir çocuk vardı. O putlarınızı kıracak, sizinle savaşıp galip gelecek...^[10]

Efendimiz'i görünce çığlık atıp halkı onu öldürmeye çağıran başka kâhinler de oldu. Lakin nefeslerini boşa harcadılar. Allah her seferde Rasûlü'nü koruyarak kâhinlerin çağrılarını boşa çıkardı.

Bütün kâhinlerin Efendimiz'e düşman olduğunu anlayan Hâlîme Annemiz, bunun sebebinin Allah Resûlü (sas) değil, kâhinlerin kendisi olduğunu anlamakta zorlanmadı. Belli ki kurulu düzenin ve halkın putlara tapınmasının sona ermesini istemiyorlardı. Zira düzenden en çok onlar nemalanıyor, halkı adeta soyuyorlardı. İslâm gelince düzenleri bozulacak para muslukları kesilecekti.

İlk Karşılaşma

Efendimiz'in bir kaşık suda boğmak isteyen kimselerden biri de kendi dinlerine ve peygamberlerine dahi saygısı olmayan Yahudilerdi. Bir zamanlar hasretle bekledikleri peygamber dünyaya teşrif edince düşman oldular. Bunun tek sebebi onların soyundan gelmemesiydi. Kızıl Elma hedeflerinin yalan oluşu onları kahretti.

Düne kadar uğrunda ölecek kadar sevdiklerini haykırdıkları peygambere, ölesiye düşman oldular.

Beklenen peygamberlerin Arapların soyundan gelmesi onları çileden çıkardı. Kıskançlık ve hasetten kendi kendilerini yiyip bitirdiler. Kalpleri kin ve nefret ateşiyle dolup taşı. Öfkelerini dışa vurmaktan çekinmediler.

Peygamberlerinin ermine uyarak ona tabi olmak yerine, Allah'ın gönderdiği elçiye savaş açtılar. Son Peygamberi çocuk yaştan başlayıp ömrünün sonuna kadar defalarca öldürmeye kalkıştılar. Ancak başaramadılar. Her seferde hüsrana uğradılar. Kurdukları tuzaklar tersine döndü. Buna rağmen asla ders almadılar. Allah'a karşı savaşılamayacağını hiçbir zaman akıl edemediler.

Efendimiz'deki olağanüstü hali ilk kez sûtannesi onu Mekke'den köyüne götürdüğü sırada fark ettiler. Sûtannesi molada Peygamberimiz ile ilgilenirken, oradan geçmekte olan Yahudiler'in dikkatini çektiler. Durup Efendimiz'i izleyen Yahudiler, hal ve hareketlerinden sıradan biri olmadığını anladılar. Yakından bakınca beklenen son peygamber olabileceğini düşündüler. Arap olması onları kızdırmaya yetti. Öfke ile Hâlîme Annemizin karşısına dikildiler. Kızdıkları her hallerinden belliydi. Zeki ve ferasetli bir hanım olan Hâlîme Hanım, Efendimiz ile yaşadığı olayları hatırlayınca Yahudiler'in niyetlerinin kötülük yapmak olduğunu anladı. Zekice cevaplar vererek, onları yanındaki çocuğun beklenen peygamber olmadığına ikna etti. Yanıldıklarını düşünen Yahudiler, Efendimiz'i öldürmekten vaz geçip yollarına devam ettiler.

İkinci karşılaşma Medine'de oldu. Allah Resûlü (sas) altı yaşında iken annesi ve dadısı ile birlikte babasını ziyaret etmek için Medine'ye gitmişti. Orada arkadaşları ile birlikte bir göletin yanında oynarken Yahudilerle karşılaştı. Efendimiz'i fark eden Yahudiler, yaklaşp uzunca bir süre onu izlediler.

Yahudilerden şüphelenen dadısı Ümmü Eymen, fark ettirmeden yanlarına yaklaşp konuşmalarını dinledi. Niyetlerinin kötü olduğunu anlayınca Efendimiz'i alarak kaçarcasına oradan uzaklaştı. Nefes nefese misafir kaldıkları eve gitti. Durumu Hz. Âmine'ye anlattı. Başına bir şey gelmesinden korktuğunu bildirdi. Efendimiz'in başına gelenleri düşünen Hz. Âmine, dadıya hak verdi. Bu durumda

Medine’de kalmaları doğru değildi. Apar topar hazırlanıp vakit kaybetmeden yola çıkarak, kaçarcasına Medine’den ayrıldılar.

Üçüncü karşılaşma ise on yaşında amcasıyla gittiği Şam yolculuğu sırasında oldu. Efendimiz o gün büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalmışdı.

Şam Yolculuğu

Doğduğu günden itibaren büyük acılar yaşayan Allah Resûlü (sas) dünyaya teşrif etmeden babasını, altı yaşında annesini, sekiz yaşında dedesini kaybetmişti. O günden sonra evleninceye kadar amcasının yanında kaldı. Ona sıkı sıkıya sarıldı ve bir an olsun yanından ayrılmadı.

Yatarken bile amcasından ayrılmayan Efendimiz, on iki yaşının birinci ayı onuncu gününe geldiğinde duyduğu bir haberle sarsıldı.^[11] Amcası Ebû Tâlib ticaret için Şam’a gitmeye karar vermiş, düşüncesini arkadaşları ile paylaşmıştı. Fikri kabul edilince tatlı bir telaş başlamış, insanlar büyük bir heyecanla koşuşturmaya başlamışlardı.

İnsanlar sefere çıkacak kişilerin sevinçlerine ortak olurken, biri onlardan kaçıyordu. Bu kalbi hüznle dolan Allah Resûlü’nden (sas) başkası değildi. Haberi duyduğu günden beri yüzü gülmeyen Efendimiz, amcasından ayrılma düşüncesini bir türlü kabullenemiyordu.

Düşüncelerini dile getirmeye cesaret edemeyen Efendimiz’in tek tesellisi amcasının kendisine duyduğu sevgiydi. Onu Mekke’de bırakıp gitmeyeceğini düşünüyor, kendini bu şekilde teselli ediyordu.

Sayıllı günler çabucak geçti. Sonunda koşuşturma bitti. Kervan hazırlandı. Akrabalarını yolcu etmek isteyen Mekkeliler, birer ikişer kervanın etrafında toplanmaya başladılar. Kimi yakınına gözyaşları içinde uğurlarken, kimi dikkatli davranmasını tembih ediyordu.

Olup bitenleri kaygı ile izleyen Efendimiz’in duyguları karışık. Ümit ve korku arasında gelip gidiyordu. Korkuyordu çünkü hazırlık başladığı günden itibaren amcası ona yolculuk hakkında hiçbir şey söylememişti. Ümitliydi zira amcası onu asla yanından ayırmazdı. Zaman geçmek bilmiyordu. Zaman yaklaştıkça heyecanı artıyordu.

İnsanlar vedalaşp develerine bindiği halde amcası hâlâ suskundu. Ümidini kaybetmek istemiyor, amcasından gelecek “Muhammed

buraya gel!” sesini büyük bir heyecanla bekliyordu. Sonunda beklediği oldu. Amcasının sesini duyduğu zaman duygularında yanılmadığını anladı. Amca yeğenini yetim çocuklar gibi boynunu bükmüş bir köşede oturduğunu görünce, içi parçalandı. Dayanamayıp yanına gitti. Başını okşadı:

-Benimle birlikte gelmek ister misin? diye sorduğunda hiç düşünmeden:

-Evet gelirim, diye bağırdı. Lakin bu, sandığı kadar kolay olmayacaktı. Hala ve amcaları başta olmak üzere pek çok kişi Ebû Tâlib’in fikrini doğru bulmayacaklar, sözlerine itiraz edeceklerdi. Halalarından biri:

-Bu yaştaki bir çocuk o kadar uzun yola dayanamaz, çok sıkıntı çeker, hastalanır, dedi. Diğerleri onu destekledi. Söylenenleri doğru bulan amcası, ikilemde kaldı. Yeğeninin üzülmesini istemediği gibi, sıkıntı çekmesini de istemiyordu. Üzgün bir şekilde yeğenine döndü:

-Halaların haklı! Çok uzaklara gideceğiz. Yolculuğa dayanamaz hasta olursun. İstersen şimdilik burada kal! Söz daha sonraki seferlerde seni mutlaka yanımda götüreceğim, dedi.

Lakin yeğenini ikna edemedi. Zira on yıl içinde anne-baba ve dedesini kaybeden Efendimiz’in baba yerine koyduğu birini daha kaybetmeye veya ondan ayrılmaya tahammülü kalmamıştı. Bunun kısa süreli bir yolculuk olduğunu bilse de, belkide babası... gibi onun da gidince bir daha dönmeyeceği hissine kapılmıştı. Yüzü asıldı, gözleri doldu. Ani bir hareketle amcasının devesinin yanına koşup yularını sıkı sıkıya tuttu.

Halaları gitmemesi konusunda ısrar edince hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. Gözlerinden akan yaşların yanaklarından aşağı süzülüğünü gören amcası dayanamadı. Başını okşayarak sakinleştirmeye, halalarının haklı olduğunu anlatmaya çalıştı. “Hayır” cevabını duymak istemeyen Efendimiz, ağlamasını sürdürdü. Gözleri dolan Ebû Tâlib:

-Niçin ağlıyorsun? Haydi gözyaşlarını sil! Biraz sabret, zamanın nasıl geçtiğini anlamadan gidip gelirim, deyerek devesine bindi. Hıçkırıkları semayı titreten Efendimiz, amcasının devesinin yularını sıkı sıkıya tutarak devenin hareket etmesine izin vermiyor:

-Benim ne annem var ne babam! Şimdi sende beni burada yalnız başıma bırakıp uzak diyarlara gidiyorsun! diyerek ağlamasına devam

etti. Üzüntüden kalbi parçalanen Ebû Tâlib daha fazla dayanamadı:

-Tamam vallahi, seni yanımda götüreceğim! Bundan böyle ne sen benden ayrılacaksın, ne de ben senden ayrılacağım! dedi. Gözleri parıldayan Efendimiz, amcasının sözlerine çok sevindi. Sanki dünyalar onun olmuştu. Sevinçten yerinde duramaması halalarını da duygulandırdı. Çarçabuk hazırlayıp kervana kavuşturdular.

Beklenmeden yola çıkıldı. İnsanın içini ürperten uçsuz bucaksız çöller tek tek aşıldı. Yüreklerle korku salan karanlık geceler geride kaldı. Gördüğü manzaralar Efendimiz'in kimi zaman kalbini ürpertti, kimi zaman korkuttu, çoğunlukla da heyecanlandırdı. Her şeye rağmen çok mutluydu. Yolda karşılaştıkları hiçbir zorluk onu rahatsız etmedi. Onlarla baş etmeye çalıştı, seve seve katlandı. Sabır ve sebat duyguları gelişti, tahammül etme ve direnme gücü arttı. İradesi çelik gibi sağlamlaştı.

Konaklaya konaklaya yola devam eden kervan, nihayet Şam topraklarına ulaştı. Her zaman olduğu gibi Şam'a gitmeden önce Busra'ya uğrayan kervan, burada konakladı.

Busra Hristiyanlar için önemli bir merkez, özel bir yerdi. Buranın manastırında rahipten rahibe geçen çok özel bir kitap vardı. Kitaptan haberdar olan rahipler, sırf o kitabı okumak için çeşitli şehirlerden yola çıkarak, uzun yollar kat edip Busra'ya giderlerdi. Kitabı okuyup beklenen son peygamberle ilgili özel bilgilerden haberdar olurlardı.

Şehrin bir başka önemli özelliği ise, din âlimleri yetiştiren merkezlerden birisi oluşuydu. Burada önemli âlimler yetişerek dünyanın dört bir yanına giderdi. Bunlardan biri de Rahip Bahîrâ'ydı. O başka yere gitmemiş, beklenen son peygambere hizmet etme umuduyla Busra'da kalmıştı.

Bahîrâ, o gün yeryüzünde yaşayan Hristiyanların en âlim kişiydi. Asıl ismi Circîs veya Sircîs olan Teymâlî âlime, ilmin son basamağına kadar geldiğini belirtmek için Bahîrâ derlerdi.

Efendimiz'in içinde bulunduğu Mekke kervanı bu meşhur manastırın yakınında konakladı. Kervanda bulunan kişilerin çoğu buraya defalarca gelmiş, pazarda mal alıp satmıştı. Manastırı görmüşler lakin rahiplerle hiçbir zaman iletişimleri olmamıştı. Bahîrâ'yı da tanımazlardı. İlim irfan ve ibadetle meşgul olan Bahîrâ da onları tanımazdı. Ancak bu kez farklıydı. Manastırın penceresinden etrafı öylesine seyrederken birden duraksadı. Bir

yere gözünü dikip uzunca bir süre baktı. Belli ki özel bir şey görmüştü. Kalp atışlarını hızlandıran bu şey, uzaklardan gelip oraya konaklamaya hazırlanan kervanla ilgiliydi. Kervan geçtiğinde ağaçlar, kayalar hareketlenmiş, saygı ile eğilmişlerdi. Gözlerine inanamadı. Gördükleri doğru muydu? Yoksa yanılmış mıydı?

Baktıkça yeni şeyler görüyor, hayreti bir kat daha artıyordu. Kervanı bir bulut takip ediyordu. Kervan yavaşlayınca bulut yavaşlıyor, hızlandığında hızı artıyordu.

-Yanılmış olabilir miyim? diye söylendi. Biraz daha dikkatli baktı. Hayır yanılmamıştı. Gördükleri ne hayal ne de göz yanılgısıydı. Gerçeğin ta kendisiydi. Gölgecik bir yer arayan kervan, bir ağacın yanında konakladı. Kervandakiler yanına gittiklerinde hareketlenen ağacın dallarının eğilişini ve onları gölgesi altına alışı hayretler içinde izledi.

Heyecandan yerinde duramaz olmuştu. Bu olağanüstü bir haldi. Tabiat bu şekilde ancak bir peygamber için hareketlenebilirdi. Yoksa gelmesi müjdelenen son peygamber kervanın içinde miydi? En Sevgili'yi mi görecekti? Gelişini yıllardır hasretle beklediği Kutlu Nebî ile tanışma şerefine mi nail olacaktı?

Yanılmış olmamak için dua dua yalvardı. Meraktan ölecek gibiydi. Bir an önce kervandakilerle iletişim kurup tahmininin doğru olup olmadığını öğrenmek istiyordu.

Ama nasıl?

Kiliseden inip doğruca oraya gitmek, ne olup bittiğini öğrenmek istedi.

-Bu Kutlu Nebî'ye karşı saygısızlık olur, düşüncesiyle yapmadı.

-Güzel bir vesile bulmalıyım, diye söylendi. Buldu da!

Aşçıları yanına çağırdı. Mükellef bir ziyafet yemeği hazırlamalarını emretti. Sonra bir adamı kervandakilerin yanına gönderdi. Kervanda bulunan herkesi yemeğe çağırmasını istedi. Adam Mekkelilerin yanına gitti:

-Ey Kureyşliler! Manastırda sizin için yemek hazırlandı. Büyük küçük, köle hür ayrımı yapmadan hepiniz manastıra davetlisiniz. Hepinizi yemeğe bekliyoruz! diyerek davet etti. Şaşırarak Mekkeliler, buna bir anlam vermeseler de daveti memnuniyetle karşıladılar. Vakit kaybetmeden hazırlanıp hep birlikte manastıra gittiler. Şaşkınlıklarını hâlâ üzerlerinden atamamışlardı. Manastıra girince içlerinden biri:

-Vallahi, ey Bahîrâ! Bugün senin halin bir garip! Bizler pek çok kez buraya geldik ama şimdiye kadar hiçbir zaman bizimle bu kadar yakından ilgilenmedin, bir kere olsun yemeğe davet etmedin. Bu değişikliğin sebebi nedir, diye sordu. Bir süre asıl maksadını gizlemeyi uygun bulan Rahip Bahîrâ:

-Doğru söylüyorsun! Şimdiye kadar sizi biraz ihmal ettim. Halbuki siz şehir halkının konuklarısınız, davet edilmeniz gerekirdi. Bunun için sizi davet etmeyi arzu ettim. Bu maksatla yemek hazırlattım, dedi.

Kervandakiler birer ikişer sofraya oturdular. Aralarında yalnızca Allah Resûlü (sas) yoktu. Yaşça en küçükleri olduğu için, onu ağacın altındaki yüklerin başına bekçi olarak bırakmışlardı.

Kalbi aşk ateşi ile alev alev yanan Bahîrâ, heyecandan ayakta durmakta zorlanıyordu. Gelenlere dikkatlice bakıp her birini göz ucu ile tek tek inceledi. Ancak kitapta bahsedilen sıfatlar hiçbirinde yoktu. Yüzü asıldı, morali bozuldu. Yanılmış olmaktan korkuyordu. Gelenlere döndü. Titrek bir sesle:

-Ey Kureyş cemaati! İçinizde bu yemekte olmayan biri var mı? Geride bıraktığınız kimse kaldı mı? diye sordu. Kureyşîler:

-Bir çocuk dışında herkes geldi. Onu gözcü olarak eşyaların yanında bıraktık, dediler. Kalbini kaplayan kasvet bulutları dağılmaya başlayan Bahîrâ'nın ye'si bir anda ümide dönüştü. Gözleri parladı.

-Lütfen onu da çağırın! O da sizinle birlikte yemekte bulunsun! Eşyalarınıza gözcülük yapması için bir adam gönderirim, dedi. İçlerinden biri:

-Lât ve Uzzâ'ya andolsun ki; Abdullah'ın oğlunun bu yemekten geride kalışı, bizim için de büyük bir ayıp, kınanacak bir tutumdur! dedi. Sofradan kalkıp koşarcasına Efendimiz'in yanına gitti. Elinden tutup manastıra getirdi, sofraya oturttu. Rahip Bahîrâ onu görürünce heyecanlandı.

Yoksa beklenen son peygamber o muydu?

Rabbi ona Kutlu Nebî'yi görme lütfunu bahşetmiş miydi?

Ona dikkatlice baktı. Dakikalarca gözünü üzerinden ayıramadı. Ona baktıkça, kitapta yazılı olan bütün sıfatların onda bulunduğunu gördü. Kalbi duracak gibiydi. Gelenler yemeklerini yiyip dağıldıkları halde Bahîrâ, hâlâ En Sevgili'yi izliyordu. Daha fazla kendini tutamayıp yanına gitti.

-Ey çocuk! Sana bazı şeyler soracağım. Lât ve Uzzâ hakkı için, lütfen sorularıma doğru cevap ver! dedi. Putlardan nefret eden Peygamberimiz (sas):

-Lât ve Uzzâ'ya yemin etmemi isteyerek bana bir şey sorma! Vallahi, onlardan nefret ettiğim kadar hiçbir şeyden nefret etmem! dedi. Aldığı cevap tahmininin doğru olduğunu işaretiydi. Sevinci yüzüne yansıyan Bahîrâ:

-Öyle ise Allah aşkına, sana soracağım sorulara doğru cevap ver! dedi. Efendimiz:

-Tamam, istediğini sor! dedi.

Efendimiz'i soru yağmuruna tutan Bahîrâ;

-Nasıl uyuyorsun? dedi. Efendimiz:

-Gözlerim uyur, ancak kalbim uyumaz, diye cevap verdi. Gözlerine bakan Bahîrâ, kızarıklığı görünce:

-Kitaplarda yazanla aynı, diye söylendi. Yanındakilere:

-Onun gözlerindeki kırmızılık geçici mi, yoksa sürekli var mı? diye sordu. Adamlar:

-Gözleri sürekli böyle kızarıktır, dediler. Bahîrâ, sorularına devam etti. Oturup kalkmasından uykusuna kadar yaşantısı ve bedenî özellikleri hakkında pek çok soru sordu. Aldığı cevapların hepsi kutsal kitaplarda yazan sıfatlara bire bir uyuyordu. Belli ki karşısındaki çocuk, kâinatın gözbebeği, Allah'ın Habîbi, geleceği Hz. Âdem'den (as) itibaren bütün peygamberler tarafından müjdelenen son peygamberin ta kendisiydi. Bundan en küçük şüphesi yoktu. Sevinçten bulutların üzerinde uçuyor gibiydi. Böyle bir anı yaşadktan sonra o gün hemen oracıkta ölse üzülmeydi. O an, Azrâil (as) karşısına çıksa hiç tereddüt etmeden canını verebilirdi.

Henüz görmediği fakat varlığından emin olduğu tek bir şey kalmıştı. Peygamberlik Mührü. Onu görmeyi çok istiyordu. Efendimiz'e döndü:

-Sırtına bakabilir miyim? diye sordu. Evet cevabını alınca büyük bir özenle Peygamber Efendimiz'in hırkasını kaldırarak sırtını açtı. İki omzu arasındaki peygamberlik mührü, onun bildiği şekilde ve tam bildirilen yerdeydi. Mührü görünce çok sevindi. Yavaşça eğilip mührü öptü. Hırkayı örttükten sonra:

-Buraya kimin ile geldin? diye sordu. Efendimiz:

-Ebû Tâlib ile deyince Bahîrâ ona döndü:

-Bu çocuk senin akraban mı? diye sorar. Ebû Tâlib, alışkın olduğu üzere:

-Evet! O benim oğlumdur, dedi.

Aldığı bu cevap ondaki bilgilere tersti. Lakin çocuğun beklenen peygamber olduğu hususunda hiçbir şüphesi yoktu:

-Bildiğim kadarıyla o senin oğlun değildir! Babasının sağ olmaması gerekiyor, dedi. Olup bitenleri şaşkınlıkla izleyen Ebû Tâlib, daha çok şaşırdı.

-Doğru söylüyorsun! O benim değil kardeşimin oğludur! dedi. Bahîrâ:

-Babasına ne oldu?

-Çocuk doğmadan önce vefat etti.

-Doğru. Annesi ne oldu?

-O da öldü!

-Doğru söyledin!

En Sevgili'nin o yaşta o kadar büyük acılar yaşaması, Bahîrâ'yı çok üzdü. İçine bir sızı düşürdü. Yüzündeki sevinç bir anda kayboldu. Yüzüne derin bir hüznün çöktü. Mahzun ve endişeli bir şekilde sözüne devam etti. Daha fazla acı yaşamasını istemiyordu. Amcasına:

-Kardeşinin oğlunu hemen memleketine geri götür! Yahudiler onu görürlerse zarar verirler. Vallahi, Yahudiler onunla karşılaştığında benim onda gördüğüm şeyleri fark etmekte gecikmezler. Onu tanırlarsa mutlaka öldürmeye kalkışır! Kardeşinin oğlunda çok önemli manevi işaretler var. Onun hâli ve şânı çok yüce olacak! Onu bir an önce buradan uzaklaştırıp memleketine götür. Okuduğumuz kitaplar ve âlimlerin bize anlattıklarına göre o âlemlere rahmet olarak insanlığa gönderilecek olan son peygamberdir. Ona iman etmemiz ve yardımcı olmamız konusunda bizden söz alınmıştır! dedi.

Rahibi büyük bir şaşkınlık içinde dinleyen Ebû Tâlib:

-Peygamber ne demek? diye sordu. Rahip:

-Semadan (Allah'tan) aldığı emirleri insanlara bildiren kişidir, dedi. Hayretten gözleri açılan Ebû Tâlib:

-Hz. İbrâhîm gibi mi!?

-Evet! Onun gibi!

-Allah aşkına söyle! Bütün bunlar doğru mu? diye sordu. Evet cevabı alınca:

-Sizden ona uymanız için kim bu sözü aldı? diye sordu. Bahîrâ gülümsedi, sonra:

-Sözü Yüce Allah, İsâ b. Meryem'den ona indirdiği kitabında aldı.

-İyi ama onun peygamber olacağını nereden biliyorsun? Bunu nasıl anladın?

-Kervanla geldiğinizde, bulutlar onu takip ediyor, altına oturduğu ağaç ona gölge olmak için dallarını üzerine eğiyordu. Bu peygamberlik işaretiydi. Onun geleceği, gönderileceği yer, zaman ve işaretleri, nasıl biri olduğu Semavî Kitaplarda tek tek yazılıdır. Şimdi sen benimle konuşarak oyalanmayı bırak! Yeğenini alıp bir an önce memleketine götür.

Belli ki sen onu çok seviyor, üzerine titriyorsun. Bu doğru değil mi?

-Evet!

-Vallahi, onu Şam'a götürürsen artık akrabaları bir daha onu göremezler. Yahudiler mutlaka onu öldürmeye kalkışır. Onlar onun baş düşmandır. Onu yalnızca şimdi değil her zaman Yahudiler'in oldukları yerlerden uzak tut!

Bahîrâ konuştuğuça şaşkınlığı artan Ebû Talip rahibe teşekkür ettikten sonra manastırdan ayrıldı. Şam'a gitmekten vaz geçip mallarını ucuz pahalı demeden Busra'da satıp kervandan ayrıldı. Yeğenini yanına alarak, Mekke'ye geri döndü. Efendimiz'i uğurlamaya giden Bahîrâ, onlara kek ve yağ gibi yiyeceklerden güzel bir yolluk hazırlatıp Ebû Tâlib'e verdi.

Bahîrâ'nın Efendimiz'e gösterdiği ilgi ve alaka Kureyşlilerin de dikkatinden kaçmamış;

-Muhammed'in (sas) rahibin yanında özel bir yeri var, diye aralarında konuşmuşlardı.

Suikast Teşebbüsü

Bahîrâ'nın yanından ayrılan Ebû Tâlib, kervanın yanına gitti. Adamlarını yanına çağırdı:

-Pazara gitmek için hazırlanın! dedi. Kısa bir süre sonra Efendimiz ile pazara gidip satışa başladı. Onlar satış yaparken pazarda bulunan Zebir, Temâm ve Deris adında üç Yahudi Peygamberimizi gördüler. Hal ve hareketleri dikkatlerini çekti. Bir kenara geçip Peygamber Efendimiz'i izlemeye başladılar. Bir süre sonra tıpkı Bahîrâ gibi gördükleri şeylerden çocuğun beklenen son peygamber

olduğunu fikrine vardılar. Diğer Yahudiler gibi onlarda son peygamberin Yahudi olacağını sanıyorlardı. Arap olması adamları hayal kırıklığına uğrattı. Akıllarına gelen ilk şey onu öldürmek oldu.

Hristiyanların da kendileri gibi ona düşman olduğunu sanan zâlimler, Bahîrâ'nın yanına gittiler. Maksatları, fikir almak ve Efendimiz'i öldürmek için yardım istemektir. Konuyu anlattıklarında Bahîrâ'nın kendileri gibi düşünmediğini gördüler. Durumun ciddiyetini fark eden Bahîrâ, Yahudiler'e düşündükleri işin yanlış olduğunu anlattı. Bunu yapmaya kalkıştıklarında büyük bir günah kazanacaklarını, Allah'ın kendilerine gazap edeceğini söyledi. Sonra:

-Söyler misiniz!? Onda gördüğünüz şu şu sıfatlar sizin kitabınızda da yok mu? diye sordu. Yahudiler:

-Evet var. Bahsettiğin sıfatlar kitabımızda yazan sıfatlara aynen uyuyor, dediler. Bahîrâ:

-O beklenen son peygamberdir. Zamanı gelip peygamber olarak görevlendirileceği ve insanları dine davet edeceğine göre, o güne kadar hiç kimse onu öldüremeyecektir. Siz de onu öldürüp peygamber olmasına engel olamayacaksınız. İsteseniz de bunu yapamazsınız. Allah size asla izin vermez. Bunu yapmaya kalkışmakla sadece büyük bir günah kazanmış olacaksınız, dedi.

Bahîrâ'nın sözlerini haklı bulan Yahudiler, suikast fikrinden vazgeçtiler, geri dönüp evlerine gittiler.

Lakin konu burada kapanmadı. Bahîrâ'nın yaşadıkları ve Yahudilerle yaptığı konuşma dilden dile yayılarak kısa bir sürede Rum diyarlarına kadar ulaştı. Olayı duyan yedi yahut dokuz Rum büyük bir öfkeye kapıldı. Umutla bekledikleri peygamberin Arap olması onları şoka sokmuştu. Günlerce bu konuyu konuştular. Onun düşmanlarına galip geleceğini, ona tabi olanların uzak beldelere ulaşacağını biliyorlardı. Bu Arapların ülkelerine gelerek yaşadıkları yerleri feth edecekleri anlamına geliyordu. İçlerinden biri:

-O ve onun dinine tabi olanlar bir gün yaşadığımız bu yerlere kadar gelecekler. Şehirlerin sultanı olan Şam'ı fethedecekler öyle mi? Buna asla izin veremeyiz, dedi. Diğerleri ona destek oldular. Aralarında anlaşıp Peygamberimizi öldürmeye karar verdiler. Hızlıca hazırlanıp yola çıktılar. Durup dinlenmeden yol alıp Busra'ya gittiler. Şehre varınca doğruca Bahîrâ'nın bulunduğu kiliseye gittiler. Gelenlerin hal ve hareketlerinden şüphelenen Bahîrâ, niyetlerini anlamak için

adamları karşılayıp konuk etti. Biraz araştırınca şüphelerinde haklı olduğunu anladı. Kendini tanıttıktan sonra adamlara:

-Buraya niçin geldiniz? diye sordu. Rumlar:

-Duyduğumuza göre beklenen peygamber şu şehirde ortaya çıkmış. Bir süre önce Busra'ya gelip size konuk olmuş. Onu görmek için geldik, dediler. Niyetlerinin kötü olduğunu anlamakta gecikmeyen Bahîrâ:

-Bu işi sizden daha faziletli olanlara bıraksaydınız daha iyi olmaz mıydı? diyerek gelenleri ikaz etti. Rumlar:

-Bunun için seninle istişare etmeyi tercih ettik, dediler. Bahîrâ:

-Sizce Allah bir şeyi yapmayı dilerse, herhangi biri ona engel olabilir mi? diye sordu. Rumlar:

-Hayır asla engel olamaz, dediler. Bahîrâ:

-Allah'ın onu peygamber yapmasına engel olabilir misiniz? diye sorunca hatalarını anlayan adamlar, Efendimiz'in peygamber olmasına engel olamayacaklarını, isteseler de öldüremeyeceklerini anladılar. Utançlarından yere bakıp:

-Haklısın, demekle yetindiler. İsteddiği cevabı aldığına sevinen Bahîrâ:

-Lütfen bana bu işin peşini bırakacağınıza ve ona zarar verme düşüncesinden vaz geçtiğinizi söyleyin, dedi.

Efendimiz'e kötülük yapmayacaklarına dair her birinden tek tek söz aldı. Tedbiri elden bırakmayan Bahîrâ adamları bir süre kilisede misafir ederek oyaladı. Kalplerindeki kötü düşüncelerden kurtulan adamlar, bir kaç gün sonra manastırdan ayrılarak memleketlerine geri döndüler. [12]

Yaşananlar orada bulunanları şaşırttı. Efendimiz'in sıradan bir çocuk olmadığını fark etmelerine vesile oldu. Lakin bu durum olayı bire bir yaşayan Ebû Tâlib'i şok etti. O güne kadar Efendimiz ile ilgili çok şey duymuştu. Özel biri olduğunun farkındaydı. Fakat bunu çok önemli bir din adamından ve bu kadar açık bir şekilde duymamıştı.

Resûlü'nü İslâm davetine ve davet mücadelesine hazırlayan Allah (cc), peygamberliğe giden yolu açmak için çevresini de davete hazırlıyordu.

Bir şeyi önceden duymak, kişide kulak, göz, dil aşinalığı yapar. Bu da onun kabulünü kolaylaştırır. Seyf b. Zî Yezan, Rahip Bahîrâ, Rahip Nastura gibi pek çok Allah dostunu Efendimiz'in hayatı ile

kesiştiren ilahî hikmet, bu ve benzeri bildiğimiz ya da bilmediğimiz pek çok rahmet bulutunu, o günden başlayarak kıyamete kadar insanların üzerine sağnak sağnak yağdırarak iman etmelerini kolaylaştırdı.

O yağmur taneleri bir yandan bizlere, Resûlün peygamberliğinin vicdanî delili, yolumuzu aydınlatan nur, gönlümüzü rahatlatan hoř bir seda olurken, diğer yandan Allah Resûlü'nün (sas) vahyi alışını kolaylaştırdı. Yakın çevresindeki insanların vahyi kabullenmelerine yardım eden rahmet oldu. O'nu ve çevresindekileri, dűřmanlarına karşı daha uyanık, daha dikkatli olmaya sevk etti.

Ekilen ilâhî tohumlar İslâm daveti başlayınca meyve verdi. Bu ve benzeri olaylara tanık olan Ebû Tâlib, bütûn Arapları karşısına almak pahasına canını ortaya koyarak yeğenine sahip çıktı. Son nefesine kadar yanında oldu.

Bu ve benzeri olaylar bir çok sahâbenin İslâm'a girmesine, İslâm davet mücadelesinin çekirdek kadrosunu oluşturmasına vesile oldu.

Bahîrâ gibi âlimlerin Allah Resûlü'nü (sas) teşhis etmeleri, sıradan vaka veya hikayeler değil, İslâm davet mücadelesine çok önemli katkılar sağlayan ilâhî hikmet yüklü yaşanmışlıklar ve tarihi olaylardır.

[9] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 1/140; İbn Kesîr, el-Bidâye, 2/275.

[10] A. b. Hemmâm, el-Musannef, 5/317; Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evliyâ, 116; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 1/157.

[11] Not: Efendimiz şam yolculuğuna genel kanaate göre 12 yaşında, İbn Abdilber'e göre 13. yaşının başlarında, Ebû Nuaym'a göre 10, Taberî'nin Hişâm b. Muhammed'den nakline, Vâkidî, Mâverdî, İbn Esîr ve Halebîye göre 9 yaşında çıktı.

[12] Tirmizî, Menâkîb 3620; İbn Ebî şeybe, Musannef, 11/479 (11782); 14/286 (18390); Abdurrezâk Zührî'den 5/318; Hâkim, Müstedrek, 2/615; İbn Sa'd, Tabakât, 1/120, 153; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/180; Yakûbî, Târih, 2/10; Taberî, Târih, 2/277; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/110; İbn Hibbân, Sîre, 1/58; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/24; Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 96; Süheylî, Ravdu'l-ünf, 1/313; İbn Abdilber, İstiâb, 1/30; İbnü'l-Cevzî, Sıfatü's-safve, 41; Mâverdî, Alâmu Nübüvve, 1/175; Nisâbûrî, şerefü'l-Mustafâ, 1/403; İbn Esîr, el-Kâmil, 2/38; Külâî, İktifâ, 1/122; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/52; Zehebî, Târih, 2/55; İbn Kesîr, Sîre, 1/121; İbn Hacer,

Fethü'l-bârî, 8/587; Moğultây, Sîre, 118; Kâzurûnî, Müntekâ, 156, 177; Makrîzî, İmtâu'l-esmâ', 1/14; el-Kastallânî, el-Mevâhib, 114; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 1/362; Suyûtî, Hasâis, 1/141; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 2/140; Halebî, Sîre, 1/171; A. b. Z. Dahlân, es-Sîre, 1/98; el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 10; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 1/471.

Yatarken bile amcasından ayrılmayan Efendimiz, on iki yaşının birinci ayı onuncu gününe geldiğinde duyduğu bir haberle sarsıldı. Amcası Ebû Tâlib ticaret için Şam'a gitmeye karar vermiş, düşüncesini arkadaşları ile paylaşmıştı. Fikri kabul edilince tatlı bir telaş başlamış, insanlar büyük bir heyecanla koşuşturmaya başlamışlardı.

-Şimdi burada bir çocuk vardı. O putlarınızı kıracak, sizinle savaşıp galip gelecek...

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 1/140; İbn Kesîr, el-Bidâye, 2/275.

A. b. Hemmâm, el-Musannef, 5/317; Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evliyâ, 116; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 1/157.

Tirmizî, Menâkîb 3620; İbn Ebî Şeybe, Musannef, 11/479 (11782); 14/286 (18390); Abdurrezâk Zührî'den 5/318; Hâkim, Müstedrek, 2/615; İbn Sa'd, Tabakât, 1/120, 153; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/180; Yakûbî, Târih, 2/10; Taberî, Târih, 2/277; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/110; İbn Hibbân, Sîre, 1/58; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/24; Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 96; Süheylî, Ravdu'l-ünf, 1/313; İbn Abdilber, İstiâb, 1/30; İbnü'l-Cevzî, Sıfatü's-safve, 41; Mâverdî, Alâmu Nübüvve, 1/175; Nisâbü'rî, Şerefü'l-Mustafâ, 1/403; İbn Esîr, el-Kâmil, 2/38; Külâî, İktifâ, 1/122; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/52; Zehebî, Târih, 2/55; İbn Kesîr, Sîre, 1/121; İbn Hacer, Fethü'l-bârî, 8/587; Moğultây, Sîre, 118; Kâzurûnî, Müntekâ, 156, 177; Makrîzî, İmtâu'l-esmâ', 1/14; el-Kastallânî, el-Mevâhib, 114; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 1/362; Suyûtî, Hasâis, 1/141; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 2/140; Halebî, Sîre, 1/171; A. b. Z. Dahlân, es-Sîre, 1/98; el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 10; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 1/471.

Not: Efendimiz Şam yolculuğuna genel kanaate göre 12 yaşında, İbn Abdilber'e göre 13. yaşının başlarında, Ebû Nuaym'a göre 10, Taberî'nin Hişâm b. Muhammed'den nakline, Vâkıdî, Mâverdî, İbn Esîr ve Halebîye göre 9 yaşında çıktı.

Efendimiz'e kötülük yapmayacaklarına dair her birinden tek tek söz aldı. Tedbiri elden bırakmayan Bahîrâ adamları bir süre kilisede

misafir ederek oyaladı. Kalplerindeki kötü düşüncelerden kurtulan adamlar, bir kaç gün sonra manastırdan ayrılarak memleketlerine geri döndüler.

-Sen delirmişsin. Belli ki cinlerin seni çarpmış! Böyle saçma sapan şeyler söyleyeceğini bilseydim buraya asla gelmezdim. Ölümü çok istiyorsan bize bulaşma, birine söyle seni şuracıkta öldürsün! Ben yavrumu öldürtmem, diye feryat edip Muhammed'i (sas) elinden çekip aldım. Hızla çadırdan çıkıp, koşarcasına oradan uzaklaştım. Eve kadar durup dinlenmeden yürüdüm. Olanları eşimle paylaştım. O da benim gibi çok üzüldü..."

PEYGAMBERLİK TEN SONRA MEKKE DÖNEMİ SUİKASTLERİ

Allah Resûlü (sas) insanları İslâm'a davet etmeye başlayınca şimşekleri üzerine çekti. Mekke'nin ileri gelenleri, yönetimi elinde bulunduranlar ve rahatı yerinde olanlar bundan hiç hoşlanmadılar. Düzenlerinin bozulacağını, birlik ve beraberliklerinin yok olacağını söyleyerek şiddetle karşı çıktılar. Halkı ona karşı kışkırttılar. Onu dinlememeleri ve çağrısını reddetmeleri için etrafa korku saldılar, inanılmaz bir baskı yaptılar. Allah Resûlü (sas) ile konuşmak, aynı ortamda ve aynı karede bulunmak imkansız hale geldi.

Hiçbiri kalkıp da:

-Ya söylediklerinde haklıysa, ya biz yanlış yoldaysak, diyemedi. Kimse kurdukları düzeni sorgulama gereğini duymadı. Neyin etrafında birlik ve beraberlik kurup kenetlendiklerini, bunu halka nasıl sunulduklarını veya birlik ve beraberliklerinin neye ve kimlere hizmet ettiğini düşünmediler. Düşünüldüğünü ve konuşulmasını istemediler. Çok değil biraz düşünseler, her şey gün gibi ortaya çıkacaktı.

Mekke'nin egemen güçleri çarşı pazarda birilerinin malını gasp ederken, namusuna göz dikerken veya insanlara zulmederken birlik beraberliği unutanlar, haksızlığa uğrayanlardan biri:

-Allah'tan kork! diyerek hakkını savunmaya kalktığında veya yapılan hataları gündeme getirme “**densizliğinde**” bulunduğu kıyameti koparırlar. Sonrada insanları canlarından bezdirecek kadar çok birlik beraberlik nutukları atarlardı.

Düzenlerini dokunulmaz kılmak için tabular üreten egemen güçler, biri yapıp ettiklerini eleştirmeye kalktığında tabu silahını kullanarak sustururlardı. En büyük tabularından biri atalarıydı. Biri hoşlanmadıkları bir şey söylemeye cüret etse:

-Biz atalarımızdan böyle gördük, böyle öğrendik. Sen atalarımızdan daha mı iyi bileceksin, diye çıkışırılar. Adamı sözü söylediğine ve söyleyeceğine pişman ederlerdi.

Topluma tanrı olarak dayattıkları putlarla tevhidin önünü keser, halkın Allah'la sağlıklı bağlar kurmalarını engel olurlardı. Toplumu putlar üzerinden yönetir, onlar vasıtasıyla istedikleri tarafa yönlendirirlerdi. En büyük destekçileri kâhinlerdi. Fısıldadıkları sözlerle toplumu uyuturlardı.

Her şey yolunda giderken, halkı istedikleri gibi yönetip, kendilerine hizmet ettirirken hoşlanmadıkları bir şey oldu. Kodamanları çıldırtan, sinirlerini alt üst eden, öfkeden yerinde duramaz hale getiren aykırı

bir ses duyuldu. Bunlar kısa ama çok anlamlı sözlerdi. Her biri düzenlerini alt üst etmeye yetecek kadar etkiliydi. Sözün sahibi ise:

-Sus, konuşma! dediklerinde susturacakları biri değildi. O her şeyi yoktan var eden, her şeyi gören, duyan, bilen, her şeye gücü yeten, ol dediğinde olduran Allah'tı. Kulu Muhammed'e (sas) ve onun şahsında insanlara:

“**OKU!**” diyordu. Bu, duymaktan nefret ettikleri bir sözdü.

Halbuki bu, insanları kendilerini okuyup, değerlerini bilmeye davetti.

Bu, çevrelerindeki varlıklara hikmet nazarı ile bakıp, yaratana tanımaya davetti.

Bu, hak ve hakikati görüp, onlara yönelmeye davetti.

Hayatı ve sosyal olayları okuyup, neler olup bittiğini anlamaya davetti.

Egemen güçlerin yapıp ettiklerini okuyup, hakikati öğrenmeye davetti.

Kurulu düzenin şifrelerini okuyup, tuzakların bilincine varmaya davetti.

Toplumun inşasının başladığının müjdesi, onları güneş gibi aydınlatacak, kalplerini huzurla doldurup ısıtacak olan yeni toplumun ilim irfan temelleri üzerine kurulacağının haberi idi.

Cahilî düzenlerini:

-Okuma, araştırma, düşünme, hak ve hakikati öğrenmekten uzak dur! Yalnızca bizi dinle, sözlerimizi sorgulamadan yerine getir! fısıltıları ve mantığı üzerine kuran egemenler, **oku** sözünden oldum olası nefret ederlerdi. Duydukları zaman moralleri bozulur suratları asılır, tüyleri diken diken olurdu. Şimdi de öyle oldu. Ayetin sonu canlarını daha çok sıktı. Allah insanlara yalnızca oku değil:

“**RABBİNİN ADI İLE OKU!**” Kitabı, sözleri, hayatı, olup bitenleri Allah adına oku, onun bak dediği yerden bak! İlâhî bilinçle, yaratılış gayesi doğrultusunda hareket et. İnsanlara değil yalnızca Allah'a kul ol! diyordu.

Hayatları boyunca halka bizim istediğimiz gibi düşün, bizim istediğimiz pencereden bak, bizim istediğimiz gibi yaşa, bizim dediklerimizi yap! diye fısıldayan egemenler, bundan hiç hoşlanmadılar.

Bu yalnızca halkın değil, kendilerinin de nefis ve şeytanın esaretinden kurtulup fitrata dönmeleri, kölelik zincirlerini kırıp hürriyete koşmaları anlamına geliyordu. Bu emir, hazlarının kölesi olmayı tutku haline getirmiş olan egemenleri fena halde rahatsız etti. Rabbi onlara yaratılışı hatırlattığı, ihsanda bulunacağını, bilmediklerini öğreteceği halde yapmadı, yapamadılar. Kendini yeterli görme hastalığına yakalanmışlardı. Dönüşün Allah'a olduğunu hiçe sayarak isyan ettiler.

Allah Resûlü'nün (sas) doğru yolda olabileceği ihtimalini yok sayarak, adam gibi adam olmaya davet ettiğini görmezden gelerek davetin karşısına dikildiler. Allah'ın yapıp ettiklerini gördüğünü, bunun hesabını soracağını unutmuşçasına alay ettiler, hakaretler savurup, baskı ve işkence yaptılar. Yetmedi, Allah'ın onu koruyacağını akıl etmeden defalarca yoluna çıktılar, namaz kılmaktan men edip, namazda iken öldürmeye kalkıştılar.

Kıskançlık, Kin ve Nefret İnsanı Cehenneme Sürükler

Kıskançlık illetine yakalananlar, kin ve nefretle beslenenler yalnızca kendilerini değil çevrelerindeki insanları da cehenneme sürüklerler. Bunun en çarpıcı örneği Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl çiftidir. Efendimiz'e besledikleri kin ve nefret, onları cehenneme sürüklemekle kalmamış, haklarında bir sure inmesine neden olmuştu.

Efendimiz'e bu kadar yakinken, bu kadar fazla uzak olmalarının nedeni neydi?

Gemileri yakarcasına bütün akrabalarını karşısına alması pahasına Efendimiz'e savaş açmasının sebebi neydi?

Efendimiz'e olan bitmek bilmeyen düşmanlığının asıl sebebi neydi?

Bütün bunlara cevap bulmak için onları yakından tanımak gerekir.

Hayatı Allah için, Allah'ın adı ile okumayanlar, insanlara ve olaylara nefis penceresinden bakanlar kolayca aldanırlar. Çabucak Şeytanın kontrolüne girer, duygularının esiri olurlar. Kısa sürede değişir, etraflarına kötülük saçan biri haline gelirler. İyi insan görmekten rahatsız olur, herkesin kendileri gibi olmasını isterler. İnsanları kötülük yapmaya teşvik eder, şeytanlaşır, şeytanlaşan dostlarıyla el ele vererek hak ve hakikate savaş açarlar. Varlıklı veya makam

mevki sahibiyseler insanlara küçümseyerek bakar, kibir abidesi kesilirler.

Bencil ve tahammülsüzdürler. İyilik ve güzelliklerin kendilerinde toplanmasını isterler. Küpler dolusu altınları olsa da fakirin elindeki üç kuruşa göz diker, fırsat bulduğunda çekip elinden alırlar. Birinde iyilik adına bir şey görseler, uykuları kaçır. Kıskançlıktan kendilerini yer bitirir, iyilik sahibine düşman kesilirler.

Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl de böyle birileriydi. Ebû Leheb, çok yakışıklı ve parlak bir genç, Ümmü Cemîl, dikkatleri üzerine çekecek kadar güzel bir hanımdı. Mekke'nin önde gelen ailelerine mensup, sözleri emir telakki edilen saygın kişilerdi. Çok zengin, makam-mevki sahibi ve birileri yanında oldukça fazla itibarlılardı. Lakin hepsi bu kadardı.

Bahşedilen sayısız nimete hamd edip şükrünü eda etmez, nimetin gerçek sahibinin kendileri olduğunu sanırlardı. Onu çalışıp, çabalayarak, aklederek kazandıklarını düşünürlerdi. Bunun için Allah'tan yüz çevirir, halka iyilik elini uzatmak, dertlerine ortak olmak, sorunlarıyla ilgilenmek yerine onları hor görerek küçümserlerdi. Yolda küçük dağları ben yarattım dercesine kibirle yürür, halkla konuşmaya tenezzül etmezlerdi.

Altın ve gümüşlerinin sayısını bilmeyecek kadar zengin olsalar da parayı çok severlerdi. Nereden geldiğini umursamaz, biraz daha fazla biriktirmek için zulmetmekten çekinmedikleri gibi, gece gizlice Kâbe'nin hediye kuyusuna girerek kıymetli eşyaları çalmaya kalkışacak kadar alçalmaktan kaçınmazlardı.^[13]

Kötülüklerinin üzerini paraları, makam ve mevkileri ile örten bu insanlar, su gibi içki içer, günlerini dedikodu, başkalarını küçümseyerek alay etmekle geçirir. İnsanlara hakaret savurmaktan, iftira atmaktan, zulmetmekten asla çekinmezlerdi.

Bencil, paragöz, insanlara üsten bakan biri olsa da, Ebû Leheb de insandı. Diğer insanlar gibi o da bir kalp taşıyordu. Kardeşi Abdullah'ın vefat ettiğini duyunca çok üzüldü. Hz. Âmine'ye başsağlığı dileyerek onunla yakından ilgilendi. Efendimiz, dünyaya teşrif edince çok sevindi. Evine koştu. Kucağına alarak sevip okşadı.

Övülmeyi, değer verdiği kişiler tarafından takdir edilmeyi çok severdi. Babasını çok önemser, gözüne girmek ve iltifatına mazhar olmak için fırsat kollardı. Bir keresinde Mekke'ye uğrayan

Cüzzâmlılar, memleketlerine geri döndükleri sırada adamlarından birini kaybettiler. Tüm aramalara rağmen bulamadılar. Ümitleri kesilince yola devam ettiler. Yolda Huzâfe b. Gânim adında bir Mekkeli ile karşılaştılar. Adamımıza Mekkelilerden biri zarar vermiş olabilir düşüncesiyle üzerine atıldı, kaybolan adamlarına karşılık esir aldılar.

Abdulmuttalib o günlerde oğlu Ebû Leheb ile bir iş için Tâif'e gitmişti. Geri dönerken yolda Cüzzâmlılar'la karşılaştılar. İyice yaşlanmış olan Abdulmuttalib'in gözleri görmemeye başlamıştı. Bindiği devenin yularından tutan Ebû Leheb, ona yardımcı oluyordu. Abdulmuttalib'i gören Huzâfe var gücüyle bağırarak yardım istedi. Sesi duyan Abdulmuttalib oğluna:

-Neler oluyor? diye sordu. Ebû Leheb:

-Huzâfe b. Gânim bizden yardım istiyor. Cüzzâmlılar yakalayıp ellerini bağlamışlar, dedi. Yardım isteğine asla duyarsız kalmayan biri olan Abdulmuttalib:

-Yanlarına gidip ne olduğunu öğren, dedi. Durumu öğrenen Ebû Leheb, geri dönüp babasına anlattı. Abdulmuttalib:

-Oraya git! Huzâfe'nin kurtulması için gerekeni yap, emrini verdi. Babasının takdirini kazanmak için servetini gözden çıkarmaya hazır olan Ebû Leheb, bunu fırsat bildi. Büyük bir sevinçle adamların yanına gitti:

-Beni tanırırsınız. Çok varlıklı biri olduğumu bilirsiniz. Huzâfe'yi serbest bırakırsanız size yirmi altın, on deve ve bir at veririm. İsterseniz şu cübbem işaret olarak sizde kalsın. Mekke'ye vardktan sonra yanıma gelip cübbeyi gösterdiğinizde size derhal ödeme yaparım, dedi.

Teklifi kabul eden adamlar, Huzâfe'yi serbest bıraktılar. Huzâfe'yi yanına alan Ebû Leheb, büyük bir fatih edasıyla babasının yanına döndü. Başarısının keyfini sürmek istedi. Babasının yanına vardığında Huzâfe'ye sessiz olmasını işaret etti. Endişe içinde oğlunun dönmesini bekleyen Abdulmuttalib, yalnızca Ebû Leheb'in sesini duyunca kaygılandı:

-Söylediğim şeyi yapmadın mı? Yoksa emrime karşı mı geldin? Hemen geri dönüp Huzâfe'yi kurtar, diye kızdı. Gözleri parıldayan Ebû Leheb:

-Babacığım emrini yerine getirdim. Huzâfe'yi kurtarıp getirdim, dedi. Huzâfe:

-Anam babam sana feda olsun ben buradayım, diyince rahatladı. Oğluna teşekkür ederek övgü dolu sözler söyledi. Gururlanan Ebû Leheb, Huzâfe'yi babasının devesinin tergisine bindirdi. Hep birlikte Mekke'ye gittiler. Yapılan iyiliğe çok sevinen Huzâfe söylediği bir şiirle Abdulmuttalib ve Ebû Leheb'e övgüler dizdi.^[14]

Dünyaya gelmeden babasını kaybeden Efendimiz'le yakından ilgilenen Ebû Leheb, şefkat ve merhametinden mi, övülme ve takdir edilme duygusundan mı bilinmez, cariyesi Süveybe Hanım'ı yeğeninin emrine amade kıldı. İhtiyaç hâsıl olduğunda cariyesini yeğenine süt emzirmekle görevlendirdi.

Lakin iyiliği uzun sürmedi. Vefat edeceğini anlayan Abdulmuttalib, Efendimiz'i ona değil de Ebû Tâlib'e emanet edince tavrı değişti. Babasının Ebû Tâlib'i tercih etmesinden rahatsız oldu.

-Babam nasıl olur da onu bana tercih eder. Benim gibi varlıklı amcası dururken fakir amcasına emanet eder? diye söylendi. Kıskançlık duyguları kabardı. Gururu incindi. Olayı içinde kurarak büyüttükçe büyüttü. O kızgınlıkla Efendimiz ile ilgisini tamamen kesti. Başını okşamayı dahi ona çok gördü.

Ebû Tâlib ile arasında geçen bir olay, işin tuzu biberi oldu. O olaydan sonra babasına olan kırgınlığı, Ebû Tâlib ve yeğenine karşı kızgınlığa, zamanla kin ve nefrete dönüştü.

Bir meseleden dolayı Ebû Tâlib ile tartışan Ebû Leheb, öfkesine yenilip kardeşi ile kavgaya tutuştu. Bir çelme atıp Ebû Tâlib'i yere attı. Üzerine çıkıp var gücü ile yüzüne yüzüne vurdu. O sırada gençlik çağına girmek üzere olan Efendimiz, kavga olurken oradaydı. Başlangıçta uzak durup araya girmede. Ebû Leheb'in amcasına acımasızca vurduğunu görünce endişelendi. Dayanamadı. Yanlarına koştu. Ebû Leheb'i itip sırt üstü yere düşürdü. Ebû Tâlib'i elinden tutarak kaldırdı. Ebû Leheb'in yerde olmasından faydalanan Ebû Tâlib, üzerine atılıp bir kaç tokat vurduktan sonra kalktı. Yerden kalkan Ebû Leheb, Efendimiz'in yaptığı hareketin doğal bir refleks olduğunu anlamak istemedi. Kaşlarını çatıp, eli ile işaret ederek:

-Bunu bana yapmayacaktın. O da senin amcan bende. Neden araya girip beni yere yıktın. Bundan böyle kalbimde asla yerin olmayacak. Seni hiçbir zaman sevmeyeceğim, diye bağırdı.^[15]

O günden sonra küçük bir çocuk olmasına aldırmandan yeğenine düşman kesildi. Yıllarca görmezden geldi. Maddi sıkıntı içinde olan bir ailede yaşadığını bildiği halde aldırmadı. Hiçbir zaman hiçbir meselede elini uzatıp yardım etmedi.

Söylediği gibi de oldu. Yeğeni Hz. Hatice ile evlenip komşu olduğunda kalbini istila eden nefret hâlâ devam ediyordu. Allah Resûlü (sas) amcasının aksine umutluydu. Amcasına komşu olmakla amcası ile arasındaki buzların erime umudu doğduğu ve barışma fırsatı olacağı için sevindi. Lakin umduğu gibi olmadı. Kalbi taşlaşan amca, düne kadar yeğenini fakr-u zaruret içinde gördükçe rahatlarırken, bugün Mekke'nin en zengin kadını ile evlenmesini fena halde kıskandı. Mutluluğu onu rahatsız etti. Yıllarca içinde sakladığı öfke yeniden ortaya çıkmıştı. Büyüyüp kin ve nefrete dönüştü.

Olanlara şahit olan eşi Ümmü Cemîl, eşini uyarıp, küçücük bir meseleyi bu kadar büyütmesinin doğru olmadığını dile getirebilir, yeğenini affetmesini, geçmişini unutup kendini yiyip bitirmeyi bırakmasını söyleyebilirdi. Yapmadı. Aksine onu destekledi. Sözleri ve dedikodularıyla eşinin öfkesini alevlendirdi. Kin ve nefretini derinleştirdi.

Allah Resûlü (sas) ve ailesinin yaşadığı bütün güzellikleri kıskandılar. Dünyalar güzeli kızları dünyaya geldiğinde bütün akrabaları sevinirken onlar üzüldüler. İstemeye istemeye tebrik ettiler.

Yıllar kıskançlık krizlerinin gölgesi altında akıp gitti. Allah Resûlü'nün (sas) ilk kızı Hz. Zeyneb, büyüdü. Girdiği her ortamda dikkat çekecek kadar güzel bir genç kız oldu. Güzel olduğu kadar ahlaklı, sosyal ilişkileri çok iyi ve maharetliydi. Onu çok seven teyzesi Hâle Hanım, bir gün oğlu Ebû'l-Âs'ı karşısına aldı. Hz. Zeyneb'i övgü dolu sözlerle anlattıktan sonra evlenmeye teşvik etti. Annesini dikkatle dinleyen Ebû'l-Âs, kuzenini iyi tanıyor, hal ve hareketlerini takdir ediyordu.

-Şeref duyarım, diyerek teklifini kabul etti. Birlikte Efendimiz'in evine gittiler. Ev halkı her zaman olduğu gibi gelenleri güler yüzle karşılayıp içeri aldı. Sohbet edip ikramda bulundular. Söze başlayan Hâle Hanım, Hz. Zeyneb'i oğluna istedi.

Allah Resûlü (sas) Ebû'l-Âs'ı yakından tanırdı. Güzel ahlaklı, iyi bir insandı. İçki, kumar, zina gibi kötülüklerden uzak durmaya gayret

eder, kimseye zulmetmezdi. Efendimiz onu sever, hal ve hareketlerini takdir ederdi. Tekliften memnun kalan Efendimiz, Hz. Hatice ile kızı Zeyneb'e fikrini sordu. İkisi de olumlu karşılayınca evet cevabı verdi. Tatlı bir telaşla başladı. Hazırlıklar tamamlanıp nikah kıyıldı.

Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl bundan hiç hoşlanmadı. Kıskançlıktan çatladılar. Zira kin, nefret, kibir, en üstün olma arzusu ve kötülüğe meyletme gibi hasedi besleyen bütün özellikler onlarda fazlasıyla mevcuttu. Kalplerini yakan haset ateşi, içlerinde iyilik adına ne varsa yakıp küle çevirmişti.

İyilik ve güzellikleri başkalarına layık görmüyor, tüm nimetlerin kendilerine verilmesini istiyorlardı. Geçmişte Allah Resûlü'nün (sas) Hz. Hatice ile evlenmesini çekemeyen Ümmü Cemîl, dünyalar güzeli Hz. Zeyneb'in kendi çocukları dururken Ebû'l-Âs'ı ile evlenmesine çok kızdı. Kusur aradı, eleştirdi. Dedikodu yaparak Efendimiz ve ailesinin yıpratmaya kalkıştı. Lakin bu da kalbini esir alan öfkeyi dindiremedi. Başka bir yol aradı. Buldu da!

Bir akşam harekete geçen karı-koca, çat kapı Allah Resûlü'nün (sas) evine gitti. Sohbet sırasında:

-Hz. Zeyneb'i ani bir kararla nikahladınız, diye söze başlayarak sitem ettiler. Kavgacı biri olan Ümmü Cemîl, çıkışları ile sık sık ortamı gerdi. Eşi de ona destek oldu. Sonunda baklayı ağızlarından çıkardılar. Hz. Rukiyye ve Ümmü Gülsüm'ü oğulları Utbe ve Uteybe'ye istediler.

Böyle bir şeyi aklından bile geçirmeyen Allah Resûlü (sas), şaşkın bakışlarla eşine yöneldi. Bu kabul edilebilecek bir teklif değildi. İkisi de henüz çok küçüktü. Üstelik Ümmü Cemîl dedikoducu, sivri dilli ve sert bir hanımdı. Yaş meselesi olmasa bile böyle bir evliliğin sıkıntıya sebep olacağı açıktı. Kesin bir dille hayır cevabı vermek isteyen Allah Resûlü (sas) amcasını kırarak akrabalık bağlarını koparmak istemiyordu.

Hz. Hatice kızlarının henüz çok küçük olduğunu ileri sürerek nazikçe hayır dedi. Lakin sözleri fayda etmedi. Ümmü Cemîl onu duymadı bile. Sosyal yapı ve âdetlerin kendinden yana olduğunu bildiği için rahattı.

Hz. Hatice'nin "hayır" cevabı vermek için yaş dışında söyleyeceği fazla gerekçesi yoktu. Cahiliye döneminin kriterlerine göre evlilikte

öncelikle akrabalık bağları gözetilir, soyluluk esas alınırdı. Onlar, yakın akraba oldukları gibi, Mekke'nin en soylu ailelerindendi. Sonra sosyal statü ve zenginlik gelirdi. Aile zengin, mevki sahibi ve şehrin önde gelen ailelerindendi. Üç özelliği de taşıyan kişiye hayır demek çok zor, Ümmü Cemîl gibi tuttuğunu koparan ve olumsuz cevabı kabullenmeyen biri için imkansız gibiydi.

Hz. Hatice, çocukların yaşlarının küçük olduğunu ısrarla vurgulayınca, söze giren Ümmü Cemîl:

-Kızlar büyüyünceye kadar nişanlı kalırlar, diyerek itiraz gerekçesini ortadan kaldırdı.

O gün neler konuşuldu, neler oldu bilinmez ama belli ki “evet” demek mecburiyetinde kalındı. Hz. Hatice son sözü Allah Resûlü'ne (sas) bıraktı. Eşi ve kızlarının onayını alan Efendimiz, amcasına istemeye istemeye “evet” dedi.^[16]

İstedikini elde ettiği için mutluluktan uçan Ümmü Cemîl, büyük bir sevinçle eve döndü. Kalbinde esen sevinç rüzgarları, geçici de olsa kıskançlık ateşini söndürmüştü, kin ve nefret duygularını küle çevirmişti. Bu vesileyle Allah Resûlü (sas) ve ailesine ciddi anlamda yakınlaştı. Evlerine daha sık gidip gelmeye başladı. Böylece, doğrudan olmasa bile dolaylı olarak vahiy sürecine şahit oldu. Efendimiz'deki değişimi gözleme imkanı buldu.

Uğruna canlar feda edilecek bu lütfun farkına varıp değerlendirdi mi?

Hakikati görüp hidayete erdi mi?

Efendimiz'deki Dikkat Çeken Değişim

Allah Resûlü'nün (sas) kızları ile amcalarının oğulları nişanlandıkları sırada vahiy süreci başlamıştı. Allah Resûlü (sas) o günlerde yakın çevresinin kolayca fark edebileceği kadar büyük bir değişim yaşıyordu. İnsanlarla iletişimi ve sosyal ilişkileri ciddi şekilde azalmış, durgunlaşmıştı. Âdeta içine kapanmıştı. Belli ki aklını ve kalbini meşgul eden çok önemli bir meselesi, ciddi bir sıkıntısı vardı.

Ama neydi?

Ne olduğunu kendisi de tam olarak bilmiyordu. Sanki İlâhî bir kudret onu toplumdan uzaklaştırıyordu.

Akraba ve komşuluk ilişkilerinin çok sıkı olduğu bir zaman ve coğrafyada yaşayan Efendimiz, sosyal ilişkileri güçlü bir insandı. İnsanlardan uzaklaşması çok çabuk fark edildi. Bunu ilk fark edenler, Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl gibi hareketli ve meraklı insanlar oldu. Allah Resûlü (sas) ile farklı dünyaların insanları olsalar da kapı komşu ve amca yeğenlerdi. Buna dünürlük de eklenince aile gibi olmuşlardı.

Dedikoducu biri olan Ümmü Cemîle, çevresinde olup bitenlere kulak kabartır, işini gücünü bırakıp neler olduğunu araştırırdı. Efendimiz'deki durgunluğu ve derin düşüncelere dalma halini fark etmekte gecikmedi. Çok merak etmesine rağmen sebebini bir türlü öğrenemedi. Bu durum merakını daha da artırdı. İşin peşini bırakmayıp Efendimiz ve ailesini göz hapsine aldı.

Yüksek ahlak ve duyarlılık sahibi olan Efendimiz, o günlerde ilâhî bir dokunuşa mazhar olmuş, nübüvvete hazırlanma sürecine girmişti. **Fikri hazırlık içindeydi.** Rabbi onun duyarlılığını arttırmış, çevresinde olup bitenlerle yakından ilgilenmeye sevk etmişti. Akli ve kalbini adeta toplumdaki ahlakî çöküntünün sebep ve sonuçlarını anlamaya kitlenmişti.

Toplumu rehin alan ahlakî zaafları, putlara tapma, kâhinlere başvurma ve sözlerini dinleme gibi yanlışları öteden beri bilip görüyordu. Yanlışlardan uzak duruyor, yakınlarını da uzak durmaları için uyarıyor, fiili olarak sakındırıyordu. Lakin son günlerde yaşadıkları onlardan çok farklıydı. İlâhî bir dokunuşla hassasiyeti ve üzüntüsü hiç olmadığı kadar arttı. Dışarıdan kolayca görülecek boyutlara ulaştı. Sık sık derin düşüncelere dalar oldu.

İnsanlar neden bu kadar bencildi?

Niçin birbirlerine tahammül edemiyorlardı?

Neden düşene, yoksula, yetime zulmetmeyi övünç meselesi yapacak kadar alçalıyorlardı?

Bu kadar öfkenin sebebi neydi?

NEDEN; iftira atmaktan, söz getirip götürmekten çekinmiyorlar?

Dedikodu yapmaktan zevk alıyorlardı?

Su gibi içki içiyor. Çocukların maskarası olacak kadar sarhoş oluyorlardı?

Ailelerinin yiyecek parasını kumarda kaybetmekten bir türlü vaz geçmiyorlardı?

Zina yapmak gibi toplumu temelinden sarsan kötülüğü normal görüyorlardı?

Nasıl olur da elleri ile yaptıkları şeylere tanrı derlerdi?

Onlara neden tapar, neden onlar için kurban keserlerdi?

Muhtemelen bunlara benzer sorulara cevap arıyor, insanların ve toplumların nasıl düzeleceğini, bunun için kendi adına ne yapılması gerektiğini **düşünüyordu**. Bu insanî bir duygudan öte ilâhî bir yönlendirme ve hazırlıktı.

Çevresindeki insanlara, tabiattaki varlıklara, gökyüzünü süsleyen Ay, Güneş ve yıldızlara dikkatle bakıyor. Aralarındaki irtibatı, mükemmel uyumu, eşsiz ahengi, akıl almaz düzeni düşünüyor. Bu kadar büyük, bu kadar mükemmel, bu kadar güzel ve bu kadar uyumlu evreni yaratan Allah'ın ilmini, iradesini, kuvvet ve kudretini, her şeyi görüp bilmesini tefekkür ediyordu. Onlara baktıkça Rabb'ine duyduğu sevgi, saygı ve hayranlık arttıkça artıyordu.

Bu sırada yalnızlık sevdirdi. Bu süreçte kalbi arındırılıp berraklaştı. İlâhî nurla doldurak müteal olan Allah'ın hitabına hazır hale geldi. İçinde bulunduğu ruh halinden dolayı insanların yanında duramaz, kimse ile oturup sohbet edemez oldu.

O günlerde sık sık şehirden uzaklaşıp kırlarda dolaşmaya başladı. Bu sayede gözü yapılan kötülükleri görmez, kulakları söylenenleri duymaz oldu. Öteden beri tertemiz olan kalbi, saflaştıkça saflaştı, ilâhî nurla parıldadıkça parladı.

Peygamber olmadan iki yıl önce Hirâ Mağarasında inzivaya çekilerek ibadet etmeye başladı. Süreç Hirâ'da iken vahiy gelmesiyle taçlandı.

O yıllarda Ramazan aylarının tamamını Hirâ'da geçiren Efendimiz, Ramazan dışında da Hirâ'ya çıkar, bazen on gün, bazen bir hafta bazen üç gün kalarak geri dönerdi.

İlk vahiyden altı ay önce rüya görmeye başladı. Altı ay sadık rüyalar gördü. Vahiy, sıradan bir söz değil, dağları paramparça edecek kadar ağır bir sözdü. Kuluna yükünü hafifletmeyi dileyen Allah, rüya yoluyla onu vahye hazırladı. Gördüğü rüyalar sabah olunca aynen gerçekleşirdi.

-Neler oluyor? diye endişelenen Efendimiz, kaygılarını eşiyle paylaşırdı. Onu dikkatle dinleyen Hz. Hatice:

-Sen iyi bir insansın! Allah sana ancak hayırlı şeyler lutfeder, diyerek teselli etti. Ardından:

-Rüyada ne gördün? diye sordu. Efendimiz gördüğü rüyayı anlatınca:

-Seni tebrik ederim, bu çok güzel bir rüya, dedi. Güzel sözler söyleyerek kaygılarını gidermeye çalıştı.

O günleri anlatan Hz. Âişe, vahye hazırlık sürecini şöyle özetler:

“Allah Resûlü’nün (sas) nübüvvet-vahiy süreci sadık rüyalar ile başladı. Rüyası gün içinde mutlaka gerçekleşir, sabah aydınlığı gibi aynen ortaya çıkardı.

Ve yalnızlık sevdirdi. Bir dönem, en sevdiği şey, insanlardan uzaklaşarak yalnız kalmak oldu. O günlerde sık sık Hirâ Mağarası’na gider, orada günlerce kalarak Rabb’ine ibadet ederdi. Yiyeceği bitince, mağaradan çıkıp Hz. Hatice’nin yanına gider, bir miktar yiyecek alıp Hirâ’ya geri dönerdi. Bu süreç vahiy gelinceye kadar böylece devam etti.”^[17]

Derken sesler duymaya, ışık ve nur görmeye başladı. Şehirden ayrıldığı sıralarda veya yalnız kaldığında sesler duyuyor, ışık görüyordu. Bu sıkça tekrarlanınca endişelenerek durumu eşi Hz. Hatice ile paylaştı.

-Galiba bana bir şeyler oluyor? İşlerimi görmek için şehir dışına çıktığımda, evleri geçip vadinin içlerine vardığım zaman sesler duyuyorum. Biri bana: “Ey Muhammed! Ey Muhammed! diye sesleniyor. Ürperiyorum. Dönüp arkama, sağıma, soluma bakıyorum. Kimseyi göremeyince endişeleniyor, korkuya kapılarak kaçarcasına oradan uzaklaşıyorum. “Vallahi başıma bir şey gelmesinden veya aklımı kaybetmekten korkuyorum.” diyerek endişesini dile getirdi. Onu dikkatle dinleyen Hz. Hatice:

-Allah muhafaza! Allah sana böyle bir şey olmasına asla izin vermez. Sen iyi bir insansın. Emaneti korur, doğru söyler, akrabalık bağlarını gözetirsin, diyerek teselli etti.”^[18]

Yaşananlar yalnızca Allah Resûlü’nün (sas) değil, ailesinin de çevreleriyle ilişkilerini büyük ölçüde azalttı. Durumun farkında olan Ümmü Cemîle, bazı şeyler tahmin ediyor, lakin ne olduğunu tam olarak çözemiyordu. Gözü kulağı Allah Resûlü’nün (sas) evindeydi. En küçük bir sözü ve hareketi kaçırmadan değişimin sebebinin öğrenmeye çalışıyordu. Bu uzun sürmedi.

Efendimiz'in yaşadıkları konusunda tahminin ötesine gitmek isteyen Hz. Hatice, konun duyulup yanlış anlaşılmasından çekiniyordu. Olağanüstü şeyler çoğalınca duyulma riskini göze alarak Tevrat ve İncil'i çok iyi bilen amcasının oğlu Varakâ b. Nevfel'in bilgisine başvurmaya karar verdi. Bir gün cesaretini toplayarak amcasının oğlunun evine gitti. Efendimiz'in duyduklarını ve gördüklerini anlattı. Ne anlama geldiklerini sordu. Anlatılanları büyük bir dikkatle dinleyen Varakâ b. Nevfel:

-Eğer bu söylediklerin doğruysa eşin peygamber olacaktır. Ona ve Hz. Mûsâ'ya gelen de Nâmus-u Ekber'dir. O, nur şeklinde görünmektedir. Anlattıkları vahyin yaklaştığına işaret ediyor, dedi. ^[19]

Rahatlayan Hz. Hatice sevinçle eve döndü. Efendimiz'in kalbini de rahatlatmak istiyordu. Onu nasıl götürebilirim diye düşünürken Hz. Ebû Bekir çıka geldi.

Ebû Meysere anlatıyor:

"Hz. Ebû Bekir kapıya gelip

-Muhammed (sas) evde mi? diye sorunca sesi duyan Hz. Hatice, telaşla kapıya koştu.

-Evde yok. İyi ki geldin. Seninle önemli bir hususta görüşmek istiyordum, diyerek söz başladı. Efendimiz'in bir süreden beri duyduğu sesleri anlattı. Sonra:

-Ey Atîk! Rica etsem arkadaşınla birlikte Varakâ b. Nevfel'e giderek neler olduğunu sorar mısın? dedi.

-Elbette, diyen Hz. Ebû Bekir oradan ayrılarak Efendimiz'i aramaya çıktı. Bulunca her zaman olduğu gibi elinden tuttu:

-Haydi birlikte Varakâ'nın yanına gidelim, dedi. Maksadını anlayan Efendimiz:

-Kim anlattı? diye sordu. Hz. Ebû Bekir:

-Hatice! dedi.

Efendimiz olur dercesine başı ile işaret edince birlikte Varakâ b. Nevfel'in yanına gittiler. Kapıya varınca izin isteyip içeri girdiler. Kısa bir sohbetten sonra konuya giren Hz. Ebû Bekir, arkadaşının yaşadıklarını anlattı. Efendimiz'e dönen Varakâ:

-Ne olduğunu bir de sen anlat? dedi. Efendimiz:

-Yalnız kaldığımda bir takım sesler duyuyorum. Birinin arkamdan:

-Ya Muhammed! Ya Muhammed! diye seslendiğini duyuyorum. Arkama dönüp baktığımda kimseyi göremeyince endişeleniyorum.

Hızla oradan uzaklaşıp eve gidiyorum, dedi. Efendimiz'i dikkatle dinleyen Varakâ:

-Bundan sonra öyle yapma! Bekleyip sözlerini dinle! Sözlerini ezberle, diye tavsiye etti. Teşekkür edip yanından ayrıldılar. Bir süre sonra yeniden sesler duyan Efendimiz, tavsiyeye uyarak bekledi.

-Ya Muhammed! Ya Muhammed! diyen ses, bir süre sonra:

-Lâ ilahe illallah, de! Bismillahirrahmanirrahim. el-Hamdu lillahi Rabbi'l-Âlemin... Veleddâllîn! de! diye seslendi. Önceki kadar olmasa da endişelenen Efendimiz, her zaman olduğu gibi yine eve gitti. Olanları eşi ile paylaştı. Birlikte Varakâ b. Nevfel'in yanına gittiler. Efendimiz'i dinleyen Varakâ heyecanlandı:

-Şehadet ederim ki sen Îsâ b. Meryem'in müjdelediği peygambersin. Sen Hz. Îsâ, Hz. Mûsâ gibi peygamber olacaksan, diye müjdeledi. [\[20\]](#)

Varakâ b. Nevfel'in yanına gidip gelişler, Ümmü Cemîl'in dikkatinden kaçmadı. Merak duyguları kabardı. Büyük sırrın Varakâ b. Nevfel ile bağlantılı olduğunu düşünerek araştırmaya koyuldu. Büyük uğraşlar sonunda, Efendimiz'in gaipten sesler duyduğunu, ışıklar gördüğünü öğrendi. Dedikodu malzemesi bulmanın sevinciyle dostlarının yanına koştu. Kapı kapı gezerek öğrendiklerini büyük bir iştahla anlattı.

-Herhalde aklını kaybetmiş?

-Belki de cinlerin etkisi altına girmiştir?

-Yoksa kâhin mi olacak?

Bir üzerine bin koyarak anlattı. Kimse inanmasa da dedikodu kısa zamanda kulaktan kulağa dolaşarak bütün Mekke'ye yayıldı.

Zor Günler

Sonunda yüz yıllardır hasretle beklenen müjde gerçekleşti. Allah Resûlü (sas) Hirâ'da iken vahye muhatap oldu. İlâhî vaad gerçekleşti. İnsanlığın yeniden inşası başladı. Dehşete kapılan Efendimiz, Hirâ'dan ayrılarak evine koştu. Hâlâ korku ve heyecandan titriyordu. Zoraki:

-Beni örtün! Beni örtün, diyebildi...

Rengi kaçmış, sıkıntıdan alnından terler akıyordu. Efendimiz'in halini gören Hz. Hatice, telaşla yerinden fırladı. Olağanüstü bir

durum olduğu belliydi. Hemen eşinin üzerini örttü.

Büyük bir endişe ve merak içindeydi. Bir an önce ne olduğunu öğrenmek istiyordu. Lakin sorularıyla eşini rahatsız etmek istemedi. Zor da olsa metanetini korudu. Sabırla sakinleşmesini bekledi. Efendimiz sakinleşince Hz. Hatice:

-Nerede kaldın ey Ebû'l-Kâsım? Gecikince çok korktum. Ne oldu? Başına ne geldi? diye merakla sordu. Yaşadıklarını hatırlayınca heyecanlanan Efendimiz:

-Helak olacağımdan korkuyorum, diye söze başlayarak gördüklerini tek tek anlattı. Hz. Hatice:

-Endişe etme! Allah seni mutlaka muhafaza eder. Çünkü sen, akrabalarını görüp gözetirsin, zorda kalanlara yardım edersin, ihtiyaç sahibinin ihtiyacını giderirsin, misafire ikram edersin. Hakk'ın yanında olur, haklıya yardım edersin, dedi.

Efendimiz hâlâ endişeliydi. Bunu fark eden Hz. Hatice, neler olduğunu anlamak için Efendimiz ile birlikte Varakâ b. Nevfel'in evine gitti. Efendimiz'i dinleyen Varakâ b. Nevfel kendisinin Hz. Îsâ ve Hz. Mûsâ gibi peygamber olduğunu söyleyince rahatladı.^[21]

O günden sonra uzun süre vahiy gelmedi. Bu sırada Efendimiz hayatının en zor günlerini yaşadı. Aradan günler haftalar geçtiği halde vahiy gelmeyince, endişelenen Efendimiz:

Yoksa yaşadıklarım gerçek değil miydi?

Aklımı mı kaybediyordum?

Cinlerin etkisi altına mı giriyorum?

Kâhin mi olacağım? diye düşündü. Korkularını Hz. Hatice ile paylaştı. Hz. Hatice her defasında ona güzel şeyler söyleyerek ikna etmeye çalıştı. Lakin sözlerinin etkisi fazla sürmedi. Vahiy gelmeyince Efendimiz üzüntüden evde duramaz oldu. Şehirden ayrılarak dağlara çıktı.

İnsanlarla konuşmaya, görüşmeye takati kalmayan Efendimiz, derin düşüncelere dalıyor:

Acaba bir yanlış mı yaptım? Bu yüzden mi vahiy kesildi?

Bu işe liyakatlı değil miyim? diye sorguluyor, sorular birbirini kovaladıkça bunalıp dağlara çıkıyordu.

Kuluna merhamet eden Allah azze ve celle, onu rahatlatmak için her defasında Cebrâîl'i (as) gönderirdi. Kalbinden geçen endişe ve kaygılar dayanılmaz boyutlara ulaştığında dağların tepesine çıkan

Efendimiz, daralınca kendini dağın tepesinden aşağı bırakmak, dayanılmaz acılardan kurtulmak isterdi. O sırada Cebrâil (as) ortaya çıkar:

-Ey Muhammed! Sen gerçekten bir Peygambersin! diyerek onu aklını kaybetmediğine ikna ederdi. Sesi duyunca sıkıntısı giden Efendimiz, sakinleşip eve dönerdi. Rahatlığı bir süre devam eder, sonra yeniden dağın zirvesine çıkar, kendini oradan atmak isterdi. Cebrâil (as) yeniden yanına gelir, onu teselli eder, düşüncesinden vazgeçirip rahatlatırdı.^[22]

Efendimiz'in iki yıl boyunca gördükleri, duydukları ve yaşadıkları saklanamayacak kadar çok ve büyüktü. Etkisi Efendimiz'i iki büklüm edecek kadar fazlaydı. Ne kadar dikkat ederlerse etsinler, yaşananların tezahürleri dikkatli gözlerden kaçmayacak kadar belli oluyordu. Bitip tükenmek bilmeyen kıskançlık, kin ve nefret nedeniyle Efendimiz ve ailesini adım adım izleyen Ümmü Cemîl, Efendimiz'in halini görüp, endişe ve kaygılarını duydukça sevinçten ellerini ovuşturuyor, Varakâ'nın beklenen son peygamber olduğuna dair söylediği sözleri duyunca kıskançlıktan çatlıyordu. Konuştuğu herkese:

-Muhammed herhalde aklını yitirdi. Muhammed cinlerin etkisinde kaldı, gibi sözler söyleyerek dedikodu yapıyordu. Söylediklerine kendi de inanmıyordu. Zira onu çok iyi tanıyordu. Ne kadar akıllı, ölçülü, ahlaklı olduğunu çok iyi biliyor. Kötülüklerden ve kötü ortamlardan uzak durma konusunda ne kadar hassas olduğunu görüyordu.

Maksadı bir gerçeği ifade etmek değil, fırsatı değerlendirerek Efendimiz'i halkın gözünde küçük düşürmektir. Böylece halkın güvenini sarsacak, sözlerine inanmamaları için zemin hazırlayacak, Varakâ'nın sözlerini de boşa çıkaracaktı. O ve onun gibi alçaklar dedikodu yapa yapa sonunda hedeflerine ulaştı, Efendimiz'i halkın diline düşürmeyi başardılar. Efendimiz'in hali ve yaşadıkları insanların dedikodu konusu oldu. İnsanlarla ilişkilerine değer veren Efendimiz, konuşulanları duyanca çok üzüldü.

Sen Yüksek Ahlak Sahibisin!

Vahiy süreci ve vahyin ağırlığından sonra, vahyin kesilmesi Efendimiz'e çok ağır gelmişti. Halkın dedikodusu ise tuzu biberi oldu. Yaşananlar tahammül sınırını zorladığı sırada vahiy geldi. Cebrâîl (as) ayetleri okurken kalbini hüzne boğan gam ve keder bir anda yok oldu. Yerini huzur ve sevince bıraktı. İnlen ayetlerde Rabbi onu teselli etmekle kalmadı. Hiçbir kula nasip olmayacak büyük müjdeler verdi, övgülerle taltif etti.

“Nûn. Kaleme ve kalem ehlinin satır satır yazdıklarına andolsun ki,

Sen Rabb'inin nimetiyle mecnun değilsin.

Senin için ulaşılmaz, kesintisiz bir ecir vardır.

Şüphesiz ki sen yüce bir ahlaka sahipsin.”^[23]

Sen kötülüklerden ve kötülerden uzak durma hassasiyetinden dolayı endişe ettiğin ve birilerinin dedikodu yapıp durduğu gibi cinlerle içli dışlı olan, içlerinden herhangi birisinin etkisi altına giren veya telkinleriyle hareket eden biri değilsin. Aksine halk arasında temeyyüz eden bir akla, sağlam bir iradeye, dengeli bir ruh haline sahipsin. Duygularına yenik düşmez, onları her zaman yerli yerinde ve ölçülü olarak kullanırsın.

el-Emîn lakabı ile anılacak kadar yüksek ahlakın, güven veren duruşun, olgunluğun, insanlar arasındaki saygınlığın ve örnek yaşantınla cinnetten çok uzaksın. Rabbin olarak bende şahidim ki sen yüce bir ahlak üzeresin. Ahlakınla insanlığa örnek olacak, hal, hareket ve yaşantınla ufuklarını aydınlatacaksın.

Böyle olmasaydı, satır satır yazılan ve okunan, insanlığı aydınlatan vahye muhatap olur muydun? Rabb'inin seçkin kullarına bahşettiği peygamberlik nimetine mazhar olur muydun? Senin gibi mümtaz biri değil, ancak kötü ahlaklı insanlar cinlerle içli dışlı olurlar. Cinnet hali yalnızca kötü huy ve çirkin ahlakla bir araya gelir.

Onlar ne derse desin aldırmadan yoluna devam et! Unutma ki senin için sınırsız ve kesintisiz bir ecir vardır.

“Kimin (aklından zoru olup) fitneye maruz kaldığını yakında sen de göreceksin onlar da.

Kimin yolundan saptığını en iyi senin Rabb'in bilir.

Kimin doğru yolda olduğunu da en iyi O bilir.

Hakikati yalanlayanlara sakın itaat etme!”^[24]

Seni insanlara yanlış tanıtmak için gece gündüz durmadan dedikodu yapanların sözlerine sakın aldırma! Sosyal ve psikolojik baskılarına boyun eğme! Cinlerin etkisinde kaldığını, kâhin olduğunu, aklını kaybettiğini söyleyip durarak seni etkilemeye kalkan, üzerinde baskı kurarak bunu sana kabullendirmeye çalışanlara fırsat verme. Onlar Allah’ın birliğini ve senin peygamberliğini yalanlayan kâfirlerdir.

Haset, kin ve nefret onları kör ve sağır etmiş. Kolayca iftira atıyor, yaptıklarından asla utanıp sıkılmıyorlar. Sakın ha söyledikleri süslü sözlerle aldanıp da inkarcılara itaat etme! Rabbine güven! Söylenenleri dikkate alıp şüphe, endişe ve kaygı girdabına kapılarak kaybedenlerden olma! Sen değil, asıl sana iftira atanlar delidir.

Ebû Leheb, Ümmü Cemîl, Velîd b. Muğîre ve Ahnes b. Şerîk gibi dedikoducu ve iftiracı insanlara karşılık vermeye kalktığında rahatsız olurlar. Yaptıkları alçaklıkların ortaya çıkarak insanların kendilerini kınamasından korkarlar. Suçlarının üzerini örtmek ve seni tuzağa düşürmek için,

“Sen onlara yumuşak davran (taviz ver), onlarında sana yumuşak davranıp taviz versinler isterler.”^[25]

Senden yaptıkları dedikodu ve attıkları iftiraları görmezden gelip, dedikoduculara ses çıkarmamanı, kendilerini affetmeni isterler. Bunun karşılığında hakkında olumsuz şeyler söylemeyeceklerine dair yemin edip dururlar. Sakın onlara inanma! Kesinlikle iyi niyetli değiller. Maksatları seninle anlaşmak değil seni tuzağa düşürmektir. Bunu yaptığın takdirde halka dönecekler:

-Bakın Muhammed cinlerle içli dışlı olduğunu itiraf ediyor. Kendisini suçladığımız halde bize cevap vermiyor, gibi sözlerle yapılan dedikoduları ve atılan iftiraları kabullendiğini söyleyecekler. Seni küçük düşürüp insanlar katındaki itibar ve saygınlığını yok etmeye kalkışacaklar.

***“Yemin edip duran şu değersiz kimseye sakın itaat etme!
(Bunu yapanlar) Sürekli başkalarını kınayarak aşağılayan, söz getirip götür,***

Hayra engel olan, saldırgan, günahkar,

***Kaba sonra kötülükle damgalı onursuz (kimselerdir.)
Mal ve oğulları var diye (adam olduklarını sanır.) kendisine
ayetimiz okunduğunda “Bunlar öncekilerin masalı” diye
(eleştirir.)
Yakında burnunun üzerine (hiçbir zaman silinmeyecek bir
onursuzluk) damgası vuracağız.”***^[26]

Yaptıkları dedikodulardan dolayı üzülmene değmez. Zira onlar, durmadan başkalarını kınayan, dedikoducu, kaba saba hareketleri olan, isimleri kötülüklerle birlikte anılan, günah batağına saplanmış, saldırgan insanlardır. Halkın sana iman etmesine engel olmak istiyorlar. Sakın ha baskılarına boyun eğip de onlara itaat etme! Mal, mülk ve çocukları var diye böbürlenip kendilerinde her şeyi eleştirme hakkı bulanlar “Bunlar eskilerin masalı” gibi sözlerle vahyi hafife almaya kalkışacaklar. Üzülme yakında bunu söyleyenlerin burnunun üzerine asla silinmeyecek olan onursuzluk damgası vuracağız.

Ayetler okununca, söylenenlerden ders alıp hakikati görecekləri yerde kin ve nefretleri arttı. Dedikodu, kınama ve iftiralalarını artırdılar. Bunun üzerine Tebbet suresi inzal buyuran Allah, Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl’in üzerine kıyamete kadar silinmeyecek onursuzluk damgası vurdu.

Daha ilk günden Efendimiz’e savaş açanları bir misalle anlatan Allah (cc), hakikati inkârdaki cüretlerini kınayarak akıbetlerinin kötü olacağını dinleyenleri hayran bırakan bir üslûpla bildirdi. Surenin sonunda inkârcıların, düşmanlıklarının sebebini açıkladı.

“Doğrusu kâfirler Kur’ân-ı dinlediklerinde (kıskançlık, kin ve nefretten) **nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi.** (Halbuki şimdiye kadar senin için) **“O cinlendi /aklını kaybetti.” diyorlardı. Oysa Kur’ân, âlemler için öğütten başka bir şey değildir.”**^[27]
Hâşâ Kur’ân, ne onların iddia ettikleri gibi cinlerin telkini, ne de şair sözü değildir.^[28]

Kıskançlıktan Öldüreceklerdi

Ebû Lehebler, Ümmü Cemîleler, Ebû Cehîllerin dilleri Allah Resûlü’nün (sas) mecnun olduğunu söylüyor, kalpleri ise kıskançlıktan çatlıyordu. İnen ayetleri dinleyen halkın ondaki

fesahate, belagate, üsluba, anlam zenginliğine, çarpıcı ifadelere, ahenge, uyuma... hayran kaldığını gördükçe kıskançlıktan kendilerini helak edecek hale geliyorlardı.

İnsanlar ne derlerse desinler, belli ki peygamber olarak gönderilmişti. Yerleri, gökleri ve içindekileri yaratan Allah (cc), onu övüyor, sınırsız ecir vaad ediyor, gelecekte insanlığın rehberi ve örnek alacağı kişi olacağını işaret ediyordu.

Herhalde bu kadar büyük bir şeref kimseye nasip olmamıştır?

Muhtemelen biz unutulup giderken onun şanı atamız İbrâhîm (as) gibi tüm dünyaya yayılacak, yüzyıllarca dilden dile dolaşacak?

Bu nasıl olur?

Bizim gibi asil insanlar dururken Allah nasıl olurda Abdulmuttalib'in yetimine böyle eşsiz bir paye verir?

Bunları düşündükçe çıldırıyorlardı.

Alâk ve Kalem surelerini Müzemmil ve Müdessir sureleri izledi. Müzemmil suresi inince gece namaza kalkan Allah Resûlü (sas) evinin kapısının önüne çıkar huşû içinde namaz kılardı. Sesini duyan Ebû Lehebler, Ümmü Cemîleler, Ukbe b. Ebî Muaytlar kapıya koşar. Küçük dillerini yutmuşçasına hayranlıkla onu dinlerlerdi. Lakin bu uzun sürmedi. Kıskançlık duyguları hayranlık duygularını bastırdı. Hayranlıkları kısa sürede kin ve nefrete dönüştü. Sesini duyduklarında koşarak yanına gitmek, namaz kılarken hemen oracıkta boğmak ister hale geldiler.

Hayatı boyunca menfaat peşinde koşan Ebû Leheb, hayata, insanlara ve olaylara her zaman çıkar penceresinden bakardı. Çıkarı olduğu kişinin yüzüne güler, düşmanı da olsa iltifatlar yağdırırdı. Efendimiz'in davasında kararlı olduğunu gördüğünde acaba demeye başladı. Bir gece evde yalnızken:

Neden düşmanlıkta bu kadar acele ediyorsun?

Neden davet ettiği şeyden faydalanmayı düşünmüyorsun? diye düşündü. Sabah olunca ilk işi Allah Resûlü'nü (sas) bulmak oldu. Tebessüm ederek yanına gitti.

-Ey Muhammed! Sana iman eder, Müslüman olursam bana ne verilir? diye sordu. Kendini halktan üstün gören, insanlara küçümseyerek bakan Ebû Leheb'in beklentileri yüksekti. Efendimiz:

-Müslümanlar'a ne verilirse sana da o verilir, deyince her ortamda özel muamele görmeye alışan Ebû Leheb duyduklarına inanamadı:

-Ne yani benim onlardan herhangi bir üstünlüğüm olmayacak mı? Halk ile aynı haklara mı sahip olacağım? dedi. Şaşkınlığını yadırgayan Efendimiz:

-Seni onlardan üstün kılan şey ne? Ne ile üstün tutulacaksın? diye sordu.

Belli ki Allah Resûlü (sas) makam, mevki, para ve gücü üstünlükten saymıyordu. Bu olacak şey değildi. Nasıl olur da onun gibi biri sıradan insanlarla bir olurdu? Fakir Müslümanları göstererek kalbindeki kibri dışa vurdu:

-Beni şunlarla bir tutan bu dine yuh olsun! diye bağırdı. [29]

İslâm'ın çıkarlarıyla örtüşmediğini anlayan zâlimler harekete geçtiler. Efendimiz'i rahatsız etmek ve kapısının önünde namaz kılmasını engellemek için yapmadıklarını bırakmadılar. Gece olunca üşenmediler. Kalkıp hayvan dışkılarını sepetlere doldurdu. Sepet sepet pisliği Efendimiz'in kapısının önüne döktüler. Bunu bir kez değil defalarca yaptılar. Sabah olduğunda evinden çıkıp Kâbe'ye gitmek isteyen Efendimiz, dışarıya adım attığında hayvan pislikleri ile karşı karşıya gelirdi. Bunu kimin niçin yaptığını bilir, lakin sevgi, saygı, hoşgörü varken bu kadar kin ve nefretin niye olduğunu bir türlü anlayamazdı. Kapıya dökülen pislikleri kimi zaman yayının arkasıyla kimi zaman uygun bir aletle temizleyip kenara atar. Ellerini ve yayını yıkadıktan sonra bir şey olmamış gibi Kâbe'ye giderdi.

Yapılanlara sabreden Allah Resûlü (sas), çok üzüldüğü halde komşularına hiçbir zaman bağıırıp çağırılmazdı, onlarla kavga etmezdi. Daraldığında yalnızca:

-Ey Ukbe! Ey Kureyşliler! Bu nasıl komşuluk! diyerek sitem etmekle yetinirdi. [30]

Yapılanlardan yıllar sonra dahi unutamayacak kadar rahatsız olan Efendimiz, yaşananları daha sonra eşi ile paylaşmıştı.

Hız. Âişe anlatıyor:

“Allah Resûlü (sas) bir sohbet sırasında:

-Mekke'de iken evim iki kötü komşu arasındaydı. Onlardan biri Ebû Leheb, diğeri Ukbe b. Ebî Muayt'tı. Peygamber olduktan sonra hayvan dışkılarını getirip evimin önüne atmaya başladılar. (Bunu defalarca yaptılar.) Bir keresinde evden çıktığımda kapının önünün hayvan pisliğinden geçilemeyecek halde olduğunu görünce çok üzüldüm.

-Ey Abdumenâf oğulları! Bu nasıl komşuluk!? diye sitem ettim. Hayvan dışkılarını süpürüp kenarda uygun bir yere attım, buyurdu. [31]

Mekke Müşriklerinin yaptıkları sabredilecek türden bir şey değildi. Zulme ve haksızlığa tahammülü olmayan Hz. Hamza ve Tuleyb gibi kişiler, olaya şahit olduklarında, zâlimleri yaptıklarına pişman ettiler.

Bir keresinde sabah erkenden kalkan Ebû Leheb, bir suçlu gibi sessizce evinden çıktı. Ahırdan sepeti alıp, içini hayvan pisliği ile doldurdu. Koşar adımlarla Efendimiz'in evinin kapısına gitti. Dökecekken olanlar oldu. Pisliği dökmek için acele eden zâlim, yoldan geçen Hz. Hamza'yı görememiş, fena halde yakayı ele vermişti. Ağabeyinin yapmak istediği şeyi fark eden Hz. Hamza'nın kan beynine sıçradı. Büyük bir öfke ile üzerine yürüdü. Sepeti elinden aldığı gibi Ebû Leheb'in başından aşağı döktü. Neye uğradığını şaşırان Ebû Leheb, acınası bir hâle düştü. Öfkeden titredi. Kardeşini oracıkta öldürmek istedi lakin cesaret edemedi.

-Ahmak!... diye bağırdı. Sövüp saydı. Ağabeyini dinlemeyen Hz. Hamza, hiçbir şey olmamış gibi yoluna devam edip gözden kayboldu. [32]

Ebû Leheb ve ailesinin kin ve nefretleri bir türlü dinmek bilmiyordu. Karı koca Allah Resûlü'ne (sas) zulüm etmek için adeta birbirleriyle yarışıyorlardı. Efendimiz'e zulmetmek söz konusu olduğu zaman yırtıcı bir hayvana dönüşen Ümmü Cemîl, Kur'ân'ın sesini duydukça kıskançlıktan kendini kaybeder, cinnet geçirirdi. Uykuları kaçır, güneşin ilk ışıkları ile birlikte evden çıkıp etraftan çalı çırpı ve diken toplar. Koşarcasına geri döner, Efendimiz kalkmadan evinin önüne dökerdi. Dışarı çıktığında ayağına diken batan Efendimiz, acı içinde kıvranırdı.

Dikenleri kimin döktüğünü bildiği halde karşılık vermeyen Efendimiz, onları sessizce toplayıp bir kenara atardı. O sabrediyor, utanma duygusunu kaybetmiş komşuları hayvan pisliği ve diken atmaya devam ediyorlardı. Ümmü Cemîl'in yaptıklarına dayanamayan Efendimiz, sonunda iki ev arasına bir duvar örmek zorunda kaldı. Müzemmil Suresi indikten sonra geceleri Rabbi için sıcak yatağından kalkan Efendimiz, abdest alarak dışarı çıkar. Bu duvarın yanında huşû içinde namaz kılardı.

Gece gündüz Efendimiz'i gözleyen Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl, Kur'ân'ın sesini duyunca çılgına dönerlerdi. Gece bitmek bilmezdi Hak düşmanları için. Sabah olunca biri ahıra koşup sepeti hayvan pisliği doldurur, diğeri diken toplardı.

Davetin Önüne Set Çekme Planları

Gizli davet boyunca kıskançlık krizinden çıkamayan Ebû Leheb ve Ümmü Cemîl, Efendimiz'e yapmadıklarını bırakmadılar. İşlerini güçlerini bırakıp, hatasını aramak için Efendimiz'in peşine düştüler. Göz hapsine alarak adım adım takip ettiler. Kendileri gibi kara kalpli insanlarla bir araya gelip, ona hayatı nasıl zindan edebileceklerini konuşup durdular.

İnsanlığın üzerine doğacak güneşi üfleyerek söndürmeye kalkışacak Ebû Cehîller, Velîd b. Muğîreler, Esved b. Yeğuslarla plan üstüne plan yaptılar. Efendimiz ile insanlar arasında geçit vermez dağlar oluşturdular.

Dedikodu, açık arama, iftira ve algı oluşturma faaliyetlerinin Efendimiz'i durdurmadığını görünce hâkim güçlerin yüzyıllardır kullana geldikleri tuzağı devreye soktular. Bu, davetçileri kendileri ile meşgul etme tuzağıydı. Onlar, insanları kimi zaman fakirlik, hapis gibi sıkıntılarla kimi zaman eğlence, makam-mevki, lüks hayat gibi cazip hazlarla oyalayarak hayrın önüne set çekerlerdi.

Yine öyle bir gündü. Kuşluk vakti bir araya gelmiş, Efendimiz'e hayatı nasıl dar edeceklerini konuşuyorlardı. Ani bir hareketle ayağı kalkan Ebû Cehîl:

-Buldum, dedi. Meraklı gözlerle Ebû Cehîl'e bakan adamlar:

-Ne buldun? diye sordular. Kibir abidesi kesilen zâlim:

-Muhammed'i kendi kendisiyle meşgul edelim, dedi. Söylenenler hepsinin kulağına hoş geldi. Sevinçten gözleri parladı.

-Doğru. Çok güzel bir plan diye bağıştırlar.

Lakin ne ile meşgul edeceklerdi. Hepsinin aklından aynı soru geçiyordu. Biri çoktan bulmuştu.

-Ben ona ne yapacağımı biliyorum, diye bağırان Ebû Leheb, büyük bir kahraman edasıyla oradan ayrıldı. Doğruca oğullarının yanına gitti.

-Muhammed'in kızlarından ayrılmazsanız başım başınıza haram olsun, diyerek onları Hz. Rukiyye ve Ümmü Gülsüm ile boşanmaya

zorladı. Şaşırان Utbe ve Uteybe:

-Neden? diye sordular. Aldıkları cevap onları ikna etmedi. Nişanlılarını sevdikleri için babalarına hemen evet demediler. Bundan hoşlanmayan Ebû Leheb eşinin yanına gitti. Konuyu anlatarak oğullarını ikna etmesini söyledi. Bunu seve seve yapacağını söyleyen Ümmü Cemîl, oğulları eve gelince yanlarına koştu. Efendimiz hakkında olmadık sözler söyledikten sonra:

-Kızlarını boşayınca kadar yemek yemeyeceğim, kimse ile konuşmayacağım, başımı yıkamayacak, gölgede oturmayacağım, dedi.

Çocuklar annelerini böyle şeyler yapmaması için ikna etmeye çalıştılar. Lakin olmadı. Yeminler eden Ümmü Cemîl yemeyi, içmeyi, insanlarla konuşmayı bıraktı. Annelerinin haline üzülen çocuklar, dediğini yapmayı düşünmeye başladılar.

Olanlar Mekke'de hızla yayıldı. Konuşulanları duyunca sevinçten yere göğsü sığamayan Ebû Cehîl, kendi gibi düşünenleri yanına alarak doğruca Utbe ve Uteybe'nin yanına gitti. Anne babaları ve Mekke halkı için boşanmaları gerektiğini söyleyip onları sıkıştırdılar:

-Muhammed'in kızlarını boşarsanız sizi istediğiniz Kureyşli kızla evlendiririz, dediler. Ebû Cehîl'in sözlerini duyan Utbe'nin gözleri parladı:

-Eğer beni Ebbân b. Saîd ya da Saîd b. Âs'ın kızı ile evlendirirseniz, söylediklerinizi hemen yaparım, dedi. Ebû Cehîl yeminler ederek istediğini yapacağını söyledi. Kalplerini kin ve nefretle doldurup Efendimiz'in evine gönderdiler. Efendimiz'in karşısına çıkıp, kaba saba sözlerle kızlarını boşadıklarını söylediler. Uteybe:

-Dinini inkar ediyor, kızını da boşuyorum. Bundan böyle beni sevme, çünkü bende seni sevmeyeceğim! diye bağırp çağırđı. Peygamberimizin yakasına yapışıp çekiştirirken gömleğini yırttı.

Söylenenler ve yapılanlar Allah Resûlü (sas) ve ev halkını çok üzdü. Tek suçları Allah'a inanmak olan genç kızlar, babaları insanları imana davet ettiği için hayallerinin yıkılmasına dayanamayıp göz yaşları döktüler.

Sevinçten bayram eden müşrikler, Efendimiz'i daha çok üzme istiyorlardı. Akıllarına gelen başka bir şeyde, Ebû'l-Âs ile evli olan

Hız. Zeyneb'in yuvasını yıkmak oldu. Defalarca Ebû'l-Âs'ın yanına gittiler.

-Muhammed'in kızını boşâ! diye baskı yaptılar.

-İstediğimizi yaparsan seni Kureyşlilerden dilediğin kişinin kızı ile evlendiririz, dediler. Ancak kabul ettiremediler. Ebû'l-Âs ne Allah Resûlü'nü (sas) üzmeyi, nede çok sevdiği eşinden ayrılmayı kabul etti. Her seferinde tekliflerini kesin bir dille reddetti.^[33]

Aile fertlerinin tümü çok üzüldü, derinden sarsıldılar. Hız. Hatîce'nin diğer eşinden olan oğlu Hind b. Ebî Hâle, bir gün dayanamadı Allah Resûlü'nün (sas) yanına gitti.

-Ya Resûlallah! Ebû Leheb'in oğulları Utbe ve Uteybe'nin kızlarından ayrılmasına neden müsaade ettiniz? Üzölüp acı çekmelerine niçin izin verdiniz? diye sitem etti. Üvey oğlunun ailenin acısını paylaşmasını takdirle karşılayan Allah Resûlü (sas):

-Çünkü Rabb'im, çocuklarımı yalnızca cennet ehli olan kimselerle evlendirmeme izin verdi, buyurarak onu teselli etti.^[34]

Zulüm Devam Ediyor

Olaydan kısa bir süre sonra “***Yakın akrabalarını uyar***”^[35] ayeti nazil oldu. Emir başlangıçta Allah Resûlü'ne (sas) çok ağır geldi. Üzüntüsü yerini endişe ve kaygıya bıraktı. Kureyşlilerin ona inanmayıp çok sert tepki göstereceğinden endişe etti, akrabaları ile bağlarının kopmasından korktu. Akrabalarıyla karşı karşıya gelmemek için nasıl tebliğ etmesi gerektiğini, işe nerden başlayacağını, kime, neler söyleyeceğini günlerce düşündü.

Zihnindeki sorular çoğaldıkça cesareti azaldı. Eşi teşvik edip ve yüreklendirdiyse de sonuç alamadı. Allah Resûlü (sas) o gün ki hâlini bizzat kendisi şöyle anlatır:

“İnsanları davete başlayacağım zaman kavmimin bana karşı çıkıp sert davranacağını biliyordum. Bunun için susuyorum, emri bir türlü yerine getiremiyordum. Cesaretimi toplamaya çalışırken Cebrâil (as) bana gelerek:

-Ey Muhammed! Sana emredileni yapmazsan, Rabb'in seni ateşle cezalandırır, diye ikaz ediyordu.”^[36]

Endişe ve sıkıntıdan bir ay evden dışarı çıkmadı. Uzun süredir evden çıkmadığını fark eden halaları hasta olduğunu sanarak

yeğenlerini ziyarete gittiler.

Kulunu yalnız bırakmayan Rabbi, bu kez halalarını harekete geçirmişti. İçeri buyur edilen hanımlar, endişeliydiler. Efendimiz'e:

-Ne oldu? Uzun süredir ortalarda yoksun? Hasta mısın? diye sordular.

-el-Hamdülillâ!. İyiyim. Allah (cc) benden aşiretimi inzâr etmemi istiyor. Bana karşı çıkarlar diye endişeleniyorum, buyurdu. Halalarının gelmesini fırsat bilen Efendimiz:

-Rabb'imın emrini yerine getirmek için Abdülmuttalib oğullarını eve çağırma'yı düşünüyor, aile bağlarının kopmasından endişe ediyorum, buyurarak kaygılarını dile getirdi. Yeğenlerine hak veren halaları, Efendimiz'i destekleyerek cesaretlendirdiler.

-Onları çağır, ancak Ebû Leheb'i sakın çağırma! O senin çağrına asla icabet etmez. Gelse bile davetine de engel olur, diyerek yardımcı oldular.

Halalarının teşvikiyle harekete geçen Allah Resûlü (sas) akrabalarını yemeğe davet etti. Efendimiz'i çok seven akrabaları davete icabet ettiler. Misafirleri kapıda karşılayan Efendimiz gelenleri içeri buyur etti. Her biriyle yakından ilgilendi. Gelenlere yemek ikram eden Efendimiz, Rabb'inin davet emrini yerine getirmek için söze başlamak istedi. Lakin olmadı. Hayra engel olma yarışında herkesi geride bırakmaya yemin etmişçesine hareket eden Ebû Leheb, ileri atıldı. İftira ve karalamalarla söze başlayarak misafirleri baskı altına almaya çalıştı.

-Doğrusu bu günkü gibi sihir görmedik! Adamınız sizi etki altına almaya çalışıyor, diyerek olumsuz sıfatlarla gözden düşürmeye kalkıştı.

Bu, İslâm düşmanlarının sürekli uyguladıkları klasik metotlardan biriydi. Davetçiyi etkisiz hale getirmek için iftira atar, hakaretler savurarak küçük düşürürlerdi. Ebû Leheb de öyle yaptı. Birinci perde bitince ikinci bölüme geçti. Allah Resûlü'ne (sas) döndü, şeytanî bir taktikle hareket ederek onun iyiliğini düşünüyormuşçasına bu işten vazgeçmesini öğütledi. Bunu yaparken onu ümitsizliğe sevk ediyor, aynı zamanda da aba altından sopa göstererek korkutup baskı altına almaya çalışıyordu.

-Şunlara iyi bak! Bunlar senin amcaların ve amca oğulların. Onlarla iyice konuşup istişare ettikten sonra atalarının dinini

terk etme fikrinden vazgeç! Şunu iyi bil ki kavmin istese de senin için bütün Araplara karşı koymayı göze alamaz, buna güçleri yetmez, dedi.

Üçüncü perdede mesaj akrabalarınınaydı. Özenle seçtiği cümlelerle şeytanın pabucunu dama atacak şekilde konuşuyor. Akrabalarını kışkırtarak Efendimiz'i hedef gösteriyor, kalplerine korku salmaya çalışıyordu. Aynı anda Efendimiz'i psikolojik ve sosyal yönden baskı altına almaya gayret ediyor, istenmeyen adam ilan ediyordu.

-Aslında onlar bütün Araplar üzerlerine çullanmadan önce seni engellemek için hemen şimdi tutup hapsedmeliler. Getirdiğin şeyden dolayı akrabalarını senin kadar sıkıntıya sokan biri daha var mıdır?

Planlı hareket eden Ebû Leheb, sözleri biter bitmez orayı terk etti. Böylece Efendimiz'e kendisini savunma ve anlatma imkânı vermeden toplantıyı dağıtarak sabote etti.^[37]

Örnek yaşantısı ve yüksek ahlakı ile herkese güven veren Efendimiz, geçmiş ile amcasının iftirasını boşa çıkardı. Sabrı, sebatı ve kararlılığıyla meydanı Ebû Leheb'e bırakmadı. Ertesi gün yeniden akrabalarını çağırdı. Onlara peygamber olarak gönderildiğini bildirerek tebliğ görevini yerine getirdi. Akrabaları kendisine destekleyen güzel sözler söylediler ancak davete evet demediler.^[38]

Ebû Leheb'in İki Eli Kurusun!

Yakın akrabalarını uyaran Allah Resûlü (sas) Mekke halkını nasıl uyarması gerektiğini düşündü. Sonunda onları bir araya getirip, içlerinde bulundukları durumu en güzel şekilde anlatacak, etkili bir yol buldu. Halka tehlike veya düşman ordularının baskınını duyuran kişiler gibi Safâ tepesine çıktı. Büyük bir tehlikenin yaklaştığını bildirmek için var gücüyle:

-Ya Sabâhah! Ya Sabâhah! İmdat! İmdat! diye bağırdı. Sesi duyanlar korku ve endişeyle yerlerinden fırladılar. Birbirlerine:

-Kim sesleniyor? diye sordular. Kulakları hassas olanlar:

-Muhammed'in sesine benziyor, dediler.

Ne olduğunu öğrenmek için Ebû Kubeys Dağına /Safâ'ya doğru koşmaya başladılar. Gidemeyenler, sesin nedenini öğrenmek için birini gönderdi. Oraya vardıklarında imdat diye bağırان kişinin Allah

Resûlû (sas) olduğunu gördüler. Büyük bir kayanın üzerine çıkmış, insanların toplanmasını bekliyordu. Halkın toplandığına kanaat getirince:

Ey Abdulmuttalib oğulları!

Ey Abdimenâf oğulları!

Ey Gâlib oğulları!

Ey Mürre oğulları!

Ey Zühre oğulları!

Ey Lüey oğulları!... diye kabileleri tek tek saydı. Halk büyük bir merak içinde sözlerin devamını bekliyorlardı. Daha fazla sabredemediler:

-Ne oldu? Ne söyleyeceksin? Bizi niçin buraya topladın? diye sordular. Allah Resûlû (sas):

-Sizler benim en yakınlarım, ailemsiniz. Benimle sizin haliniz, düşmanı gördüğünde koşarak ailesinin yanına giden “Ya Sabâhah! (İmdat! Baskın var!)” diye bağırarak uyaran kimsenin hali gibidir.

Şimdi size büyük bir ordunun evlerinizi ve mallarınızı yağmalamak için atlarını mahmuzlayarak, şu dağın arkasından veya şu vadinin içinden üzerinize geldiğinizi söylesem bana inanır, sözlerimi doğrular mısınız? diye sordu. Halk hep bir ağızdan:

-Evet, doğrularız. Zira şimdiye kadar senin hiç bir biz zaman yalan söylediğini görmedik, dedi. İsteddiği cevabı alan Efendimiz, meraklı gözlerle kendisine bakan insanlara döndü:

-İyi bilin ki, ben sizi şiddetli bir azap konusunda uyarmak ile görevlendirildim.

Ey Abdulmuttalib oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Hâşim oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Abdimenâf oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Gâlib oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Mürre oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Zühre oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Lüey oğulları! Kendinizi cehennem ateşten koruyun!

Ey Fâtıma! Ey Safiyye! Kendinizin cehennem ateşten koruyun!

“Lâ ilâhe illallâh” deyin kurtulun. Bunu demedikçe size ne dünyada ne ahirette yardım edemem, buyurdu.

Mekkeliler şaşkındı. Ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Bir tarafta kendilerinin “El-Emîn” diye hitap ederek, sözüne güvendiklerini

bildirdikleri birinin Allah adına söylenmiş sözleri vardı, diğer tarafta yüzyıllardır taptıkları putlar. Sözlerine tereddütsüz inanacakları insan, onlara ataları ve kendilerinin yüz yıllardır tapa geldikleri putların ilah olmadığını bildiriyor. “Allah’tan başka ilah yoktur.” diyordu. Bu nasıl olurdu? Bütün ataları mı yanılmıştı? Şaşkınlıktan ne söyleyeceklerini, nasıl cevap vereceklerini bilmez haldeydiler.

Hayrı engelleme yarışında kimseye fırsat vermeyen Ebû Leheb, burada da yapacağını yaptı. İleri atıldı. Hızlı adımlarla öne çıktı. Avazı çıktığı kadar bağırarak:

-Kahrolasica! Elleri kuruyasica! Bizi buraya bunun için mi çağırdın? diye çıkıştı.

Bu çıkış, atalarının yolunu bilinçsizce takip eden halkı şoktan çıkarmaya yetti. Durumun farkında olan Ebû Leheb halka dönüp:

-Dağılın, diye bağırды. Bu yönde en küçük bir hareketi bekleyen insanlar, kısa sürede dağılıp işlerinin başına döndüler. Ebû Leheb’in peş peşe yaktığı muhalefet ateşinin alevleri kısa sürede tüm Mekke’ye yayıldı. Bunun üzerine hakkında Mesed Suresi indi. [\[39\]](#)

“Ebû Leheb’in iki eli de kurusun! Kurudu da

Serveti de, kazancı da ona fayda vermedi.

Alevli bir ateşe atılacak.

Ve iftira atıp durarak ateşe odun taşıyan hanımı,

Boynunda sağlam bükülmüş bir urgan olarak.”

Ümmü Cemîl’in Suikast Girişimi

Tebbet suresinin inmesi Ebû Leheb’i de hanımı Ümmü Cemîl’i de çılgına çevirdi. Sureyi duyan Ümmü Cemîl, öfkeden yerinde duramaz olmuştu. Dışarı fırladı. Yerden büyük bir kayaya parçası alarak Efendimiz’i aramaya çıktı.

-Bu saatte Kâbe’dedir, diye düşündü. Koşar adımlarla Kâbe’ye gitti. İnsanlar grup grup oturmuş sohbet ediyordu. İlerde Hz. Ebû Bekir’i gördü.

-Nerede olduğunu bilir, diyerek ona doğru yürümeye başladı. Efendimiz yanında oturduğu halde onu görememişti. Karşısına dikildi.

-Ey Ebû Bekir arkadaşın nerede? Duyduğuma göre beni hicvediyormuş. Vallahi onu gördüğüm yerde şu kayayı başına

indireceğim. Vallahi ben de şairim, beni yereni ben de yererim. Sonra:

-Sen de onun dinindensin. İyi bilin ki, yakında bütün Kureyşliler, bu beldenin hanımefendisinin kim olduğunu öğrenecekler, diye bağırdı. Hz. Ebû Bekir her zaman olduğu gibi yine tedbirliydi. Belayı başlarından defetmek için örtülü bir ifade kullandı:

-Vallahi o şair olmadığı gibi, herhangi birini şiirle hicveden kişilerden de değildir, dedi. Öfkesi azalan Ümmü Cemîl:

-Sen doğru sözlü birisin, dedi. Söylene söylene çekip gitti. Hz. Ebû Bekir büyük bir şaşkınlık içindeydi. O gidince Efendimiz'e döndü:

-Yâ Resûlallah! Seni görmedi mi? diye sordu. Efendimiz:

-Hayır, Allah beni ona göstermedi. Yanımızdan ayrılıncaya kadar bir melek beni ondan gizledi, buyurdu.^[40]

Mesele orada bitmedi. Konu gündeme geldikçe öfkesi kabaran Ümmü Cemîl, bir gün kalkıp kardeşi Ebû Süfyân'ın yanına gitti. Kızgınlıktan titriyordu.

-Muhammed'in beni hicvedip durması senin gururuna dokunmuyor mu? Bunu devam ettirmesine izin verecek misin? diye çıkışarak kışkırttı. Ebû Süfyân:

-Duyunca bende çok kızdım. Üzülme gereğini yapacağım, dedi. Kılıcını kuşandı. Kardeşine:

-Burada bekle! Ona haddini bildirip geleceğim, dedi. Sonra da evden çıkıp gitti. Maksudı Efendimiz'i gördüğü yerde öldürmektir. Lakin Allah buna izin vermedi. Kısa bir süre sonra geri döndü. Kardeşinin geldiğini gören Ümmü Cemîl onu kapıda karşıladı.

-Ne oldu? Öldürdün mü? diyerek heyecanla sordu. Başını yere eğen Ebû Süfyân:

-Maalesef! dedi. Öfkeyle ayağı fırlayan Ümmü Cemîl:

-Neden? Yoksa korktun mu? diye bağırdı. Korkudan rengi kaçan Ebû Süfyân:

-Kardeşinin başının vahşi bir yılan tarafından koparılmasını mı istiyorsun? dedi. Şaşırان Ümmü Cemîl:

-Elbette istemem. Ne oldu? diye sordu. Ebû Süfyân:

-Muhammed'in yanına yaklaştığımda ağzını sonuna kadar açan büyük bir yılanla karşı karşıya kaldım. Biraz daha yaklaşıyaydım, üzerime saldırıp beni oracıkta öldürecekti. Korku ile geri çekildim. Kaçıp buraya geldim, dedi.^[41]

Hazin Sonu

Yıllarca Efendimiz'in kapısının önüne diken ve deve dışkısı atan Ümmü Cemîl, sonunda belasını buldu. Döktüğü pisliğin içinde boğuldu. Her gün güneş doğmadan yatağından kalkan Ümmü Cemîl, soluğu ahırda alır. Üşenmeden sepetini deve pisliği ile doldurur, Efendimiz'in evinin önüne dökerdi. O günde öyle yapmıştı. Her zaman olduğu gibi hava aydınlanmadan evden çıkıp ahıra gitti. Sepetini doldurduktan sonra Efendimiz'in evinin yolunu tuttu. Karanlıktı. Sepeti devireceği zaman ayağı takıldı, dizleri üzerine yere düştü. Sepet devrildi, içindekiler yere saçıldı. Harekete geçen görevli melek, Ümmü Cemîl'i pisliğin içine itti. Pisliğin içine düşen Ümmü Cemîl, boğularak öldü.^[42]

Ebû Leheb'in Suikast Girişimi

Ümmü Cemîl gibi Ebû Leheb de Allah Resûlü'nün (sas) can düşmanıydı. Eşiyle birlikte yapmadıklarını bırakmamışlardı. Bu durum, en çok da cehaletin babası olan Ebû Cehîl'i memnun ediyordu. Efendimiz'in insanları İslâm'a davet etmesine fena halde canı sıkılıyor, Hâşim oğullarını karşısına almamak için sabrediyordu. Ebû Leheb'in çıkışlarını duydukça içten içe seviniyor, onun bu işi için biçilmiş kaftan olduğunu düşünüyordu. Sık sık Ebû Leheb ile görüşerek onu Efendimiz'e karşı kışkırtıyordu. Onun dolduruşuna gelen Ebû Leheb, kendini daveti engellemeye adanmıştı. Efendimiz'i adım adım takip ederek, insanlara ulaşmasını engellemeye çalıştı.

Tebbet suresi nazil olunca öfkeden deliye dönen Ebû Leheb, Efendimiz'i gördüğü yerde öldürmeğe karar verdi. Bundan istifade eden Ebû Cehîl, onu Efendimiz'in aleyhine daha doldurdu. Dostları da onu desteklediler.

Her zaman olduğu gibi o sabah da evinden doğruca Kâbe'ye yönelen Ebû Leheb, Ebû Cehîl'in de aralarından bulunduğu Kureyş liderlerinin bir araya geldiği meclise gitti. Selam verip oturdu. Konu her zaman olduğu gibi Efendimiz idi. Ebû Leheb'i görünce:

-Ey Utbe'nin babası! Sen bizim büyüğümüz, liderimiz, kıymetlimizsin. Muhammed'e karşı sergilediğin tavırdan dolayı seni takdir ediyoruz. Yeğenin olmasına aldırmadan karşısına dikilip haddini bildiriyorsun. Bizde ona senin kadar kızıyor, hatta hemen şimdi öldürmek istiyoruz. Lakin Ebû Tâlib'i karşımıza almak

istemiyoruz. Onu bizden biri öldürürse Ebû Tâlib iç savaş çıkarır. Sen öldürürsen problem olmaz. Ebû Tâlib de diğer kardeşlerin de sana bir şey yapmazlar. Diyet vererek bu işten kurtulursun. Biz de diyeti öder, seni Mekke'nin lideri yaparız, dediler. Dolduruşa gelen Ebû Leheb:

-Rahat olun, sizi en kısa zamanda bu sıkıntıdan kurtaracağım, dedi.

Sevinçten gözleri parıldayan adamlar, Kureyşlilerin hatiplerinden birine Ebû Leheb'i övmesi için işaret ettiler. Ayağı kalkan hatip, Ebû Leheb'e övgüler dizdi. Övgüler karşısında Ebû Leheb'in ayağı yerden kesildi. Eve giderek Efendimiz'i öldürme planları yapmaya başladı.

-En iyisi, gece namaz kılarken öldürmek, diye düşündü. Dayanamadı. Düşüncelerini hanımı ile paylaştı. Ebû Leheb'i cesaretlendiren eşi Ümmü Cemîl:

-Çok iyi düşünmüşsün. Muhammed gece duvarın arkasında namaz kılarken duvarı üzerine yıkarız. İnsanlar kaza olduğunu sanır. Kimse bizi suçlayamaz, dedi.

Anlaşan zâlimler, gecenin olmasını beklediler. Kulakları kapıdaydı. İki katlı evin ikinci katında yatan Ebû Leheb ve eşi, Efendimiz'in sesini duyunca yataktan fırladılar. Sessizce aşağı indiler. Allah Resûlü (sas) secdeye vardığında ikisi birden duvara yöneldi. Maksatları duvarı Efendimiz'in üzerine devirip öldürmektir. Lakin olmadı. Ümmü Cemîl olduğu yerde kalakaldı. Âdeta taş kesilmişti. Ne eli ne ayağı kıvıldıyordu. Ebû Leheb ise ondan farksızdı. Sabaha kadar feryat ettiler ama seslerini kimseye duyuramadılar. Efendimiz namazını bitirince ona seslendiler.

-Ey Muhammed! Ne olursun bizi kurtar. Söz bir daha seninle uğraşmayacağız, dedi. Lât ve Uzzâ üzerine yemin edip durdular. Allah Resûlü (sas) yanlarına gidince:

-Ne olur Rabbine dua et! Bizi bu durumdan kurtarsın, diye yalvardılar. Hallerine acıyan Allah Resûlü (sas):

-Bir daha bana kötülük yapmaya kalkışmayacağınıza söz vererseniz sizin için dua ederim, buyurdu.

Karı koca defalarca söz verip yemin ettiler. Ellerini semaya kaldıran Efendimiz, amcası ve yengesinin kurtulması için dua etti. Duasını

kabul buyuran Allah, onları eski haline getirdi. Efendimiz'e teşekkür bile etmeyen karı koca koşarak evlerine girdiler.^[43]

Hazin Sonu

Ebû Leheb ve eşi Ümmü Cemîl sözlerini tuttular mı? Elbette tutmadılar. Ümmü Cemîl Peygamberin kapısının önüne dikenleri dökmeye, Ebû Leheb de daveti engellemek için kendini paralamaya devam etti.

Rebîa b. Abbâd ed-Dilî anlatıyor:

“Çocuk denecek yaşlarda iken babamla birlikte hacca gittim. Minâ'da / Zîl-Mecâz çarşısında iken Allah Resûlü'nü (sas) gördüm. Arap kabilelerinin bulunduğu çadırları tek tek dolaşıyor:

-Ey falan oğulları! Ben Allah'ın sizlere gönderdiği elçiyim. Sizi yalnızca Allah'a ibadet etmeye, hiç bir şeyi ona eş koşturamaya çağırıyorum. Allah dışında tapındığınız şu putları terk edin. Bana inanıp tasdik edin. Rabb'imın ihsan ettiği tebliğ görevini yerine getirinceye kadar beni koruyun, diyerek İslâm'a davet ediyordu. Sesini duyanlar koşarak yanına gider, etrafını çevirerek dinlerlerdi.

Şaşı gözlü, uzun saçlı, iki örüklü, Adnânî cübbe giyen bir adam hemen arkasında onu adım adım takip ediyordu. Sözünü bitirir bitirmez:

-Sakın ona inanmayın! O yalancının biridir, diye bağıırıyordu. Kimi zaman da insanları ikna için özel açıklamalar yapıyor:

-Ey falan oğulları! Bu kişi sizden Lât ve Uzzâ'yı omuzlarınızdan atmanızı, anlaşmalı olduğunuz Mâlik b. Ukayş cinlerini terk etmenizi istiyor. Sizi atalarınızın dinini terk etmeye yeni bir dine girerek yoldan sapmaya davet ediyor. Sakın ha ona itaat etmeyin. Ne atalarınızın ne de kendinizin dinini terk etmeyin. Onun hiç bir sözünü dinlemeyin, diyordu.

Olanları şaşkınlıkla izliyordum. Babama:

-Allah Resûlü'nün (sas) peşinden gidip, insanları ona karşı kışkırtan şu adam kim? diye sordum. O:

-Amcası Abduluzzâ / Ebû Leheb'dir, dedi.”^[44]

Hicret edinceye kadar Efendimiz'in peşini bırakmadı. Taşladı, insanları kışkırttı. Halk Bedir savaşına gitmek için hazırlandığında yola çıkamayacak kadar yaşlandığı için üzüldü. Orduya maddi yardımda bulunmakla kalmadı, birisine tutarak kendi yerine savaşa

gönderdi. Allah Resûlü'nün (sas) ölüm haberini beklerken Ebû Cehîl başta olmak üzere pek çok Kureyş liderinin öldüğünü duyunca yıkıldı.

Çok geçmeden tauna yakalandı. Acılar içinde kıvranarak öldü. Tauna yakalanmaktan korkan yakınları üç gün yanına yaklaşamadılar. Cesedi kokunca uzunca bir sırıkla sürükleye sürükleye kazdıkları çukurun içine attı. Üzerini de sıkı sıkıya kapadılar.

Ahmak Komşu

Efendimiz'in alt komşusu olan Ukbe b. Ebî Muayt, kraldan çok kralcı tiplerdendi. Mekke liderlerinin gözlerine bakar, takdirlerini kazanmak için olmadık işler yapardı. Onlardan biri eleştirdiğinde kahrolurdu. Bir gün korktuğu başına geldi. Dostlarının takdirini kazanmak için birbirinden güzel yemekler yaptırarak onları yemeğe davet etti. Mekke eşrafını çağırırken kapı komşularını çağırarak olmazdı. O da öyle yaptı. Efendimiz'in yanına vardı.

-Kureyşin ileri gelenlerini yemeğe davet ettim. Sizi de aramızda görmek isteriz, diyerek davet etti. Efendimiz, kapı komşusunun imanına vesile olmak için bundan istifade etmek istedi.

-Allah'tan başka ilah olmadığına iman edersen davetine seve seve icabet ederim, dedi. Efendimiz'i kırmayan Ukbe:

-Eşhedu ellâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûlühü, dedi. Komşusunun iman etmesinden memnun kalan Efendimiz, davetine icabet etti. Davetliler bir bir geldi. Yemekler yenildi, sohbetler edildi.

Kureyşlilerin takdirini kazanan Ukbe'nin keyfine diyecek yoktu. Lakin bu uzun sürmedi. İslâm ile şereflenmesinden haberdar olan Kureyş liderleri bundan hiç hoşlanmadılar. Tepki göstererek kınadılar. Yakın arkadaşlarından Übey b. Halef daha da ileri gitti.

-Hakkında duyduklarım doğru mu? diye çıkıştı. Arkadaşının çıkışından rahatsız olan Ukbe:

-Ne duydun? diye sordu.

-Atalarının dinini terk etmişsin! dedi. Ukbe:

-Bunun için mi kızdın. O mesele sandığın gibi değil. Öylesine söylenmiş bir söz. Kureyşin takdirini kazanmış birini evime davet

ettim. O “İman edersen davetine icabet ederim.” dedi. Onun gibi birine:

-Öyleyse evime gelme, demekten hayâ ettim. Kırmamak için istediğini yapıp iman ettim, dedi. Übey b. Halef arkadaşına döndü:

-Onu kırmamak için atalarının dinini terk ettin, öyle mi? Bizim bunu duyunca ne kadar çok üzüleceğimizi hiç düşünmedin?

Übey b. Halef’in çıkışı Ukbe’yi kahretti.

-Ne yapayım oldu bir kere, gibi sözlerle özür diledi. Kendini affettirmek için âdeta yalvarıyordu. Übey’in istediği tam da buydu. Arkadaşının her şeyi kabule hazır olduğunu görünce fırsatı kaçırmadı.

-Hatan özürle telafi edilmeyecek kadar büyük. Ne ben ne de diğer arkadaşlar bunu kabul etmeyiz, dedi. Sonra da:

-Kendini affettirmek istiyor musun? diye sordu. Ukbe:

-Elbette istiyorum. Hiç birinizin bana kızmasını istemem, dedi. Übey:

-Öyleyse Muhammed Kâbe’ye geldiğinde karşısına dikileceksin. Yüzüne tükürerek dinini terk ettiğini söyleyecek, hakaretler savurarak haddini bildireceksin. Bunu yaparsan seni affederiz. Yoksa bundan böyle hiç birimizin yüzünü göremezsın, dedi.

Bu kadar büyük bir tepki ile karşılaşacağını tahmin etmeyen Ukbe, arkadaşının sözlerini dinlerken üzüntüden ayakta duramayacak bir hale geldi.

-Benim atalarımın dinini terk edebileceğimi nasıl düşünürsünüz? İman ettiğimi öylesine söylemişim, diyerek kısık bir sesle kendini savundu. Her şeyin yolunda gittiğini düşünen Übey yumuşamadı:

-Söylediklerimi yapmazsan seninle asla konuşmayız, dedi. Yere bakan Ukbe:

-Tamam, istediğini yapacağım diye söz verdi. Yaptığından bin pişmandı. Efendimiz’e kızgınlığı kin ve öfkeye dönmüştü. Gördüğü yerde boğarak öldürebilirdi. Büyük bir öfkeyle Kâbe’ye gitti. Arkadaşının söylediğini yaparak Efendimiz’in karşısına dikildi. Onu görünce sevinen Efendimiz, tebessümle yüzüne baktı. Ancak karşısındaki ona hiçte öyle bakmıyordu. Kızgınlıktan kıpkırmızı kesilen Ukbe, tam bir ahmak gibi hareket ediyordu.

-Senin dinini terk ediyorum, diye bağırdı. Efendimiz’in yüzüne tükürerek üzerine saldırdı. Ne olduğunu anlamakta gecikmeyen

Efendimiz, yaptığı hakaretlere cevap vermeden yanından uzaklaştı.

Öfkesi dinmeyen Ukbe, arkadaşlarının dostluğunu kaybetme korkusundan ölüyordu. Sürekli bunu düşünüyor, düşündükçe kendi kendine kızılıyordu. Söylene söylene bir köşeye çekilip oturdu. Bunu yaparken gözünü Efendimiz'den ayırmıyor, zarar vermek için fırsat kolluyordu.

Urve b. Zübeyr anlatıyor:

“Bir gün Abdullah b. Amr b. Âs’a:

-Müşriklerin Allah Resûlü’ne (sas) yaptıkları en ağır işkencelerden birini anlatır mısın? diye rica ettim. O:

-Bir keresinde Allah Resûlü (sas) Kâbe’ye gelip namaz kılmaya başladı. Onu gören Ukbe b. Ebî Muayt’ın kan beynine sıçradı. Öfkeden ne yaptığını bilmez bir haldeydi. Hızla yerinden kalktı. Koşarcasına yanına gitti. Başından çıkardığı sarığı Efendimiz’in boynuna sarıp sıkmağa başladı. Sıktıkça sıkı. Gözleri yuvalarından fırlayan Allah Resûlü’nü (sas) boğup öldürmek üzereydi. O sırada Kâbe’de bulunan Hz. Ebû Bekir, gözlerine inanamadı. Koşarak yanlarına gitti. Omzundan tutarak Ukbe’yi yere savurdu. Efendimiz’in boynundaki sarığı çıkarıp yere attı:

-Rabbim Allah’tır, diyor diye adamı öldürecek misiniz? Şüphesiz ki o size Rabb’inizden apaçık delillerle geldi, diye çıkıştı. Allah Resûlü (sas) boğulmanın etkisiyle uzun süre kendine gelemedi. Biraz rahatlayınca Efendimiz’i yerden kaldıran Hz. Ebû Bekir, eve götürerek oradan uzaklaştırdı.^[45]

Peygamber Efendimiz’i öldürmeye kalkışmasına rağmen öfkesi dinmeyen Ukbe, o günden sonra Efendimiz’e yapmadığını bırakmadı. Ebû Leheb ve ailesi ile zulüm yarışa girmişçesine Efendimiz’i rahatsız edip durdu. Nerdeyse her gece sabaha doğru yataktan çıkar, hiç üşenmeden ahıra gidip deve pisliklerini sepete doldurur, Efendimiz’in kapısının önüne atardı. Bunu yaptıkça dostlarının takdirini kazanır, övgü dolu sözleri duydukça Efendimiz’e daha da saldırırdı. Bir keresinde dostlarının teşvikiyle deve işkembesini kaptığı gibi Kâbe’de namaz kılan Efendimiz’in yanına koştu. Rabb’ine secde eden Efendimiz’in sırtına koydu.

Ölümün Önüne Çıkan Dua

Müslümanlarla karşılaşmaya bile tahammülleri kalmayan zâlimler, onları gördükçe kahroluyor, kalplerindeki öfke ve nefret dışa taşıyordu. Tekrar tekrar bir araya geliyor, İslâm'ı yok etmek için çareler arıyor, ama bulamıyorlardı. Bazı Müslümanların Habeşistan'a hicret etmesi onları rahatlatmak yerine daha çok kızdırmıştı. Zira hicret edenlerin güçlenerek geri dönmelerinden endişe ediyorlardı. Bu nedenle hicret edenleri geri getirme teşebbüsünde bulundular. Hamleleri boşa gitmekle kalmayıp Müslümanların gittikleri yerde rahat ettiklerini görünce çılgına döndüler. Hz. Hamza'nın İslâm ile şereflenmesi öfkelerini ve endişelerini büyüdükçe büyüttü. Onun Müslüman olmasından üç ay veya üç gün sonra, **vahyin gelişinin altıncı yılının Zilhicce ayında** yeniden bir araya geldiler. Endişe ve kaygıları had safhadaydı. İçlerinden biri konuyu açtı:

-Bu işe son vermenin zamanı gelmedi mi!? Muhammed ve sahâbîlerine çok yumuşak davrandık. Gereğinden fazla müsamaha gösterdik, dedi. Arkadaşları adamı destekleyince iş büyüdü. Konuşmalardan memnun kalan Ebû Cehîl:

-Ey Kureyşliler! Bildiğiniz üzere bu kişi ilahlarımızı tenkit etmeye, saygı ile andığımız atalarımızı akılsızlıkla suçlamaya, onların cehenneme gideceklerini söylemeye var gücüyle devam ediyor. Artık yetti. Sabır ve hoşgörü sınırlarını çoktan aştı. Onu öldürüp bu sorundan ebediyen kurtulmamız lazım. Onu öldürene yüz kırmızı bir o kadar siyah deve, bin evkiye gümüş, şu kadar altın, en güzel elbiseler ve kokular vereceğim, diyerek insanları Efendimiz'i öldürmeye teşvik etti. İçlerinden biri:

-Onu kim öldürecek? diye sordu.

Kimse Hâşim oğullarının öfkesine muhatap olmaya cesaret edemiyordu. Uzunca bir süre sessizlik oldu. O sırada 26 yaşında olan Ömer b. Hattâb'ın sözleri sessizliği bozdu. Ani bir hamle ile ayağı kalktı.

-Ben öldürürüm, diye bağırdı.

Aradıklarını bulan Kureşliler sevinçten ellerini ovuşturuyordu. Toplantıda bulunan bütün adamlara göre o, bu iş için biçilmiş kaftandı. İnsanlar onun bu işin üstesinden gelecek en doğru isim olduğunda hemfikirdi. Oy birliği ile Ömer b. Hattâb'ın Efendimiz'i öldürmesine karar verdiler.

Kızgınlıktan gözü bir şeyi görmeyen Ömer b. Hattâb, plan yapmaya dahi gerek duymadan harekete geçti. Çok sıcak bir günde, güneşin tepeye doğru yükselmeye başladığı bir sırada kılıcını kınından sıyrarak toplantı yerinden ayrıldı. Maksudı Allah Resûlü'nü (sas) bulduğu yerde öldürmekti.

Peki, ama nereye gidecekti?...

Toplunun tansiyonunu yükselterek, öfkelerini Müslümanlar üzerine çekmek istemeyen Efendimiz, ortalarda fazla görünmüyordu.

Bir kaç kişiye sorunca Efendimiz'in Safâ Tepesi'nin alt tarafında bir yerlerde sahâbîlerle buluştuğunu öğrendi. Büyük bir kahraman edasıyla bahsedilen tarafa doğru yöneldi. Öfkeden burnundan soluyordu. Bu arada bu işe girişmekle hata yaptığını gösteren birçok işaret gördüyse de öfkesine yenik düşerek yoluna devam etti.

Büyük bir kızgınlık ile yürürken yolda Nuaym b. Abdullah ile karşılaştı. Hızlı hızlı yürüyüşünden ve yüzüne yansıyan öfkeden pek hayırlı bir işin peşinde olmadığı belliydi. Halinden şüphelenen Nuaym, onun Efendimiz'e zarar vermesinden korktu.

-Böyle haşmetle nereye gidiyorsun ey Ömer? diye seslendi. Ömer b. Hattâb:

-Atalarının dininden dönen, Kureyşliler'i bölüp parçalayan, dinlerini tenkit edip duran, ilahlarına hakaret eden ve gençlerini saptıran şu adamın yanına gidiyorum. Onu öldürüp insanları elinden kurtaracak, halka derin bir nefes aldıracağım, dedi. Telaşlanan Nuaym:

-Ne kadar yanlış bir işe kalkışmışsın ey Ömer? Nefsin seni aldatıp yanlış şeylere yönlendirmiş. Adiy oğullarını felakete mi sürüklemek istiyorsun? Sence Muhammed'i öldürdüğünde sorunlar çözülür mü? Ona dokunduğunda Abdumenâf oğulları senin yeryüzünde yürümene müsaade eder mi sanıyorsun?...

Konuşmalar uzadıkça uzadı. Ortam gerilmeye ve sertleşmeye başladı. Öfkeden yerinde duramayan Ömer b. Hattâb:

-Yoksa sen de mi dinden döndün? Öyle ise söyle ondan önce seni öldüreyim! diye bağırdı.

Ömer b. Hattâb'ın kararlı olduğunu, bu düşüncesinden vazgeçmeye niyetinin olmadığını anlayan Nuaym, tartışmayı bıraktı. Efendimiz'i korumak için çok riskli de olsa farklı bir yol denedi.

-Sana daha önemli bir şey söyleyeyim mi? Sen delalette kalmaya devam ederken ailenden biri ile onun eşi Müslüman oldu, diyerek

öfkесinin yönünü değiştirdi. Duyduklarına inanmak istemeyen Hz. Ömer:

-Kim Müslüman oldu? Çabuk söyle! diye bağırdı. Hz. Ömer'i daha fazla kızdırmanın doğru olmadığını düşünen Nuaym:

-Kız kardeşin ile eşi Saîd b. Zeyd Müslüman oldular, dedi.

O sırada Ömer b. Hattâb Saîd b. Zeyd'in kız kardeşi Atike ile Saîd ise onun kız kardeşi Fâtıma ile evliydi. Nuaym'ın sözlerini duyunca kan beynine sıçradı. Efendimiz'i unutuverdi. Yolunu değiştirerek doğruca kız kardeşinin evine gitti. Kapının önüne vardığında kız kardeşi, eşi ile birlikte Habbâb b. Eret'ten Kur'ân öğreniyordu.

Allah Resûlü (sas) o günlerde dünyanın en güzel uygulamasını başlatmıştı. Bir veya iki zayıf Müslüman'ı varlıklı ve güçlü bir Müslüman ile bir araya getirerek kardeş yapıyordu. Varlıklı ve sosyal statüsü yüksek olan kişiye, zayıf Müslüman'ı ekonomik ve sosyal yönden desteklemesini, onu koruyup kollamasını söylüyor, zayıf Müslüman'a da kabiliyetleri doğrutusunda kardeşine yardımcı olmasını tavsiye ediyordu.

Saîd b. Zeyd o sahâbîlerden biriydi. İki fakir sahâbî ile kardeş olan Sâid, onları ekonomik olarak destekliyordu. Habbâb, kardeş olduğu fakir sahâbîlerdendi. Sık sık evlerine gider, yeni inzal olun ayetleri okur, Efendimiz'in o sure ve ayetlerle ilgili sözlerini naklederdi.

Hz. Ömer kardeşinin evinin önüne vardığında Habbâb b. Eret evlerindeydi. Onlara Tâhâ suresinin ilk ayetlerini okuyordu. İçerden birtakım sesler geldiğini duyan Hz. Ömer, sert bir şekilde kapıya vurmaya başladı. İrkilen ev halkı, hızlıca toparlandı, Kur'ân sahifesini saklamaya çalıştı. Fâtıma Hanım kapıya vuruşundan kızgın olduğu belli olan kişiyi daha fazla kızdırmak istemedi. Yerinden kalkıp kapıya koştu.

-Kim o? diye seslendi.

-Ömer b. Hattâb! cevabını alınca yüzü asıldı.

Telaştan Kur'ân okuduğu sahifeyi tam olarak saklayamayan Habbâb b. Eret, Hz. Ömer'in sesini duyunca korkudan sedirin altına saklandı. Kapıyı açan Fâtıma Hanım, kardeşinin hâlini hiç beğenmedi. Ömer b. Hattâb'ın kızgınlığı yüzüne yansımış, öfkeden gözleri kıpkırmızı kesilmişti. Belli ki kötü bir niyetle gelmişti.

Ömer b. Hattâb kapı açılınca izin verilmesini beklemeden içeri daldı. Ondan önce davranan Fâtıma Hanım, hızla odaya girdi. Gözü

biraz önce okunan Kur'ân sahifesine ilişti. Ani bir hareketle sahifeyi alıp saklamaya çalıştı. O arada içeri giren Hz. Ömer kardeşinin telaşla bir şeyler yaptığını fark etti.

-Bu telaşın sebebi ne? Kapının önündeyken duyduğum ses de neydi? Sizin buradan geliyordu. Neler karıştırıyorsunuz? diye çıkıştı. Sükûnetini korumaya çalışan hanım sahâbî:

-Hiç bir şey yapmıyorduk. Yalnızca eşimle aramızda konuşuyorduk. Konuşmamız dışında başka bir ses yoktu, dedi. Lakin inandıramadı.

-Ey kendi nefesine düşmanlık eden kardeşim! Duyduğuma göre eşin de sen de dinden çıkmışsınız?

İnkârın işe yaramayacağı açıldı. Korkunun ecele faydası yoktu. Büyük bir cesaretle Hz. Ömer'in karşısına dikilen Saîd b. Zeyd:

-Ey Ömer! Bu kadar baskı ve şiddet niye! Zulümle nereye varacaksınız? Eğer hak, senin inandığın dinin dışında ise o zaman ne olacak? Bunun hesabını nasıl vereceksin? dedi.

Sözün etkisi ile kısa bir süre duraksayan Hz. Ömer'in öfkesi, aklına galip geldi. Kızgınlıktan kendini kaybetmiş gibiydi. Ani bir hareketle Saîd b. Zeyd'e döndü. Elini hızla yukarı kaldırdı. Aynı hızla indirerek yüzüne şiddetli bir tokat vurdu. Canı yanan Saîd b. Zeyd ona karşı koymaya çalıştı. Lakin uzun boylu, cüsseli biri olan Hz. Ömer'in karşısında bir varlık gösteremedi. Hz. Ömer onu tuttuğu gibi yere fırlattı. Bu kadarla kalmayıp var gücü ile tekmelemeye başladı. Öldüresiye attığı tekmelerin ardından göğsünün üzerine oturdu. Nefesi kesilen sahâbînin yüzünün rengi değişmeye başladı. Müdahale edilmezse ölebilirdi. Durumun vahametinin farkında olan kız kardeşi, daha fazla dayanamadı. Can havliyle Hz. Ömer'in üzerine atıldı. Kardeşini iterek eşinin üzerinden kaldırmaya çalıştı. Eniştesini bırakıp kardeşine dönen Hz. Ömer, ona da sert bir tokat vurdu. Yüzünden kanlar akmaya başladı. Canı yanan kardeşi kızgındı.

-Ey Allah'ın düşmanı! Ne yaptığını sanıyorsun? Taştan tahtadan ilah olmadığı idrak edip Allah'ın tek olduğuna inandığım için mi bana vuruyorsun? Bunun için vuruyorsan durma vur. Elinden geleni ardına koyma!

Ey Ömer! Şunu iyi bil ki! Bizler sana ve senin gibilerine rağmen Müslüman olduk, diye bağırdı. Ardından "Eşhedü enlâ ilâhe illallâh

ve Eşhedü enne Muhammeden resûlullâh” diyerek Müslüman olduğunu ispatlamak istercesine şahadet getirdi.

Kardeşinin yüzünden akan kanlar ve dağları yerinden söküp atacak sözleri Ömer b. Hattâb’ın kaya gibi sert kalbini yumuşatmaya yetmişti. Belli ki Hz. Peygamber’in duası tecelli ediyordu. Kalbine düşen tohumlar, bir bir filizlenerek cahiliye ateşi içersinde bir gül gibi açmaya başlıyordu. Eniştesinin üzerinden kalkıp sedire oturdu. Kalbini kaplayan kalın perdeler tek tek aralanmaya başlamıştı. Boş gözlerle etrafa bakınırken, gözü acele ile evin bir köşesine düşen Kur’ân sahifesine ilişti.

-O sahife ne? Onu bana ver! Okumak istiyorum, dedi. Kardeşi:

-Hayır onu asla vermeyiz, diye çıkıştı. Hz. Ömer:

-Yanlışı anlama! Herhangi bir kötülük yapmak istemiyorum. Söylediğin sözlerden dolayı kalbimde farklı duygular hissetmeye başladım. Lütfen ver okuyayım. Korkma zarar vermeyeceğim! Bana güven! Lât ve Uzzâ’ya yemin ederim ki sana ihanet etmeyeceğim. Okuduktan sonra aldığım gibi geri vereceğim, dedi. Sözlerine güvenen kardeşi rahatladı.

Sahifede ne yazdığını merak eden Hz. Ömer, sahifeyi alıp Tâhâ suresinin ilk ayetlerini okumaya başladı. Okuduklarından çok etkilendi. Okudukça kalbinin üzerindeki perdeler bir bir kalkıyor, kalbi yumuşadıkça yumuşuyordu. Hayretle:

-Bunlar ne güzel, ne kadar değerli sözler. Biz bunlardan mı kaçıyoruz!... diyordu.

Okumaya devam etti. Okudukça utancı artıyordu.

-Bu sözleri söyleyen zata nasıl şirk koşulur? Böyle bir zatın asla ortağı olmaz. Lütfen bana Muhammed’in nerede olduğunu bana söyleyin! Dedi.

Hz. Ömer’in sözlerindeki samimiyet ses tonundan anlaşılıyordu. Onu duyan Habbâb b. Eret kalbinde hidayet güneşinin doğduğunu anladı. Sevinçten içi içine sığmıyordu. Daha fazla dayanamadı saklandığı yerden çıktı.

-Seni müjdelerim ey Ömer! Belli ki Allah Resûlü’nün (sas) Pazartesi günü senin hakkında yaptığı dua kabul edilmiş. O senin için; “Ey Allah’ım! Ebû Hakem b. Hişâm veya Ömer b. Hattâb’tan hangisini daha çok seviyorsan, onunla İslâm’ı destekle.” diye dua buyurdu, dedi. Hz. Ömer:

-Allah Resûlü (sas) nerede kalıyor? Diye sordu.

Hiz. Ömer'in samimiyeti hususunda Şüpheleri kalmayan sahâbî:

-Safâ'nın alt taraflarında bir evde kalıyor, dedi. Hiz. Ömer:

-Beni ona götürür müsün? diye rica etti.

Kılıcını eline alan Hiz. Ömer, Allah Resûlü'nün (sas) yanına gitmek için yola çıktı. Kendini belli etmek istemeyen Habbâb, onu uzaktan takip ediyordu. Evi işaret edip bir köşeye gizlendi. Hiz. Ömer evin önüne geldi, kapıya vurdu. Sahâbîler Ömer'in sesini duyunca tedirgin oldular. O ve onun gibilerinin Allah Resûlü'ne (sas) karşı duyduğu kin ve öfkeyi bildikleri için kapıyı açmakta tereddüt ettiler. Evi gözleyen Habbâb b. Eret der ki:

"Sahâbîlerin içinden biri kapıya yöneldi. Kapıyı hafifçe aralayıp baktı. Hiz. Ömer'in kılıcını sıyırmış kapının hemen önünde duruğunu görünce hızla kapatıp, korkuyla Efendimiz'in yanına gitti.

-Ya Resûlallah! Hiz. Ömer! Kılıcı elinde kapının önünde duruyor, dedi.

Onu duyan sahâbîler tedirgin oldular. Orada bulunan Hiz. Hamza, sahâbîlerin tereddüt ettiğini görünce:

-Ne oldu? Niçin bu kadar tedirgin oldunuz? dedi. Sahâbîler:

-Duymadın mı? Ömer b. Hattâb kapının önündeymiş, dediler.

-Ömer b. Hattâb mı? Açın kapıyı gelsin! Eğer Allah (c.c) ona hayır murat etmişse Müslüman olur. Eğer başka bir iş için gelmişse onu öldürmek bizim için kolay olacaktır. Haydi, kapıyı açın!

Sahâbîlerin Peygamberimiz adına duydukları endişeden dolayı kapıyı açmaya cesaret edemediklerini gören Efendimiz duruma müdahale etti:

-Kapıyı açın! Eğer Allah (c.c) onun için hayır murat etmişse Müslüman olur, buyurdu.

Efendimiz'in sözlerinden cesaret alan sahâbîler, harekete geçip kapıyı açtılar. Hiz. Ömer içeri girince kendisini kapıda karşılayan Hiz. Hamza ve Talha b. Ubeydullah, onu kollarından tutarak huzur-u saadete götürdü. Efendimiz:

-Bırakın! buyurdu. Hiz. Ömer'e doğru giderek elbisesinden tuttu, sert bir şekilde kendine doğru çekti.

-Niçin geldin ey Ömer? Vallahi, buraya Allah'ın kalbine ilham ettiği bir duygu nedeniyle geldiğini sanıyorum, buyurdu. Hiz. Ömer:

-Yâ Resûlallah! Buraya Allah'a, Resûlü'ne ve ona indirilenlere iman etmek için geldim, dedi. Aldığı cevaptan memnun kalan Efendimiz:

-Allah'ım Ömer'in kalbindeki kötülükleri çıkarıp yerine imanı koy! Kalbini hidayet nuruyla nurlandır, diye dua buyurdu. İman nuru ile aydınlanan Hz. Ömer, şehadet getirerek Müslüman oldu. Sevinen Efendimiz:

-Allâhu Ekber! diye tekbir getirerek duygularını dışa vurdu.

Allah Resûlü'nün (sas) getirdiği tekbiri duyan sahâbîler, Hz. Ömer'in Müslüman olduğunu anladılar. Efendimiz gibi çok sevinip tekbirleriyle sevinci paylaştılar. Böylece iman bahçesine Mekke'nin en cesur, en güçlü ve kuvvetli kişilerinden biri daha katılmış oldu..

Çilesiz Olmaz

Cahiliye ateşinde açan nadide güller arasına katılan Hz. Ömer, geçmiş günleri hatırladıkça Efendimiz'e ve ashâbına yaptığı baskı ve zulümler bir filim şeridi gibi tek tek gözünün önünden geçti. Pişmanlık ateşinin alevleri kalbinde yükseldikçe yükseldi. Canını yakan hatalarını telafi etmek için vakit kaybetmeden harekete geçti. O günleri daha sonraları anlatırken şöyle der:

"Müslümanlara işkence yapan kişilerden biri olduğum için başlarına neler geldiğini, neler yaşadıklarını çok iyi biliyordum. Kalbimi yakan pişmanlık ateşinin tesirini hafifletmek için yaşadıkları sıkıntıları ve uğradıkları zulümleri paylaşmak istedim. Doğruca Mekke'nin eşrafı ve bu işlerin planlayıcısı olan dayım, Ebû Cehîl'in evine gittim. Kapısını çaldım:

-Kim o? diye seslendi.

-Yeğenin Ömer b. Hattâb! dedim. Verilen görevle ilgili bir şey konuşacağım zannıyla kapıyı açıp yanıma geldi.

-Hayırdır! Seni bu saatte buraya getiren sebep nedir? diye sordu. Söyleyeceklerimin etkisini artırmak için:

-Sana müjdem var, dedim. Meraklandı. Belki de Efendimiz'i öldürdüğümü düşündü.

-Nedir yeğenim? Önemli bir haber mi? Yoksa?! diye sordu.

-Allah ve Resûlü'ne iman ettim, deyince dona kaldı. İnanamadı veya inanmak istemedi. Bir süre sonra:

-Gerçekten iman ettin mi? diye sordu.

-Evet, deyince yüzü asıldı.

-Yapma! Acele karar verip sonradan pişman olacağın bir şey yapmaya kalkışma, dedi.

-Yaptım bile, deyince öfkeden deliğe döndü. O kızgınlıkla yanlış bir şey yapmamak için kapıyı üzerime çarparak içeri girdi. Kendi kendime:

-Bu kadarla kurtulamazsın ey nefis! Daha fazlasını yaşamalısın, dedim. Oradan ayrılıp Kureyş'in büyüklerinden başka birinin yanına gittim. Kapısını vurup ona da aynı şeyleri söyledim. O da kızıp kapıyı yüzüme çarptı. Yine içimden:

-Bu kadarı yetmez! Arkadaşlarım o kadar dayak yediler, işkencelerin en ağırına maruz kaldılar. Bana hâlâ kimse bir tokat dahi vurmadı, dedim. Çevremdekilere:

-Mekkeliler arasında sözü insanlara en hızlı şekilde kim taşır? diye sordum. Onlar:

-Cemîl b. Ma'mer / Habîb taşır. O asla sır tutmaz, dediler. Dışarı çıkıp Cemîl'i aramaya başladım. Bulunca yanına yaklaştım:

-Nasılsın ey Cemîl! Biliyor musun ben Müslüman oldum! Muhammed'in (sas) dinine girdim, dedim. Gözleri fal taşı gibi açıldı.

-Gerçek mi? Lütfen benimle eğlenme, dedi. Ciddi olduğumu anlayınca koşarcasına elbisesinin eteklerini çekiştirerek yanımdan uzaklaştı. İstedğim olmuştu. Onu takip etmeye başladım. Kâbe'ye vardığımda:

-Ey Kureyşliler! Ömer dinden dönmüş! diye bağırarak insanları başına topladı. İşler planladığım gibi gidiyordu. Yanlarına yaklaştım.

-Yalan söylüyorsun! Ben dinden dönmedim, doğruyu bularak Müslüman oldum, diye bağırdım. Şaşkına dönen adamlar söylenenlere inanmak istemediler. Hz. Peygamberi öldürmek için yanlarından ayrılan biri nasıl olur da ona iman ederdi? Bu olacak şey değildi.

-Bunu gerçekten yaptın mı? diye sordular.

-Evet, dedim. Ciddi olduğumu fark edince yüzlerindeki şaşkınlık ifadesi öfkeye döndü. Cemîl yüksek bir sesle:

-Hattâb'ın oğlu dinden dönmüş! diye tekrar bağırdı. Adamın sözü bitmeden orada bulunan bütün Kureyşliler koşarak üzerime saldırdılar. Onlar bana, ben onlara vurdum. Biz kavga ederken dayım Ebû Cehîl oraya geldi. Yanındakilere:

-Ne oluyor? Bu kalabalık da ne? diye sordu. Durumu öğrenince memnun oldu. Lakin işin daha fazla ileri götürülmesi aleyhlerine dönebilirdi. Adiy oğulları ile karşı karşıya gelmemek için bir kayanın üzerine çıktı:

-Dinden dönenlerin başına işte bunlar gelir. Siz siz olun, dinden dönmeden önce başınıza gelecekleri düşünün, diye seslendi. Sonra adamlarına döndü:

-Yeter! Vurmayı bırakın! Alacağı dersi almıştır. Şu andan itibaren yeğenimi himayem altına aldım, diyerek durdurdu.

Dayımın emrini duyunca başıma üşüşen adamlar bir anda dağıldılar. Lakin ben bu kadarın yeterli olmadığını düşünüyordum. O güne kadar dövülen Müslümanlar, bundan daha fazla şiddete maruz kaldıkları halde asla müşriklere karşılık vermediler. Bunu düşününce kendi kendime:

-Bu kadarı yeterli değil. Onların başına gelenler henüz benim başıma gelmedi, dedim. Dayımın yanına gittim:

-Himayen senin olsun! Senden destek istemiyorum. İsteddiğini söyle, istediğini yap. İslâm aziz oluncaya kadar dayak yemeye devam edeceğim, dedim. Ne diyeceğini şaşırان dayım, hayretle etrafına bakınırken Âs b. Vâil geldi. Kalabalığı görünce:

-Ne oldu? İnsanlar niçin toplanmışlar? dedi. Biri:

-Ömer dinden döndüğü için onu dövüyorlar, dedi. Bundan hoşlanmayan Âs b. Vâil:

-Adamı bırakın gitsin. Kişi neye inanıp neye inanmayacağını kendi seçer. Ne yapmak istiyorsunuz? Yoksa Adiy b. Ka'b oğullarının yaptıklarınıza kızıp Müslüman olmasını mı istiyorsunuz? diye kızdı. Sözlerini duyanlar, kızgınlıkla yaptıkları işin nelere yol açacağını anlamakta gecikmediler. Kişinin elbisesini üzerinden çıkardığı gibi etrafımdan ayrılıp gittiler.

Eve gittikten sonra dinden dönmemi hazmedemeyen bazı kişiler beni öldürmek için kapıma kadar gelip fırsat kollamaya başladı. Evden çıkıp vadiye doğru gittiğimi görünce peşime takıldılar. Onlardan biri de Utbe b. Rebîa'ydı. Üzerime saldırınca, hamlesini boşa çıkardım. Kolundan tuttuğum gibi yere fırlattım. Üzerine atılıp hırpalamaya başladım. Avazı çıktığı kadar bağırınca arkadaşları kurtarmak için üzerime geldi. Kılıcımı çekip boynuna dayadım.

Öldürmekle tehdit ederek kimseyi yanıma yaklaştırmadım. Bir şey yapamayacaklarını anlayın adamlar dağılıp gittiler.”

Dâru'l-Erkâm'dan Çıkış

İslâm ile şereflendikten sonra sık sık Dâru'l-Erkâm'a giderek Efendimiz'i dinleyen Hz. Ömer, bir gün:

-Ya Resûlallah! Biz hak yolda onlar batılda değiller mi? Biz ölünce cennete onlar ölünce cehenneme gitmeyecekler mi? diye sordu. Efendimiz:

-Elbette dediğin gibidir. Allah'a yemin ederim ki ölseniz de hayatta kalsanız da hak yoldasınız, buyurdu. Hz. Ömer:

-O halde neden inancımızı rahatça ifade edemiyor, bir arada görünmekten kaçınıp gizleniyoruz? dedi. Efendimiz:

-Bunu yaptığımızda başımıza neler geldiğini görmedin mi? buyurdu. Hz. Ömer:

-Allah'a yemin ederim ki, şimdi buradan çıkacağım müşriklerin meclislerini tek tek dolaşacak, kimseden çekinmeden başıma geleceklerden korkmadan Müslüman olduğumu haykıracağım.

Ya Resûlallah! Buradan çıkıp Müslüman olduğumuzu açıkça haykırmalıyız? Lütfen izin verin bunu yapalım, dedi. Sahâbînin hayra öncülük yapmasından memnun kalan Efendimiz, kendisine el-Fârûk lakabı verdi.

Allah Resûlü (sas) de Dâru'l-Erkâm'dan çıkma vaktinin geldiğini düşünüyor olacak ki, Hz. Ömer'in ricasını kabul etti. Sahâbîlere hazırlanmalarını emretti. İki sıra haline giren sahâbîler, askeri bir disiplin içinde Dâru'l-Erkâm'dan çıktılar. Birinci sıranın başında Hz. Hamza, ikincisinin başında Hz. Ömer vardı. Yerden toz kaldıracak şekilde sert adımlarla yürümeye başladılar. Ayak sesleri Mekke sokaklarında yankılandı. Yerleri sarsarcasına yürüyerek Mescid-i Harâm'a gittiler. Ayak seslerini duyan müşrikler yerlerinden fırladılar. Neler olduğunu anlamaya çalışan bakışlarla Müslümanların gelişlerini hayretler içinde izlediler. Hz. Ömer ile Hz. Hamza'yı görünce suratları asıldı.

Adamların şaşkın bakışları arasında ilerleyen Müslümanlar, Kâbe'ye gidip tavaf ettiler. Her tavafta müşriklerin önünden geçiyorlardı. Nasıl tepki vereceklerini bilemeyen müşrikler, adeta donup kalmışlardı. Tavaf bitince namaz kılmak isteyen Allah Resûlü

(sas), öne geçti. Mescid-i Aksâ ve Kâbe'yi karşısına alacak şekilde kibleye döndü. Sahâbîler arkasında saf tuttu. Hep birlikte cemaatle namaz kıldılar. Şok üzerine şok yaşayan müşrikler, namaz bittiğinde ancak kendilerine gelebildiler. Önce laf atıldılar, sonra saldırıya geçerek sahâbîlerin üzerine yürüdüler. O günün şahitlerinden olan Süheyb b. Sinân devamında yaşanan olayları şöyle özetler:

“...Kureyşliler bize sataşıp üzerimize saldırmaya başlayınca birbirimize yaklaşıp iyice kenetlendik. Saldıranlara hep birlikte karşı koyup müşrikleri geri püskürttük.”

Hz. Ömer'in İslâm'a girişini değerlendiren Abdullah b. Mes'ûd:

“Hz. Ömer'in İslâm'a girişi fetih, hicreti zafer, hilafeti rahmet oldu. O Müslüman oluncaya kadar biz Kâbe'de namaz kılamazdık. İslâm ile şerefledikten sonra müşriklerle amansız bir mücadeleye girdi ve kazandı. O Müslüman olduktan sonra müşrikler Kâbe'ye gidip namaz kılmamıza fazla karışmadılar.”^[46] derdi.

İbrâhîmî Bilinçten Bitmeyen Kavgaya

Hak ile batıl mücadelesi insanoğlunun yaratılışı ile başlar. Batıl; hırs, bencillik, haset, öfke, zulüm, entrika gibi kötü huylarla beslenirken hak; adalet, hizmet, özveri, fedakârlık, şefkat, merhamet ve kardeşlik duygularından güç alır. Hak inancı batıl inkârı, hak doğruyu batıl yanlış, hak tevhidi batıl şirki temsil eder.

Hak her zaman güçlü batıl her zaman zayıftır. Batıl zaafını örtmek, yanlışlarını gizlemek için kendini halka süslü sözlerle, cazip teklifler, göz alıcı paketler içinde sunar. İnsanların enâniyet ve haz duygularını hitap eder. Güzel görünerek felakete sürükler. Böyle olmasa akıl gibi eşsiz bir nimet ihsan edilmiş olan hangi insan, taştan ve ağaçtan yapılan putlara tapardı.

Batıl ne yaparsa yapsın hak karşısında duramaz. Hakkın öne çıkma ve galip olma gibi bir özelliği vardır. “Hak gelince batıl yok olur. Batıl yok olmaya mahkûmdur.”^[47]

Hz. Âdem ile şeytan arasında başlayan, Hâbil ile Kâbil ile kan davası halini alan mücadele, insanlık tarihi boyunca devam ede geldi. Hakkın temsilcisi her zaman peygamberler ve salih insanlar, batılın temsilcisi ise halkın başına bela olan zâlimler, entrikacılar ve halka tepeden bakan benciller oldu. Kimi zaman batılın temsilcileri kazanmış görünse de gerçekte kaybedenler hep onlar oldu.

Allah Resûlü (sas) zamanında da tarih tekerrür etti. Hz. İbrâhîm'in misyonunu temsil eden Efendimiz'in ataları, kendilerini halka adayarak gönüllerini fethettiler. İyilik, şefkat ve merhameti unutan, halkı köleleştirmeyi huy edinen ve her daim şeytanla işbirliği halinde olan Ebû Cehîl'in ataları onları hep kısılandı. Kalpleri her zaman onlara karşı kin ve nefretle doldu. Hırslarından kendilerini yiyip bitirdiler. Hayatları onları yok etme planları yapmakla geçti. Tıpkı dedeleri gibi...

Hz. İbrâhîm'in misyonunu temsil eden Kusay, Peygamberimizin dördüncü dedesiydi. Genç yaşta Hz. İbrâhîm'in misyonunu terk ederek halka zulmeden Huzâalıların karşısına dikildi. Zâlimlere karşı amansız bir mücadele vererek, yönetimi ele geçirdi. Dört bir tarafa dağılan Kureyşlileri bir araya getirdi. Mahaller kurdu. Her kabileyi bir mahalleye yerleştirdi. Dinî, sosyal, siyasal ve askerî kurumlar kurarak Mekke Şehir devletini yeniden inşa etti.

Kendisi için yaptırdığı konağı, halkın hizmetine tahsis ederek hükümet konağı ve meclis binası haline getirdi. Dâru'n-Nedve adıyla meşhur olan konak, o günden sonra halkın sorunlarının görüşülüp problemlerin çözüldüğü meclis, devlet reisliği, livâ ve kıyâde görevlerinin yürütüldüğü bir bina haline geldi.

Kâbe hizmetlerine büyük önem veren Kusay, hac ibadetini aslına döndürmek için büyük atılımlar yaptı. Halkın desteğini almak için defalarca konuştu:

-Ey Kureyşliler! Sizler Allah'ın komşuları, Kâbe ve Harem halkı-sınız. Hacılar, Allah'ın misafirleri ve Beyt'inin ziyaretçileridir. Ziyafete ve ikrama en layık konukların onlar olduğu konusunda şüphe yoktur. Lütfen Hac mevsimi gelince onlara yiyecek ve içecek hazırlayın. Şehrinizden ayrılincaya kadar ikramda kusur etmeyin! Hacıların tamamına hizmet etmeye imkanım olsaydı, buna sizden istemez bizzat kendim yapardım, diyerek onları hacılara hizmete teşvik etti.

Sözlerini yerinde bulan Kureyşliler, liderlerinin tavsiyelerine uyarak her sene mallarının bir kısmını bu hizmet için ayırdılar. Hizmetin devamı için vergi verdiler. Verilenleri alan Kusay, Minâ günlerinde insanlara yemek hazırlattı. İslâm'ın gelişine kadar sürdürülen bu hizmet, İslâm'dan sonra da devam etti. Minâ günlerinden başlayarak hac mevsiminin bitimine kadar hacılara su temin ettiler, ihtiyaç

sahiplerini ağırlayıp onlara yemek temin etme ve dağıtma hizmetini sürdürdüler.

Mekkelileri Kâbe'ye hürmette kusur etmemeye ve hacılara hizmete teşvik eden Kusay, onun için hicâbe /sidâne, kıyâde, rifâde sikâye isimleri verilen hizmetler ihdas ederek, bunları kurumsallaştırdı. Hizmetin yürütülmesini bizzat üstlenerek en güzel şekilde yerine getirdi. Nedve ve Livâ yetkilerini de kendisi aldı. Kendini halkın ve hakkın hizmete adadı. Kısa sürede büyük hizmetler yaparak, halkın gönlünde taht kurdu.

Cürhümîler ve Huzâalıların ahlak ve maneviyattan uzaklaşıp kötülöklere daldıkları için helak olduklarını bilen Kusay, hayatı boyunca iyi insan olmaya gayret etti. Halkı da bu yönde teşvik etti. Mekke lideri olduğunda bu sorumluluk bilinciyle hareket etti. Her fırsatta halka konuşma yaparak onları iyiye ve güzele çağırdı.

-Kötü insanları destekleyenler, onların kötölüklerine ortak olurlar. İyi bir insan olmak isteyen, kötü insanlardan ve kötölüklerden uzak durmalıdır. İyilikle ıslah olmayanlar, şeref ve haysiyetlerini kaybeder, bela ve musibetlerle ıslah edilirler. Saygın biri olmak isteyen kişi, öncelikle hürmete layık biri olmalıdır. Bilmenizi isterim ki haset, insanoğlunun gizli düşmandır...^[48] derdi.

Yaşlandığında en büyük arzusu, kurduğu sistemin devam etmesi, yeniden inşa ettiği Mekke şehir devletinin güçlenmesi, ihya ettiği İbrâhimî bilincin gelişmesi, halkın huzur ve refahıydı. Çocuklarının bu ağır yükü üstlenebilmesi için, onları en iyi şekilde yetiştirmeye gayret etti. Abdumenâf her yönden istediği gibi biri oldu. Son derece kabiliyetli, öz verili ve gayretli biriydi. Diğer oğulları da halka örnek olacak şekilde yetişti. Abduddâr kardeşlerinden bir adım gerideydi.

Oğullarını durumunu bilen Kusay, onları hizmet yarışına sokmak istiyordu. El ele vererek Mekke'yi Hz. İbrâhîm'in misyonu doğrultusunda şaha kaldırmalarını arzu ediyordu. Abduddâr'ı kardeşlerine yetiştirmek için, meclis başkanlığı anlamına gelen Dâru'n-Nedve, ordu komutanlığı anlamına gelen Livâ ve Kâbe'nin anahtarını taşıma anlamına gelen Hicâbe görevlerini ona verdi.

Hacılara yemek ikram etme anlamına gelen Rifâde görevini oğullarından Abduluzzâ'ya, hacılara su dağıtma anlamına gelen Sikâye görevini Abdumenâf'a, su arama çalışmalarını Abdukusay'a verdi. Reislik makamını halkın seçimine bıraktı. Babası gibi kendisini

halka ve hakka hizmete adanmış Abdumenâf kısa sürede insanların gönlünü fethetti. Kabiliyeti, hizmeti ve öz verisini gören halk, babasının ölümünden sonra onu reis seçti.

Kusay'ın vasiyetine uyarak el ele veren dört kardeş, babalarının açtığı yoldan, onun tavsiye ettiği şekilde yürüdüler. Mekke'ye, Mekke halkına, Kâbe'ye ve hacılara hizmet ederek bütün Arap Kabilelerinin takdirlerini kazandılar.

Kırılma Noktası

Abdumenâf'ın çocukları, babalarından miras aldıkları İbrâhîmî bilinçle hakka ve halka hizmete devam etti. Yönetimle ilgili tüm görevlerin Abduddâr oğullarında olmasına aldırmadan çalışıp kendilerini halkın sorunlarını çözmeye adanmışlar. Kuyular kazarak su sorununu hallettiler, servetlerini açlıktan kıvranan fakirleri doyurmak için harcadılar.

Hizmetleri ile göz dolduran Hâşim, yokluk ve yoksulluğa köklü çözümler aradı. Buldu da. Krallar ve imparatorlarla görüşerek onlardan ticaret izni aldı. Ticaret yolu üzerinde bulunan kabile reisleri ile görüşüp güvenlik problemini halletti. Mekkelileri, mallarını birbirlerine satmaktan kurtarıp dışa açtı. İhracatla birlikte ticaret katlanarak arttı. Bununla kalmadı. Tacirleri organize ederek kazandıkları mallardan bir kısmını fakirlere ayırmalarını sağladı. Yaptığı hizmetlerle yediden yetmişe herkesin kalbini kazanarak halkın doğal lideri oldu.

Abduddâr'ın çocukları onlar gibi düşünmüyordu. Bu nedenle İbrâhîmî bilinç noktasında aynı hassasiyeti gösteremediler. Hizmet yerine makam mevki, güç ve paraya talip oldular. Her birini elde etmek için mücadele verdiler. Meclis başkanlığı, ordu komutanlığı ve hicâbe görevi ile yetinmediler. Mekke liderliği başta olmak üzere tüm görevleri ellerine geçirmeye kalkıştılar. Hizmeti, fedakârlığı başkaları yapsın, halkın sorunlarını başkaları halletsin, nimet, şan şeref, makam mevki bize kalsın istediler. Halkın hizmet yapanları sevip saymasını kıskandılar. Bu kabul edilecek gibi değildi. Kabul edilmedi de. Hastalıklı duruşlarından dolayı büyük problemler çıktı. Derin kırılmalar yaşandı.

Abduddâr oğullarının iktidar ve güç isteklerine dur demenin zamanının geldiğini düşünen Hâşim ve kardeşleri, güç

zehirlenmesine tutulan zâlimlerin karşlarına dikildi. Çıkışlarını haklı bulan Mekke halkının çoğu, onları destekledi. İktidar nimetlerinden istifade edenler ise Abduddâr oğullarının yanında oldular. Bir kaç kabile ise tarafsız kalmayı tercih etti. Zamanla Mekke ikiye bölünerek iç savaşın eşiğine geldi. Yeminler edildi. Hangi kabilenin hangi kabile ile savaşıacağı kararlaştırıldı.

Savaşın an meselesi olduğunu gören sağduyulu insanlar harekete geçip araya girdiler. Her iki taraf arasında mekik dokuyarak uzlaştırmaya çalıştılar. Gayretleri sonuç verdi. Abduddâr oğulları hakkına razı olunca anlaştılar. Buna göre hicâbe ve livâ görevleriyle Dârü'n-Nedve yöneticiliği önceden olduğu gibi Abduddâr'da kaldı. Sikâye, rifâde ve görevleri Abdumenâf'a verildi. Anlaşmaya sadık kalan müttefikler İslâm'ın zuhuruna kadar bu hususta bir daha karşı karşıya gelmediler. Kırılma derinleşmedi ama tamamen de ortadan kalkmadı. Kıskançlıklar, alan hâkimiyeti mücadelesi derinden derine sürüp gitti. Onlardan biri de Ümeyye b. Abdüşşems'in kıskançlığıydı.

Abduddâr'ın torunu olan Ümeyye, Hâşim ve kardeşlerinin ticaret yolunu açmasından en çok istifade eden kişilerin başında geliyordu. Bu sayede büyük karlar elde ederek Mekke'nin en zenginleri arasında yerini almıştı. Lakin bununla yetinmedi. Halkın sevgisini kazanarak Mekke lideri olmak istiyordu. Efendimiz'in dedesi Hâşim'i önündeki en büyük engel olarak görüyordu.

Halkın Hâşim'e gösterdiği sevgi, saygı ve teveccühe imrenen Ümeyye, onunla önceleri gizliden gizliye yarışa girdi. Yarışı kaybettikçe hırslandı. Hırslandıkça yarıştı. Bir süre sonra kıskançlık hastalığının pençelerine düştü. Hâşim'in başarılarını kıskanarak açıktan açığa rekabete girişti. Her seferinde hezimete uğradı. Hizmette onun çok gerisinde kaldı. Bu onu fazlasıyla kızdırdı. Hâşim hakkında ileri geri konuşmaya başladı. Dedikodusunu yapıp durdu.

Hakkında söylenenleri duyan Hâşim, karşılık vermedi. Sözleri hakarete vardığında bile duymazlıktan geldi. Lakin Ümeyye susacak gibi görünmüyordu. Sesini kısması için cevap vermek zorunda kaldı. Hâşim'in cevabına kızan Ümeyye:

-Bana nasıl böyle dersin! Ben senden çok üstünüm. Şu şu meziyetlere sahip biriyim, diye başlayan sözlerle kendini övdükçe övdü. Hâşim cevap verdi. O Hâşim'i yererek kendini övdü. Olay

büyüyünce Mekke'nin ileri gelenleri araya girdi. Sonunda meselenin bir hâkim tarafından çözülmesine karar verdiler. İçlerinden biri:

-Hâkim kimi haksız bulursa o Mekke Vadisi'nde elli deve kesip etini halka dağıtsın, dedi. Teklif kabul edildi. Görüşme sonunda Amr b. Hamık adlı sahâbînin dedesi olan Huzaalı bir kâhini hakem yapmaya karar verdiler. Hazırlıklar yapıp bir heyetle yola çıkıldı. Hakemin yanına varan heyet, konuyu anlatıp iki kişi hakkında hüküm vermesini istedi. Söze başlayan hakem:

-Ay parıldar, güneş yeryüzünü aydınlatır. Bulut ortaya çıkınca yağmur yağar.

Sizce kuşlar gökyüzünü kapladığında ne olur?

Seferde fırtına koptuğunda veya tehlike anında ne yapılır? gibi sorularla tarafları imtihan etti. Hâşim daha fazla soruya doğru cevap verince Arapların **tenafür** adını verdiği üstünlük yarışını kazandı.

Elli deveyi veren Ümeyye, onları guruna yediremedi. Memleketini terk ederek Şam'a gitti. Uzunca bir süre dönmeyip on yıla yakın Şam'da kaldı. Develeri alan Hâşim, onları kestirerek halka dağıttı. Hâşim oğulları ile Ümeyye oğullarının arasını açan bu olay, iki kabileyi birbirine düşman eden ilk olay olarak tarihe geçti. [49]

Abdumenâf'ın oğulları servetlerini halka hizmet için harcayarak bitirirken, Abduddâr'ın soyundan gelenler onların hizmetlerinden istifade ederek, servetlerine servet kattı. Mekke'nin en zenginleri oldular. Lakin hiç bir zaman halkın gönlünü kazanamadılar. Zira her zaman halkı hakir gördüler. Onlara el uzatmak bir yana her fırsatta kanlarını emdiler.

Onca servet ve imkâna rağmen, halk onları değil Abdumenâf'ın soyundan gelenleri lider yapıyordu. Hâşim ölünce Muttalib, o ölünce Abdulmuttalib Mekke lideri oldu. Onlara yardım eden Allah, eşsiz lütuflarda bulunuyordu. Zemzemin bulunmasını Abdulmuttalib'e lütfederek halkın yanındaki değerini kat kat artırdı.

Yahudi Komşu

İki aile arasında içten içe sürüp giden mücadele şan şeref mücadelesi değil, hak hukuk, adalet ve zulüm mücadelesiydi. Güç ve servetleri ile halkı ezmeye kalkışanlar karşılarında sürekli

Efendimiz'in dedelerini buluyordu. Bu tablo ile karşılaşmaktan nefret ediyorlardı.

Abdulmuttalib, insanî ilişkileri çok iyi, hilim ve hikmet sahibi biriydi. Abduddâr'ın soyundan gelen Harb b. Ümeyye ile yakın arkadaşı. Arkadaşlıkları Abdulmuttalib'in Üzeyne adındaki Yahudi komşusu yüzünden bitti.

Ticaret merkezi olan Mekke'ye çevre il ve ilçelerden pek çok kişi yiyecek, giyecek ve eşya getirir, mal alıp satar, bunun için Kureyşlilere onda bir oranında vergi verirdi. Ticaretle meşgul olan Üzeyne, genelde Mekke'de kalır, zaman zaman Tihâme pazarına giderek mallarını satardı.

Pazarda mallarını sattığı bir gün Ebu Süfyan'ın babası Harb ile alışveriş yaptı. Bir hususta anlaşamayınca tartışılar. Harb, yabancıların kendi pazarlarında para kazanmasından öteden beri rahatsızdı. Kazançlarını hazmedemezdi. Bunun için Yahudi'nin üzerine gittikçe gitti. Bağırma seslerini duyan Kureyş gençleri yanlarına koştu. Onları gören Harb:

-Bu büyük bir haksızlık! Adamlar uzak beldelerden geliyor, bizim memleketimizde, bizim kurduğumuz pazarlarda vergi vermeden, bizden birinin himayesine girmeye dahi tenezzül etmeden kazanıp zengin oluyorlar, diye bağırırdı.

Birileri araya girip tarafları ayırdığı halde kızgınlığı geçmeyen Harb b. Ümeyye, Amir b. Abdimenaf b. Abduddâr ve Sahr b. Amr b. Ka'b adındaki Kureyşli gençlerle gizlice buluştu. Onlara:

-Şu Yahudi'yi görüyor musunuz? Vergi vermeden ve kimsenin himayesine girmeden para kazanıyor. Onu öldürüp mallarını elinden alırsanız hiç kimse onun diyetini sizden isteyemez! diyerek gençleri kışkırttı. Adamı öldürmeleri için ikna etti. Dolduruşa gelen gençler ilk fırsatta Yahudi'ye saldırıp öldürdüler. Bütün mallarını elinden aldılar. Harb'in tahmin ettiği gibi sahipsiz olduğu için kimse Yahudi'nin öldürülmesi ile ilgilenmedi.

Komşusunun öldürüldüğünden haberi olmayan Abdulmuttalib onu uzun süre ortalarda göremeyince merak etti. Ne olduğunu araştırdı. Pek çok kişiye sordu. Hakikati öğreninceye kadar işin peşini bırakmadı. Durumu öğrendiğinde başkaları gibi suskun kalmayıp katillerin peşine düştü. Durumu öğrenen katiller, cezalandırılmaktan korkarak Harb b. Ümeyye'ye sığındılar. Gençlere sahip çıkan Harb,

onları gizledi. Himayesi altına alarak korudu. Katillerin izini süren Abdulmuttalib, sonunda Harb'in karşısına dikildi. Katilleri koruduğu için onu kınadı. Onlardan kan bedelini vermelerini istedi. Abdulmuttalib'e karşı çıkan Harb, onunla uzun süre tartıştı. Bu nedenle birbirlerine ağır sözler söylediler. İş büyüyünce bir hâkime başvurmaya karar verdiler. Önce Habeş kralına başvurdular. Ancak o iki arkadaş arasında hâkimlik yapmak istemedi. O zaman Hz. Ömer'in dedesi Nüfeyl b. Abduluzzâ'nın yanına gittiler. Hakemliği kabul eden Nüfeyl tarafları dinleyince Abdulmuttalib'i haklı buldu. Karara itiraz eden Harb:

-Bundan böyle zaman baş aşağı dönünceye kadar seni asla hakem yapmayacağız, diye bağırdı.

Abdulmuttalib, Harb ile aynı sohbet meclisine katılıyordu. Harb kan bedelini ödemekten kaçınınca duruma tepki göstererek onun gittiği meclisi terk etti. O günden sonra Abdullah b. Cüdân'ın evinde düzenlenen sohbet meclislerine devam etmeye başladı. Zâlimlerin peşini bırakmayan Abdulmuttalib sonunda komşusunun kan bedelini ve çalınan mallarını alarak amcasının oğluna teslim etti. [\[50\]](#)

Ebû Cehîllerin Hayal Kırıklığı

İktidar mücadelesinden asla vazgeçmeyen Abduddâr oğulları, aynı zamanda halkın kendilerini sevip saymasını istiyorlardı. Yaşadıkları tecrübeler bunun hakka ve halka hizmetten geçtiğini söylüyordu. Bunu çok iyi biliyor lakin yapmak istemiyorlardı. Tepeden baktıkları insanlara hizmet etmek, servetlerini onların ayaklarının altına sermek hoşlarına gitmiyordu. Bu, aynı zamanda insanları ezmek, haklarına saygı göstermek, zulmedip mallarını gasp etmemek anlamına geliyordu. Bazıları bunu denedi ancak sürdüremediler. Bir süre sonra eski hallerine döndüler.

Mekke liderliğinin hayalini süslediği kişilerden biri de Ebû Cehîl'di. Servetin, önemli makam ve mevkilerin Abduddâr oğullarında olduğu halde liderliğin Abdumenâf oğullarında kalmasını hazmedemiyordu. Üstelik ortam hiç olmadığı kadar müsaitti. Abduddâr oğulları palazlandıkça palazlanırken Abdumenâf oğulları hiç olmadıkları kadar fakir düşüyorlardı.

Kuraklık işlerini daha da zorlaştırdı. Mekke liderliği yapan Ebû Tâlib, fakirlikten ailesinin geçimini sağlayamaz hale geldi. Borçlarını ödeyebilmek için Rifâde ve Sikâye görevlerini kardeşi Hz. Abbâs'a bırakmak zorunda kaldı. Durumdan istifade eden Ebû Cehîl, halkın sevgi ve saygısını kazanmak için harekete geçti.

Basra halkından biri anlatıyor:

“Cahiliye döneminde yüz kişilik bir grupla hac için Mekke'ye gittik. O sene kıtlık vardı. İnsanlar yemek bulmakta zorlanıyordu. Hazırladığımız azık bitince, yiyecek satın almak için çarşı pazar dolaştığımız halde bulamadık. Bizi misafir edecek biri de yoktu. Önceki yıllarda gördüğümüz cömertlikten eser kalmamıştı. Üç dört gün yalnızca zemzem içtik. Dördüncü gün Mescid-i Harâm'da bir köşede otururken insanların heyecanla koşuşturduğunu gördük. Merak ettik. Birbirimize:

-İnsanlar nereye gidiyor? diye sorduk. Bir kaç kişi kalkıp koşanlara sordu. Adamlar:

-Yemeğe gidiyoruz, dediler. Adamları duyunca gözlerimiz parladı. Arkadaşlarıma:

-Kalkın biz de yemeğe gidelim, dedim. Sonra kalkıp insanların peşine takıldık. Adamlar Mahzûn oğulları mahallesine girdiler, bizde onlarla birlikte mahalleye girdik. Bir süre sonra iki katlı büyük bir konağın önüne geldik. İnsanlarla birlikte içeri daldık. Eve girdiğimizde elinde baston bulunan, siyah elbiseli, seyrek sakallı, parlak ve esmer yüzlü biri duruyordu. Yanında deve ciğeri ve yağ dolu kurşun renkli büyük kaplar vardı.

Oraya ilk girenlerden olduğumuz halde son çıkanlardan olduk. Ben doyduğum halde kardeşim hâlâ yiyordu. Kızdım:

-Doymaz olasıca! Yeter kalk gidelim, diye çıkıştım. Ev sahibi:

-Kimse doymadan kalkmasın. Yemekler yemeniz için yapıldı, dedi. Başımı kaldırıp baktığım da gözünün şaşı olduğunu fark ettim. Kardeşim yemeğini bitirince kalkıp diğer kapıdan çıktık. Dışarıda kesilmiş develer vardı. Oradakilere:

-Develer neyin nesi? diye sorduk.

-Yeni bir ziyafet için, dediler. Biz:

-Daveti yapan ev sahibi kim? diye sorduk. Adamlar:

-Evin sahibi Ebû'l-Hâkim'dir, dediler.^[51]

Liderlik yolunda emin adımlarla ilerleyen Ebû Cehîl, duyduğu bir haberle hayal kırıklığına uğradı. el-Emin lakabı ile tanınan Abdulmuttalib'in torunu Muhammed, Allah'ın resûlü olduğunu söylüyordu. Başkası söylese:

-Deli saçması, diyip geçecekti. Ama peygamber olduğunu söyleyen doğruluğu, ahlakı, şahsiyetiyle zirvede olan biriydi. İçinden:

-Hayatı boyunca, hiç bir zaman, hiç bir şey için yalan söylemeyen biri Allah adına asla yalan söylemez! diye söylendi. İnən ayetleri duyduğunda hiç bir şüphesi kalmadı. Lakin inanmadı. Muğîre b. Şu'be gibi yakın dostları:

-Muhammed hakkındaki asıl düşüncen ne? Doğru söylediğine gerçekten inanmıyor musun? diye sordu. Ebû Cehîl:

-Doğru söylediğinden hiç bir şüphem yok. Ancak bunu kimseye söyleyemem. Senin de bildiğin gibi Hâşim oğulları ile aramızda her zaman büyük bir rekabet oldu. Kusay oğulları:

-Hicâbe bizde dediler, kabul ettik.

-Nedve bizim işimiz dediler, sustuk.

-Sikâye bizde, dediler kabullendik. Onlar yemek yedirdi biz de yedirdik. Aramızda sürekli at başı bir yarış oldu. Şimdi içlerinden biri kalkıp peygamber olduğunu söylüyor. Vallahi bunu asla kabul edemeyiz, dedi. [\[52\]](#)

İman edip ebedi saadeti kazanmak yerine Efendimiz'e karşı savaş açtı. Lakin ilk günden Hâşim oğullarının öfkelerini üzerine çekmek istemiyordu. Bu nedenle önceleri Efendimiz'e doğrudan saldırmak yerine Ebû Leheb, Velîd b. Muğîre ve Ukbe b. Ebî Muayt gibi dolduruşa gelmeye müsait insanları kışkırttı. Efendimiz'i engellemeleri, gerekirse öldürmeleri için şeytan gibi kulaklarına fısıldayıp durdu.

Yaptığı konuşmalarla yalnızca belli kişileri değil, bütün Mekke halkını provoke ediyordu. Söylenenlerin etkisinde kalan insanların kalpleri kin ve nefretle doluyor, Efendimiz'i görmeye tahammül edemez bir hale geliyorlardı. Sokakta veya caddede yürürken karşılaştıkları zaman gözleri kararıyor, üzerine saldırarak ölesiye dövmek istiyorlardı. Durumun farkında olan Ebû Cehîl nefret duygularının yükseldiği zamanları yakalayıp, insanların duygularını Efendimiz aleyhine hoyratça kullanıyordu. Sinsi planlarını devreye

sokarak halkı Efendimiz'i öldürmeleri için kışkırtıyor, çoğu zaman provoke ortamını bizzat kendisi hazırlıyordu.

İnsanları istediği zaman istediği şekilde kışkırtma yeteneğine sahip olan Ebû Cehîl'in hedefi bu değildi. Bunu kolayca yapabilirdi. Asıl maksadı Efendimiz'i tamamen etkisiz hale getirmektir. Bunu yaparken, herhangi bir şekilde zarar görmek, bedel ödemek de istemiyordu. Bunun için hem Efendimiz'e istedikleri kötülükleri yapmalı, hem de haklı görünmeliydi. Böylece Efendimiz ölecek, maşa olarak kullandığı kimseler suçlanacak, kendi olanları köşesinde oturduğu yerden seyredecek, sorun kökten halledilmiş olacaktı. Aksi halde iş kan davasına döner, başları dertten kurtulmazdı.

İslâm daveti hayatını kâbusa çevirdi. Gözü kulağı Efendimiz'de, akli ve fikri onu öldürme planlarındaydı. Onu öldürmeye teşvik ettiği kişilerin hiç biri hedeflerine ulaşamadı. Rabbi bütün tuzaklardan Rasûlü'nü kurtararak zâlimlerin çabalarını boşa çıkardı.

Adamlarının başaramadıklarını gördükçe kahrolan Ebû Cehîl, bıkmadan usanmadan insanları tekrar tekrar kışkırttı. Her başarısızlıkta öfkesi biraz daha arttı. Efendimiz'in adını duymaya tahammül edemez bir hale geldi. İsmi geçtiğinde kızgınlıktan kan beynine sıçırıyor, gördüğü yerde öldürmek istiyordu. Sonunda gözü döndü. Bizzat sahaya indi. Sonuçlarını düşünmeden Efendimiz'i öldürmeye çalıştı.

Secdede İken Öldürmeye Kalkıştı

Yine bir gün Dâru'n-Nedve'de toplanan Kureyş liderleri, her zaman olduğu gibi Efendimiz hakkında konuşmaya başladılar. Nadr b. Hâris:

-Muhammed meselesini ne yapacağız? diye sordu. Bir kaç kişi kendince cevap verdi. Kureyşlilerin büyük şairlerden Abdullah b. Zibarâ karanlık bir tablo çizdikten sonra:

-Bunları görmekten utanır oldum. Bizim için ölüm yaşamaktan daha hayırlıdır, gibi sözlerle insanların nefret duygularını kabartarak Efendimiz'i öldürmeye teşvik etti. Orada bulunanlar:

-Bunu nasıl yapacağız? diye sordu. Söz alan Ebû Cehîl:

-Neden korkuyorsunuz? Muhammed tek bir kişi değil mi? Yoksa Hâşim oğullarından mı korkuyorsunuz? Onlardan korkmanızı

gerektiren bir şey de yok. Hâşim oğulları, Kureyş kabilelerinden yalnızca biridir.

İçinizde ölümü göze alarak Muhammed'i öldürecek biri yok mu? Aranızda kabilesini ve Mekke halkını şu beladan kurtarıp rahatlatacak bir yiğit çıkmaz mı? diye sitem etti. Başlarını yere eğen adamlar:

-Kim böyle bir tehlikeyi göze alır ki, dediler. Adamların tereddüt ettiğini gören Ebû Cehîl öfkeyle yumruklarını sıktı.

-Muhammed bizden herhangi birimizden daha güçlü değil. Ben ondan, kabilem onun kabilesinden daha güçlüdür. İlk fırsatta kayayı başına indirip öldüreceğim. Hayatta kalırsam ne ala, ölürsem en azından kabilem kurtulur, dedi. Öfkeyle yerinden kalkıp gitti.

Bir kaç gün sonra dostları ile birlikte Kâbe'de Hatîm mevkiinde oturmuş sohbet ederken Allah Resûlü (sas) Kâbe'ye geldi. Rükne giderek, huşu içinde namaz kıldı. Uzun bir rükûdan sonra secdeye vardı. Secde kulun Rabb'ine en yakın olduğu zamandı. Secdeden ayrılmak istemiyor uzattıkça uzatıyordu.

Efendimiz'i dikkatle takip eden Ebû Cehîl, hızla yerinden fırladı. Hiçbir şeye saygısı olmadığı gibi, ibadete de saygısı yoktu. Yerden büyük bir sutaşını kaptı:

-Halkımı ondan kurtaracağım! diye bağırdı. Secdede bulunan Efendimiz'e yöneldi. Büyük bir kahraman edasıyla yürüyerek Efendimiz'in yanına vardı. Yaklaştığı anda korkudan titremeye başladı. Elinden kayan sutaşı, ayağının üzerine düştü. Parmakları ezildi. Acıdan çığlık çığlığa bağırarak Ebû Cehîl'in, ayakta durmaya takati kalmamıştı. Son bir gayretle toparlanmaya çalıştı. Zoraki:

-Beni buradan alın, diyebildi. Acıya dayanamadı, düşüp bayıldı. Telaşla yanına koşan adamlar, Ebû Cehîl'i alıp oturdukları yere götürdüler. Uzun bir süre baygın kalan Ebû Cehîl, neden sonra uyandı. Uyandığını gören adamlar başına toplandılar.

-Ne oldu? diye merakla sordular. Yaşadıklarının etkisinden kurtulamayan Ebû Cehîl:

-Muhammed'in yanına yaklaştığımda ağzını sonuna kadar açmış, azgın bir deve üzerime doğru geliyordu. Dişlerini görünce korkudan ölecek gibi oldum. Muhammed o sırada bir anda ortadan kayboldu, dedi. Halini görenler neler yaşadığını tahmin etmekte zorlanmadılar. Ancak bir kaç kişi onlar gibi düşünmüyordu:

-Hayat sevgisi seni korkutup kaçırdı, diye topladılar. Kendini savunan Ebû Cehîl:

-Beni suçlayıp yanılsa sürüklemeyin, diye kızdı. Kibirle ileri atılan Nadr b. Hars:

-Yarın yeniden gelip namaz kılarsa ona neler yapacağımı göreceksiniz, diye bağırdı. Tebessüm eden adamlar:

-Bunu yaparsan seni Mekke lideri yaparız, diyerek övgüler yağdırdılar. Ertesi gün büyük bir heyecanla Efendimiz'in gelmesini beklediler. Efendimiz gelince hep birlikte üzerine saldırdılar. Lakin bir şey yapamadılar. Bilmedikleri bir nedenle her biri bir tarafa dağıldı.

[53]

Kiralık Katil

Peygamber Efendimiz'i öldürme girişimleri başarısızlıkla sonuçlanınca bir araya gelen Kureyş liderleri, ne yapacaklarını görüştü. Çeşitli fikirler ortaya atıldı. Sonunda kiralık katil tutmaya karar verdiler. Gözünü budaktan sakınmayan birini bulup Allah Resûlü'nü (sas) öldürmeye ikna edeceklerdi. Akıllarına gelen ilk isim Ma'mer b. Yezîd oldu. Cesaretiyle öne çıkan Ma'mer, kabilesinin en cesur kişisiydi. Kureyşliler bir heyet kurarak Ma'mer'in yanına gittiler. Allah Resûlü (sas) aleyhinde ileri geri konuştuktan sonra:

-Bizim için Muhammed'i öldürür müsün? dediler. Mekke liderlerine büyük saygı duyan Ma'mer, düşünmek için zaman istedi. Mekkeliler adamı ikna etmek için cazip tekliflerde bulundular. Ma'mer:

-Ben zengin biriyim. Paraya ihtiyacım yok. Tam tamına yirmi bin dirhemim var. Bunu para için değil, sizi sıkıntıdan kurtarmak için yapacağım. Sizden üç gün zaman istiyorum. Üç gün içinde istediğinizi yapmış olurum. Onu öldürdüğümde Hâşim oğulları benimle savaşmaya cesaret edemez. Diyetle razı olurlar. Diyeti kabul ettiklerinde, istediklerinin on mislini vererek sorunu çözeriz, dedi.

Ma'mer ile anlaşılan Mekke liderleri, sevinçle yanından ayrılarak evlerine döndüler. Mekkeliler haber beklerken, yedi karış boyunda bir karış enindeki kılıcını kuşanarak dışarı çıkan Ma'mer araştırmaya koyuldu. Efendimiz'in Kâbe'de namaz kıldığını bildiği için üçüncü gün, zırhını giyinip doğruca Kâbe'ye gitti. Oraya vardığında Allah Resûlü (sas) namaz kılıyordu. Anlaştığı kişilerin yanına giden Ma'mer, hazır olduğunu söyledi. Adamlar:

-Muhammed işte orada namaz kılıyor, diyerek Efendimiz'i gösterdiler. Kılıcını çeken katil, Efendimiz'i öldürmek için secde yaptığı yere doğru yürümeye başladı. Efendimiz'e yaklaşıncı, kılıcını boşlukta var gücü ile savurdu. Bir süre biri karşılık veriyormuş gibi savurup durdu. Çok geçmeden kaçtı. Safâ kapısına kadar koştu. Oraya varınca sendeleyip düştü. Yüzü kanlar içindeydi. Çok korktuğu her halinden belliydi. Ayağı kalkıp koşmaya başladı. Mekke Vadisine varıncaya kadar arkasına bakmadan koştu. Şaşırın Mekkeliler peşinden koştular. Yanına varınca yüzündeki kanları yıkadılar:

-Ne oldu? Nasıl yaralandın? diye merakla sordular. Başına gelenlerden dolayı kızan Ma'mer:

-Başımı belaya soktunuz! diye çıkıştı. Adamlar:

-Ne oldu ey Ebû Leys? diyerek sorularını tekrarladılar. Ma'mer:

-Muhammed'in yanına yaklaşıncı, boynunu vurmak için kılıcımı kaldırdım. Tam o sırada ağızlarından alev çıkan, gözlerinden ışık saçan cüsseli iki kişi üzerime saldırdı. Karşı durmaya çalıştım lakin başarılı olamadım. Sonunda canımı kurtarmak için kaçmak zorunda kaldım, dedi.^[54]

Yine Kiralık Katil

Allah Resûlü'nü (sas) öldürmesi için tutulan kiralık katillerden biri de Kelde b. Esed'di. Çok güçlü biri olduğu için Ebû'l-Eşed künyesi ile anılırdı. Onu yakından tanıyan Kureyşliler, adamı Allah Resûlü'nü (sas) öldürmek için kiraladılar. Teklifi kabul eden Kelde, Efendimiz'i takibe başladı. Kâbe'ye giderken yolda Akîl'in evinin yakınında karşısına dikildi. Mızrağını göğsüne dayadı. Öldürmek için hamle yaptıysa da diğerleri gibi başaramadı. Utancından başına gelenleri kimseye söylemedi. Olayı öğrenen Sakîfliler onunla alay edince:

-Benim gördüğümü görseydiniz, korkudan öldürdünüz, diyerek kendini savundu.^[55]

Ebû Cehîl'in İkinci Suikast Girişimi

Güzel bir yaz akşamıydı. Güneş battıktan sonra Utbe ve Şeybe b. Rebîa, Ebû Süfyân, Nadr b. Hâris, Ebû'l-Buhterî, Velîd b. Muğîre ve Esved b. Esved gibi Kureyş'in ileri gelenleri Kâbe'de toplanmış sohbet ediyorlardı. Fırsatı kaçırılmayan Ebû Cehîl söze daldı. Konuyu evirip çevirip Efendimiz'e getirdi. Hakkında ileri geri konuşarak,

oradakileri aleyhine kışkırttı. Öfkeleri kamçıladi, kin ve nefret tohumları saçtı. İnsanları istediği şekilde provoke edecek ve yönlendirecek hâle getirince son noktayı koydu:

-Aynı şeyleri konuşup durmaktan bıktık, usandık. Rahat bir nefes alamayacak mıyız? Birini gönderip Muhammed'i buraya çağıralım. Onunla enine boyuna konuşup tartışalım. Ne istiyorsa verip aramızdaki şu meseleyi daha fazla uzatmadan tamamen çözelim. Biz elimizden geleni yapalım. Problemi çözmek için sonuna kadar çaba gösterelim. Bundan sonra o hâlâ sorun çıkarmaya devam eder, davasından vazgeçmezse o zaman suç bizden gider. O zaman yapacaklarımızdan dolayı mazur sayılırız. Kimse bizi suçlayamaz, dedi.

Toplantıda olanlar ona hak verince planını uygulamaya koydu. Birisini Allah Resûlü'ne (sas) göndererek grup adına yanlarına çağırdı. Giden kişi:

-Kureyş liderleri Kâbe'de toplanmış seninle görüşmek istiyorlar, dedi.

Çağrıyı duyan Peygamber Efendimiz (sas) olumlu düşünmeyi tercih etti. İslâm'ı anlatma, hak ve hakikati hatırlatma, Allah'a kulluğa davet etme imkânı doğduğu için sevindi. Kim bilir belki kalplerini örten gaflet perdeleri kalkıverirdi. Çok arzu ettiği şey gerçekleşerek kavmi hidayetle şereflenirdi. Heyecanla yerinden kalktı. Aceleyle hazırlanıp evden çıktı. Koşarcasına Kâbe'ye gitti. Yanlarına varıp selam serdi. Selamını alan müşrikler:

-Ey Muhammed! Konuşmak için seni buraya çağırdık, diyerek doğrudan söze girdiler. Cazip teklifler sunarak istediklerini kabul ettirmeye çalıştılar. Hatta bunun için hiçbir fedakârlıktan çekinmediler.

-Bizden ne istiyorsun? Asıl amacın ne? Neden huzurumuzu bozuyorsun? Maksudın malın mülk elde etmekse söyle! Aramızda istediğin kadar mal toplayarak seni en zenginimiz yapalım. Şeref istiyorsan seni başkan yapalım. Kral olmak istiyorsan onu da yaparız. Başımıza geçip kralımız olursun!

Maksudın bunlar değil de sana cinler musallat olduysa söyle çözelim. Bilmediğimiz başka bir rahatsızlığa yakalandıysan söyle! Bütün gücümüzle seferber olup seni tedavi ettirelim...

Müşrikleri sonuna kadar dinleyen Allah Resûlü (sas) tuzağı anladı. Kendilerine son derece açık, net bir cevap verdi.

-Benim sizin söylediklerinizin hiçbirisi ile bir ilgim yoktur. Ben sizin ne malınıza talip olmak, ne en şerefliiniz olmak, ne de kralınız olmak için gönderilmedim. Hasta da değilim.

Allah beni sizlere peygamber olarak gönderdi. Bana size iletmem için bir kitap inzal buyurdu. Size müjde vermemi ve kötülüklere karşı uyarmamı emretti. Onun emriyle risâlet görevimi yerine getirdim. Rabbimin bildirdiklerini tebliğ ettim ve sizlere bu doğrultuda öğüt verdim. Eğer dediklerimi kabul ederseniz dünya ve ahirette karşılığını alırsınız. Beni reddederseniz Allah aramızdaki hükmünü verinceye kadar emrini yerine getirme konusunda sabrederim, buyurdu.

Yoruma mahal bırakmayan açıkça söylenen cevap karşısında aciz kalan zâlimler, bundan rahatsız oldular. İçinde bulundukları durumdan kurtularak işi lehlerine çevirmek için harekete geçtiler. Efendimiz'den olmayacak isteklerde bulundular. Böylece güya haklı olacak, ona yapacakları kötülüklerde mazur sayılacaklardı. İsteklerini bir bir sıralayıp, kendilerince Efendimiz'i köşeye sıkıştırmaya çalıştılar.

-Ben bu istekleri yerine getirmek için gönderilmedim, buyuran Efendimiz, yanlarından ayrılarak evine gitti.

Efendimiz gittikten sonra ayağı kalkan Ebû Cehîl, konuşması ile Kureyş liderlerini ona her türlü kötülüğü yapacak kıvama getirdi. Kin ve nefretle dolan Mekke liderleri sonuçları ne olursa olsun sorunun acilen çözmesi gerektiği noktasına geldiler. Bunu fırsat bilen Ebû Cehîl bir konuşma yaptı.

-Ey Kureyşliler! Hepinizin gördüğü gibi Muhammed, çözüme yanaşmıyor. İnanılmaz teklifler sunduğumuz halde dininizi ayıplamaya, baba ve atalarımıza dil uzatmaya, bizi akılsız saymaya, ilahlarımızı yermeye devam edeceğini söylüyor. İşte, sizin huzurunuzda Allah'a söz veriyorum ki yarın kolay kolay taşıyamayacağım kadar büyük bir taşı alıp bekleyeceğim. Her zamanki gibi Muhammed, Kâbe'ye gelip namaz kılmaya başlayacağı zaman harekete geçecek, secdeye vardığında elimdeki taşla Muhammed'in başını ezeceğim. Bundan sonra siz beni ister

koruyun, ister Abdumenâflara teslim edin! Hedefime ulaştıktan sonra Abdumenâflar bana istediklerini yapsınlar, her şeye razıyım, dedi.

Kureyşliler her şeyi kabul edecek kıvama gelmişti:

-Gidip istediğini yap! Vallahi, seni hiçbir zaman onlara teslim etmeyiz! diyerek cehaletin babasına tam destek verdiler.

Sabah olunca erkenden dışarı çıkan Ebû Cehîl, büyükçe bir kaya parçası aramaya başladı. Sonunda güçlkle taşıyabileceği bir taş buldu. Taşı alıp doğruca Kâbe'ye gitti. Yanına koyup oturdu. Sabırsızlıkla Efendimiz'in gelmesini beklemeye başladı. Allah Resûlü (sas) her zaman olduğu gibi sabah serinliğinde Kâbe'ye geldi. Namaz kılmak için Kâbe'nin Yemen köşesiyle Hacerü'l-Esved arasına geçti. Huşu içinde Rabbine yönelip namaza durdu. O sırada Kureyşliler çoktan Kâbe'deki yerlerini almış, nefeslerini tutup neler olacağını beklemeye başlamışlardı.

Bütün varlığı ile Rabbine yönelen Efendimiz'in alnını secdeye koyduğunu gören Ebû Cehîl harekete geçti. Hırsıyla yerinden fırladı. Kayayı eline aldığı gibi Efendimiz'e doğru yürümeye başladı. Yanına ulaşmak için birkaç adım kalmıştı ki aniden duraksadı. Olduğu yerde çakılıp kaldı. Beti benzi attı, titremeye başladı. Büyük bir korkuya kapılmıştı. Belli ki olağanüstü bir durum cereyan ediyordu. Kayayı vurmak için yukarı kaldırdığında elleri kaskatı kesilmiş kaya elinde öylece kalakalmıştı. Biraz sonra kaya elinden düştü. Panik içinde geri dönüp arkadaşlarının yanına koştu. Olanlara anlam veremeyen arkadaşları büyük bir merak içerisinde ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorlardı. Hemen yanına koşup korkudan titreyen Ebû Cehîl'in etrafını sardılar:

-Ey Ebû'l-Hakem ne oldu? diye hayretle sordular. Ebû Cehîl:

-Bilmiyorum. Dün konuştuğumuz gibi kayayı alıp Muhammed'in yanına yaklaştım. Tam o sırada karşıma yırtıcı vahşi bir deve çıktı. Vallahi şimdiye kadar ne onun başı gibi büyük ve korkunç bir baş, ne de boynu gibi uzun bir boyun, ne dişleri gibi büyük ve keskin bir diş gördüm. Beni hemen oracıkta yemek istedi, diyerek teselli ararcasına gördüklerini anlattı.

Çok sonraları sahâbîleri ile konuşan Allah Resûlü (sas) bir sohbet sırasında orada yaşananlarla ilgili şunları söyledi.

-Ebû Cehîl o gün Cebrâil'i (as) gördü. Eğer biraz daha yaklaşıyaydı, onu tutuverecekti. [56]

Linç Girişimi

Halkı arkasına aldığı düşünen Ebû Cehîl, Efendimiz'den kurtulmak için yakaladığı hiç bir fırsatı kaçırmıyordu. Fırsatını bulduğunda halkı harekete geçiriyor, Efendimiz'e saldırarak öldürmeye kalkışıyordu. Yine öyle bir gündü. Peygamberliğin yedinci yılında hac mevsimi gelince Safâ tepesine çıkan Efendimiz, her zaman olduğu gibi yine halka sesleniyordu:

-Ey insanlar! Ben âlemlerin Rabbi olan Allah'ın resûlüyüm. Lâ ilâhe illallâh deyin kurtulun!

Bunu yüksek sesle üç kere tekrarladı. Sesi duyan insanlar kaşlarını çatıp söylendiler. Safâ'dan ayrılan Allah Resûlü (sas) Merve'ye gitti. Orada da halka:

-Ey insanlar! Ben âlemlerin Rabbi olan Allah'ın resûlüyüm. Lâ ilâhe illallâh deyin kurtulun! diyerek üç kere seslendi. Halk yine sert sert bakıp söylendi. Halkın bakışlarını gören Ebû Cehîl, fırsatı kaçırmadı. Yerden bir taş aldı.

-Allah belanı versin! diye bağırarak Efendimiz'in başına attı. Ondan cesaret alan insanlar Efendimiz'i taşladılar. Taşlar birbiri ardınca geldi. Yağmur gibi yağın taşlardan birçoğu mübarek vücuduna isabet etti. Her tarafından kanlar akmaya başladı. Daha fazla duramayan Efendimiz, oradan ayrıldı. Efendimiz koşar adımlarla yürüyor, müşrikler onu takip ediyordu. Efendimiz'i Mütteke mevkiine varıncaya kadar taşladılar.

Efendimiz'in haline acıyan biri durumu yakınlarına haber vermek için Mekke'ye koştu. Hz. Ali'yi görünce:

-Ey Ali! Yetiş, halk Muhammed'i taşıyarak öldürdü! diye bağırdı. Haberin etkisiyle donup kalan Hz. Ali:

-Nerede? diyebildi. Adam:

-Merve'de, dedi. Telaşla eve koşan Hz. Ali Hz. Hatice'ye seslendi. Sokağa fırlayan Hz. Hatice, Hz. Ali'nin nefes nefese olduğunu görünce endişelendi.

-Ne oldu? Yoksa Muhammed'in başına mı bir şey geldi? diye sordu. Hz. Ali:

-Halk Efendimiz'i taşa tutmuş. Hayatta mı değil mi bilmiyorum, deyince rengi kaçan Hz. Hatice, hizmetlisine:

-Koş bana bir kap su ve bez getir, diye bağırdı. Hizmetli su getirirken örtüsünü alan Hz. Hatice, Hz. Ali ile telaşla evden ayrıldı. Koşar adımlarla Merve'ye doğru gittiler. Merve'ye vardıklarında Efendimiz'i göremeyince endişeleri daha da arttı. Karşılaştıkları kişilere:

-Muhammed b. Abdullah'ı gördünüz mü? diye sordular. Çoğu söylenerek cevap vermedi. Biri:

-Şu tarafa doğru gitti, diyerek Mütteke tarafını gösterdi. Oraya yönelen Hz. Hatice ve Hz. Ali uzun bir süre yürüdüler. Lakin Efendimiz'den hiç bir iz yoktu. Hz. Hatice'nin korku ve endişeyle dolaşmaktan perişan olduğunu gören Hz. Ali:

-Siz burada soluklanın, ben vadinin derinliklerine gidip aramaya devam edeyim. Bulunca size haber veririm, dedi.

-Ya Resûlallah! Canım sana feda olsun! Neredesin? diye bağıarak vadinin içlerine doğru koştu. Dört bir tarafa baktı. Her geçen dakika endişesi daha da artan Hz. Ali'nin feryadı gökleri inletiyordu:

-Neredesin ey Mustafâ?

-Neredesin ey Habibâllâh?

-Neredesin ey Ebû'l-Kâsım!

-Neredesin ey Rabb'i uğruna taşlanan peygamber?...

Aldığı darbelere daha fazla dayanamayan Allah Resûlü (sas) vadinde yığılıp kalmıştı. Başına toplanan katiller, öldüğünü düşünerek geri dönmüşlerdi. Efendimiz biraz ötede baygın halde yatıyordu. Kuluna merhamet eden Allah, melekleri yanına gönderdi. Yanına ilk varan Cebrâîl (as) oldu. Başını hafifçe kaldırdı. Kanatları altına alıp uyanmasını bekledi. Uzun bir süre baygın yatan Efendimiz, Cebrâîl'in (as) elini yüzüne koyması ile kendine geldi. Gözlerini açtığı anda Cebrâîl'i gören Efendimiz duygulandı. Gözleri yaşla doldu.

-Kureyşlilerin bana neler yaptığını gördün mü? Beni yalanladılar. Üzerime yürüdüler. Taşlayıp öldürmeye kalktılar, diye sitem etti. Cebrâîl (as):

-Elini uzat, dedi. Elinden tutarak bir kayanın üzerine oturttu. Sırtına cennetten getirdiği yastığı koyarak, rahatlatmaya çalıştı. Rabbinin her daim onunla olduğunu ve bütün canlıları emrine amade kıldığını göstermek isteyen Cebrâîl, Efendimiz'in kalbini rahatlatmak için:

-Şu ağacı yanına çağır, dedi. Efendimiz ağaca seslendi. Hareketlenen ağaç Efendimiz'in yanına geldi. Dallarını eğerek, "Emrine amadeyim." Mesajını verdi. Cebrâîl (as):

-Şimdi yerine dönmesini söyle, dedi. Efendimiz söyleneni yapınca ağaç yerine döndü. Cebrâîl'i (as) diğer melekler izledi. Yerden sorumlu olan melek:

-es-Selemu aleyke ya Resûlallah! Allah azze ve celle bana senin her isteğini yerine getirmeni emretti! İşte, yerin altını üstüne getireyim, dedi. Dağlardan sorumlu olan melek:

-es-Selemu aleyke ya Resûlallah! Allah azze ve celle bana senin her isteğini yerine getirmeni emretti! İşte dağları tepelerine yıkayım, dedi. Diğer melekler onları takip etti. Emrine amade olduğunu söylediler. Efendimiz her seferinde:

-Ben azap için değil âlemlere rahmet için gönderildim. Beni milletimle baş başa bırakın! Onlar hakikati bilmedikleri için bu şekilde davranıyorlar, buyurdu.

Hız. Hatice'nin hıçkırarak hıçkırarak ağladığını gören melekler, gözyaşlarına boğuldu. Yer ağladı, gök ağladı, denizdeki balıklar ağladı. Eşinin gözyaşları döktüğünü Efendimiz'e anlatan Cebrâîl (as):

-Allah hanımın Hatice'ye selam gönderiyor. Senden onu cennetle müjdelemeni istiyor. Cennette onun için inciyle döşeli, altınla sıvalı bir ev vereceğini bildir, dedi.

Efendimiz kendine geldikten bir süre sonra Hız. Ali'nin sesini duydu. Cevap vererek yerini bildirdi. Efendimiz'in hayatta olduğunu anlayan Hız. Ali, sevinç gözyaşları içinde Efendimiz'e doğru koştu, sarılıp ağladı. Hız. Hatice'yi vadinin girişinde bıraktığını söyledi. İzin alarak Hız. Hatice'nin yanına gidip Efendimiz'in yaşadığı müjdesini verdi. Birlikte sevinç içinde Efendimiz'in yanına gittiler. Yanına vardıklarında Hız. Hatice eşinin kanlar içinde olduğunu görünce getirdiği sudan ikram etti, sonra gözyaşları içinde yüzündeki kanları sildi. Bir taraftan yüzünü siliyor, bir taraftan:

-Anam babam sana feda olsun! Seni ne hale getirmişler! diyerek gözyaşı döküyordu.

Tansiyonu daha fazla yükseltmek istemeyen Allah Resûlü (sas) hava kararınca kadar olduğu yerde kaldı. Güneş batınca Hız. Ali'ye dayanıp ağır ağır yürüyerek evine gitti. [\[57\]](#)

Ölüme Meydan Okuyan Peygamber

Yaşananları hazmedemeyen Ebû Cehîl, Allah Resûlü'nün (sas) toplumda saygı ve sevgi görmesini bir türlü kabullenemiyor, kahrından ölüyordu. Her defasında dersini aldığı halde kızgınlığına bir türlü hâkim olamıyor, öldürmek için tekrar tekrar harekete geçiyordu. Allah Resûlü'nü (sas) görmeye bile tahammülü kalmamıştı. Bir gün Efendimiz Kâbe'de namaz kılarken Ebû Cehîl çıkageldi. Onu görünce kan beynine sıçradı. Hemen yanına gitti:

-Ben sana burada namaz kılmayı yasaklamadım mı? diye çıkıştı. Bağırıp çağırarak namaz kılmasına engellemeye kalkıştı, kırıncı sözler söyleyip tehdit etti. Efendimiz'in aldırmadığını görünce:

-Neyine güveniyorsun!? Sen de iyi bilirsin ki şu vadide benim sülalemden daha büyük bir sülale yoktur, diye böbürlendi. [\[58\]](#) .

Aradan birkaç gün geçmişti. Efendimiz'in cevap vermemesinden korktuğu sonucunu çıkaran zâlim, geçmişte yaşadığı korkuları unutup verdi. Bir grup Mekkeli ile otururken kibirli kibirli etrafına bakındıktan sonra:

-Muhammed hâlâ sizin gözünüzün önünde yüzünü toprağa sürüyor mu? diye alaycı bir şekilde sordu. Adamlar:

-Evet, hiçbir şey olmamış gibi yine Kâbe'ye gelerek namaz kılıyor, dediler.

Aldığı cevaptan hoşlanmayan Ebû Cehîl tehditler savurmaya başladı:

-Lât ve Uzzâ'ya yemin ederim ki, onu bir daha bu halde görürsem boynunu kıracağım. Yüzünü secde ettiği o toprağa gömeceğim, diye tehditler savurdu.

Hiz. Abbâs bundan sonra neler olduğunu şöyle anlatıyor:

"Kâbe'de oturduğum bir sırada Ebû Cehîl'in kızgın bir şekilde bize doğru geldiğini gördüm. Allah Resûlü'ne (sas) kızmıştı. Bağırıp çağırıyor, onu öldürmek için yeminler edip duruyordu.

-Vallahi Muhammed'i secde ederken görürsem gidip boynunu çiğneyecek, hemen oracıkta öldüreceğim. Hiç kimse bunu yapmama engel olamaz, diye avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

Ebû Cehîl'in sözlerinden çok etkilendim. Korku ve endişe ile oradan ayrıлып Allah Resûlü'nün (sas) yanına koştum. Kâbe'de olup bitenleri ve Ebû Cehîl'in savurduğu tehditleri anlattım. Söylediklerim

Allah Resûlü'nü (sas) çok kızdırdı. Kızgın bir şekilde evden çıkarak Kâbe'ye doğru yürümeye başladı. Eşsiz bir cesaretle Kâbe'den içeri girdi. Hiç bir şey olmamış gibi her zaman namaz kıldığı yere geçti. Allâhu Ekber diye tekbir getirerek namaz kılmaya başladı. Namazda Alak suresini okudu:

***“Yaratan Rabbinin adıyla oku!
O, insanı yapışkan bir maddeden yarattı.
Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir.
O Rab ki kalemle yazmayı öğretti.
İnsana bilmediklerini öğretti.
Lakin o kendisini yeterli görerek azgınlık eder.
Oysa dönüş gerçekten Rabbindir.
Namaz kılan kulun, namaz kılmasını engellemeye kalkışanı
gördün mü?...”*** [\[59\]](#)

Kıraat bitince rükû ve secde etti. Secdede olduğunu gören müşrikler, heyecanla Ebû Cehîl'in yanına koştular.

-Ey Ebû'l-Hakem! Muhammed hâlâ akıllanmamış. Biraz ötede sana meydan okurcasına namaz kılıyor, dediler.

Kızan Ebû Cehîl'in öfkeden kan beynine sıçramış gibiydi. Yerinden fırlayıp ayağa kalktı. Söylene söylene Kâbe'ye gitti. Allah Resûlü'ne (sas) doğru yürümeye başladı. Kendince boynunu kıracak, insanlığı aydınlatan mübarek yüzünü toprağa gömecek, kendince ilahî nurdan ebediyen kurtularak insanlığı karanlığa mahkûm edecekti.

Yanına yaklaşınca bir anda olduğu yerde durdu. Sanki bir güç onun ilerlemesine engel oluyordu. Şiddetli bir titremeye geri döndü. Dehşet içinde arkadaşlarının yanına koştu. Herkes şaşkıındı. Yanlarına varınca dostları:

-Ne oldu? Niçin bir şey yapmadan geri döndün? diye sordular. Ebû Cehîl hâlâ gördüğü şeylerin etkisi altındaydı:

-Benim gördüklerimi siz görmediniz mi? diye hayretle sordu. Adamlar:

-Hayır, hiçbir şey görmedik, dediler.

Rengi kireç gibi bembeyaz olmuş, korkudan konuşamaz bir haldeydi:

-Oraya varınca gökyüzü üzerime kapandı. Boğulacak gibi oldum. O hal ortadan kaybolunca bu kez de onunla benim arama içi alev alev yanan bir hendek çıktı. Bir adım daha ilerleseydim yanıp kül olacaktım, dedi.

Bu kadar şey görmesine rağmen ne iman etmeyi düşündü, ne de kötülük yapmaktan vazgeçmeyi. Rabbimiz olanları düşünüp ders çıkarmamız, anlayıp ibret almamız için **“Oku!”** emri ile başlayan Alak suresinin diğer ayetleri inzal buyurdu:

“Namaz kılarken, bir kulu ondan alıkoyanı gördün mü?...”

“Gerçek şu ki, insan kendi kendini yeterli görerek azar. Kuşkusuz dönüş Rabbi’nedir.

Namaz kılarken bir kulu menedeni gördün mü?

Ne dersin, ya o (Peygamber) doğru yoldaysa yahut takvâyı emrediyorsa?

Ne dersin o (meneden, Peygamber’i) yalanlıyor ve doğru yoldan yüz çeviriyorsa!

(Bu adam) Allah’ın, (yaptıklarını) gördüğünü bilmez mi!

Hayır, hayır! Eğer yaptıklarından vazgeçmezse, derhal onu perçeminden, o yalancı günahkâr perçeminden yakalarız. O, hemen gidip meclisini çağırırsın. Biz de zebânîleri çağıracağız. Hayır! Ona uyma! Allah’a secde et ve (yalnızca O’na) yaklaş!”

[\[60\]](#)

Aman Allah’ım! Yaşananlardan ders çıkarmaktan ne kadar uzağız! Olaylardan ibret almaktan ne kadar çok kaçıyoruz! Bunun için aradan yüzyıllar geçmesine rağmen hiçbir şey değişmemiş. Silahlarına, yetkilerine, adamlarına ve güçlerine güvenenler şimdi yine Allah’ı yok farz ederek namaz kılanı engellemeye kalkıyorlar. Üstelik bu insanlar Müslüman olduklarını söylüyorlar. Bir genci namaz kılarken görmeyiversinler? Akılları başlarından gidiyor, gazeteleri, televizyonları ile saldırıyorlar, Rabbine secde etmemesi için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

Ne dersiniz, ya o genç doğru yoldaysa ya takvâyı emrediyorsa!

Ne dersiniz, ya siz yalanlıyor ve doğru yoldan yüz çeviriyorsanız!

Allah’ın her şeyi gördüğünü akledemeyecek kadar basiretinizi mi kaybettiniz?

Yapılanlara son derece üzülen Allah Resûlü (sas) namazını tamamladıktan sonra ayağı kalktı. Kimseye bir şey söylemeden Kâbe'den ayrılıp evine gitti. ^[61]

Yine Ölüme Meydan Okuyor

Müslümanlarla müşrikler arasındaki amansız mücadelenin hızla devam ettiği günlerden birinde henüz çocuk denecek kadar küçük yaşta olan Hz. Fâtıma'nın yolu Kâbe'den geçiyordu. Yolda yürürken, Kâbe'de Hicr tarafında halka kurmuş oturan müşriklerin hararetili hararetili konuştuklarını gördü. Hal ve hareketleri oldukça dikkatini çekti. Babasına kötülük etmek için bir hazırlık içinde olabilirler endişesi ile sessizce yanlarına yaklaştı. Adamların Allah Resûlü (sas) ve İslâm hakkında konuştuklarını anladığında endişesi daha da arttı. Bir köşeye gizlendi. Konuşmaları görünmeden pür dikkat dinlemeye başladı. Söylenenleri tam olarak anlamadı. Ama bir ara Lât ve Uzzâ üzerine yemin ederek şöyle dediklerini işitti:

-Muhammed buradan geçtiğinde hep beraber üzerine atılıp onu öldüreceğiz.

Duyduğu sözler karşısında dehşete kapılan Hz. Fâtıma, korku ve endişe içinde eve koştu. Hüngür hüngür ağlıyordu. Babası onu sakinleştirmeye çalışırken, o hem ağlıyor hem duyduklarını anlatıyordu:

-Kureyşliler'in yanından geliyorum. Hicr mevkiinde toplanmışlar; Lât, Uzzâ, Menat ve Nâile'ye yemin ederek aralarında anlaşma yapıyorlardı. Seni gördüklerinde hep birlikte kılıçlarını sıyırıp üzerine atılacaklar, öldürünceye kadar vuracaklar, dedi. Kızını teselli eden Allah Resûlü (sas), eşsiz bir iman ve teslimiyetle:

-Ağlama kızım! Allah bunu yapmalarına engel olur, dedi. Sonra Hz. Fâtıma'ya döndü:

-Kızım bana su getir, buyurdu.

Hz. Fâtıma kalktı, gözyaşlarını sile sile su testisinin yanına gitti. Kızının getirdiği su ile abdest alan Efendimiz dışarı çıktı. Hz. Fâtıma'nın kalbi korkudan hızlı hızlı atarken Efendimiz eşsiz bir cesaretle yürüyerek Kâbe'ye gitti. Müşriklerin yanına yaklaşıncaya kadar bir miktar toprak aldı, oturmuş sohbet eden adamlara döndü:

-Yüzleri kara olsun! diye dua ederek toprağı üzerlerine doğru saçtı. Sonra kendisini öldürmeyi planlayan zâlimlerin yanından korkusuzca

geçerek her zaman namaz kıldığı yere gitti. Allâhu Ekber diyerek namaza başladı. Efendimiz'i öldürmek için sözleşen müşrikler, o an ya onu görmediler ya da bir şey yapmaya cesaret edemediler.^[62]

Önlerine ve Arkalarına Set Çektik

Üst üste yaşanan olaylar Peygamber Efendimiz'in can düşmanlarını çılgına döndürdü. Kâbe'de buluşup sohbet ettikleri zaman sürekli bunu konuşuyor, Efendimiz'i neden öldüremediklerini tartışıp duruyorlar. Yine o sabahlardan biriydi. Mahzûm oğullarından Ebû Cehîl ve Hâlid b. Velîd'in babası Velîd b. Muğîre'nin de aralarında bulunduğu bir grup Kâbe'de sohbet ediyordu. Aşırı İslâm düşmanlarının olduğu yerde konu elbette İslâm ve İslâm Peygamberi olurdu. Konuşma uzadıkça tansiyon yükseliyor, kin ve düşmanlıklar arttıkça artıyor, duygular patlama noktasına geliyordu. Birbirlerini kışkırtan zâlimler, kin ve nefret kusuyorlardı.

Konuşmanın sonunda, Efendimiz'i gördükleri yerde yakalayıp öldürme kararı aldılar. O saatler tamda Allah Resûlünün (sas) Kâbe'ye gelip namaz kılma vaktiydi. Çok geçmeden Mescid-i Harâm'ın girişinde görünen Allah Resûlü (sas) her zaman olduğu gibi namaz kılmak için Kâbe'ye doğru yürüyordu. Namaz kılacağı yere varınca Kâbe ile Mescid-i Aksâ'yı karşısına alacak şekilde kibleye yöneldi. Tekbir getirip namaza başladı. Öfkeden burunlarından soluyan zâlimler, Efendimiz'in Kur'ân okuduğunu duyunca akılları başlarından gitti. Biri Velîd b. Muğîre'ye:

-Haydi, gidip ilahlarımıza hakaret eden şu adamı öldür, dedi. Öfkeden gözü kararan adam, önünü arkasını düşünmeden hızla yerinden fırladı. Koşarcasına Efendimiz'e doğru yürümeye başladı. O kızgınlıkla Efendimiz'in boynuna sarılacak, var gücü ile sıkarak hemen oracıkta öldürecek. Lakin Allah dilemeden yaprak dahi kıpırdamazdı. Bunu hesaba katmadan dağları ben yarattım dercesine yürüyen adam, sesin geldiği yere vardığında şaşırıp kaldı. Efendimiz'in sesini duyuyor, ama kendisini göremiyordu. Ne yapacağını şaşırdı. Biraz önce küçük dağları ben yarattım edası ile yürürken şimdi dehşet içinde kalmıştı. Önündeki duran kişiyi göremeyecek kadar acziyet içindeydi. Ne yapacağını şaşırmış, deliler gibi olduğu yerde bir o tarafa bir bu tarafa koşup duruyordu. Sesini duyduğu halde Efendimiz'i bulamayınca çıldıracak gibi oldu.

Çabaları boşa çıkınca pes etti. Çaresiz arkadaşlarının yanına döndü. Dili tutulmuş gibiydi. Sadece:

-Muhammed'in sesini duydum ama kendisini göremedim, diyebildi.

İslâm düşmanları hayret içinde kalmışlardı. Şaşkın ve öfkeliydiler. İçlerinden biri yerden büyük bir kaya parçası aldı:

-Asla böyle bir şey olmaz. Öldürmeye cesaret edemedin bahane üretiyorsun. Şimdi gidip başını ezeceğim, diye haykırdı. Sonra da arkadaşlarından ayrılarak Efendimiz'e doğru yürümeye başladı. Ancak Efendimiz'in yanına vardıktan hemen sonra koşarak geri döndü. Rengi kaçmış, yüzü sapsarı kesilmişti. Tek bir kelime söyleyemeden düşüp bayıldı. Başına toplanan arkadaşları adamı zorla ayıltılar:

-Bu hâlin ne? Ne oldu? diye merak içinde sordular.

Hâlâ olayın etkisinde olan adam korkudan titriyordu:

-Herhalde bende bir hâl var. Galiba aklımı yitirdim. Garip şeyler görüyorum. Başıma bir şey gelmesinden korkuyorum. Muhammed'e yaklaşınca karşıma azgın bir vahşi deve çıktı. Deveyi gördüğümde bana bakıyor, kulaklarını sallıyordu. Şu ana kadar o kadar büyük bir deve görmemiştim. Muhammed ile benim arama girdi. Onu benden korudu. Allah'a yemin ederim ki biraz daha yaklaşıyordum beni mutlaka yedi, dedi.

Anlatılanları hayretle dinleyen adamlar, olanlara bir anlam veremediler. Kimse inanmak istemiyor, bir taraftan da neler olduğunu merak ediyorlardı. Meraklarını yenmek için hep birlikte sesin geldiği yere doğru gittiler. Gerçekten arkadaşlarının dedikleri gibiydi. Efendimiz'in sesi duyuluyor, fakat kendisi görünmüyordu. Ön tarafa geçtiler kimse yoktu. Arkaya, sağa ve sola gittiler, değişen bir şey olmadı. Ses var görüntü yoktu. Çıldıracak gibiydiler. Bir o tarafa bir bu tarafa gidip geliyorlardı. Sonunda onu göremeyeceklerine kanaat getirdiler. Suratları asıldı. Başları öne eğik bir şekilde yerlerine geri döndüler. Bunun üzerine:

"Önlerine ve arkalarına set çektik de kapadık. Artık göremezler."^[63] ayeti inzal oldu. Allah (cc) bir kez daha peygamberini zâlimlere karşı korumuş, planlarını boşa çıkarmıştı.^[64]

Nerede Görseler Öldüreceklerdi

Mekke'nin zâlimlerinin kalpleri Allah Resûlü'ne (sas) duydukları kını taşıyamaz hale gelmişti. Öfkeden canları çıkacak gibiydi. Efendimiz'i nerede görseler üzerine atılıp boğmak istiyorlardı. Durumun farkında olan Ebû Tâlib onu yalnız bırakmıyor, peşini bir gölge gibi takip ettirerek koruyordu. Düşmanlar da hep tetikteydi. Efendimiz'in korumasız olduğunu fark ettikleri an öldürmek için peşine düşüyorlardı.

Allah Resûlü'ne (sas) yapmadığını bırakmayan Nadir b. Hâris onu gördüğü yerde öldürmek isteyen zâlimlerin başında geliyordu. Nerede görse sataşır, hiçbir şey yapamazsa sözleri ile Efendimiz'i incitirdi.

Oldukça sıcak bir günde, güneşin tam tepede olduğu bir zamandı. İnsanlar evlerine çekildiği için etrafın sakin olduğunu düşünen Allah Resûlü (sas) bir işini halletmek üzere dışarı çıktı. Hacun tepesine doğru yürümeye başladı. Tepenin ortalarına geldiği sıralarda yakınlardan geçen Nadir b. Hâris, Efendimiz'i fark etti. Yalnız başına olduğunu görünce kendi kendine konuşmaya başladı.

-Böyle bir fırsat bir daha asla ele geçmez. Onu bir daha yalnız başına, ıssız bir yerde yakalayamam. Hemen gidip bir şekilde öldürmeliyim, dedi.

Allah Resûlü'nün (sas) peşine takıldı. Planına göre arkasından iyice yaklaşacak, ani bir hareketle kılıcını çekip hemen oracıkta öldürecek. Yaklaşmasına yaklaştı. Lakin planı istediği gibi yürümedi. Elini kılıcına götürdüğü an gözleri fal taşı gibi açıldı. Çığlık atarak dehşet içinde kaçmaya başladı. Arkasına bakmadan koşan adam soluğu evinin önünde aldı. Evine yaklaştığı sırada Ebû Cehîl ile karşılaştı. Arkadaşının beti benzi kaçmış, nefes nefese koştuğunu görünce şaşırdı:

-Ne oldu? Bu hâlin ne? Nereden geliyorsun? diye sordu. Nadir b. Hâris:

-Yolda Muhammed ile karşılaştım. Tek başına yürüyordu. Onu öldürmek için çok güzel bir fırsat yakaladığımı düşündüm. Tam saldıracağım sırada olan oldu. Bir anda karşıma nereden geldiklerini bilmediğim aslanlar çıktı. Ağızlarını açmış üzerime doğru geliyorlardı. Üzerime saldırıp dişleri ile boynumu koparmak üzereyken ellerinden zor kurtuldum. Var gücümle eve doğru kaçmaya başladım. Seninle karşılaştığımda onlardan kaçıyordum, dedi.

Neler olduğunu anlamakta gecikmeyen Ebû Cehîl, her zaman olduğu gibi yine hakikatten yüz çevirdi:

-Bu da onun sihirlerinden biridir, diyerek kendince gerçeklerin üzerini örmeye kalkıştı.^[65]

Abluka

Habeşistan'a gidenlerin kral tarafından çok iyi karşılandığını duyan müşrikler, bu duruma çok kızdılar. Hz. Hamza ve Ömer gibi güçlü şahsiyetlerin Müslüman olması, toplum üzerinde kurdukları baskı ve sindirme hareketi etkisini kaybetti. Olayların aleyhlerine dönmesini hazmedemeyen müşrikler, öfke nöbetleri geçirmeye başladılar. Vakit geçirmeden bir araya gelen liderler, büyük bir toplantı yaptılar. Toplantıya katılanlar Efendimiz'i öldürmek istiyor, Mekke sokaklarında görmeye tahammül edemediklerini söylüyorlardı. Söz alan biri:

-Onu gizli veya açık mutlaka öldürmeliyiz, diye bağırdı. Diğerleri onu izlediler. Hızlarını alamayan zâlimler, doğruca Allah Resûlü'nün (sas) akrabalarının yanına gittiler:

-Gördüğünüz gibi Muhammed çocuklarımızı ve kadınlarımızı yoldan çıkarıp saptırdı. Artık onun arkasında durmaktan vazgeçin. Ya aramızdan çekilin veya bize teslim edin. Diyetinin kat kat fazlasını verip adamınızı öldürelim. Siz de rahat bir nefes alın biz de, dediler.

Yapılan teklife çok sert tepki veren Abdulmuttalib oğulları Kureyşliler'e kesin bir dille hayır cevabı verip Efendimiz'i kanlarının son damlalarına kadar savunacaklarını açık ve net bir şekilde söylediler. Onlardan ümidini kesen Kureyşliler bu kez Müslümanlara yönelip, baskı ve işkencelerini artırdıkça artırdılar. Bu kadarla kalmayıp Allah Resûlü'nü (sas) öldüreceklerini açıktan açığa konuşmaya başladılar. Konuşmaları duyan Ebû Tâlib yeğeni adına korku ve endişeye kapıldı. Doğruca Kâbe'ye giderek Kâbe'nin örtüsüne sarıldı.

-Ey Allah'ım! Kavmimiz bize karşı azgınlığa ve taşkınlığa kalkıştı. Bize yardım et, onlara engel ol! Yeğenimi öldürmelerine fırsat verme! diye dua etti.

Durumun her geçen gün daha da kötüye gittiğini, gelişen olayların içinden çıkılmaz bir hâl aldığını gören Ebû Tâlib akrabalarını topladı. Durumu anlattıktan sonra silahlanarak Efendimiz'i koruma altına

almalarını söyledi. Müslüman veya müşrik ayrımı olmadan bütün Abdulmuttalib oğulları Ebû Tâlib'in yanında yer aldılar. Emrini yerine getirmek için harekete geçip silahlandılar. Olanları duyan Kureyşliler karşı atağa geçti. Bir araya gelip durum değerlendirmesi yaptılar. Toplantı sonunda Abdulmuttalib oğullarının bu hareketlerini kınayarak, Ebû Tâlib'in yanında yer alan herkesi cezalandıracaklarını ilan ettiler. Toplantıda:

- Bundan böyle kimse Abdulmuttalib oğulları ile oturup sohbet etmeyecek,
- Alış veriş yapmayacak,
- Evlerine gitmeyecek, onlardan kız alıp vermeyecek...
- Muhammed'i kendilerine teslim edinceye kadar bu durum aynen devam edecek, kararını aldılar.

Bu kadarla yetinmeyen Kureyşliler, yaptıkları anlaşmayı yazıya döktüler. Yazdıkları sahifeyi Kâbe'nin kapısına astılar. Peygamberliğin gelişinin yedinci yılının Muharrem ayından itibaren Müslümanlar ve Abdulmuttalib oğullarını ablukaya aldılar. Her konuda amcaoğulları ile hareket eden Tâlib oğulları Abdulmuttalib oğullarını yalnız bırakmadı, onların yanında yer alıp var güçleri ile desteklediler.

Vicdanları kararan müşrikler, birlikte yaşadıkları, dostlukları ve akrabalık bağlarına aldırmadan Müslümanları ve onları destekleyenleri çocuk, yaşlı ve hasta demeden ölüme mahkûm ettiler. Onların yaşadığı mahalleye yiyecek girip çıkmasını yasakladılar. Bunu yapanlara engel oldular. Abluka içinde yaşayanların çarşıya gidip yiyecek almak isteyeceğini bilen Ebû Leheb gibi merhamet yoksunu kâfirler bunun içinde tedbir aldılar. Mekke'ye gelen herhangi bir tüccarı gördükleri zaman hemen yanına koştular:

-Ne kadar yüksek fiyat verirse versinler malını sakın Müslümanlara satma! Beni tanırsın, ne kadar zengin olduğumu bilirsin. İşin bitince yanıma gel bütün malını istediğin fiyattan satın alalım, dediler. Tekliflerini kabul etmeyenleri:

-Bu şekilde hareket etmediğin takdirde Mekke'de ticaret yapamazsın, diye tehdit ettiler.

Müşriklerin Peygamber Efendimiz'i öldürmek istediklerini, bunun için fırsat kolladıklarını bilen Ebû Tâlib, her an bir suikast

yapılmasından korkuyordu. Bunun için Efendimiz'i uzunca bir süre kendi yatağında yatırmadı. Çocuklarını, yeğenlerini ve diğer akrabalarını sıraya koyarak her gece bir akrabasını Efendimiz'in yatağında yatırdı. Tehlike azalınca kadar Efendimiz her gece bir başka akrabasının yanında kaldı. Allah Resûlü'nü (sas) çok seven akrabalarından hiç biri ölüm uykusuna yatmaya itiraz etmedi, her biri onun için seve seve ölüme razı oldu. Alınan karar yüzünden Müslümanlar ve onları destekleyenler üç yıl boyunca açlık, susuzlukla mücadele etmeye, suikast ve baskın korkusu ile abluka altında esir kamplarında yaşar gibi yaşamaya mecbur edildiler.^[66]

Hız. Peygamber'in Yatağında

Müşrikler yıllardır Kâinatın Efendisi'ni öldürmek için planlar yaparak harekete geçiyor ama bir türlü başaramıyorlardı. Her başarısızlık onları daha çok hırçınlaştırıyor, Efendimiz'e ve sahâbîlere karşı bileniyorlardı. Yapılan baskı ve işkencelerin dayanılmaz hâle gelmesi bir yana, tebliğ ve davet yapılamaz olmuştu. Görevini yapamayan Efendimiz, hicret edeceği bir yurt arayışına girdi. Medineliler Müslüman olunca evlerini, eşyalarını, yakınlarını geride bırakan sahâbîler, Kâbe'den ayrılmak pahasına istemeyerek, içleri buruk bir şekilde Mekke'den ayrılarak Medine'ye hicret ettiler.

Mekke'de hapiste tutulanlar, kendini gizleyenler ve birkaç kişi dışında tüm Müslümanlar hicret etti. Bunu gören müşrikler Peygamberimizin de yakında Medine'ye hicret edeceğini anlamakta gecikmediler. Bunun için:

-Muhammed Medine'ye giderse artık ona bir şey yapamayız! diye söylenmeye başladılar. Zâlimleri derin bir düşünce aldı. Öfkeleri korkuya dönüştü. Bir araya geldiklerinde veya aralarında sohbet ettiklerinde herkes aynı soruyu soruyordu.

-O giderse ne olacak?...

Soruyu soranlar çoğalınca Mekke'nin ileri gelenleri toplantı yapmaya karar verdi. Çağrı yapılanca meclis üyeleri o günün şehir meclisi olan Dârü'n-Nedve'de topladılar. İslâm âlimlerinin Yevmü Zahmet dedikleri o gün, toplantıda sonradan Müslüman olan Cübeyr b. Mu'tim, Zema'a b. Esved ve Hakîm b. Hizam gibi önemli simalar vardı. Toplantıya katılanlar hem Peygamberimize kızıyor hem ondan korkuyorlardı.

-Vallahi Muhammed başımıza bela olacak. Yakında güçlenip bize saldırarak. Aramızdan ayrılıp giderse birileri ile birlik olur, bizimle savaşmaya kalkışır, dediler. Biri:

-Kaçmadan bir an önce yakalayalım, dedi. Oradakiler:

-Evet, kaçmasını kesin olarak önlemeliyiz, dediler. O sırada yaşlı bir adam da toplantıya katılmıştı. Görüşme devam ederken Ebû'l-Buhterî:

-Yakalayıp hapsedelim. Zincire vuralım. Zinciri sıkıca kapıya çakalım, öylece beklesin. O da şair Züheyr, Nabîğa ve benzerleri gibi bu şekilde ölüp gitsin, dedi. Yaşlı adam söz aldı.

-Hapsederseniz daha kötü olur. Bulunduğu yerden adamlarına sürekli emirler verir. Onları buradan yönetir. Bu daha kötü olur. Dini daha hızlı yayılır. Zaman içerisinde sizi yenecek hâle gelirler, diye itiraz etti. Ebû Esved:

-O zaman memleketimizden sürüp çıkaralım. Bizden uzak olsun. İşlerimizi, huzurumuzu bozmasın da nereye gider, ne yaparsa yapsın, dedi. Yaşlı adam:

-Bu da doğru değil! Böyle yaparsanız gider diğer Araplarla birleşir. Güçlenince üzerinize saldırır. Mekke'yi ele geçirerek size hâkim olur, dedi. Ebû Cehîl söz aldı ve:

-Her kabileden güçlü kuvvetli, yürekli bir genç çağıralım. Onların her birine zehirli bir kılıç verelim. Evine gitsinler. Hep birlikte aynı anda üzerine saldırınsınlar. Vurup öldürsünler. Böyle yaparsak akrabaları bütün Kureyşliler ile savaşmayı göze alamazlar. İntikam almaktan vazgeçer, diyet almayı kabul etmek zorunda kalırlar, dedi. Yaşlı adam:

-Şu gence helal olsun! Vallahi bu esaslı bir görüştür, dedi.

Ebû Cehîl'in görüşü oybirliği ile kabul edildi. Planlarını uygulamak için hemen harekete geçtiler. Müşrikler suikast kararı aldıkları sırada Cebrâîl (as) Sevgili Peygamberimizin yanına geldi. Mekkelilerin toplantılarını ve aldıkları kararları anlattı. Sonra bu gece yatağında yatmamasını söyledi. Hemen hazırlanıp hicret etmesini istedi. Cebrâîl (as) ile görüşmesi biten Peygamber Efendimiz hicret hazırlığı için doğruca Hz. Ebû Bekir'in yanına gitti.

-Hicrete izin verildi, buyurdu. Hz. Ebû Bekir:

-Sana arkadaşlık edebilecek miyim ya Resûlallah? diye sordu.

-Evet, buyurdu.

Bunun üzerine iki deve hazırlayıp getiren Hz. Ebû Bekir:

-Anam babam sana feda olsun bunlardan dilediğini al! dedi.
Peygamberimiz:

-Evet, ama parasını vermeliyim, buyurdu. 400 dirhem vererek Kusva adındaki deveyi satın aldı.

Artık hicret için hazırlıklar tamamı. Sıra zehirli kılıçlarla paramparça olmayı göze alacak babayığidi bulmaya gelmişti. Bu yiğit, Sevgili Peygamberimizin yatağına yatacak, onu öldürmeye gelenleri bekleyecekti. Bu yürek isteyen bir görevdi. Peygamberimiz bu görevi o sırada adeta bunun için Mekke'de bekleyen Hz. Ali'ye verdi. Hz. Ali hiç tereddüt etmeden bu zor ve tehlikeli görevi kabul etti. [\[67\]](#)

Ölüm Uykusuna Yatan Yiğit

Sevgili Peygamberimiz geceleri yatarken kırmızı Hadramî işi örtüsüne sarılırdı. Hz. Ali de örtüye sarılarak Peygamberimizin yatağına yattı. Ölüm yatağına yatan Hz. Ali'nin bir görevi daha vardı. Bu görev; sabah olunca Mekkelilerin Peygamberimize emanet ettikleri eşya ve paraları dağıtmaktı. Bunu yerine getirdikten sonra o da Medine'ye hicret edecekti.

Karanlık basınca katiller sessizce eve doğru yürüdüler. Peygamberimizin evinin yanına varınca etrafını kuşattılar. Onu öldürmek üzere pusuya yattılar. Onlar beklerken işini bitiren Peygamberimiz hicret etmek üzere evden dışarı çıktı. Yerden bir avuç toprak aldı. Evin etrafını saran canilerin yüzüne doğru savurdu. Kalp gözleri gibi baş gözleri de görmez olmuştu. Hiçbiri onu görmedi. Yâsîn suresini okuyarak aralarından geçip gitti. Olanları fark etmeyen zâlimler beklemeye devam ettiler.

O zamanlar evlerin duvarları alçaktı. Üzerinde tavan da yoktu. Katiller bir türlü sabredemiyordu. Sabahı bekleyemediler. Gece yarısı duvarından atlayarak Peygamberimizin evine girmek istediler. Ancak içlerinden biri yanlışlıkla başka bir evin duvarından içeri atlamaya kalktı. Evin hanımı adamı görünce çığlık attı. Adam yakalanmaktan zor kurtuldu. Bunun üzerine insanlara rezil olmamak için sabahın ışıklarını beklemeye karar verdiler. Gece beklerken tanıdıkları biri yanlarına geldi.

-Burada ne bekliyorsunuz? diye sordu. Onlar:
-Muhammed'in evden çıkmasını bekliyoruz, dediler. Adam güldü.
-Daha çok beklersiniz. Onu kaybettiniz. Vallahi o sizin yüzünüze toprak saçtı. Sonra yanınızdan çıkıp gitti, dedi. Katiller:
-Vallahi kimsenin geçtiğini görmedik, dediler. Ama ayağı kalkınca üst başlarının toz toprak içinde kaldığını fark ettiler. Adamın dediğine inanır gibi oldular. Kalkıp evden içeri baktılar. Hz. Ali'nin kırmızı örtüye bürünmüş Efendimiz'in yatağında yattığını gördüler. Onu Peygamberimiz sandılar. Adama:
-İşte orada yatıyor yanılmışsın! deyip beklemeye devam ettiler.
Sabah erkenden Hz. Ali yataktan kalktı. Evi saran müşrikler içeriden ses geldiğini duyunca hemen yerlerinden fırlayıp eve girdiler. Yatağa doğru yürüdüler. Hz. Ali'yi karşılarında görünce şaşkınlıktan dilleri tutuldu.
-Adam doğru söylemiş, diye söylendiler. Öfkeden deliye dönmüşlerdi. Hz. Ali'ye:
-Amcaoğlun nerede? diye bağıldılar. Hz. Ali gayet sakindi.
-Ne bileyim. Ben onun gözcüsü müyüm? Siz ona "Aramızdan çık git!" demediniz mi? O da size darılıp çıkıp gitmiştir, dedi.
Hz. Ali'yi dövmeye başlayan katiller, onu sıkıca bağlayıp Kâbe'ye götürdüler. Bir süre hapsedip konuşturmaya çalıştılar. Ancak ne kadar vururlarsa vursunlar konuşturamadılar. Sonunda bunun çözüm olmadığını anladılar. Bir süre sonra onu serbest bıraktılar.
Sevgili Peygamberimizin emanetlerini teslim eden Hz. Ali, birkaç gün daha Mekke'de kaldı. Etraf sakinleşince oradan gizlice ayrılıp Medine'ye hicret etti. Kubâ'da Efendimiz'e yetişti. [\[68\]](#) .

Amansız Takip

Allah Resûlü'nü (sas) öldürmeden kalpleri rahat etmeyecek olan müşrikler, Efendimiz'in hicret için Mekke'yi terk ettiğini anlayınca çılgına döndüler. Öfkeden yerlerinde duramıyor, burunlarından soluyorlardı. Onun Hz. Ebû Bekir ile birlikte hicret ettiğini anladığında öfkeden deliye dönen Ebû Cehîl, Hz. Ali'yi konuşturamayınca adamlarını toplayarak Hz. Ebû Bekir'in kapısına dayandı. Kapıyı hızlı hızlı vurmaya başladı. Kapı, o sırada henüz yirmi yaşlarında genç bir hanım olan Esmâ tarafından açıldı. Kızgınlıktan nefes nefese olan Ebû Cehîl sert bir şekilde:

-Ebû Bekir nerede? diye bağırdı.

Kendince Esmâ'yı korkutup konuşmasını sağlayacaktı. Ancak karşısındaki genç hanım herkesin önünde titrediği zâlimden korkmuyordu. Sertçe:

-Nerede olduklarını bilmiyorum? diye çıkıştı.

Aldığı cevaptan hoşlanmayan Ebû Cehîl, karşısındakinin kadın olduğuna aldırmadı. Elini havaya kaldırdı, var gücü ile Esmâ annemizin yüzüne şiddetli bir tokat vurdu. Annemiz tokadın etkisi ile sendeledi, yere düşecek gibi oldu. Zoraki toparlanabildi. Küpeleri kulağından fırlatarak yere savrulmuştu. Soğukkanlılığını korumaya çalışan Hz. Esmâ İslâm düşmanı karşısında dik durmaya gayret ediyordu. Konuşmayacağını anlayan Ebû Cehîl zaman kaybetmemek için hemen oradan ayrıldı.

Efendimiz'i bulmak için seferber olan Mekkeliler, en iyi iz sürücülerin rehberliğinde dört bir tarafa dağıldılar. Mekke'de aramadıkları yer kalmadı. Şehirde olmadığı anlaşılnca at binip dışarı çıktılar. Tozu dumana katan atlılar, dağ tepe demeden her yeri aradılar. Her taşı kaldırıp ardına baktılar. Ancak sonuç alamadılar. Can düşmanları hiçbir yerde yoktu.

Bu arada Allah Resûlü (sas) Hz. Ebû Bekir ile birlikte gizlice Mekke'den çıkmış, planları gereği Sevr mağarasına doğru gidiyordu. Hz. Ebû Bekir, oldukça endişeliydi. Durmadan yer değiştiriyor, bazen Allah Resûlü'nün (sas) önünde, bazen arkasında, bazen sağında bazen de solunda yürüyordu. Allah Resûlü (sas) onun telaşlandığını görünce:

-Bu ne hâl ey Ebû Bekir? Seni hiç böyle telaşlı görmedim, buyurdu. Hz. Ebû Bekir:

-Yâ Resûlallah! Gözetlendiğimizi düşünüyor, sana bir zarar gelmesin diye öne geçiyorum. Sonra birilerinin bizi takip edebileceğini düşünüyor, seni onlardan korumak için arkaya geçiyorum. Başka şeyler düşünerek bir sağına bir soluna geçiyorum. Düşmanın nereden saldıracağından bir türlü emin olamıyorum. İçim rahat olmadığı için böyle bir o tarafa bir bu tarafa dönüp duruyorum, dedi.

Kutlu yolcular gece boyunca yürüdüler. Hiç bir şey olmadan selamet gizlenecekleri yere ulaştılar. Kalacakları yeri gören Hz. Ebû Bekir, ileri doğru sıçrayıp mağaranın kapısının önüne gitti:

-Müsaade ederseniz sizden önce içeri girip sizi rahatsız edebilecek bir şey olup olmadığını kontrol etmek istiyorum. Tehlikeli bir şey varsa önce bana zarar versin, dedi.

Canını adayışından memnun kalan Efendimiz:

-Olur, buyurarak izin verdi.

Hız. Ebû Bekir, içeri girip etrafı haşerelerden temizledi. Sonra:

-Ya Resûlallah! Biraz oturup bekler misiniz? Mağarada delikler var, onları kapatmak istiyorum, dedi. Üzerindeki cübbesini çıkararak, ondan kestiği parçalarla delikleri tek tek kapattı. Elbise bütün delikleri kapamış sadece iki delik kalmıştı. Mağaradan çıkarak, Allah Resûlü'nü (sas) içeri buyur etti. Efendimiz içeri girip istirahat buyurdular. Efendimiz'in yanına oturan Hız. Ebû Bekir ayakları ile kalan iki deliği de sıkı sıkıya kapattı.

Gece henüz bitmemişti. Mağaranın içindeki yılanlar ve haşereler sabaha kadar Hız. Ebû Bekir'in ayaklarını ısırp soktular. Hız. Ebû Bekir acıdan kıvranıyor ancak Allah Resûlü'nü (sas) rahatsız etmek, uykusunu bölmek istemiyordu. Olanlardan haberi olmayan Allah Resûlü (sas), başını Hız. Ebû Bekir'in dizine koymuş öylece uyuyordu. Korkulu ve yorucu bir yolculuk yapmış, gece boyunca uyumamış olan Hız. Ebû Bekir, Efendimiz'in istirahati için gözlerinden akan uykuya aldırış etmeden Güllerin Efendi'sini bekliyordu. Dahası sevginin, aşkın zirvesine çıkarak En Sevgili'yi uyandırmamak için yılanlar ve akrepler ayaklarını ısırmaktan kalbura çevirmesine rağmen hareket etmiyordu.

Rabbim bu ne büyük sevgi, bu nasıl bir aşk!

Rabbim bu sevginin hürmetine Efendimiz'i bize sevdirdi!

Aşk ve şevkle sünnetine uymamızı nasip et!

Aşk deryasına dalan gönül insanı, yılanların sokmasının acısı ile kendini tutsa da gözyaşlarına hâkim olamadı. Gözlerinden akan yaşlar damlayarak Allah Resûlü'nün (sas) yüzüne düştü. Gözyaşının etkisi ile uyanan Allah Resûlü (sas) uyanıp Hız. Ebû Bekir'in ağladığını görünce,

-Ne oldu Ey Ebû Bekir? diye sordu.

-Anam babam sana feda olsun ya Resûlallah! Yılanlar soktu, dedi. Efendimiz:

-Bana söyleseydin ya! buyurdu. Hız. Ebû Bekir:

-Sizi rahatsız etmek istemedim ya Resûlallah! dedi. Allah Resûlü (sas) elini Hz. Ebû Bekir'in ayağında gezdirerek dua edince yaraları hemen o an iyileşti. Bütün acı ve ağrısı geçti.^[69]

[13] Taberî ve daha başkalarının naklettiğine göre Ebû Leheb, Hâris b. Âmir b. Nevfel ve anne tarafından kardeşi Ebû İhâb b. Azîz, Abdulmuttalib'in zemzemi kazarken kuyudan çıkan altın heykelleri çalmaya kalkıştılar. Yakalanacaklarını anlayınca suçu Düveyk'in üzerine attılar. Düveyk'i yakalayan Kureyşliler ceza olarak kolunu kestiler. Taberî, Târih, 306.

[14] Halebî, Sîre, 1/15.

[15] Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/148.

[16] Abdu'l-Mün'im, *Hatice Ümmü'l-Müminîn*, 87-90.

[17] Buhârî, Bedü'l-Vahy 3; Müslim, İman 252; Tirmizî, 3632; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/121; İbn Haldûn, Sîre, 86; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/100; Halebî, Sîre, 1/334; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 1/518; el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 20.

[18] İbn Sa'd, Tabakât, 1/157; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/121; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/101; Mâverdî, Alâmu'n-nübüvve, 344; İbn Acemî, Nûru'n-nebrâs, 2/115; İbn Nâsiriddin, Câmiu'l-Âsâr, 4/115; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 1/279.

[19] İbn Sa'd, *Tabakât*, 1/195.

[20] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/158; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/101; İbn Cevzî, Vefâ, 156; İbn Acemî, Nûru'n-nebrâs, 2/115; İbn Nâ Sîreddîn, Câmiu'l-Âsar, 4/96; Kâzurûnî, Müntekâ, 187; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 1/520.

[21] Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/147; İbn Kesîr, Sîre, 1/200; Halebî, Sîre, 1/345.

[22] Buhârî, *Tâbir*, 1.

[23] Kalem, 68/1-4.

[24] Kalem, 68/5-9.

[25] Kalem, 68/5-9.

[26] Kalem, 68/10-16.

[27] Kalem, 68/51-52.

[28] Bakınız; Taberî, Tefsîr, 23/140; İbn Ebî Hâtim, Tefsîr, 3364; Zemahşerî, Keşşâf, 6/179; İbn Münzîr, Tefsîr, 885; Kurtûbî, Câmiu'l-ahkâm, 9/445; Semerkandî, Tefsîr, 3/391; er-Razî, Mu`cemü'l-kebir,

30/77; İbn Cevziyye, Zadu'l-meâd, 8/326; Şevkânî, Fethu'l-kadîr, 5/354; Suyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr, 8/224; Alûsî, Rûhu'l-meânî, 31/38; Merağî, Tefsîr, 29/26; Seâlebî, Cevâhiru'l-hisân, 5/463; İbn Kesîr, Tefsîr, 8/210; İbn Âşûr, Tahrîr ve Tenvîr, 29/57; Sâbûnî, Safvetü't-tefâsir, 3/423; Cevâhîr, Tefsîri Tantavi 24/262; Elmalılı, Hak Dini, 8/5250; Seyyid Kutub, Fî-Zilâl, 10/68; Saîd Havvâ, el-Esâs fî't-tefsîr, 15/255.

[29] Taberî, Tefsîr, 24/714; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/458; er-Râzî, el-Mu'cemü'l-kebir, 32/160; Vâhidî, Esbabü'n-nüzûl, 3/289; Elmalılı, Hak Dini Kur'ân Dili, 9/6256.

[30] el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 29; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/42.

[31] İbn Sa'd, Tabakât, 1/201; İbn Cevzî, Vefâ, 180; el-Hindî, Kenzü'l-ummâl, 4900.

[32] İbn Kesîr, Sîretü'n-nebevî, 1/225.

[33] Taberî, Târih, 2/42; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/652; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/508.

[34] İbn Hacer, *İsâbe*, 9010.

[35] Şuarâ, 26/214.

[36] Suyûtî, *ed-Dürrü'l-mensûr*, 6/295.

[37] İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/61; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/135; Mübârekfûrî, Rahîkü'l-mahtûm, 89.

[38] Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 8/135; Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/176; Suyûtî, *ed-Dürrü'l-mensûr*, 6/295.

[39] Buhârî, Tefsîru Sureti Tebbet 4972; Müslim, İman 208; Nesâî, Tefsîr 446; Tirmizî, Tefsîr 3363; Müsned, 3/476; İbn Sa'd, Tabakât, 1/200; Taberî, Tefsîr, 24/714; Vâhidî, Esbâbu'l-nuzûl, 344; İbn Ebî Hâtim, Tefsîr, 3472; Semerkandî, Tefsîr, 3/523; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/457; Seâlebî, Tefsîr, 5/636; er-Razî, Mu'cemü'l-kebir, 32/160; Alûsî, Rûhu'l-meânî, 32/467; İbn Münzîr, Tefsîr, 318; Şevkânî, Fethu'l-kadir, 5/690; Zemahşerî, Keşşâf, 6/455; İbn Kesîr, Sîre, 2/224; Tefsîr, 8/534; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 8/608; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 1/461; Hudarî, Nûru'l-yakîn, 26; Tantâvî, el-Cevâhir, 25/311; Sabunî, Safvatu't-tefâsîr, 3/618; Vâhidî, Esbabü'n-nüzûl, 3/289; Sa'lebî, Keşfü'l-beyân, 10/323; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/455; İbn Âşûr, Tefsîr, 30/599; Elmalılı, Hak Dini, 9/6255.

[40] Bezzâr, Müsned, 15; Ebû Ya'lâ, Müsned, 25; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/355; Bağdadî, Târih, 3/244; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, 7/144;

Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 150; Semerkandî, Tefsîr, 3/523; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/457; er-Razî, et-Tefsîru'l-el-Mu'cemü'l-kebir, 32/162; Âlûsî, Rûhu'l-meânî, 32/474; İbn Kesîr, Câmiu'l-mesânîd, 17/58; Tefsîr, 8/536; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser 1/122; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 8/609; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/418; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/32. (Not: Haysemî rivayet zincirinde Ata b. Sâib olduğundan dolayı hadisi hasen saymıştır.)

[41] Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/427.

[42] Hererî, Hedâiku'r-Rûh, 32/426.

[43] Mâverdî, Alamu'n-Nübüvve, 160.

[44] Müsned, 3/492; Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, 5/61; Hâkim, Müstedrek, 1/61; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 11/119; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/423; Taberî, Târih, 325; İbn Abdilberr, Sîre, 15; İbn Kesîr, Sîre, 1/323; el-Bidâye, 1/426; Halebî, Sîre, 2/3; el-Kilâî, İktifâ, 1/249; Zehebî, Siyer, 2/286; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/177; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'n-nebeviyye, 1/283; İbn Âşûr, Tefsîru'l-Tahrîr, 30/599; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/420.

[45] İbn Abdilberr, Sîre, 20; İbnü'l-Cevzî, Sıfatü's-safve, 1/106; İbn Kesîr, Sîre, 1/231; Kâzurûnî, Müntekâ, 201; Hudarî, Nûru'l-yakîn, 29; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/41.

[46] Tirmizî, Menâkîb 17; Müsned, 1/344; İbn Sa'd, Tabakât, 3/267; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/343; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 10/287; İbn Hibbân, Sîre, 1/86; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/217; Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 141; Süheylî, Ravdu'l-ünf, 2/120; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 3080, el-Kâmil, 2/83; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/399, Sîre, 1/264; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/142; Zehebî, Siyer, 2/172; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 2/3; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 2/370; Halebî, İnsanu'l-uyûn, 1/465.

[47] İsra, 17/81.

[48] Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/66; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/23; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/275.

[49] İbn Sa'd, Tabakât, 1/76; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/69; Taberî, Târih, 294; İbnü'l-Cevzî, el-Muntazam, 2/212; Mâverdî, Alâmu'n-nübüvve, 281; Münâvî, Futûhâtu Subhâniyye, 1/165; İbn Esîr, el-Kâmil, 2/17; İbn Haldûn, Sîre, 68; Halebî, Sîre, 1/10; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/271; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/27.

[50] İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/15; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/73; İbn Sa'd, Tabakât, 1/87; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/263; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/31.

[51] İbn Habîb, Münammak, 1/98.

[52] İbn Ebî Şeybe, Musannef, 7/255; İbn Kesîr, el-Bidâye, 3/65; el-Hindî, Kenzü'l-ummâl, 14.

[53] Müsned, 1/248; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 159; Suyûtî, Hasâisu'l-kübrâ, 1/127.

[54] Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 160.

[55] Mâverdî, İlâmu'n-Nübüvve, 160.

[56] Buhârî, Alâk Suresi; Tirmizî, 3348; Müsned, 1/248; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 1/439; Taberî, Tefsir, 3/43; İbn Kesîr, Sîre, 1/227; İbn Seyyidînnâs, 'Uyûnu'l-eser, 1/121; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 6/369; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/255; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/39.

[57] Kâzurûnî, Müntekâ, 213.

[58] er-Râzî, Tefsir-i kebîr, 32/23; İbn Kesîr, Tefsir, 8/460; Suyûtî, Dürrü'l-mansûr, 8/518.

[59] Alak 96/1-11.

[60] Alak, 96/6-19.

[61] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/189; el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 28; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/38.

[62] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/277; Hâkim, Müstedrek, 1/163; İbn Hibbân, Sahîh, 1691; Ebû Nuaym, Delâilu'n-nübüvve, 1/61; İbn Kesîr, Tefsir, 3/586; Kâzurûnî, Müntekâ, 201; Makrîzî, İmtâu'l-esmâ', 4/114, 12/107.

[63] Yasin, 36/9.

[64] Suyûtî, Dürrü'l-mansûr, 5/258.

[65] İbn Sa'd, Tabakât, 3/269; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/343; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/399.

[66] Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/230; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/401; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/311; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 1/475; el-Kastallânî, el-Mevâhibü'l-ledünniyye, 1/147; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/258.

[67] Halebî, *İnsânü'l-Uyûn*, 2/34.

[68] İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/443; el-Kastallânî, el-Mevâhibü'l-ledünniyye, 1/167; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/465; Taberî, Târih, 331; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 3/231.

[69] Taberî, Târih, 331; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 3/238; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/50.

-Anam babam sana feda olsun ben buradayım, diyince rahatladı. Oğluna teşekkür ederek övgü dolu sözler söyledi. Gururlanan Ebû Leheb, Huzâfe'yi babasının devesinin tergisine bindirdi. Hep birlikte Mekke'ye gittiler. Yapılan iyiliğe çok sevinen Huzâfe söylediği bir şiirle Abdulmuttalib ve Ebû Leheb'e övgüler dizdi.

-Beni şunlarla bir tutan bu dine yuh olsun! diye bağırdı.

Yıllarca Efendimiz'in kapısının önüne diken ve deve dışkısı atan Ümmü Cemîl, sonunda belasını buldu. Döktüğü pisliğin içinde boğuldu. Her gün güneş doğmadan yatağından kalkan Ümmü Cemîl, soluğu ahırda alır. Üşenmeden sepetini deve pisliği ile doldurur, Efendimiz'in evinin önüne dökerdi. O günde öyle yapmıştı. Her zaman olduğu gibi hava aydınlanmadan evden çıkıp ahıra gitti. Sepetini doldurduktan sonra Efendimiz'in evinin yolunu tuttu. Karanlıktı. Sepeti devireceği zaman ayağı takıldı, dizleri üzerine yere düştü. Sepet devrildi, içindekiler yere saçıldı. Harekete geçen görevli melek, Ümmü Cemîl'i pisliğin içine itti. Pisliğin içine düşen Ümmü Cemîl, boğularak öldü.

Batıl ne yaparsa yapsın hak karşısında duramaz. Hakkın öne çıkma ve galip olma gibi bir özelliği vardır. "Hak gelince batıl yok olur. Batıl yok olmaya mahkûmdur."

Hakikati yalanlayanlara sakın itat etme!"

Artık hicret için hazırlıklar tamamı. Sıra zehirli kılıçlarla paramparça olmayı göze alacak babayığidi bulmaya gelmişti. Bu yiğit, Sevgili Peygamberimizin yatağına yatacak, onu öldürmeye gelenleri bekleyecekti. Bu yürek isteyen bir görevdi. Peygamberimiz bu görevi o sırada adeta bunun için Mekke'de bekleyen Hz. Ali'ye verdi. Hz. Ali hiç tereddüt etmeden bu zor ve tehlikeli görevi kabul etti.

-Ahmak!... diye bağırdı. Sövüp saydı. Ağabeyini dinlemeyen Hz. Hamza, hiçbir şey olmamış gibi yoluna devam edip gözden kayboldu.

-Eğer bu söylediklerin doğruysa eşin peygamber olacaktır. Ona ve Hz. Mûsâ'ya gelen de Nâmus-u Ekber'dir. O, nur şeklinde görünmektedir. Anlattıkları vahyin yaklaştığına işaret ediyor, dedi.

-Ey Abdumenâf oğulları! Bu nasıl komşuluk!? diye sitem ettim. Hayvan dışkılarını süpürüp kenarda uygun bir yere attım, buyurdu.

Planlı hareket eden Ebû Leheb, sözleri biter bitmez orayı terk etti. Böylece Efendimiz'e kendisini savunma ve anlatma imkânı vermeden toplantıyı dağıtarak sabote etti.

-Yüzleri kara olsun! diye dua ederek toprağı üzerlerine doğru saçtı. Sonra kendisini öldürmeyi planlayan zâlimlerin yanından korkusuzca geçerek her zaman namaz kıldığı yere gitti. Allâhu Ekber diyerek namaza başladı. Efendimiz'i öldürmek için sözleşen müşrikler, o an ya onu görmediler ya da bir şey yapmaya cesaret edemediler.

-Dağılın, diye bağırdı. Bu yönde en küçük bir hareketi bekleyen insanlar, kısa sürede dağılıp işlerinin başına döndüler. Ebû Leheb'in peş peşe yaktığı muhalefet ateşinin alevleri kısa sürede tüm Mekke'ye yayıldı. Bunun üzerine hakkında Mesed Suresi indi.

-Çünkü Rabb'im, çocuklarımı yalnızca cennet ehli olan kimselerle evlendirmeme izin verdi, buyurarak onu teselli etti.

Ve yalnızlık sevdirdi. Bir dönem, en sevdiği şey, insanlardan uzaklaşarak yalnız kalmak oldu. O günlerde sık sık Hirâ Mağarası'na gider, orada günlerce kalarak Rabb'ine ibadet ederdi. Yiyeceği bitince, mağaradan çıkıp Hz. Hatice'nin yanına gider, bir miktar yiyecek alıp Hirâ'ya geri dönerdi. Bu süreç vahiy gelinceye kadar böylece devam etti."

-Allah muhafaza! Allah sana böyle bir şey olmasına asla izin vermez. Sen iyi bir insansın. Emaneti korur, doğru söyler, akrabalık bağlarını gözetirsin, diyerek teselli etti."

Namaz kılan kulun, namaz kılmasını engellemeye kalkışanı gördün mü?..."

-Ey Muhammed! Sana emredileni yapmazsan, Rabb'in seni ateşle cezalandırır, diye ikaz ediyordu."

-Benim gördüğümü görseydiniz, korkudan öldürdünüz, diyerek kendini savundu.

"Hz. Ömer'in İslâm'a girişi fetih, hicreti zafer, hilafeti rahmet oldu. O Müslüman oluncaya kadar biz Kâbe'de namaz kılamazdık. İslâm ile şereflendikten sonra müşriklerle amansız bir mücadeleye girdi ve kazandı. O Müslüman olduktan sonra müşrikler Kâbe'ye gidip namaz kılmamıza fazla karışmadılar." derdi.

-Hayır, Allah beni ona göstermedi. Yanımızdan ayrılınca kadar bir melek beni ondan gizledi, buyurdu.

Elli deveyi veren Ümeyye, olanları guruna yediremedi. Memleketini terk ederek Şam'a gitti. Uzunca bir süre dönmeyip on yıla yakın Şam'da kaldı. Develeri alan Hâşim, onları kestirerek halka dağıttı. Hâşim oğulları ile Ümeyye oğullarının arasını açan bu olay, iki kabileyi birbirine düşman eden ilk olay olarak tarihe geçti.

-Bu da onun sihirlerinden biridir, diyerek kendince gerçeklerin üzerini örmeye kalkıştı.

Efendimiz hâlâ endişeliydi. Bunu fark eden Hz. Hatice, neler olduğunu anlamak için Efendimiz ile birlikte Varakâ b. Nevfel'in evine gitti. Efendimiz'i dinleyen Varakâ b. Nevfel kendisinin Hz. Îsâ ve Hz. Mûsâ gibi peygamber olduğunu söyleyince rahatladı.

“Doğrusu kâfirler Kur’ân-ı dinlediklerinde (kıskançlık, kin ve nefretten) nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi. (Halbuki şimdiye kadar senin için) “O cinlendi /aklını kaybetti.” diyorlardı. Oysa Kur’ân, âlemler için öğütten başka bir şey değildir.” Hâşâ Kur’ân, ne onların iddia ettikleri gibi cinlerin telkini, ne de şair sözü değildir.

Sevgili Peygamberimizin emanetlerini teslim eden Hz. Ali, birkaç gün daha Mekke'de kaldı. Etraf sakinleşince oradan gizlice ayrılıp Medine'ye hicret etti. Kubâ'da Efendimiz'e yetişti. .

-Sikâye bizde, dediler kabullendik. Onlar yemek yedirdi biz de yedirdik. Aramızda sürekli at başı bir yarış oldu. Şimdi içlerinden biri kalkıp peygamber olduğunu söylüyor. Vallahi bunu asla kabul edemeyiz, dedi.

Buhârî, *Tâbir*, 1.

-İstediğimizi yaparsan seni Kureyşlilerden dilediğin kişinin kızı ile evlendiririz, dediler. Ancak kabul ettiremediler. Ebû'l-Âs ne Allah Resûlü'nü (sas) üzmeyi, nede çok sevdiği eşinden ayrılmayı kabul etti. Her seferinde tekliflerini kesin bir dille reddetti.

İbn Sa'd, *Tabakât*, 1/201; İbn Cevzî, *Vefâ*, 180; el-Hindî, *Kenzü'l-ummâl*, 4900.

-Şehadet ederim ki sen Îsâ b. Meryem'in müjdelediği peygambersin. Sen Hz. Îsâ, Hz. Mûsâ gibi peygamber olacaksan, diye müjdeledi.

Bakınız; Taberî, Tefsîr, 23/140; İbn Ebî Hâtim, Tefsîr, 3364; Zemahşerî, Keşşâf, 6/179; İbn Münzîr, Tefsîr, 885; Kurtûbî, Câmiu'l-ahkâm, 9/445; Semerkandî, Tefsîr, 3/391; er-Razî, Mu'cemü'l-kebir, 30/77; İbn Cevziyye, Zadu'l-meâd, 8/326; Şevkânî, Fethu'l-kadîr, 5/354; Suyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr, 8/224; Alûsî, Rûhu'l-meânî, 31/38; Merağî, Tefsîr, 29/26; Seâlebî, Cevâhiru'l-hisân, 5/463; İbn Kesîr, Tefsîr, 8/210; İbn Âşûr, Tahrîr ve Tenvîr, 29/57; Sâbûnî, Safvetü't-tefâsir, 3/423; Cevâhîr, Tefsîri Tantavi 24/262; Elmalılı, Hak Dini, 8/5250; Seyyid Kutub, Fî-Zilâl, 10/68; Saîd Havvâ, el-Esâs fî't-tefsîr, 15/255.

Örnek yaşantısı ve yüksek ahlakı ile herkese güven veren Efendimiz, geçmişi ile amcasının iftirasını boşa çıkardı. Sabrı, sebatı ve kararlılığıyla meydanı Ebû Leheb'e bırakmadı. Ertesi gün yeniden akrabalarını çağırdı. Onlara peygamber olarak gönderildiğini bildirerek tebliğ görevini yerine getirdi. Akrabaları kendisine destekleyen güzel sözler söylediler ancak davete evet demediler.

Kalem, 68/51-52.

el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 29; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/42.

Taberî, Tefsîr, 24/714; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/458; er-Râzî, el-Mu'cemü'l-kebir, 32/160; Vâhidî, Esbabü'n-nüzûl, 3/289; Elmalılı, Hak Dini Kur'ân Dili, 9/6256.

Kalem, 68/5-9.

Kalem, 68/1-4.

Kalem, 68/10-16.

Kalem, 68/5-9.

Taberî, Târih, 2/42; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/652; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/508.

İbn Kesîr, Sîretü'n-nebevî, 1/225.

-Ey Ukbe! Ey Kureyşliler! Bu nasıl komşuluk! diyerek sitem etmekle yetinirdi.

Altın ve gümüşlerinin sayısını bilmeyecek kadar zengin olsalar da parayı çok severlerdi. Nereden geldiğini umursamaz, biraz daha fazla biriktirmek için zulmetmekten çekinmedikleri gibi, gece gizlice Kâbe'nin hediye kuyusuna girerek kıymetli eşyaları çalmaya kalkışacak kadar alçalmaktan kaçınmazlardı.

-Kötü insanları destekleyenler, onların kötülüklerine ortak olurlar. İyi bir insan olmak isteyen, kötü insanlardan ve kötülüklerden uzak

durmalıdır. İyilikle ıslah olmayanlar, şeref ve haysiyetlerini kaybeder, bela ve musibetlerle ıslah edilirler. Saygın biri olmak isteyen kişi, öncelikle hürmete layık biri olmalıdır. Bilmenizi isterim ki haset, insanoğlunun gizli düşmandır... derdi.

Buhârî, Tefsîru Sureti Tebbet 4972; Müslim, İman 208; Nesâî, Tefsîr 446; Tirmizî, Tefsîr 3363; Müsned, 3/476; İbn Sa'd, Tabakât, 1/200; Taberî, Tefsîr, 24/714; Vâhidî, Esbâbu'l-nuzûl, 344; İbn Ebî Hâtim, Tefsîr, 3472; Semerkandî, Tefsîr, 3/523; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/457; Seâlebî, Tefsîr, 5/636; er-Razî, Mu'cemü'l-kebir, 32/160; Alûsî, Rûhu'l-meânî, 32/467; İbn Münzîr, Tefsîr, 318; Şevkânî, Fethu'l-kadir, 5/690; Zemahşerî, Keşşâf, 6/455; İbn Kesîr, Sîre, 2/224; Tefsîr, 8/534; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 8/608; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 1/461; Hudarî, Nûru'l-yakîn, 26; Tantâvî, el-Cevâhir, 25/311; Sabunî, Safvatu't-tefâsîr, 3/618; Vâhidî, Esbabü'n-nüzûl, 3/289; Sa'lebî, Keşfü'l-beyân, 10/323; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/455; İbn Âşûr, Tefsîr, 30/599; Elmalılı, Hak Dini, 9/6255.

Karı koca defalarca söz verip yemin ettiler. Ellerini semaya kaldıran Efendimiz, amcası ve yengesinin kurtulması için dua etti. Duasını kabul buyuran Allah, onları eski haline getirdi. Efendimiz'e teşekkür bile etmeyen karı koca koşarak evlerine girdiler.

Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 8/135; Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/176; Suyûtî, *ed-Dürrü'l-mensûr*, 6/295.

Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/427.

Bezzâr, Müsned, 15; Ebû Ya'lâ, Müsned, 25; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/355; Bağdadî, Târih, 3/244; Heysemî, Mecmau'z-zevâid, 7/144; Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 150; Semerkandî, Tefsîr, 3/523; Kurtubî, Ahkâmü'l-Kur'ân, 10/457; er-Razî, et-Tefsîru'l-el-Mu'cemü'l-kebir, 32/162; Âlûsî, Rûhu'l-meânî, 32/474; İbn Kesîr, Câmiu'l-mesânîd, 17/58; Tefsîr, 8/536; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser 1/122; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 8/609; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/418; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/32. (Not: Haysemî rivayet zincirinde Ata b. Sâib olduğundan dolayı hadisi hasen saymıştır.)

Şuarâ, 26/214.

İbn Hacer, *İsâbe*, 9010.

İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/61; Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 1/135; Mübârekfûrî, Rahîkü'l-mahtûm, 89.

Müşriklerin Peygamber Efendimiz'i öldürmek istediklerini, bunun için fırsat kolladıklarını bilen Ebû Tâlib, her an bir suikast yapılmasından korkuyordu. Bunun için Efendimiz'i uzunca bir süre kendi yatağında yatırmadı. Çocuklarını, yeğenlerini ve diğer akrabalarını sıraya koyarak her gece bir akrabasını Efendimiz'in yatağında yatırdı. Tehlike azalınca kadar Efendimiz her gece bir başka akrabasının yanında kaldı. Allah Resûlü'nü (sas) çok seven akrabalarından hiç biri ölüm uykusuna yatmaya itiraz etmedi, her biri onun için seve seve ölüme razı oldu. Alınan karar yüzünden Müslümanlar ve onları destekleyenler üç yıl boyunca açlık, susuzlukla mücadele etmeye, suikast ve baskın korkusu ile abluka altında esir kamplarında yaşar gibi yaşamaya mecbur edildiler.

Suyûtî, *ed-Dürrü'l-mensûr*, 6/295.

“Doğrusu kâfirler Kur’ân-ı dinlediklerinde (kıskançlık, kin ve nefretten) **nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi.** (Halbuki şimdiye kadar senin için) **“O cinlendi /aklını kaybetti.” diyorlardı. Oysa Kur’ân, âlemler için öğütten başka bir şey değildir.”** Hâşâ Kur’ân, ne onların iddia ettikleri gibi cinlerin telkini, ne de şair sözü değildir.

-Neyine güveniyorsun!? Sen de iyi bilirsin ki şu vadide benim sülalemden daha büyük bir sülale yoktur, diye böbürlendi. .

Yapılanlara son derece üzülen Allah Resûlü (sas) namazını tamamladıktan sonra ayağı kalktı. Kimseye bir şey söylemeden Kâbe'den ayrılıp evine gitti.

-Ebû Cehîl o gün Cebrâil'i (as) gördü. Eğer biraz daha yaklaşıyorsa, onu tutuverecekti.

-Bunu yaparsan seni Mekke lideri yaparız, diyerek övgüler yağdırdılar. Ertesi gün büyük bir heyecanla Efendimiz'in gelmesini beklediler. Efendimiz gelince hep birlikte üzerine saldırdılar. Lakin bir şey yapamadılar. Bilmedikleri bir nedenle her biri bir tarafa dağıldı.

-Bunu bana yapmayacaktın. O da senin amcan bende. Neden araya girip beni yere yıktın. Bundan böyle kalbimde asla yerin olmayacak. Seni hiçbir zaman sevmeyeceğim, diye bağırdı.

Abdulmuttalib, Harb ile aynı sohbet meclisine katılıyordu. Harb kan bedelini ödemekten kaçınıncaya duruma tepki göstererek onun gittiği meclisi terk etti. O günden sonra Abdullah b. Cüdân'ın evinde

düzenlenen sohbet meclislerine devam etmeye başladı. Zâlimlerin peşini bırakmayan Abdulmuttalib sonunda komşusunun kan bedelini ve çalınan mallarını alarak amcasının oğluna teslim etti.

“Önlerine ve arkalarına set çektik de kapadık. Artık göremezler.” ayeti inzal oldu. Allah (cc) bir kez daha peygamberini zâlimlere karşı korumuş, planlarını boşa çıkarmıştı.

Şüphesiz ki sen yüce bir ahlaka sahipsin.”

Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/147; İbn Kesîr, *Sîre*, 1/200; Halebî, *Sîre*, 1/345.

Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/158; İbn Seyyidînnâs, *Uyûnu'l-eser*, 1/101; İbn Cevzî, *Vefâ*, 156; İbn Acemî, *Nûru'n-nebrâs*, 2/115; İbn Nâ Sîreddîn, *Câmiu'l-Âsar*, 4/96; Kâzurûnî, *Müntekâ*, 187; Diyârbekrî, *Târîhu'l-hamîs*, 1/520.

Buhârî, *Bedü'l-Vahy* 3; Müslim, *İman* 252; Tirmizî, 3632; Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 1/121; İbn Haldûn, *Sîre*, 86; İbn Seyyidînnâs, *Uyûnu'l-eser*, 1/100; Halebî, *Sîre*, 1/334; Diyârbekrî, *Târîhu'l-hamîs*, 1/518; el-Hudarî, *Nûru'l-yakîn*, 20.

Abdu'l-Mün'im, *Hatice Ümmü'l-Müminîn*, 87-90.

İbn Sa'd, *Tabakât*, 1/195.

İbn Sa'd, *Tabakât*, 1/157; Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 1/121; İbn Seyyidînnâs, *Uyûnu'l-eser*, 1/101; Mâverdî, *Alâmu'n-nübüvve*, 344; İbn Acemî, *Nûru'n-nebrâs*, 2/115; İbn Nâsiriddin, *Câmiu'l-Âsar*, 4/115; Diyârbekrî, *Târîhu'l-hamîs*, 1/279.

Taberî ve daha başkalarının naklettiğine göre Ebû Leheb, Hâris b. Âmir b. Nevfel ve anne tarafından kardeşi Ebû İhâb b. Azîz, Abdulmuttalib'in zemzemi kazarken kuyudan çıkan altın heykelleri çalmaya kalkıştılar. Yakalanacaklarını anlayınca suçu Düveyk'in üzerine attılar. Düveyk'i yakalayan Kureyşliler ceza olarak kolunu kestiler. Taberî, *Târih*, 306.

Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 1/148.

Halebî, *Sîre*, 1/15.

Suyûtî, *Durrü'l-mansûr*, 5/258.

Yasin, 36/9.

Belâzurî, *Ensâbu'l-eşrâf*, 1/230; İbn Kesîr, *el-Bidâye*, 1/401; Beyhakî, *Delâilu'n-nübüvve*, 2/311; Halebî, *İnsânü'l-uyûn*, 1/475; el-Kastallânî, *el-Mevâhibü'l-ledünniyye*, 1/147; Şâmî, *Sübülü'l-hüdâ*, 10/258.

-Sizi rahatsız etmek istemedim ya Resûlallah! dedi. Allah Resûlü (sas) elini Hz. Ebû Bekir'in ayağında gezdirerek dua edince yaraları hemen o an iyileşti. Bütün acı ve ağrısı geçti.

İbn Sa'd, Tabakât, 3/269; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/343; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/399.

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/277; Hâkim, Müstedrek, 1/163; İbn Hibbân, Sahîh, 1691; Ebû Nuaym, Delâilu'n-nübüvve, 1/61; İbn Kesîr, Tefsir, 3/586; Kâzurûnî, Müntekâ, 201; Makrîzî, İmtâu'l-esmâ', 4/114, 12/107.

“Önlerine ve arkalarına set çektik de kapadık. Artık göremezler.” ayeti inzal oldu. Allah (cc) bir kez daha peygamberini zâlimlere karşı korumuş, planlarını boşa çıkarmıştı.

-Muhammed'in yanına yaklaşınca, boynunu vurmak için kılıcımı kaldırdım. Tam o sırada ağızlarından alev çıkan, gözlerinden ışık saçan cüsseli iki kişi üzerime saldırdı. Karşı durmaya çalıştım lakin başarılı olamadım. Sonunda canımı kurtarmak için kaçmak zorunda kaldım, dedi.

-Rabbim Allah'tır, diyor diye adamı öldürecek misiniz? Şüphesiz ki o size Rabb'inizden apaçık delillerle geldi, diye çıkıştı. Allah Resûlü (sas) boğulmanın etkisiyle uzun süre kendine gelemedi. Biraz rahatlayınca Efendimiz'i yerden kaldıran Hz. Ebû Bekir, eve götürerek oradan uzaklaştırdı.

Yakında burnunun üzerine (hiçbir zaman silinmeyecek bir onursuzluk) damgası vuracağız.”

Olaydan kısa bir süre sonra **“Yakın akrabalarını uyar”** ayeti nazil oldu. Emir başlangıçta Allah Resûlü'ne (sas) çok ağır geldi. Üzüntüsü yerini endişe ve kaygıya bıraktı. Kureyşlilerin ona inanmayıp çok sert tepki göstereceğinden endişe etti, akrabaları ile bağlarının kopmasından korktu. Akrabalarıyla karşı karşıya gelmemek için nasıl tebliğ etmesi gerektiğini, işe nerden başlayacağını, kime, neler söyleyeceğini günlerce düşündü.

-Muhammed'in yanına yaklaştığımda ağzını sonuna kadar açan büyük bir yılanla karşı karşıya kaldım. Biraz daha yaklaşıyordum, üzerime saldırıp beni oracıkta öldürecekti. Korku ile geri çekildim. Kaçıp buraya geldim, dedi.

İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/443; el-Kastallânî, el-Mevâhibü'l-ledünniyye, 1/167; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/465; Taberî, Târih, 331; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 3/231.

Halebî, *İnsânü'l-Uyûn*, 2/34.

Taberî, Târih, 331; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 3/238; Halebî, *İnsânü'l-uyûn*, 2/50.

-Amcası Abduluzzâ / Ebû Leheb'dir, dedi."

Hayır, hayır! Eğer yaptıklarından vazgeçmezse, derhal onu perçeminden, o yalancı günahkâr perçeminden yakalınız. O, hemen gidip meclisini çağırsın. Biz de zebânîleri çağıracağız. Hayır! Ona uyma! Allah'a secde et ve (yalnızca O'na) yaklaş!"

"Sen onlara yumuşak davran (taviz ver), onların sana yumuşak davranıp taviz versinler isterler."

Hererî, Hedâiku'r-Rûh, 32/426.

Müsned, 3/492; Taberânî, el-Mu`cemü'l-kebir, 5/61; Hâkim, Müstedrek, 1/61; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 11/119; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/423; Taberî, Târih, 325; İbn Abdilberr, Sîre, 15; İbn Kesîr, Sîre, 1/323; el-Bidâye, 1/426; Halebî, Sîre, 2/3; el-Kilâî, İktifâ, 1/249; Zehebî, Siyer, 2/286; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/177; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'n-nebeviyye, 1/283; İbn Âşûr, Tefsîru'l-Tahrîr, 30/599; Hererî, Hedâiku'r-rûh, 32/420.

Mâverdî, Alamu'n-Nübüvve, 160.

-Ey Muhammed! Sen gerçekten bir Peygambersin! diyerek onu aklını kaybetmediğine ikna ederdi. Sesi duyunca sıkıntısı giden Efendimiz, sakinleşip eve dönerdi. Rahatlığı bir süre devam eder, sonra yeniden dağın zirvesine çıkar, kendini oradan atmak isterdi. Cebrâil (as) yeniden yanına gelir, onu teselli eder, düşüncesinden vazgeçirip rahatlatırdı.

İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/15; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/73; İbn Sa'd, Tabakât, 1/87; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/263; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/31.

İbn Sa'd, Tabakât, 1/76; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/69; Taberî, Târih, 294; İbn'ül-Cevzî, el-Muntazam, 2/212; Mâverdî, Alâmu'n-nübüvve, 281; Münâvî, Futûhâtu Subhâniyye, 1/165; İbn Esîr, el-Kâmil, 2/17; İbn Haldûn, Sîre, 68; Halebî, Sîre, 1/10; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/271; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/27.

İbn Habîb, Münammak, 1/98.

Tirmizî, Menâkîb 17; Müsned, 1/344; İbn Sa'd, Tabakât, 3/267; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/343; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 10/287; İbn Hibbân, Sîre, 1/86; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/217; Ebû Nu'aym, Delâilu'n-nübüvve, 141; Süheylî, Ravdu'l-ünf, 2/120; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 3080, el-Kâmil, 2/83; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/399, Sîre, 1/264; İbn Seyyidînnâs, Uyûnu'l-eser, 1/142; Zehebî, Siyer, 2/172; Zerkânî, Şerhu'l-mevâhib, 2/3; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 2/370; Halebî, İnsanu'l-uyûn, 1/465.

İbn Abdilberr, Sîre, 20; İbnü'l-Cevzî, Sıfatü's-safve, 1/106; İbn Kesîr, Sîre, 1/231; Kâzurûnî, Müntekâ, 201; Hudarî, Nûru'l-yakîn, 29; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/41.

Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/66; Ahmed b. Zeynî Dahlân, es-Sîretü'l-nebeviyye, 1/23; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 1/275.

İsra, 17/81.

Müsned, 1/248; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 159; Suyûtî, Hasâisu'l-kübrâ, 1/127.

İbn Ebî Şeybe, Musannef, 7/255; İbn Kesîr, el-Bidâye, 3/65; el-Hindî, Kenzü'l-ummâl, 14.

Mâverdî, İlâmu'n-Nübüvve, 160.

Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 160.

O gün neler konuşuldu, neler oldu bilinmez ama belli ki “evet” demek mecburiyetinde kalındı. Hz. Hatice son sözü Allah Resûlü'ne (sas) bıraktı. Eşi ve kızlarının onayını alan Efendimiz, amcasına istemeye istemeye “evet” dedi.

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/189; el-Hudarî, Nûru'l-yakîn, 28; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/38.

Alak, 96/6-19.

Tansiyonu daha fazla yükseltmek istemeyen Allah Resûlü (sas) hava kararınca kadar olduğu yerde kaldı. Güneş batınca Hz. Ali'ye dayanıp ağır ağır yürüyerek evine gitti.

Kâzurûnî, Müntekâ, 213.

Buhârî, Alâk Suresi; Tirmizî, 3348; Müsned, 1/248; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 1/439; Taberî, Tefsir, 3/43; İbn Kesîr, Sîre, 1/227; İbn Seyyidînnâs, 'Uyûnu'l-eser, 1/121; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 6/369; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/255; Seâlebî, Muhammed Resûl, 1/39.

Alak 96/1-11.

er-Râzî, Tefsir-i kebîr, 32/23; İbn Kesîr, Tefsir, 8/460; Suyûtî, Dürrü'l-mansûr, 8/518.

-Evin sahibi Ebû'l-Hâkim'dir, dediler.

HİCRETEN SONRA YAPILAN SUİKASTLER

“Öldürün!” Ültimatomu

Allah Resûlü (sas) malını, mülkünü, sevdiklerini geride bırakıp, canı gibi aziz bildiği memleketinden ayrılarak hicret ettiği hâlde, kin ve nefretle beslenen Kureyşliler’in onunla hesapları bitmedi. Öldürme kararından vazgeçemediler. O ölmeden de vazgeçecek gibi görünmüyorlardı. Efendimiz Medine’den de sürülüp çıkarılmadıkça veya öldürülmedikçe kalpleri rahat etmeyecek, huzur bulamayacaktı. Onu adım adım takip ederek bir an önce ölmesi için ellerindeki tüm imkanları seferber ettiler.

Bu beyhude bir çaba, boş bir gayretti. Kâfirler istemese de o yoluna devam edecekti. Allah nurunu tamamlayıncaya kadar Habîb’ini koruyacaktı. Öyle de oldu. Kur’ân’ın nüzulü tamamlanıncaya kadar onu tüm ölümcül oklardan korudu.

Hicretten sonraki ilk günlerde Medineli müşrikler ve Yahudilerin, o ve ashâbını memleketlerinde barındırmayıp kısa sürede kovacaklarını düşündüler. Bir süre bununla teselli oldular. Ama umdukları gibi olmadı. Aradan uzun bir zaman geçmesine rağmen buna dair herhangi bir işaret görmediler. Aksine dışarıdan gelen biri olmasına rağmen kısa sürede ciddi başarılar elde etti. Müslümanların sayıca diğer gruplardan çok az olmasına rağmen inisiyatifi ele aldı. Medine Sözleşmesi yaparak, insanların yüz yıllardır devlet kurmayı başaramadığı bir coğrafyada devlet kurdu. Devlet reisi oldu.

Medineli müşrikler hiç bir varlık gösteremeyip olaylar karşısında pasif kaldılar. Yapılanları hayretler içinde seyretmekle yetindiler. Araplara karşı maddi ve manevi üstünlük sağlamış olan Yahudiler ise nüfusun üçte birinden fazla olmalarına rağmen olanları seyretmekle yetindiler. Olup bitenleri haber alan Mekkeli müşrikler çılgına döndü. Efendimiz’in ticaret yollarının kontrolünü ele geçirerek hayatı kendilerine zindan etmelerinden endişe etmeye başladılar. Korkuları her geçen gün biraz daha büyüdü.

İnsanları sevgi, saygı, iyi ve güzele çağıran Efendimiz, insanların güvenini her geçen gün biraz daha fazla kazanıyor, Medine’ye biraz daha yerleşiyordu. Gelişmelerden tedirgin olan Mekkeliler, daha fazla sabredemediler. Müşriklerin lideri olan Abdullah b. Übey’e, onun

üzerinden Evs ve Hazreçli putperestlere tehdit mektupları gönderdiler:

“Bizim adamımızı yanınızda barındırıyor, onu koruyup himaye ediyorsunuz. And olsun ki, ya onu öldürür ya da yurdundan çıkarırsınız, yoksa bütün Arapları yanımıza alır, hep birlikte üzerinize yürürüz. Savaşçılarınızı öldürür, kadınlarınızı kendimize helal kılarız!” derlerdi.

Ültime atom mektubu yalnızca Abdullah b. Übey'i değil, Ebû Âmir, Seyfi b. Eslet ve onlarla birlikte hareket eden Medinelî müşrikleri korkutup harekete geçirmeye yetti. Cesaretlerini toplayan müşrikler, bir araya gelmek için anlaştılar. Haber bir anda tüm Medine'de yayıldı. Medinelî müşrikler hızlıca bir araya gelip, Müslümanlara karşı savaşmak için buluşma yerine gittiler.

Olanları haber alan Allah Resûlü (sas) iş büyümeden duruma müdahale etti. Medine'nin ileri gelenlerinden bir grup Müslüman'ı yanına alarak, savaş için toplanan müşriklerin bulunduğu yere gitti. Onlarla konuştu. Yaptıkları işin çok yanlış olduğunu, yapmayı düşündükleri şeyin öncekiden kat kat büyük bir kardeş kavgasını ateşleyeceğini, bunda büyük felaketlere yol açacağını anlattı. Sonra:

-Herhalde, Kureyşliler'in tehdidi sizi çok etkiledi. Onların tehdidi ile size vereceği zarar, sizin bizimle çarpışarak kendinize vereceğiniz zarardan daha fazla değildir! buyurdu. Akıllarını başlarına getirmek için:

-Demek siz Mekkelilerin tehdidinden korkarak kendi öz oğullarınız ve kardeşlerinizle çarpışmak, onları öldürmek istiyorsunuz! buyurarak duygularına hitap etti. Hakikati anlayan Medinelî müşrikler, savaşmanın doğru fikir olmadığını farkına varıp dağıldılar.

Tehditlerin Medinelîleri harekete geçireceğini uman müşrikler, uzunca bir süre beklediler. Ancak Medinelîler bir türlü Müslümanlara karşı harekete geçmiyor, onlarla savaşmayı göze alamıyorlardı. Onlardan ümitlerini kesince bu kez Yahudilere mektup yazıp, tehdit ettiler. Efendimiz ve sahâbîlerine karşı harekete geçirmeye çalıştılar. Yahudiler Efendimize karşı kin ve nefretle dolu olmalarına rağmen, Mekkelilerin isteklerini yerine getirmeye cesaret edemedi. Böylece Mekkelilerin Efendimiz'i tehdit yolu ile öldürtme planları suya düştü.

Hidayetle Sonuçlanan Suikast Girişimi

Müslümanlar Bedir'de büyük bir zafer kazanınca müşrikler önce müthiş bir moral bozukluğu yaşadılar. Manen yıkıldılar. Yakınlarının öldürülmesi kalplerindeki kin ve nefreti intikam hırsına dönüştürdü. Efendimiz'i yakalayıp paramparça etmek istiyorlar ama bunun için harekete geçmeye cesaret edemiyorlardı. Aldıkları ağır yenilgi cesaretlerini kırmış, kalplerine korku salmıştı. Meydanlarda Müslümanlarla mertçe savaştan korkmaları onları suikast yapma fikrine sevk etti. Birçok kişi suikast planı yaptı. Ama yalnızca Umeyr b. Vehb bunu uygulama cesareti gösterdi.

Mekke liderlerinden Safvân b. Ümeyye'nin amcasının oğlu olan Umeyr b. Vehb, Kureyş'in ileri gelenlerindendi. Cesareti ve şeytana pabucunu ters giydirecek kadar cin fikirliliği ile tanınan biriydi. Cahiliye döneminde Allah Resûlü'nün (sas) halası Ervâ b. Abdulmuttalib ile evlenmiş ondan Tuleyb adında bir oğlu olmuştu.

Allah Resûlü (sas) insanları İslâm'a davet etmeye başlayınca Kureyşliler'in ileri gelenleri gibi Umeyr de İslâm'ın ve Müslümanların amansız düşmanlarından olmuş, onlara düşmanca davranmaktan hiçbir zaman geri durmamıştı. İşkence yapmış ve yapanların yanında yer almıştı. Lakin o ve onun gibiler ne yaparlarsa yapsınlar hidayet güneşini söndüremediler. O da söndüremedi. Nitekim eşi Ervâ ve oğlu Tuleyb ona rağmen Müslüman oldu. Bu Umeyr'i derinden sarstı. Kızdı. Bağırıp çağırarak Ervâ ile yollarını ayırdı.

Oğlu Vehb ile Bedir savaşına katıldı. Savaş için yola çıkan müşrikler İslâm ordusuna yaklaşıncı Umeyr'e:

-Atına bin, gidip Medinelileri araştır. Bak bakalım, ne durumdalar, kaç kişiler? dediler.

Gizlice İslâm ordusuna yaklaşan Umeyr, bir süre etraflarında dolaşıp tespit yapmaya çalıştı. Verilen görevi yerine getirdiğine kanaat getirince geri döndü. Komutanlara:

-Gidip araştırdım. Yaklaşık 300 kişilik silahlı bir kuvvete sahipler. Biraz fazla yahut eksik olabilirler. Yetmiş civarında develeri var, dedi.

Karşılarındaki insanlar yakın akrabalarıydı. Kiminin babası, kiminin oğlu veya kardeşi ordudaydı. Onlara karşı savaşmaya gönlü elvermiyordu:

-Bence bir grup süvari ile etraflarında dolaşalım, onları korkutup, yıldıralım, diyerek kalbinden geçenleri söyledi. Teklifi kabul gördü. Yanına bir grup süvari alan Umeyr, İslâm ordusunun etrafını dolaşmaya başladı. Ama umduklarını bulamadılar. Bir süre sonra geri döndüklerinde:

-Onların korkup sinecekleri yok. Çok kararlı ve cesaretli görünüyorlar, dedi. Kureyş liderleri onu hemen susturdu.

-Bu sözleri bırak, gereksiz şeyler konuşup da insanların morallerini bozma! Şimdi git askerleri savaşa kızıştır, dediler.

Umeyr, atını Müslümanlara doğru sürerek Kureyşliler'i savaşa kızıştırdı. Savaş başladıktan sonra büyük bir bozguna uğradılar. Liderlerinden pek çoğunu öldürdü. Birçok kişi esir alındı. Umeyr'in oğlu Vehb de Müslümanlara esir düşenler arasındaydı. Onu Züreyk oğullarından Rifâa b. Râfî esir almıştı. Umeyr Mekke'de iken Müslümanlara yaptığı kötülükleri hatırlayınca irkildi. Oğlunun hayatında endişe etmeye başladı. Ancak bekleyip ne olacağını görmekten başka çaresi yoktu.^[71]

Öldürmeye Giderken Hidayete Erme

Mekke'de herkes sıkıntılıydı. Başlarına gelen felaketi konuşuyor, bu utançtan nasıl kurtulacaklarına dair çareler arıyorlardı. Her konuşma ve sohbetle konu, dönüp dolaşıyor Bedir'de yaşanan yenilgiye geliyordu. Bir gün Kâbe'de Umeyr ile dertleşen Safvân b. Ümeyye:

-Bu kadar ciğerparemizi kaybettikten sonra artık yaşamanın ne anlamı var! diye üzüntüsünü dile getirdi. Umeyr:

-Haklısın, vallahi bundan sonra yaşamanın bir manası yok. Eğer ödemem gereken bir borcum, arkamda bırakacağım ailemin nasıl geçineceklerine dair korkum olmasaydı, hemen şimdi Medine'ye gider, Muhammed'i öldürürdüm. Böylece hep beraber bu utançtan kurtulmuş olurduk. Üstelik ortamda müsait! Medine'ye gitmek için güzel bir bahanem de var. Esir olan oğlumun diyetini götürmüş gibi yapıp, Muhammed'in yanına kadar sokulurum. Fırsatını bulduğum an öldürürüm, dedi. Onu dinleyen Safvân'ın sevinçten gözleri parladı. Hemen söze karıştı:

-Bunu yapmak istiyorsan arkada kalanları merak etme. Borcunu ben öderim. Ailene de kendi ailem gibi bakarım, dedi. Aralarında anlaştılar. Umeyr:

-Bu konuşma bir süre aramızda sır olarak kalsın. Kimseye söyleme, dedi. Safvân:

-Tabii ki sır olarak kalacak, cevabını verdi.

Yol hazırlıkları başladı. Safvân onun için sağlam ve keskin bir kılıç hazırlattı. Zehirlettikten sonra Umeyr'e verdi. Hazırlıklarını tamamlayan Umeyr, ailesi ile vedalaşarak yola çıktı.

Uzun bir yolculuktan sonra nihayet Medine'ye vardı. Mescid-i Nebevî'ye yaklaştığında, Hz. Ömer'i gördü. Birkaç kişi ile Mescid-i Nebevî'nin önünde oturmuş Bedir Zaferi'nden ve Allah'ın Müslümanlara yaptığı lütuftan bahsediyordu. Direk Mescid-i Nebevî'nin kapısına yönelen Umeyr, oraya varınca devesini çöktürüp yere indi. Uygun bir yere bağlayıp, mescide gitmek için yürümeye başladı. Hz. Ömer, Umeyr'i kılıç kuşanmış olarak görünce, kuşkulandı.

-Bu Bedir'de Kureyşliler'i bize karşı kışkırtan Allah düşmanı! diye söylendi. Vakit kaybetmeden mescide koştu, Allah Resûlü'ne (sas):

-Ey Allah'ın Resûlü! Umeyr b. Vehb geliyor. O hilekâr ve hain adamın tekidir. Allah aşkına sakın ona güvenme! dedi. Hızlıca dışarı çıkarak arkadaşlarını yanına çağırdı. Onlara:

-Allah Resûlü'nü koruyun! dedi.

Bundan sonra Umeyr'in yanına giderek, onunla birlikte içeri girdi. Allah Resûlü'ne (sas) yaklaştıklarında Hz. Ömer, Umeyr'e:

-Geri çekil! Uzakta dur! dedi.

Hiçbir şey olmamış gibi davranan Umeyr, soğukkanlılığını muhafaza etti. Efendimiz'in yanına varınca cahiliye selamı ile selam verip:

-İyi sabahlar! dedi. Allah Resûlü (sas):

-Allah, bize cennet ehlinin selamını lütfetti, buyurdu. Sonra:

-Buraya niçin geldin ey Umeyr? diye sordu. Umeyr:

-Oğlum için geldim. Esaretten kurtarmak için fidyesini getirdim. Onu size vereyim siz de oğlumu bana verin. Nihayetinde bir birimizin ailesi ve akrabalarıyız, diyerek gerçek niyetini gizledi. Gelenin maksadını çok iyi bilen Allah Resûlü (sas):

-Peki, boynundaki kılıç ne? diye sordu.

Umeyr önce duraksadı. Ancak çabucak toparlandı:

-Allah onu kahretsin. Bize ne faydası oldu. Hayvanımdan inerken boynumda unutmşum, dedi. Allah Resûlü (sas) tekrar:

-Doğru söyle buraya niçin geldin? diye sordu.

Umeyr şüpheleri gidermek için yemin etti ve:

-Gerçekten oğlum için geldim, dedi. Allah Resûlü (sas):

-Peki, Kâbe'de Safvân b. Ümeyye ile ne hakkında konuşup sözleştiniz? diye sordu.

Şaşırp kalan Umeyr, bir süre bocaladı. Sonra hayretini gizlemeye çalışarak olanları inkâr etmeye kalkıştı. Ve:

-Yanılıyorsunuz. Onunla hiçbir konuda konuşup anlaşmadık, dedi.

Allah Resûlü (sas) kendinden emindi:

-Safvân b. Ümeyye ile beni öldürmek karşılığında, ailene bakması ve borçlarını ödemesi için anlaşmadınız mı? buyurdu.

Hiç kimsenin bilmediği bu bilginin Allah Resûlü (sas) tarafından açık ve net bir şekilde söylenmesi Umeyr'i şok etti. Nihayet gerçeği anlamış, karşısında bulunan zatın Allah'ın elçisi olduğunu kavramıştı.

-Şimdiye kadar biz seni boşuna yalanladık. Gerçekleri bilmeden Allah'tan sana herhangi bir vahiy gelmediğini söyleyip durduk. Hâlbuki Allah, sana benimle Safvân'dan başka hiç kimsenin bilmediği sözleri bildirdi. Beni seninle buluşturan ve bu güzel hakikatleri anlamamı sağlayan Allah'a hamd olsun. Artık Allah ve Resûlü'ne iman ediyorum, dedi. Kelime-i şahadet getirerek İslâm ile şereflendi. Onun Müslüman olması sahâbîleri çok sevindirdi. [\[72\]](#)

Mekke'de Bir Davetçi

Umeyr İslâm ile şereflenince Allah Resûlü (sas):

-Otur ey Umeyr! Sana istediklerini verelim, buyurdu. Sonra sahâbîlere döndü:

-Kardeşinize dinini öğretin. Ona Kur'ân okutun. Esirini de serbest bırakın, buyurdu. O:

-Ey Allah Resûlü! Ben şimdiye kadar Allah'ın nurunu söndürmek için savaşıp durdum. Onun dinini seçenlere çok işkence yaptım. Bana müsaade et, Mekke'ye gidip halkı Allah ve Resûlü'ne davet edeyim. Ya Allah onları hidayete erdirir yahut İslâm'ı seçtiğimden

dolayı, benim Müslümanlara yaptığım gibi onlar da bana işkence yaparlar, dedi.

Allah Resûlü (sas) ona izin verince, oğluyla birlikte Medine'den ayrılarak Mekke'ye gitti. Arkadaşının Allah Resûlü'nü (sas) öldüreceğine inancı tam olan Safvân b. Ümeyye, o Medine'de iken Mekkeliler'e:

-Yakında size Bedir'i unutacağınız bir haber vereceğim, deyip duruyor Mekke'ye gelen herkese önemli bir haber duyup duymadıklarını soruyordu.

Sonunda bir haber aldı. Ancak bu beklediği haber değildi. Gelenler ona, Umeyr b. Vehb'in Müslüman olduğunu söylüyorlardı. Hayal kırıklığına uğrayan Safvân b. Ümeyye, Umeyr'e çok kızdı.

-Bir daha onunla konuşmayacağım, ona hiçbir yardımda bulunmayacağım, diye yemin etti.

Umeyr'in Müslüman olduğunu duyan müşrikler de ona çok kızdılar. Ona "sapıtmış" diyerek lanet ettiler. Mekke'ye gelen Umeyr kendi hakkında söylenenlere aldırmadan, insanları gizli gizli İslâm'a davet etmeye başladı. Daveti karşılığını buldu. Birçok kişi onun vasıtası ile hidayete ererek Müslüman oldu.

Safvân'ın kendisine kızdığını duyan Umeyr, onu Kâbe'de otururken görünce hemen yanına gitti. Ona:

-Sen bizim büyüklerimizdensin. Sana saygı duyuyorum. Ancak, sence de taşlara ibadet etmek, onlar için kurban kesmek yanlış değil mi!? Böyle bir din olur mu!? Bak ben Müslüman oldum. Gel sen de Müslüman ol! dedi. Susan Safvân, ona hiçbir cevap vermeyerek tepki gösterdi.

Bir süre Mekke'de kalıp halkı İslâm'a davet eden Umeyr, orada daha fazla duramayacağını anlayınca Medine'ye hicret etti. Bundan sonra Müslümanlarla birlikte Uhud ve diğer savaşlara katıldı. Mekke'nin fethinden sonra, henüz Müslüman olmayan Safvân ile birlikte Huneyn savaşına katıldı. Hâlâ ondan ümidini kesmemişti. Bunun için savaştan sonra tekrar onun ile ilgilenerek Müslüman olmasına vesile oldu.^[73]

Medine Baskını

Bedir yenilgisi müşrikleri derinden sarsmış, kedere boğarak şaşkına çevirmişti. İnsanlar sürekli intikam yeminleri ediyor, ölen

yakınları için mersiyeler söylüyordu. Kimi büyük bir savaş içine girmek için hazırlıklara başlarken, kimi intikamını hemen şimdi almak istiyordu. Mekke lideri Ebû Süfyân b. Harb bunlardandı. Bedir'de olanları duyunca:

-İntikamımızı almadıkça yıkanmayacak, hiçbir koku sürünmeyeceğim, diye yemin etti.

Yeminini yerine getirebilmek ve intikamını almak için 200 kişilik bir süvari birliği hazırlayarak yola çıktı. Maksudı Medine'ye baskın yapıp Efendimiz'i öldürmek, bunu yapamazsa en azından Müslümanların can ve mallarına olabildiğince zarar vermektir.

Yol boyunca söylediği şiirlerle askerlerinin kalbindeki intikam ateşini alevlendirdikçe alevlendirdi. Ani baskın yapabilmek için gece yol alıyor, gizli yollardan giderek ilerliyorlardı. Sonunda Medine'ye üç mil uzaklıkta bulunan Seyb Dağı'nın eteklerine ulaştılar. Hedeflerine ulaşmak için lojistik desteğe ihtiyaçları vardı. Bu desteği ancak Yahudilerden alabilirlerdi. Onlardan bir kısmı Bedir Zaferi'nden dolayı korkup sinse de, bir kısmı hâlâ onlar gibi Müslümanlara ateş püskürüyor, intikam almak için can atıyordu. Önce Nadir oğullarının kapısına vardılar. Huyey b. Ahtâb'dan yardım istediler. Ancak Huyey korkudan kale kapılarını sıkı sıkıya kapatarak yardım etmeyi reddetti. Ebû Süfyân oradan ayrılarak Sellâm b. Mişkâm'a gitti. Ebû Süfyân ve adamlarını içeri alan Sellâm onları en güzel şekilde ağırladı. Yiyecek ve içecek ikram etti. Ancak o da doğrudan destek vermekten kaçındı. Yalnızca Müslümanlar hakkında önemli stratejik bilgiler vermekle yetindi.

Aldığı bilgi doğrultusunda hareket eden Ebû Süfyân, kaleden ayrıldı. Adamları ile yola devam ederek Medine yakınlarına kadar gitti. Gecenin karanlığından yararlanarak sessizce Urayz Kasabası'na sızdı ama korkudan daha fazla ilerleyemediler. Müşriklerden bir kısmı burada büyük bir hurmalığı, iki evi ve ekinleri yaktı. O sırada tarlasına giden Ma'bed b. Amr ile yanındaki çalışanını görünce hemen üzerlerine saldırıp şehit ettiler. İntikam ateşi ile yanmalarına rağmen buradan öteye daha fazla ilerleyemediler. Zira Bedir yenilgisi kalplerine büyük bir korku salmıştı. Bu kadarı ile yetinmek zorunda kaldı. İntikam almış kahraman edasıyla kasabayı terk edip Mekke'ye doğru yola çıktılar.

Aslında kahraman olmadıklarını bilen zâlimler, kendilerini kandırdıklarının farkındaydılar. Zaten çok geçmeden korkuları açıkça ortaya çıktı. Müslümanların takip etmesinden korktukları için arkalarına bile bakmadan kaçıyorlardı. Tahminlerinde yanılmamışlardı. Baskını haber alan Allah Resûlü (sas), Beşir b. Abdülmünzir'i / Ebû Lübâbe'yi Medine'ye vekil bırakmış, 200 kişilik bir birlikle harekete geçerek müşrikleri takibe çıkmıştı.

Ebû Süfyân ve adamları yakalanmaktan korkuyor, bir an önce Mekke'ye varmak istiyorlardı. Daha hızlı kaçabilmek için yüklerini azaltmaları gerekiyordu. Bundan dolayı yemek için yanlarına aldıkları 'sevik' denen kavrulmuş buğday unlarını ekinler arasına atıp arkalarına bakmadan var güçleri ile korku içinde kaçtılar.

Yüklerini atınca oldukça hızlanan müşrikler, durup dinlenmeden develerini koşturdular. Müslümanlara yakalanmadan Mekke'ye ulaşmayı başardılar. Mekkelileri yakalayamayan İslâm ordusu geri döndü. Allah Rızasını kazanmak için fırsat kollayan sahâbîler Medine'ye varınca Efendimiz'e:

-Ya Resûlallah! Bu seferden cihat sevabı umabilir miyiz? diye sordular. Efendimiz:

-Evet, umabilirsiniz, buyurarak sahâbîlerini sevindirdi. [\[74\]](#)

Ateşte Açan Gül

Bedir Yenilgisini kabullenemeyen Ebû Süfyân, Medine baskınında da başarısız olunca yeni bir askerî operasyon düzenlemekten korktu. Başka bir yol bulmak gerektiğini düşünüyordu. Bir gün Kureyşlilerle sohbet ederken etrafındaki arkadaşlarına döndü:

-Muhammed'ten kurtulmanın en güvenilir yolu suikast yapmaktır. Bunu yapmak zor değil! Muhammed'in çarşı pazarda gezmesi, halk arasında dolaşarak meclislerine konuk olması işimizi kolaylaştırıyor. Çok değil biraz cesur olan herkes bunu başarabilir, dedi.

O kolay dese de, mecliste bulunanlar susmayı tercih ettiler. Kimse cevap vermeye cesaret bile edemedi. Sohbet bittikten sonra insanlar dağılıp gittiler. Ebû Süfyân'ın sözleri kısa sürede etrafa yayıldı. Konuşulanları duyan bir bedevî, koşarcasına Ebû Süfyân'ın evine gitti. Kendisi ile görüşmek istediğini söyledi. Ebû Süfyân bedeviyi içeri aldı:

-Buyur, ne diyecektin? diye sordu. Bedevî:

-Eğer beni destekleyerek planımı hayata geçirmem için yardımcı olursan gidip Muhammed'i öldürebilirdim. Oldukça keskin bir hançerim var, onunla emrinizi yerine getirerek istediğinizi yapabilirim, dedi. Sevinen Ebû Süfyân:

-Sen bizim dostumuz, arkadaşımızsın. İsteddiğini yaparım. Sana hemen şimdi bir deve ve istediğin kadar yiyecek veririm. Yeter ki gidip şu işi bitir. Ama senden ricam iş bitinceye kadar konuşmalarımız aramızda kalsın, kimseye söyleme. Zira birinin konuşmamızı Muhammed'e bildirmesinden emin olamayız, dedi. Bedevî:

-Elbette, aramızda geçenlerden kimsenin haberdar olmayacağından emin olabilirsiniz, dedi.

Hazırlıklarını tamamlayan bedevî, vakit kaybetmeden yola çıktı. Günlerce süren yolculuktan sonra nihayet Medine'ye ulaştı. Efendimiz'in Mescid-i Nebevî'de olduğunu düşünüyordu. Gördüğü ilk kişiye:

-Namaz kılmak istiyorum, Allah'ın Resûlü'nün mescidi nerede? diye sordu. Sahâbî:

-Allah Resûlü biraz önce Abdüleşhel oğullarına doğru yola çıktı, dedi.

Devesinin yönünü Abdüleşhel oğulları mahallesine çeviren bedevî, hızla yola devam etti. Oraya vardığında Allah Resûlü (sas) mescitteydi. Cemaate namaz kıldırılmış konuşma yapıyordu. Bedevî devesini çöktürdü. Bir yere bağladıktan sonra içeri girdi. Allah Resûlü (sas) bedeviye görünce yanındakilere:

-Gelen adam kötülük yapmak istiyor. Ama Allah benimle onun arasına engel koyacak, istediğini elde edemeyecek, buyurdu.

Bedevî biraz ilerledikten sonra Efendimiz'i kast ederek:

-Hanginiz Abdulmuttalib'in oğlu diye seslendi. Efendimiz:

-Abdulmuttalib'in oğlu benim, buyurdu.

Bedevî onu gördüğüne sevinmiş gibi yaparak hemen Efendimiz'e doğru yürümeye başladı. Ancak planı tutmadı. Yerinden fırlayan Üseyd b. Hudeyr, adamın önüne geçti. Yakasından tuttu:

-Allah Resûlü'nden uzak dur! diyerek geri itti. Üzerine gitti, elini elbiselerinin içine daldırdı. Hançeri gördü. Hançer ortaya çıkınca maskesi düştü. Neye uğradığını şaşırان bedevî, korkudan titremeye başladı. Olanları gören Allah Resûlü (s.a.v):

-Bana suikast yapmak isteyen kişi budur, buyurarak sahâbîlerinden tedbirli olmalarını istedi. Efendimiz'in sözlerini duyan bedevinin elleri yana düştü. Korkudan titriyordu:

-Kanımı bağışla! Kanımı bağışla ey Muhammed! diye yalvarmaya başladı.

Bedevinin yakasını bırakmayan Üseyd b. Hudeyr, onu sarsıyor, hırpalıyordu. Allah Resûlü (sas):

-Doğru söyle bu hançer ne? Buraya niçin geldin? Doğru söylersen bu senin hayrına olur, yalan söylersen Allah yalanını ortaya çıkarır, buyurdu. Bedevî:

-Konuşursam bana eman verir misin? diye sordu. Efendimiz:

-Evet, sana eman veriyorum, güvendesin, buyurdu.

Emniyette olduğunu anlayan bedevî Mekke'de Ebû Süfyân ile konuştuklarını ve Medine'ye niçin geldiğini tek tek anlattı. Allah Resûlü (sas) Üseyd b. Hudeyr'e:

-Onu evine götürüp hapset! buyurdu.

Efendimiz'in emrini yerine getiren Üseyd, adamı hapsetti. Ertesi gün sabahleyin bedeviyi yanına çağırarak Allah Resûlü (sas):

-Dün sana eman vermiştim. Şimdi hürsün, dilediğin yere git! buyurdu.

Bedevî şaşkıındı. Duyduklarım doğru mu diye Efendimiz'in yüzüne bakıyordu. Allah Resûlü (sas):

-İstersen bundan daha iyisini sana söyleyeyim, buyurdu. Bedevî:

-Nedir? diye ölümden kurtulmaktan daha iyi olan şeyin ne olduğunu merakla sordu. Efendimiz:

-Allah'tan başka ilah olmadığına benim onun Resûlü olduğuma iman etmendir, buyurdu. Gördüğünü manzaradan oldukça fazla etkilenen bedevî hiç tereddüt etmeden kelime-i şehadet getirerek Müslüman oldu. Sonra:

-Ey Muhammed! Daha önce seni tanıımıyordum. Ama mescitte seni gördüğüm andan itibaren adeta aklım başımdan gitti. Sonrasında benim ne için geldiğimi bildin. Hâlbuki bu konuyu Ebû Süfyân ve benden başka hiçbir kimse bilmiyordu. Bunları görünce anladım ki sen Allah tarafından korunuyorsun ve kesinlikle doğru yoldasın. Ebû Süfyân ise şeytanın emri ile hareket eden kişilerdendir, dedi.

Duyduklarından memnun kalan Efendimiz, tebessüm ederek bedeviye baktı. Bir süre Medine'de kalan bedevî, İslâm'ı öğrendikten

sonra geri dönmeye karar verdi. Efendimiz'in huzuruna giderek memleketine dönmek için izin istedi. İzin alınca Medine'den ayrılarak ailesinin yanına gitti.^[75]

Muâviye B. Muğîre'nin Suikast Girişimi

Uhud'da pek çok sahabenin şehit olması bazı müşrikin intikam ateşini hâlâ söndürememişti. Bunların başında Muâviye b. Muğîre geliyordu. Hz. Hamza'nın burnunu, kulağını kesmesi öfkelerini dindirmemişti. Efendimiz ölmeden de dinmeyecekti. Ortamın buna çok müsait olduğunu düşünerek geri çekilen İslâm ordusunu Medine'ye kadar izledi. Şehrin yakınlarında bir yere gizlenerek pusuya yattı. Maksudı Efendimiz'i öldürmektir. Suikast yapmak için doğru anı bekliyordu. Beklediği fırsatı yakalayamayınca deliye döndü. İntikamı ertelemek bir yana sonuna kadar gideceğine dair yeminler edip durdu. Gözünü karartıp şehre girmeye karar verdi. Sabaha doğru şehirden içeri sızarak gizlice dayısının oğlu Hz. Osman'ın evine gitti. Maksudı Mescid-i Nebvî'ye rahatça girmek için Hz. Osman ile olan akrabalık bağlarını kullanmak, onun akraba sevgisini suiistimal etmektir. Planına göre dayısının oğlunu ikna ederek onunla birlikte Mescid-i Nebvî'ye gidecek, fırsat bulduğu an planını gerçekleştirecekti. Evin önüne gelince kapıya vurdu. O sırada evde tek başına olan Ümmü Gülsüm Annemiz, kapıya yaklaştı,

-Kim o? diye seslendi. Muâviye:

-Osman b. Affân ile görüşecektim, dedi. Hz. Ümmü Gülsüm:

-Eşim evde yok, dedi.

Muâviye içeri girmek veya Hz. Osman'ın yerini öğrenmek için ayaküstü bir yalan uydurdu.

-Ondan deve satın almak için gelmiştim, parası da işte yanımda. Onu nerede bulabileceğimi söyler misin? diye sordu. Bir şeyden şüphelenmeyen Hz. Ümmü Gülsüm:

-Eşim namaz için Mescid-i Nebvî'ye gitti. Şimdi Allah Resûlü'nün yanındadır, dedi.

Muâviye planını gerçekleştirmek için doğruca Mescid-i Nebvî'ye gitti. Gizlice içeri girdi. Ancak Mescid-i Nebvî'ye adım attığı andan itibaren yüreğine bir korku düştü. Suikastı unutup canının derdine düştü. Bunun için bir an önce Hz. Osman'ı bulmalıydı. Bir süre etrafa

bakınınca onu bulması zor olmadı. Sessizce yanına gitti. Kenara çekerek kendisi ile konuşmak istediğini söyledi. Hz. Osman Muâviye'yi görünce çok şaşırdı:

-Burada ne işin var? Niçin geldin? Hem kendini hem beni mahvedeceksin! diye çıkıştı.

Muâviye oyununa devam ediyordu.

-Ey dayıoğlu! Burada senden başka akrabam yok, bana senden daha yakın kimse de yok. Sana sığınmaya geldim, dedi.

Şefkat ve merhameti ile tanınan Hz. Osman, Muâviye'nin görülmesi durumunda ciddi bir problem yaşanacağını düşündü. Kolundan tuttuğu gibi evine götürdü. Ne yapacağına karar verinceye kadar evden dışarı çıkmamasını emretti.

Olanlara şahit olan Hz. Ümmü Gülsüm, eşinin düşmanını korunmasının çok yanlış olduğunu düşünüyordu. Yapılanlardan çok rahatsız oldu ancak eşine bir şey söylemedi.

Hz. Osman adamı sakladıktan sonra Mescid-i Nebevî'ye geri döndü. Doğruca Allah Resûlü'nün (sas) yanına gitti. Durumu bildirdikten sonra Muâviye için eman istedi. Merhameti onu zor duruma sokmuştu. Yanlış olduğunu bile bile İslâm düşmanı olan birisi için eman istiyordu. Allah Resûlü (sas) ona hiçbir şey sormadan ve hiçbir şey söylemeden sahâbîlerine döndü:

-Muâviye Medine'deymiş. Burada sabahlamış, hemen onu arayıp bulun!

Yerlerinden fırlayan sahâbîler, etrafı aranmaya başladılar. Onu arayan sahâbîlerden biri arkadaşlarına:

-Adam Osman'ın evinde gizlenmiş olabilir, dedi.

Sözün doğru olabileceğini düşünen sahâbîler, doğruca Hz. Osman'ın evine gittiler. Kapıyı vurdular. Kapıyı açan Hz. Ümmü Gülsüm:

-Aradığınız işte şurada, diye söyleyerek gelenlere Muâviye'nin yerini gösterdi. Gösterilen yere doğru yönelen sahâbîler, adamı kısıkvrak yakaladılar. Sıkıca tutup Allah Resûlü'ne (sas) götürdüler. Hz. Osman akrabasını bağlı halde görünce üzüldü. Yine merhameti galip geldi:

-Ya Resûlallah! O yalnızca eman istemek için gelmişti. Lütfen onu bana bağışla! diye yalvardı. Efendimiz damadını kırmadı:

-Tamam, ancak ona üç gün müsaade veriyorum. Üç gün sonra Medine civarında bulunursa, görüldüğü yerde öldürülecektir, buyurdu.

Hız. Osman eman aldıktan sonra Muâviye'yi de yanına alarak hemen eve gitti. Hanımına durumu anlattı, Muâviye'ye yolluk hazırlamasını istedi. Hazırlıklar bitince Muâviye'ye bir deve verdi:

-Buradan çabucak çıkıp git! Olabildiğince hızlı bir şekilde uzaklaş, bir daha sakın buralarda görünme, diye sıkı sıkı tembih etti.

Muâviye deveye binip Medine'den ayrıldı. Ancak Mekke'ye geri dönmeyip askerî hareketleri görebileceği bir yere gizlendi. Gayesi istihbarat bilgileri toplayıp Mekkelilere rapor etmek, fırsat bulursa suikast planını gerçekleştirmekti.

Allah Resûlü (sas) sahâbîleri ile Hamrau'l-Esed'e gitmek için Medine'den ayrılınca İslâm ordusunu takip etmeye başladı. Kin ve nefreti onu felakete doğru sürüklüyordu. Başına gelenlere rağmen hâlâ intikam için fırsat kollamakta ısrar etmesi hayra alamet değildi. Muâviye'nin ne için geldiğinin farkında olan Allah Resûlü (sas) aradan üç gün geçtikten sonra sahâbîlere:

-Muâviye çevremizde bir yerlerde gizleniyor, onu bulup öldürün, buyurdu.

Emri duyan birçok sahâbî gibi Zeyd b. Hârise ile Ammâr b. Yâsir de Muâviye'yi aramaya çıktılar. Hızlı hareket ederek, diğerlerinden önce Muâviye'yi buldular. Onu Cem'â Dağı'nın eteklerinde gören Zeyd b. Hârise, öldürmek için harekete geçti. Ancak Ammâr b. Yâsir'in onunla özel bir hesabı vardı. Muâviye Mekke'de iken ona çok işkence yapmıştı. O günler şimdi bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçiyordu. Kendini dayanılmaz işkencelerden kurtardığı için Allah'a hamd eden Ammâr, Muâviye'yi öldürme şerefine ermek istiyordu. Bunun için arkadaşına:

-İzin ver onu ben öldürmeliyim, bu benim hakkım, diye rica etti. Zeyd b. Hârise arkadaşını kırmadı. Sevinçle elini sadağına götüren sahâbî oradan bir ok çıkardı. Yayına yerleştirerek nişan aldı. Hedefe varan ok, İslâm düşmanını hemen oracıkta öldürdü. Ammâr adamın öldüğünden emin olmak için yanına koştu. Yavaşça yaklaştı, öldüğü anlayınca orada bırakarak geri döndü. Doğruca Efendimiz'in yanına çıkarak olanları Allah Resûlü'ne (sas) anlattı. [76]

Kâbe Ziyareti Ve Umre Engeli

Peygamber Efendimiz (sas) hicretin altıncı yılı şevval ayında bir rüya gördü. Rüyasında Kâbe’de tıraş oluyor, Kâbe’nin anahtarlarını alıyor ve hacılar ile birlikte Arafat’ta vakfeye duruyordu. Belli ki Allah ondan umre yapmasını istiyordu. Rüyasını anlattığında ashâbı çok sevindi, hazırlık yapmak için evlerine koştular. O sırada Huzaa Kabilesi’nden Büsr b. Süfyân adında İslâm ile şereflenen bir sahabe Efendimiz’i ziyaret için Medine’ye gelmişti. Büsr geri dönmek isteyince Efendimiz ona:

-Biraz bekle Mekke’ye birlikte gidelim. İnşallah birlikte umre yaparız, buyurdu.

Umrede kesmek üzere kurban satın alan Büsr emre uyararak Medine’de bekledi.

Efendimize sahâbîlere yalnızca kılıçlarını yanlarına almalarını onun dışında herhangi bir silah almamaları emrini duyurdu. Hicretin altıncı yılı Zilkade ayında 1400-1600 sahabe Mekke’ye doğru yola çıkıldı. Endişelenen Hz. Ömer:

-Ya Resûlallah! Silahlarımızı almayacak mıyız? Bu şekilde oraya vardığımızda Ebû Süfyân ve adamlarının bize saldırmasından korkmuyor musun? diyerek endişesini dile getirdi. Efendimiz:

-Bilmiyorum ama umreye giderken silah taşımaktan hoşlanmıyorum, buyurdu. Sa’d b. Ubâde:

-Ya Resûlallah! Silahları yanımızda götürsek olmaz mı? Böylece hazırlıklı olur, Kureyşliler’in saldırısından şüphelendiğimiz zaman kullanırız, dedi. Efendimiz ona da:

-Yanımda kılıç dışında silah taşımayacağım. Çünkü savaş değil yalnızca umre yapmak istiyorum, buyurdu.

Ümmü Mektum’u Medine’ye vekil bırakan Efendimiz gusûl abdesti alıp elbiselerini giydikten sonra evinin kapısının önüne getirilen Kusvâ’ya bindi. Efendimiz’in emriyle harekete geçildi. Birkaç gün yol aldıktan sonra nihayet Zulhuleyfe’ye gelindi. Sa’d b. Zeyd el-Eşhelî’yi 20 kişilik bir süvari birliğine komutan tayin eden Efendimiz, ona keşif ve öncülük görevi verdi. Sonra da Mekkeliler’in nabzını yoklamak, tepkilerini ölçmek için Büsr b. Süfyân’a:

-Kureyşliler’in yanına git! Onlara bizim Mekke’ye yalnızca umre için geldiğimizi söyle! Bir süre yanlarında bekle, ne dediklerini, nasıl tepki

gösterdiklerini öğrenip buraya dön! buyurdu.

Büsr'ü Mekke'ye uğurladıktan sonra çadırına giden Efendimiz, burada iki rekât namaz kıldı. Dışarı çıkınca bir sahâbîye bineğini getirmesini emretti. Kibleye dönerek ihrama girdi ve **“Lebbeyk Allahumme lebbeyk. Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk. İnnel hamde vennimete leke velmülk. Lâ şerîke lek”** diyerek telbiye getirmeye başladı. Onu gören sahâbîler ihrama girerek Efendimiz ile birlikte telbiye getirdiler. Bundan sonra Beydâ'ya doğru yola devam edildi. Müslümanları gören Bekir, Müzeyne ve Cüheyne oğulları onlar için endişelendiler. Aralarında:

-Muhammed ve ashâbı buradan ebediyen geri dönemez. Bu ne büyük cesaret! Daha birkaç yıl önce Bedir'de liderlerini öldürdükleri halkın üzerine çok az kişiyle, üstelik silahsız olarak gidiyorlar. Yazık bir an önce geri dönmezlerse Muhammed ve ashâbı her türlü güçlü silahla donanmış Mekkelilere teslim olacaklar, dediler.

Eşsiz bir cesaretle yola devam eden Efendimiz, Nâciye b. Cündüb ve bir grup genci yanına çağırdı. Kurbanlıkları almalarını, gitmeleri gereken yere götürmelerini emir buyurdu.

Yola devam edilirken Ravhâ'da Nehd oğullarından bir gruba rastladılar. Efendimiz onları İslâm'a davet etti. Adamlar kabul etmedi ama içlerinden biri ile sahâbîlere süt gönderdiler. Efendimiz:

-Müşriklerin hediyesini kabul etmem. Ama isterseniz satın alırım, buyurarak ikram edilen sütü satın aldı.

Müslümanların Mekke yakınlarına kadar geldiğini haber alan müşrikler şaşırıp kaldılar. Silahsız olduklarını bilmedikleri için paniklediler.

-Muhammed ordusu ile Mekke'ye kadar gelmiş. Aramızda barış ve anlaşma olmadan zorla şehre girmek istiyor. Bunu asla kabul etmeyiz. Hemen toplanıp ne yapmamız gerektiğini görüşmeliyiz, dediler.

Hizmetlilerden birini gönderip liderleri toplantıya çağırdılar. Safvân b. Ümeyye, İkrime b. Ebû Cehîl ve Sehl b. Amr vakit kaybetmeden Dârü'n-Nedve'ye koştu. Toplantı başlayınca söz alan Safvân:

-Sizlerle istişare yapmadan harekete geçmek istemedik. Bence öncelikle 200 kişilik bir süvariye güçlü birinin komutasında acilen Gamîm'e gönderelim. Ne olup bittiğini öğrenelim, dedi.

Fikri kabul görünce Hâlid b. Velîd'i çağırıp 200 kişilik süvari birliği ile bölgeye gönderdiler. Yola çıkan Hâlid b. Velîd, on kişilik gözcü birliğini önden gönderdi. Gözcüler Veda Tepesi'nin eteklerine gelinceye kadar ilerlediler. Burada durup hemen biraz ilerde konaklamış olan Müslümanları gözetlemeye başladılar. Onları anbean gözetliyor, yerlerini belli etmemek için çok dikkatli davranıyor, birbirleri ile fısıltı ile konuşuyorlardı.

-Müslümanlar şimdi şöyle yaptı, şimdi böyle yaptı, diyerek hareketlerini tespit ediyorlardı. Bir taraftan gözcülük yaparken, bir taraftan gördüklerini arkadan gelen komutanlarına rapor ediyorlardı. Durum gittikçe kritik hâle geliyordu. Mekke'ye gönderilen Büsr olayları gözleyip, söylenenleri dinleyerek geri döndüğünde tehlikenin büyüklüğü ortaya çıktı. Efendimiz Büsr'ü görünce:

-Hoş geldin ey Büsr! Mekke'de neler oluyor? Arkanda bıraktıkların ne durumdalar? diye sordu. Büsr:

-Gittiğimde Ka'b b. Lüey ile Âmir b. Lüey halka sizin geldiğinizi haber vermişti. Şaşkına dönen Mekkeliler, sizin ani bir baskın yapacağınızdan korkmuşlar. Olanları duyan çevre kabileler hatta Sakifliler, savaşçılarla birlikte hanımları, çocukları ve develerini alarak Mekke'yi savunmaya koşmuşlar. Müslümanların şehre girmesini engellemek için savaşa hazırlanan Mekkeliler ordu toplamaya, şehrin dışında Beldah'da çadırlar kurmaya başlamışlardı. Sanırım Hâlid b. Velîd komutasında 200 kişilik bir grup süvari tam şurada Gamîm'de bizi gözetliyor, diyerek görüp duyduklarını rapor etti.

Durum gayet ciddiydi. Elçiye dinleyen Efendimiz, ashâbı ile istişare yapmaya karar verdi. Onlara bir konuşma yaptı:

-Geldiğimizi duyan Mekkeliler bizi şehre sokmamaya karar vermişler. Çevre kabileler dahi bizim Mekke'ye girmemizi engellemek için gelmişler. Ne dersiniz? İsterseniz umre için Mekke'ye doğru yolculuğumuza devam edelim. Bizi engellemeye kalkıştıklarında onlarla savaşalım. Ya da bizimle savaşa hazırlanan kişilerin ne yapacaklarını bekleyelim? Üzerimize gelip savaşılırsa savaşalım. Bu sırada problemin çözümü için girişimlerde bulunalım, buyurdu. Hz. Ebû Bekir:

-Allah ve Resûlü daha iyi bilir. Benim görüşüm niyetimizi gerçekleştirmek için yola devam edelim. Karşımıza çıkarlar, umre

yapmamıza engel olurlarsa savaşalım, dedi. Efendimiz:

-Hâlid b. Velîd'in süvarileri ile Gamîm'de beklediğini unutma, buyurdu. Mikdâd b. Amr ayağı kalktı:

-Ya Resûlallah! Biz geçmiş kavimler gibi: "Sen ve Rabbin gidin savaşın biz burada bekliyoruz." demeyiz. Bilakis: "Sen ve Rabbin gidip savaşın biz de sizinle birlikte savaşırız." deriz. Vallahi Ya Resûlallah! Berkü'l-Gimâd'e bile gitsen, hep birlikte seninle geliriz Hiçbirimiz geride kalmayız, dedi.

Orada bulunan Useyd b. Hudeyr söz alarak arkadaşlarını destekledi. Bu arada süvarilerini savaş düzenine sokan Hâlid b. Velîd, harekete geçti. Yavaşça ilerleyerek Müslümanlara iyice yaklaştı. Onlarla Mekke arasına girerek adamları ile önlerine set çekti. Durumun detaylarını öğrenen Efendimiz, Abbâd b. Bişr komutasında 20 kişilik bir süvari grubu ile sahâbîleri korumak üzere Hâlid b. Velîd'in askerlerinin karşısında konumlanmalarını emretti. Abbâd b. Bişr süvarilerini alarak Hâlid b. Velîd'in süvarilerinin karşısında saf halinde sıraya dizdi. Gelen haberleri değerlendiren Hâlid b. Velîd, Müslümanlar üzerine baskın yaparak Efendimiz'i öldürmek için fırsat kollamaya karar verdi.

Bundan sonra neler olduğunu Abdullah b. Abbâs anlatıyor:

"Öğlen namazı vakti girince Bilâl-i Habeşî önce ezan sonra kamet okudu. Allah Resûlü (sas) kalkıp kibleye yöneldi. Müslümanlar namaz için arkasında saf saf dizildiler. Rükû ve secde yapılarak namaz kılındı. Namaz bitince sahâbîler önceki yerlerine geri döndüler. Son derece dikkatli bir şekilde Müslümanları izleyen Hâlid b. Velîd, sahâbîlerin yerlerine döndüğünü görünce büyük bir fırsatı kaçırdığını düşündü. Kendi kendine:

-Tam da baskın yapılacak zamandı. Keşke onlara saldırsaydık. Pek çok kişiyi öldürebilirdik, dedi.

Sonra yeni bir namaz vaktinin geleceğini, Efendimiz ve ashâbını öldürmek için yeni bir fırsat doğacağını hatırladı. Sevinçle:

-Zararı yok nasılsa canlarından ve çocuklarından daha çok sevdikleri yeni bir namaz vakti tekrar gelecek. O zaman saldırırız, dedi. Fakat durum düşündüğü gibi olmadı. Zira o namaz vakti geldiğinde Cebrâîl (as) Peygamberimiz'e korku namazı kılmasını bildirdi. İkinci olunca Allah Resûlü (sas) sahâbîleri ikiye ayırdı. Bir kısmı saldırıya geçmek için bekleyen düşman karşısına geçti. Diğer

grup düşman karşısında, ama Efendimiz'in arkasında saf tutup namaza başladı. Rükû ve secde ettikten sonra Efendimiz ikinci rekât için kalktı. Kendisi ile namaz kılan birinci grup düşman karşısına giderken, düşman karşısındaki grup geri dönüp Efendimiz'in arkasında saf tuttu. Efendimiz ikinci rekâtı onlarla birlikte kıldı.

Sahâbîler bu şekilde korku namazı kılarken Hâlid b. Velîd hayretle onları izliyordu. O kalbini istila eden kin ve nefret ateşine yenik düşüp Efendimiz'i ve ashâbını öldürmeyi planlarken iman ve hidayet ışıkları kalbine sızmaya başlamış, iman sıcaklığını hissettirmeye başlamıştı bile.”^[77]

Hâlid b. Velîd o gün kendinden bile sakladığı bu duyguları İslâm'a girdikten sonra şu sözlerle anlatacaktı:

“Allah hakkımda hayır dileyince kalbimi İslâm'a ısındırdı ve hidayet yollarını açtı. Allah Resûlü'ne (sas) karşı yapılan savaşların hemen hepsinde bulundum. Her seferinde yanlış yerde bulunduğumu düşünüyorum, savaş bittiğinde ise ne olursa olsun bu mücadelenin sonunda Hz. Peygamber'in üstün geleceğini hissediyordum.

Allah Resûlü (sas) Hudeybiye'ye geldiğinde süvarilerin başında onu karşılamaya çıktım. Uşân'da karşısına dikildim. Asıl hedefim oydu. Ben onu öldürmek için fırsat kollarken o saldırıya geçmemizden korkmadan ashâbına öğlen namazı kıldırdı. Üzerine baskın yapmak istedik ancak kararsız kaldık. İyi de oldu. O içimizden geçenleri sezdi. İkinci namazında ashâbını ikiye ayırdı. Onlara korku namazı kıldırdı. Bu namaz benim için fırsat oldu. O an hakikati anladım. Kendi kendime:

-Bu zat kesinlikle korunuyor, diye söylendim. Bundan sonra daha fazla beklemenin faydasız olacağını düşünerek geri döndüm.” ^[78]

^[70] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/178.

^[71] İbn Hişâm, Sîre, 1-2/661; İbn Sa'd, Tabakât, 4/199; İbn Manzûr, Muhtasar, 16/56.

^[72] İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 4091; İbn Abdilberr, İstiâb, 3/1222; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/503; Makrîzî, İmtâu'l-esma', 1/118.

^[73] İbn Hacer, İsâbe, 6059; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/663; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/145.

^[74] İbn Hişâm, Sîre, 3-4/44; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/140; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/517; Taberî, Târih, 366; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/287;

Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 4/174.

[75] İbn Abdilberr, İstiâb, 1/93; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/550; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/334; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/261.

[76] Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/401; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/165; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/353.

[77] Buhârî, 2529; Müsned, 4/333; İbn Ebî Şeybe, Musannef, 14/445; İbn Abdilberr, İstiâb, 1/166; Vâkidî, Megâzî, 2/574; İbn Sa'd, Tabakât, 1/95; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/308; Taberî, Târih, 410, 1529; İbn Kesîr, el-Bidâye, 594; Ebû Nu'aym, Ma'rifetü's-sahâbe, 317.

[78] Vâkidî, Megâzî, 2/746.

-Bu zat kesinlikle korunuyor, diye söylendim. Bundan sonra daha fazla beklemenin faydasız olacağını düşünerek geri döndüm."

Umeyr, atını Müslümanlara doğru sürerek Kureyşliler'i savaşa kızıştırdı. Savaş başladıktan sonra büyük bir bozguna uğradılar. Liderlerinden pek çoğunu öldürdü. Birçok kişi esir alındı. Umeyr'in oğlu Vehb de Müslümanlara esir düşenler arasındaydı. Onu Züreyk oğullarından Rifâa b. Râfî esir almıştı. Umeyr Mekke'de iken Müslümanlara yaptığı kötülükleri hatırlayınca irkildi. Oğlunun hayatında endişe etmeye başladı. Ancak bekleyip ne olacağını görmekten başka çaresi yoktu..

-Şimdiye kadar biz seni boşuna yalanladık. Gerçekleri bilmeden Allah'tan sana herhangi bir vahiy gelmediğini söyleyip durduk. Hâlbuki Allah, sana benimle Safvân'dan başka hiç kimsenin bilmediği sözleri bildirdi. Beni seninle buluşturan ve bu güzel hakikatleri anlamamı sağlayan Allah'a hamd olsun. Artık Allah ve Resûlü'ne iman ediyorum, dedi. Kelime-i şahadet getirerek İslâm ile şereflendi. Onun Müslüman olması sahâbîleri çok sevindirdi.

Duyduklarından memnun kalan Efendimiz, tebessüm ederek bedeviye baktı. Bir süre Medine'de kalan bedevî, İslâm'ı öğrendikten sonra geri dönmeye karar verdi. Efendimiz'in huzuruna giderek memleketine dönmek için izin istedi. İzin alınca Medine'den ayrılarak ailesinin yanına gitti.

İbn Hişâm, Sîre, 3-4/44; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/140; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/517; Taberî, Târih, 366; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/287; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 4/174.

İbn Hacer, İsâbe, 6059; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/663; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/145.

Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/401; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/165; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/353.

İbn Abdilberr, İstiâb, 1/93; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/550; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/334; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/261.

Buhârî, 2529; Müsned, 4/333; İbn Ebî Şeybe, Musannef, 14/445; İbn Abdilberr, İstîab, 1/166; Vâkidî, Megâzî, 2/574; İbn Sa'd, Tabakât, 1/95; İbn Hişâm, Sîre, 1-2/308; Taberî, Târih, 410, 1529; İbn Kesîr, el-Bidâye, 594; Ebû Nu'aym, Ma'rîfetü's-sahâbe, 317.

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/178.

-İzin ver onu ben öldürmeliyim, bu benim hakkım, diye rica etti. Zeyd b. Hârise arkadaşını kırmadı. Sevinçle elini sadağına götüren sahâbî oradan bir ok çıkardı. Yayına yerleştirerek nişan aldı. Hedefe varan ok, İslâm düşmanını hemen oracıkta öldürdü. Ammâr adamın öldüğünden emin olmak için yanına koştu. Yavaşça yaklaştı, öldüğü anlayınca orada bırakarak geri döndü. Doğruca Efendimiz'in yanına çıkarak olanları Allah Resûlü'ne (sas) anlattı.

İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 4091; İbn Abdilberr, İstiâb, 3/1222; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/503; Makrîzî, İmtâu'l-esma', 1/118.

İbn Hişâm, Sîre, 1-2/661; İbn Sa'd, Tabakât, 4/199; İbn Manzûr, Muhtasar, 16/56.

-Evet, umabilirsiniz, buyurarak sahâbîlerini sevindirdi.

Vâkidî, Megâzî, 2/746.

Sahâbîler bu şekilde korku namazı kılarken Hâlid b. Velîd hayretle onları izliyordu. O kalbini istila eden kin ve nefret ateşine yenik düşüp Efendimiz'i ve ashâbını öldürmeyi planlarken iman ve hidayet ışıkları kalbine sızmaya başlamış, iman sıcaklığını hissettirmeye başlamıştı bile."

Tehditlerin Medinelileri harekete geçireceğini uman müşrikler, uzunca bir süre beklediler. Ancak Medineliler bir türlü Müslümanlara karşı harekete geçmiyor, onlarla savaşmayı göze alamıyorlardı. Onlardan ümitlerini kesince bu kez Yahudilere mektup yazıp, tehdit ettiler. Efendimiz ve sahâbîlerine karşı harekete geçirmeye çalıştılar. Yahudiler Efendimize karşı kin ve nefretle dolu olmalarına rağmen, Mekkelilerin isteklerini yerine getirmeye cesaret edemedi. Böylece Mekkelilerin Efendimiz'i tehdit yolu ile öldürtme planları suya düştü.

Bir süre Mekke'de kalıp halkı İslâm'a davet eden Umeyr, orada daha fazla duramayacağını anlayınca Medine'ye hicret etti. Bundan

sonra Müslümanlarla birlikte Uhud ve diğer savaşlara katıldı. Mekke'nin fethinden sonra, henüz Müslüman olmayan Safvân ile birlikte Huneyn savaşına katıldı. Hâlâ ondan ümidini kesmemişti. Bunun için savaştan sonra tekrar onun ile ilgilenerek Müslüman olmasına vesile oldu.

MEKKE FETHİ'NDE VE SONRASINDA YAPILAN SUİKAST GİRİŞİMLERİ

Bedir savaşında liderlerini kaybeden Mekkeli müşrikler, aradan yıllar geçmesine rağmen intikam alma duygularını kaybetmemişlerdi. Müslümanların başarıları öfkelerini kamçılıyor, kalplerini kin ve nefretle dolduruyordu. Öfkeleri gerçekleri görmelerine perde oluyor, İslâm'ın güzelliklerini, Efendimiz ve ashâbının örnek yaşamlarını görmüyor veya görmek istemiyorlardı. Mekke'nin fethi içlerindeki kin ve düşmanlıklarını daha da alevlendirdi. İslâm ordusuna karşı koyacak güçlerinin olmaması onları çılgına çevirdi. Öfkesine yenik düşenlerden bir kaçı içlerindeki alevi söndürmek için İslâm Peygamberine suikast düzenlemeye karar verdiler.

Düşüncelerini hayata geçirmek için harekete geçen Mekkeliler, Efendimiz'e yaklaşacak yollar aramaya, suikast için fırsat kollamaya başladılar. Bir kısmı bu fırsatı yakaladı. Hayallerine ulaşabildiler mi? Elbette hayır. Lakin Allah onlara arzu ettiklerinden daha güzelini nasip etti. Onu öldürmeye gidenler onda hayat buldular.

Suikastçi Fadale B. Umeyr'in Hidayete Erişi

Leys kabilesinden olan Fadale b. Umeyr b. Meluh Mekke'de doğup büyüdü. Halkın çoğu gibi o da İslâm'ı kabul etmedi. Aleyhinde konuşulan sözlere kanarak Allah Resûlü'ne (sas) cephe aldı. Kin ve düşmanlık kalbini hiç terk etmedi. Mekke Fethi intikamlarını kamçılıyarak iflah olmaz bir hastalığa dönüştürdü.

Putların kırılması gerçeği anlamasına yetmişti, yetmesine ama hâlâ öfke doluydu. Öfkesi hakikatle buluşmasına perde oluyor, İslâm ile şereflenmesini engelliyordu. Şimdiye kadar inandığı şeylerin yanlış olduğunu haykıran, taptığı putları kırıp parçalayan, orduları ile yaşadığı kutsal şehre giren can düşmanını bir an önce bulmak, hemen oracıkta öldürmek istiyordu. Kalbini kaplayan öfke doğruya yönelmesine engel oluyor, gördüğü hakikatlerden kaçıyordu.

Allah Resûlü'nün (sas) Kâbe'yi tavaf ettiğini görünce kan beynine sıçradı, aklı başından gitti. Hemen peşine takıldı. Yakaladığı yerde öldürecek, tüm Mekkelilerin intikamını alacaktı. Adımlarını hızlandırdı. Her adımda biraz daha yaklaştı. Mesafe iyiden iyiye daraldığı bir anda Allah Resûlü (sas) durdu. Ani bir hareketle Fadale b. Umeyr'e döndü.

-Aklından ne geçiyor ey Fadale? diye seslendi. Şok olmuştu. Yalnızca dili tutulmamış, aklı da başından gitmişti. Kısık bir sesle:

-Hiç bir şey geçmiyor. Bende senin gibi tavaf etmeye gelmiştim, diyerek kalbinden geçenleri inkâr etti. Allah Resûlü (sas) tebessüm ederek ona bakıyordu. Büyük bir şefkat ve merhametle Fadale'ye yaklaştı:

-Senin için Allah'tan af diliyorum, diye dua etti. Fadale daha çok şaşırđı. Öldürmek istediği kişi bunu bildiği halde kızmıyor onun için dua ediyordu. Kalbinin üzerini örten kalın perdeler bir anda kalktı. Hakikati açıkça gördü. Allah Resûlü (sas) elini Fadale'nin göğsüne koyduğunda bütün manevî hastalıklarından kurtuldu.

O anı anlatan Fadale der ki:

-Vallahi Allah Resûlü (sas) elini göğsümden kaldırmadan duygularım değişiverdi. O an yeryüzünde ondan daha çok sevdiğim kişi yoktu...

Aslında o putların kırıldığında hakikati görmüştü. Ancak kalbini kaplayan öfke şirkin imana dönüşerek hidayetle buluşmasına engel oluyordu. İçindeki buzları eritip yok edecek bir sıcaklığa ihtiyacı vardı. Efendimiz'in affı, duası, gülümsemesi ve uzanan eli, kalbini donduran buzlarını eritmeye yetti. Onu öldürmek isterken şehâdet getirdi, Müslüman olarak hayat buldu.^[79]

Nudayr B. Hârise'nin Suikast Girişimi

Nudayr, soyu birkaç nesil sonra Efendimiz ile birleşen, çevresinde çokça saygı duyulan Kureyş hâkimlerinden biriydi. Son derece yumuşak huylu, gönlü zengin ve bilgili bir insandı. İslâm'a ve Müslümanlara tepki göstermek bir yana İslâm ile şereflenmek için fırsat kolluyor gibiydi. Ancak bu güzel ahlak ve yaşantısı Kureyşliler'in baskısından kurtulup ebedî saadete ulaşmasına yetmedi.

Aradan yıllar geçti. Kalbinde İslâm ile şereflenememenin acısını hissedip duran Nudayr, akrabalarının, özellikle kardeşi Nâdir'in Bedir Savaşı'nda öldürölmesiyle kalbi katılaştı. Tamamen değişerek bambaşka bir insan oluverdi. Müslümanlara karşı duyduğu sempati, kin ve nefrete dönüştü. Kendisi çok sonraları içindeki bu duygusunu şu sözlerle ifade edecekti:

“Kardeşlerim ve amcaoğullarım öldürünce, Muhammed’i can düşmanım bildim. Bundan sonra Mekke’nin fethine kadar, Kureyşliler’in Müslümanlar aleyhine düzenledikleri bütün savaflara ve faaliyetlere katıldım.”

Mekke fethedilince Efendimiz’e yapmadığını bırakmayan birçok kişi Müslüman olduğu halde kinine mağlup olan Nudayr, bundan uzak durdu. Allah Resûlü (sas) ordusu ile Huneyn’e doğru yola çıktığında çok sevindi. Zira savaş sırasında intikam almak için birçok fırsat yakalayacağını düşünüyordu. Bunun için İslâm ordusuna katılıp Huneyn’e gitti. Bu süreci ve bundan sonra olanları bizzat kendisi şöyle anlatır:

“Allah Resûlü (sas) Huneyn’e doğru hareket edince, ben de henüz dinlerini terk etmeyen Kureyşliler ile birlikte onlara katıldım. Bir grup arkadaş gibi ben de orada Allah Resûlü’nü (sas) öldürmek için fırsat yakalayabileceğimi düşünüyordum. Huneyn Savaşı bittiği halde onu öldürmeyi başaramamıştım. Ama hâlâ ümitliydim. Tâif fethedildikten sonra, Cîrâne mevkiine geldiğimizde ortamın Allah Resûlü’nü (sas) öldürmek için çok uygun olduğunu düşündüm. Planımı gerçekleştirmek için harekete geçtim. Sessizce ona yaklaştım. İyice yaklaştığım sırada Allah Resûlü (sas) bana döndü. Tebessüm ederek el işareti ile:

-Nudayr! diyerek beni yanına çağırdı.

Bir an ne yapacağımı şaşırdım. Gayri ihtiyarî:

-Buyur, dedim. Allah Resûlü (sas):

-Ey Nudayr! Allah’ın benimle senin arana girmesi, sana engel olması nedeniyle Huneyn günü yapmayı düşündüğün şeyi yapamadın. Bilmeni isterim ki bu, yapmakta ısrar ettiğın şeyden daha hayırlıdır, buyurdu.

Bu sözleri duyunca önce hayretten dona kaldım. Gerçeği anlamakta gecikmedim. Çabucak kendimi toparladım. Koşarcasına yanına gittim. Allah Resûlü (sas):

-Şimdi hangi yerde durduğunu ve ne kadar yanlış bir işin peşinde olduğunu anlayabildin mi? buyurdu. Hakikat apaçık ortadaydı:

-Anladım ya Resûlallah! Eğer Allah’tan başka bir güç olsaydı, niyet ettiğim şeyi mutlaka yapardım. Allah’tan başka ilah olmadığına, onun tek ve eşsiz olduğuna şehâdet ederim, diyerek Müslüman oldum. İslâm ile şereflenmeme çok sevinen Allah Resûlü (sas):

-Allah'ım sen onun sebatını artır! diye bana dua buyurdu.

Onu hak ile gönderen zata yemin ederim ki, o andan itibaren kalbim hakikate karşı sarsılmaz bir iman ve basiretle doldu. Allah Resûlü (sas) bendeki bu değişikliği görmüş olacak ki:

-Seni hidayete sevk eden Allah'a hamd ederim, buyurdu. Ben:

-Bana Müslüman olmayı lütfeden ve Muhammed aleyhisselam gibi bir nimet veren Allah'a hamd olsun. Vallahi, Allah hiç kimseye bana verdiği kadar faziletli bir nimet vermemiştir. Bana hidayet verdi, beni kavmimin dini üzerinde putlara taparken öldürmedi, dedim."

Savaş sona ermiş, Müslümanlar müşrikleri yenerek büyük bir ganimet elde etmişti. Bundan sonra neler olduğunu Nudayr şöyle anlatır:

"Savaş bitip de ganimet elde edildiğinde, bu ganimetlerden almayı hiçbir zaman aklımdan geçirmedim. Zira Allah Resûlü (sas) bu ganimetlerden olsa olsa beni İslâm'a iyice ısındırmak için verirdi. Hâlbuki ben, İslâm ile şereflenmemden dolayı kalbimi ısındırmak için verilen bu malı kendi adıma rüşvet (gibi görüyordum.) Bunun için onu asla almak istemedim.

Allah Resûlü (sas) Tâif'ten dönüp, Mekke'ye gittiğinde biz de onunla birlikte döndük. O evine gidince benden ordudan ayrılıp evime gittim. Bir süre sonra Dil oğullarından bir adamın sesini duydum:

-Ey Ebû Haris! diye bana sesleniyordu.

-Buyur ne istiyorsun? diye sordum. Adam:

-Allah Resûlü (sas) sana 100 deve verilmesini emretti. Onları aldığında, bir kaçını bana verir misin? Ben de Muhammed'in (sas) dinindenim, dedi. Önce develeri almak istemedim. Sonra kendi kendime:

-Allah Resûlü (sas), bunları beni İslâm'a ısındırmak için göndermiştir, dedim. Hâlbuki ben, İslâm ile şereflenmemden dolayı rüşvet (gibi gördüğüm bir malı) almayı asla istemiyordum. Bir süre düşündükten sonra bu fikrimin doğru olmadığını anladım.

-Vallahi ben bunları ondan istemedim. Onlar Allah ve Resûlü'nün bana lütfettiği bir atıyedir, diyerek gönderilen hediyeyi kabul ettim. Develeri alınca, onlardan on tanesini bana müjde getiren kişiye hediye ettim."[\[80\]](#)

Kâbe Hacibi Şeybe B. Osman'ın Suikast İle Hayat Bulması

Mus'ab b. Umeyr'in yeğeni (kız kardeşi Hind binti Umeyr'in oğlu) olan Şeybe b. Osman, Kâbe'nin anahtarını ellerinde bulunduran ve ona nesiller boyunca hizmet eden ailenin fertlerinden biriydi. Allah Resûlü (sas), insanları İslâm'a davet etmeye başladığı sırada Şeybe henüz küçük bir çocuktuk. Gençlik yıllarına geldiği sırada babası Bedir Savaşı'na katıldı. Müslümanları yok etmek için gittiği savaşta öldü.

Haber Mekke'ye ulaştığında, diğer müşrikler gibi Şeybe de çılgına döndü. Mekkeliler'in Müslümanlara yaptıkları inanılmaz zulmü unutarak, Allah Resûlü (sas) ve Müslümanlara karşı büyük bir kin duymaya başladı.

Şeybe'nin kalbini kuşatan kin ve nefret duygusu her gün biraz daha büyüyerek onu esir aldı. Onun için bundan sonra yaşamasının tek gayesi, bir fırsatını bulup Allah Resûlü'nü (sas) öldürmek oldu. Uhud ve Hendek savaşlarına katılarak Allah Resûlü'nü (sas) öldürmeye çalıştı ancak başaramadı. Aradan yıllar geçtiği halde, intikam ateşi hiç sönmedi. Her geçen gün biraz daha artarak büyüdü.

Aradan yıllar geçti. Babasını öldüren Müslümanlar, şimdi Mekke'yi fethetmişlerdi. Fetih ondaki intikam ateşini iyiden iyiye alevlendirdi. Mekke fethedildiği için üzülen Şeybe, bu vesile ile Allah Resûlü'ne (sas) yaklaştığı için seviniyordu. Böylece onu öldürmek için fırsat bulabilecekti. Bizzat Şeybe b. Osman o gün kalbini yakıp adeta küle çeviren kinin, onu neleri yapmaya sevk ettiğini şöyle anlatıyor:

"Fetih günü Allah Resûlü (sas) Mekke'ye girince, Müslümanlar arasına karışma imkânı buldum. Bunun Muhammed'den intikam almak için büyük bir fırsat olduğunu düşündüm. Böylece yalnızca kendi intikamımı değil bütün Kureyşliler'in intikamını almış olacaktım. Kendi kendime:

-Bütün Araplar Müslüman olsa ben yine de Müslüman olmam diyordum. Zira ona karşı duyduğum nefret azalmıyor, gün geçtikçe daha da artıyordu.

Allah Resûlü (sas) Mekke'nin fethinden sonra Bilâl-i Habeşî'yi Osman b. Talhâ'ya göndererek, ondan Kâbe'nin anahtarlarını istedi. Anahtar gelince Allah Resûlü (sas) yanına Üsâme, Bilâl ve Kâbe'nin kapıcısını alarak Kâbe'ye girdi. Oraya girince iki sütun arasında

namaz kıldı. Kâbe'yi putlardan temizledikten sonra, Kâbe'nin anahtarlarını cahiliye döneminde olduğu gibi yine Şeybe ve amcasının oğlu Osman'a verdi. Allah Resûlü (sas) anahtarları onlara verdiği zaman:

“Bunu ebedî olarak alın ey Ebû Talha'nın oğulları! Onu sizden ancak zâlim biri alabilir.” buyurdu. Bundan sonra bu anahtar ve görev nesilden nesle devam ederek günümüze kadar geldi.

Şeybe anlatıyor:

“Mekke fethedilince Allah Resûlü (sas) Kâbe'ye girdi. Orada direkler arasında iki rekât namaz kıldı. Kâbe'nin duvarlarında çeşitli suretler vardı. Bana dönerek:

-Ey Şeybe! Bunları buradan kaldır, buyurdu. Allah Resûlü'nün (sas) emri çok ağırıma gitti. Ancak:

-Olur, diyerek emrini yerine getirdim. Resimleri temizlemeye başladıktan sonra bir adam:

-Resimleri önce çamurla sıvayalım. Sonrada üzerlerine zağferan dökelim, dedi. Fikri uygun görülünce o şekilde yaptık...”

Kâbe'ye girildiğinde putların kırılıp atılması, resimleri silinip yok edilmesi Şeybe b. Osman'ı daha çok kızdırdı. Kin ve nefreti büyüdükçe büyüdü. Ancak o gün için sabredip uygun bir fırsat kollamaktan başka yapacak bir şey yoktu. Bu nedenle kalbindeki ateşi söndürmek için menfur emelini gerçekleştirecek zamanı beklemeye koyuldu.

Mekke'nin fethinin hemen ardından insanlar Allah Resûlü'ne (sas) giderek Müslüman olduklarını söylemeye başladılar. Bunu gören Şeybe b. Osman, kalben iman etmediği halde ona yakın olabilmek için diğer Mekkeliler gibi Allah Resûlü'nün (sas) yanına gitti. Şehâdet getirerek Müslüman olduğunu söyledi.

Öldürmeye Giderken Dirilme

En az Mekkeliler kadar İslâm'a düşman olan Havazin ve Sakifliler, çevre kabilelerle birlikte tam 14.000 kişilik bir ordu kurmuşlardı. Müslümanları yok etmek üzere harekete geçerek Evtas'a kadar ilerlediler. Bir süre burada konaklayıp yola devam edeceklerdi. Durumu haber alan Allah Resûlü (sas), Abdullah b. Ebû Hadrâd'ı bilgi toplaması için bölgeye gönderdi. Gelen bilgi söylenenlerin doğru olduğunu gösteriyordu. Hızlı bir şekilde hazırlanan İslâm ordusu

Evtas'a doğru yola çıktı. Mekkeliler de bu orduya katılarak, Müslümanlarla birlikte savaşa gittiler.

"Bu gün intikamımı almak için tam fırsat. Bu gün Muhammed'i öldürmenin tam zamanı, diyen Şeybe b. Osman, Allah Resûlü'nü (sas) öldürmek için İslâm ordusuna katılarak savaşa gitti. İki ordu karşılaşınca savaş hemen başladı. Sakifliler, sürekli Müslümanlara saldırıyor, üst üste yaptıkları hamlelerle onlara göz açtırmıyorlardı. Ani baskın karşısında şaşkına dönen Müslümanlar, dağıldılar. Şeybe b. Osman, beklediği anın geldiğini düşünerek hemen harekete geçti. Bundan sonra neler olduğunu anlatan Şeybe b. Osman şöyle der:

"Huneyn Savaşı'nda Allah Resûlü'nün (sas) korumasız olduğunu görünce, aklım yıllar öncesine gitti. Hz. Ali ve Hamza'nın öldürdükleri babam ve amcamı hatırladım. Kendi kendime:

-Bu gün nihayet Muhammed'den intikamımı alacağım, dedim. Sessizce ilerleyerek sağ taraftan yanına sokulmaya çalıştım. Ancak biraz yaklaşıncı Hz. Abbas'ı gördüm. Üzerinde beyaz bir zırh vardı. Hareket ettikçe tozu dumana katıyordu. Kendi kendime:

-Amcası onu canı pahasına korur, dedim. Yolumu değiştirip sol tarafa doğru yöneldim. Ancak o tarafta da Ebû Süfyân vardı. Kendi kendime:

-Amcasının oğlu, mutlaka onu korur, dedim. Arka tarafına geçtim. Biraz yaklaşıncı dehşete düştüm. Karşımda, kınından çekilip çıkarılmış büyük bir kılıç duruyordu. Kılıç havada öylece duruyordu. Kılıçla benim aramda göğe doğru yükselen, şimşek gibi parlayan bir ateş vardı. Korkudan paniğe kapıldım. Ellerimi gözlerime kapayıp geri çekildim. Ne yapacağımı şaşırmıştım. Tir tir titriyordum. İşte o anda Allah Resûlü'nün (sas) peygamber olduğunu ve Allah tarafından korunduğunu anlamıştım. Biraz sonra yavaşça ellerimi gözlerimin üzerinden kaldırıp, parmaklarımın arasından Allah Resûlü'ne (sas) baktım. Allah Resûlü (sas), gülümseyerek bana bakıyor ve bir taraftan da:

-Ey Şeybe! Ey Şeybe! Bana yaklaş! buyuruyordu.

Gayri ihtiyarî Allah Resûlü'nün (sas) yanına gittim. Eli ile göğsümü sıvazladı ve:

-Allah'ım! Şeytanı ondan uzaklaştır, diye dua etti.

Gözlerimi ona doğru çevirdim. O anda duygularım değişti. Ona karşı olan bütün kinimin yok olduğunu, kızgınlığın yerini sevgiye

bıraktığını hissettim. Artık onu kendimden daha çok seviyordum. Bana dönen Allah Resûlü (sas):

-Ey Şeybe! Düşmanla savaş! buyurdu.

Biraz öncesine kadar onu öldürmek isteyen ben değilmişim gibi yerimden fırladım. Kılıcımı sıyırarak Allah Resûlü'nün (sas) önünde savaşmaya başladım. O anda en çok istediğim şey Allah ve Resûlü için ölmektir. Var gücümle savaşıyor, düşmanı Allah Resûlü'nden (sas) uzaklaştırmak için durmadan kılıç sallıyordum. O gün babam dirilip karşıma çıksa onu bile gözümü kırpmadan öldürürdüm. Bir ara Allah Resûlü'ne (sas) doğru döndüm. Yüzünü görünce kalbim sevinçle doldu. Bana sevgi dolu gözlerle bakıyordu. Yanına yaklaşıncaya bana:

-Ey Şeybe! Allah'ın senin için istediği şey, senin kendin için istediğin şeyden daha hayırlıdır, buyurdu. Sonra o güne kadar aklımdan geçip de kimseye anlatmadığım şeyleri bana tek tek anlattı. Çok duygulandım. Bu kez bütün samimiyetimle:

-Eşhedü en lâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammed'en abduhü ve Resûlühü, diyerek Müslüman oldum. Sonra:

-Benim için Allah'tan af dile, diye rica ettim. Allah Resûlü (sas):

-Allah günahlarını bağışlasın! buyurarak benim için dua buyurdu.”^[81].

^[79] Müsned, 4/344; Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, 18/319; Mizzî, Tehzîbü'l-kemâl, 23/190, 15/430; İbn Hacer, İsâbe, 6998; İbn Abdilberr, İstîab, 3/163; İbn Sa'd, Tabakât, 7/79.

^[80] İbn Abdilberr, İstîab, 4/1526; İbn Hacer, İsâbe, 8723; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 5222; İbn Manzûr, Muhtasar, 26/156; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/205.

^[81] Müslim, Hac 388-394; İbn Abdilberr, İstîab, 2/712; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 2466; İbn Hacer, İsâbe, 3948; İbn Manzûr, Muhtasar, 11/8; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/145; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/261.

-Allah günahlarını bağışlasın! buyurarak benim için dua buyurdu.”.

-Vallahi ben bunları ondan istemedim. Onlar Allah ve Resûlü'nün bana lütfettiği bir atıyedir, diyerek gönderilen hediye kabul ettim. Develeri alınca, onlardan on tanesini bana müjde getiren kişiye hediye ettim.”

Müsned, 4/344; Taberânî, el-Mu`cemü'l-kebir, 18/319; Mizzî, Tehzîbü'l-kemâl, 23/190, 15/430; İbn Hacer, İsâbe, 6998; İbn Abdilberr, İstîab, 3/163; İbn Sa'd, Tabakât, 7/79.

İbn Abdilberr, İstiâb, 4/1526; İbn Hacer, İsâbe, 8723; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 5222; İbn Manzûr, Muhtasar, 26/156; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/205.

Müslim, Hac 388-394; İbn Abdilberr, İstîab, 2/712; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 2466; İbn Hacer, İsâbe, 3948; İbn Manzûr, Muhtasar, 11/8; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/145; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/261.

Aslında o putların kırıldığında hakikati görmüştü. Ancak kalbini kaplayan öfke şirkin imana dönüşerek hidayetle buluşmasına engel oluyordu. İçindeki buzları eritip yok edecek bir sıcaklığa ihtiyacı vardı. Efendimiz'in affı, duası, gülümsemesi ve uzanan eli, kalbini donduran buzlarını eritmeye yetti. Onu öldürmek isterken şehâdet getirdi, Müslüman olarak hayat buldu..

ÇETELERİN SUİKAST GİRİŞİMİ

Asr-ı Saâdet'te Mekke ve Medine çevresinde bulunan birçok kabile geçimini yol keserek ve kervan soyarak sağlıyordu. Bir yönü ile diğer kabileler gibi sosyal yaşamlarını sürdürürken bir başka yönü ile çeteydiler. Dinlerini terk ettiği için Müslümanlara kızıyor, ancak Mekke halkına saygıdan dolayı Efendimiz'e karşı yaptıkları mücadeleye karışmıyorlardı. Bu tavırları Bedir Zaferi ve Uhud Savaşı'ndan sonra değişti.

Müslümanlar zafer kazandıkça onlara kızıyor, kinleri büyüdükçe büyüyordu. Dini duyguları nedeni ile Müslümanlara kızıyor görünseler de elbette tek neden bu değildi. Kızgınlıklarının asıl nedeniyse İslâm bölgeye hâkim olduğunda yol kesemeyecek, kimseyi soyamayacak olmalarıydı. Zira Allah Resûlü (sas) davetin ilk günlerinden itibaren:

-Öyle bir zaman gelecek ki, bir kadın hiçbir kötülükle karşılaşmadan yalnız başına Medine'den Hadramevt'e kadar gidecektir, buyurarak bu konudaki hedefini net bir şekilde ortaya koyuyordu. Ayrıca her fırsatta can, mal, inanç, namus güvenliğinin önemine vurgu yapıyor, bunu sağlamayı İslâm devletinin en öncelikli görevleri arasında sayıyordu.

Puslu havada avlanmayı seven, kaos ortamından beslenen çetelerin en büyük düşmanı asayişin sağlanmasıydı. Peygamber Efendimiz'in ilk hedeflerinden birinin bu olduğunu görünce ona olan düşmanlıkları kat kat arttı. Defalarca ordu kurup Medine'ye baskın yapmak istediler. Ama olmadı. Çünkü Allah Resûlü (sas) neredeyse bu hazırlıkların tamamını önceden haber alarak baskın yapmalarına izin vermedi.

Birkaç kez sahâbîlere tuzak kurup, onlarca sahâbîyi şehit ettiler. Bir taraftan Mekkeli müşrikler, bir taraftan Yahudi ve münafıklar ile mücadele eden Allah Resûlü (sas) ayrıca çetelerle de mücadele etmek zorunda kaldı. Aslında bu mücadele hicret ile birlikte başladı. Müşriklerin Efendimiz'i öldürene veya yakalayana 100 deve vereceklerini söylemeleri onları harekete geçirmeye yetmişti. O günden sonra Allah Resûlü'ne (sas) ve Müslümanlara defalarca saldıracaklardı.

Öldürene Yüz Deve

Müşrikler, Mekke'den ayrılarak hicret eden Allah Resûlü'nün (sas) peşine düşmüş, dağ taş demeden her tarafı aradıkları halde bulamamışlardı. Elleri boş olarak geri dönmeleri morallerini bozmuş, büyük bir hayal kırıklığına uğramışlardır. Ümitlerini kaybetmek istemiyor, Efendimiz'i yakalayarak ondan ebediyen kurtulmayı arzu ediyorlardı. Mekke'ye gelince etrafa haber salıp Efendimiz'i yakalayan veya öldürene büyük ödül vereceklerini ilan ettiler. Dört bir yana tellallar çıkarıp kabile ve köylere elçiler gönderdiler:

-Kim Muhammed'i ve Ebû Bekir'i yakalayıp bize getirir veya öldürürse ona her bir kişi için 100 deve verilecektir, diye ilan ettiler.

İlanı duyan çöl bedevileri, hemen hazırlanıp gruplar halinde kutlu yolcuların peşine düştüler. Kureyşliler'in duyuru yapmak için gönderdiği kişiler durmadan at koşturdular. Onlardan biri kısa sürede Müdlic oğullarının yaşadığı yere ulaştı. Halkın kendini duyacağı yüksekçe bir yere çıktı:

-Kim Muhammed ve Ebû Bekir'i esir alır veya öldürürse ona her biri için 100 deve verilecektir, diye ilan etti.

Elçinin sözlerini duyan Müdlic oğulları büyük bir ümit ve sevinçle yerlerinden fırladı. Kutlu yolcuları yakalamak üzere atlarını hazırlamak için evlerine koştular. İlanın yapıldığı salı günü Allah Resûlü (sas) Müdlic oğullarının yaşadığı Kudeyd'e ulaşmıştı. Hatta Müdlic oğullarından biri onları görmüştü. Adam kabilesinin yanına döndüğünde yapılan ilanı duyunca heyecanlandı. Etrafındaki insanlara kısa bir süre önce onları gördüğünü söyledi. Bundan sonra neler olduğunu Sürâka'dan dinleyelim:

"Kabilemden bazı kimseler ile birlikte oturmuş sohbet ediyordum. O sırada kabile halkından biri sahradan yanımıza geldi. Allah Resûlü'nün (sas) arandığını duymuştu. Bana döndü:

-Ey Sürâka! Bir süre önce sahile doğru giden birkaç kişi gördüm. Sanırım onlar Muhammed ve arkadaşlarıydı, dedi.

Adamın doğru tahmin ettiğini düşünüyordum. Yanımızda bulunanlar durumu anlayıp peşlerine düşmesini istemiyor, bizzat gidip kendim onu yakalayarak, büyük ödülü alayı arzu ediyordum. Bu yüzden adama gizlice, 'Sus!' diye işaret ettim. Sonra adamları yanıltmak için:

-Senin gördüklerin onlar değildir. Senin gördüklerin büyük ihtimalle falan falan kimselerdir. Biraz önce kaybettikleri bir şeyi aramak için

gözümün önünden geçip o tarafa doğru gittiler, dedim. Adam:

-Olabilir, deyince derin bir nefes aldım. Arkadaşların yanında biraz daha oturdum. Sonra bir bahane ile oradan ayrılıp doğruca eve gittim. Cariyeme:

-Hemen atımı hazırla! Onu şu tepenin oraya götürüp beni bekle! Kimseye de bir şey söyleme! diye emrettim.

Zırhımı giyinip silahımı kuşandım, sonra fal oklarımı aldım. Peşine düşeceğim kişilere galip gelip gelemeyeceğimi anlamak için fal oku çektim. Yaptığım işin yanlış olduğuna işaret eden ve başaramayacağımı gösteren ok çıktı. Ama yüz deveyi kaybetmek istemiyordum. Çıkan fal oklarına aldırmadan kaçanları yakalamak için evden çıkıp bir an önce yola koyulmaya karar verdim. Kargımı alıp evin arkasından dışarı çıktım. Kargımın parıltısının uzaktan görünmemesi için demir kısmını yere doğru çevirdim. Gizlice yürüyerek atımın yanına vardım. Başlarına ödül konan kişileri kaçırmamak için atımı dörtmala sürdüm. Bir süre sonra Allah Resûlü (sas) ve Hz. Ebû Bekir'i uzaktan gördüm. Sevindim. Atımı mahmuzlayıp hızlandım. Seslerini duyacak kadar yanlarına yaklaştım. Kendilerine yaklaştığımı gören Hz. Ebû Bekir arkasına dönüp beni görünce kaygılandı.

-Ya Resûlallah! Bu bizi yakalamak için geliyor. Çok yaklaştı, bize ulaşmak üzere, dedi.

Allah Resûlü (sas):

-Üzülme! Allah bizimledir, buyurdu.

Hız. Ebû Bekir hâlâ kaygılıydı. Benim Allah Resûlü'ne (sas) zarar vereceğimden korkuyor, korkudan gözlerinden yaşlar akıyordu. Bir taraftan ağlıyor bir taraftan da:

-Ya Resûlallah! Adam bizi yakalamak üzere, diye sızlanıyordu.

Allah Resûlü (sas) sakindi:

-Niçin ağlıyorsun? diye sordu. Kaygılı gözlerle bakan Hz. Ebû Bekir:

-Vallahi kendim için değil, sizin için ağlıyorum, dedi. Bunun üzerine bana doğru dönen Allah Resûlü (sas):

-Allah'ım! Şu kişiye karşı bize yardım et! Bizi onun şerrinden koru! diye dua etti.

Daha duası bitmeden atım tökezleyip yere kapandı. At tökezleyince ben de yere düştüm, yuvarlandım. Neye uğradığımı

şaşırmıştım. Yerden kalktım, toparlanmaya çalıştım. Ayağı kalktım, torbadan fal oklarımı çıkardım.

“Şu kimselerin üzerine gidip yakalayayım, gerekirse öldüreyim mi?” diye ok çektim. “Hayır” oku çıktı. Ancak ödülü hatırlayınca oklara aldırmadım. Hemen atıma bindim, takibe devam ettim. Ben toparlanıp kendime gelinceye kadar yolcular oldukça uzaklaşmıştı. Atımı mahmuzlayıp dörtnala koştum. Kısa bir süre sonra yeniden onlara yetiştim. Onlara zarar verebileceğim kadar yaklaştığımda atım yine tökezledi. Ben yine attan düşüp yerde yuvarlandım. Kalkıp nefeslendim. Kendime gelince ok torbamdan fal oklarını çıkardım.

“Şu kişilere zarar vereyim mi vermeyeyim mi?” diye ok çektim. “Zarar verme!” oku çıktı. Yine oku dinlemedim. Yolcuları yakalamak için atıma bindim. Onlar ile aram yine açılmıştı. Ama atı koşturunca kısa sürede yetiştim. Yaklaştım, yaklaştım... Aramızda birkaç mızrak boyu mesafe kaldı.

Allah Resûlü (sas) arkasına dönüp bakmadan yola devam ederken Hz. Ebû Bekir sürekli arkasına bakıyordu. Efendimiz için duyduğu endişe ve korkudan perişan olmuştu, hemen orada düşüp bayılacak gibiydi. O sırada Allah Resûlü (sas) kendilerine zarar vermemem için Allah’a yalvarıyordu. Duası bittiğinde atımın ön ayakları kuma battı. Atı kumdan çıkarmaya çalıştım. Ama onu çıkarmaya çalıştıkça batıyordu. Dizlerine kadar kuma gömüldü. Onu çıkarmak için çok çalıştım fakat olmadı. Artık başıma gelen bütün bu hâllerin Allah’ın takip ettiğim kişileri koruduğu için olduğundan şüphem kalmamıştı. Kendi kendime:

-Ben yanlış yapıyorum. Bu işten vazgeçmezsem helak olacağım, dedim. Atı bırakıp Allah Resûlü’nün (sas) yanına koştum. Ben Sürâka b. Mâlik b. Cuş’um’um. Bana eman ver, konuşmak için yanınıza geleyim. Vallahi bundan böyle size düşmanlık etmeyecek, zarar vermeye çalışmayacağım. Ey Muhammed! Kesin olarak anladım ki, başıma gelenler sende dolaydır. Dua et de Allah beni bulduğum şu halden kurtarsın. Yemin ederim ki size saldırmayacağım, arkadan gelenlere yerinizi bildirmeyecek, gizli tutacağım. İşte ok torbam işaret için ondan bir ok al! Falan yerde yayılan deve ve koyunlarımın yanına git! Neye ihtiyacın varsa ondan istediğin kadar al! diye yalvardım. Allah Resûlü (sas):

-Bizim senin deve ve koyunlarına ihtiyacımız yok, dedi. Sonra ellerini semaya kaldırdı. Benim bu hâlden kurtulmam için Allah'a dua etti. Allah duasını kabul buyurdu. Atım battığı yerden çıktı. Hemen yanına koşup atıma bindim. Hızlıca yanlarına vardım.

-Kureyşliler etrafa haber saldı. Sizi yakalayan veya öldürene yüz deve vereceğini ilan ettiler, dedim. Sonra azığımı çıkarıp onlara uzattım. Lakin:

-İhtiyacımız yoktur, diyerek almadılar. Allah Resûlü (sas):

-Senin bizden bir isteğin var mı? diye sordu.

-Evet! Aramızda işaret olması için, bana bir Emannâme yazmanı istiyorum, dedim.

Allah Resûlü (sas) arkadaşına döndü:

-Onun için bir eman yazın, buyurdu.

Hız. Ebû Bekir yanında bulunan Âmir b. Führeyre'ye bir eman yazdırdı. Onu alıp ok torbamın içine koydum. Sonra:

-Ya Resûlallah! Bana istediğini emret! Seve seve yaparım, dedim.

-Burada bekle! İnsanların bizi takip etmelerini engel ol, buyurdu. Yanımdan ayrılıp yola devam edecekleri zaman Allah Resûlü (sas) bana:

-Ey Sürâka! Kısra'nın bileziklerini koluna, kemerini beline takacağın, tacını başına giyeceğin zaman ne hissedeceksin? buyurdu. Şaşkınlıktan kalakalmıştım.

-Krallar kralı Kısra b. Hüzmüz'ün mü? diye hayretle sordum.

-Evet, buyurdu.

Şaşırmış, hayretler içinde kalmıştım. Ama buna rağmen yaşadıklarımın sonradan bir gün onun haber verdiği şeylerin olacağına inancım tamdı. Onlar yollarına devam edip giderken içimde inanılmaz bir huzur vardı. Konuştuğumuz gibi orada durdum, onları arayan herkesi yanıltarak farklı yönlerde sevk ettim.

Aradan yıllar geçti. Şam'ı fetheden ordunun içinde savaşa katıldım. Şehir alınınca kralın hazinesi de ele geçirildi. O zaman halife olan Hız. Ömer beni yanına çağırdı.

-Ey Sürâka şunları al! diye bana Kısra'nın bilezik, kemer ve tacını verdi. Sonra:

-Allâhu ekber! Ey Sürâka ellerini kaldır: Ey Allah'ım! "Ben insanların Rabb'iyim." diyen Kısra'dan takılarını alıp bedevi Sürâka b.

Cuşum'a taktığın için sana hamdolsun! diye dua et! dedi. Dediğini yapıp dua ettiğim zaman mutluluktan uçuyordum.”^[82]

Yüz Deveden Vazgeçen Suikastçı

Yüz deveyi kazanmak için Efendimiz'in peşine düşen yalnızca Sürâka değildi. Yüz hatta iki yüz deve onun gibi daha pek çok kişinin hayallerini süslüyordu. Bunlardan biri de Büreyde b. Husayb idi. Kavminin reisi olan Büreyde, Mekkeliler'in ilanını duyunca ödülü kazanmak için adamlarını toplayıp Allah Resûlü'nün (sas) peşine düştü. Bundan sonra neler yaşandığını Büreyde bizzat kendisi şöyle anlatıyor:

“Kureyşliler Allah Resûlü'nü (sas) yakalayıp kendilerine götürün veya öldürene ödül vereceklerini vaad ettiler. Ödülün oldukça cazip olması beni harekete geçirdi. Sehm oğullarından yetmiş kişiyi yanıma alıp yola çıktım. Bir süre gittikten sonra nihayet Allah Resûlü (sas) ve arkadaşlarına kavuştum. Allah Resûlü (sas) beni görünce:

-Kimsin? diye sordu.

-Büreyde, dedim. İsmim hakkında hayırlı bir yorum yaparak Hz. Ebû Bekir'e döndü.

-İşimiz serinleyip düzeldi. Sonra bana:

-Kimlerdensin? diye sordu.

-Eslem oğullarındanım, dedim. Yine arkadaşına döndü:

-Kurtulduk, ey Ebû Bekir! buyurdu. Sonra:

-Hangi ailedensin? diye sordu.

-Sehm oğullarındanım, dedim.

-Siz kimsisiniz? diye sordum.

-Ben Abdullah'ın oğlu Muhammed'im, buyurdu. Sonra İslâm'ı anlatarak davet etti. Onu dinleyince yakalayıp ödül almayı unuttum. Ben ve arkadaşlarım şehâdet getirerek Müslüman olduk. Bir zorlama olmadan bana ve kabileme hidayet nasip ettiği için Allah'a hamd ettim. Onlarla birlikte yola devam ettik. O gün Meryem suresinin ilk ayetlerini ezberledim. Akşam olunca abdest alıp Efendimiz ile birlikte namaz kıldık. Medine'ye yaklaşıncı:

-Ya Resûlallah! Sancak olmadan Medine'ye girme! dedim. Sarığımı çıkararak mızrağımın ucuna taktım. Sonra Medine'ye girinceye kadar yanında yürüdüm.”^[83]

Âmir B. Tufeyl'in Suikast Planı

Âmir oğullarının ileri gelenlerinden Âmir b. Tufeyl, Erbed b. Kays, Hâlid b. Cafer ve Hayyân b. Müslim çevrelerine çok fazla zarar veren insanlardı. Halk onları kabilenin şeytanları olarak görür, kötülüklerinden emin olmak için uzak dururlardı. Kandırdıkları kabile gençlerini peşlerine takar, etrafa kötülük saçarlardı. Başka kabileleri bile etkiler, kötü emellerine alet ederlerdi. Bunlardan Âmir b. Tufeyl, hicretin dördüncü yılında kabile reislerinin karşı çıkıp engellemek için büyük gayret göstermelerine rağmen etraftaki kabilelerin gençlerini peşine takarak menfur ameline alet etti. Bi'rîmaûne'de İslâm davetçilerine tuzak kurarak, otuz dokuz bazı rivayetlerde yetmiş sahâbîyi şehit ettiler.

Aradan yıllar geçti. Bütün zâlimlerin karşı duruşlarına rağmen İslâm hızla yayıldı. Bu durum diğer İslâm düşmanları gibi çeteleri de rahatsız etti. İslâm yayıldıkça işleri bozuluyor, etki alanları gittikçe daralıyordu. Çevresindeki insanların:

-Hâlâ ne bekliyorsunuz? Herkes İslâm'a koşuyor, siz de gidip Müslüman olun! demeleri İslâm'a karşı harekete geçmelerine sebep oldu. Bir süre duymazlıktan geldikleri sözler çoğalınca, İslâm'a savaş açtılar. Daha fazla bekleyemeyen Âmir b. Tufeyl, kendi gibi şeytana pabucunu ters giydiren, cin fikirli arkadaşlarını bir araya topladı. Uzun uzun konuşarak istişare yaptı. Gelişmeleri kabullenemeyen Âmir b. Tufeyl arkadaşlarına:

-Vallahi Arapları ikna ederek bana tabi olmalarını sağlayıncaya kadar bu işin peşini bırakmayacak, onunla mücadeleye devam edeceğim. Benim gibi biri şu Kureyşli gence tabi olur mu? diyerek rahatsızlığını dillendirdi.

Toplantı sonunda bir en kısa zamanda Medine'ye gidip durumu öğrenmeye, Allah Resûlü'nden (sas) menfaat koparmaya, istediklerini alamadıkları takdirde ilk fırsatta onu öldürmeye karar verdiler. Dört arkadaş hazırlanıp Medine'nin yolunu tuttu. Mescid-i Nebevî'ye varınca sahâbîlere:

-Arkadaşınız ile görüşmek istiyoruz, dediler.

Sahâbîler onları huzur-u saadete çıkardı. Çok kaba ve sabırsızlardı. İleri atılan Âmir b. Tufeyl:

-Ey Muhammed! Müslüman olursam ne kazanacağım? Ne menfaatim ne olacak? diye sordu. Efendimiz:

-Diğer Müslümanların hakları ne ise sen de ona sahip olacaksın. Onlar neden sorumlu iseler sen de ondan sorumlu olacaksın, buyurdu.

Âmir'in gönlünde yatan aslan büyüktü:

-Senden sonra işin başına beni geçirirsen, Müslümanların reisi olursam İslâm'ı kabul eder, sana tabi olurum yoksa asla Müslüman olmam, dedi.

Allah Resûlü (sas) bu kadar büyük bir densizlik karşısında bile gayet sakindi:

-Bu makam, ne senin ne de bir başkası için değildir. Ama istersen sana yardım için bir miktar at verebilirim, buyurdu. Âmir pervasız isteklerine devam ettirdi.

-Bir ata ihtiyacım olduğunda onu kolayca bulabilirim. Sana üç seçenek sunacağım, bunlardan birini kabul edersen dinine girerim. Şehirleri sen yönet, kırsal kesimleri bana bırak! Bunu kabul etmezsen, senden sonra halifen olayım. Teklifime hayır dersen bin Gatafânlı, bin yiğit, bin kahraman ile buraya gelir seninle savaşırım! diye tehdit etti.

Sözlerini cevap vermeye değer bulmayan Efendimiz yalnızca:

-Hayır, olmaz! demekle yetindi.

Allah Resûlü'nden (sas) bir şey koparamayacağını anlayan Âmir, öfkeyle ayağı kalktı.

-Vallahi yakında buraya gelecek, şehri atlar ve savaşçılarla dolduracağım. Her hurma ağacına bir at bağlayacağım, diye tehditler savurarak arkadaşları ile birlikte oradan ayrıldı.

Allah Resûlü (sas) hâlâ sakindi.

-Allah buna izin vermez, seni engeller, buyurmakla yetindi. Ardından: Allah'ım! Âmir'e karşı benim yanımda ol, kabilesine hidayet nasip et! diye dua buyurdu.

Kızgın bir şekilde Mescid-i Nebevî'den çıkan Âmir, şehirden ayrılmadı. Kimsenin bulunmadığı bir yere giderek arkadaşları ile görüştü. Erbed b. Kays'a:

-Hazırlan birazdan yeniden Muhammed'in yanına gideceğiz. Ben onunla konuşup meşgul ederken sen kılıcını çekip ani bir darbe ile onu öldüreceksin, dedi. Arkadaşının kaygılandığını görünce:

-Korkma! Sana kimse bir şey yapamaz. İnsanlar bizimle savaşmayı göze alamazlar. Onun öldüğünü gördüklerinde moralleri bozulur. Cesaretlerini kaybedip diyete razı olmak zorunda kalırlar. O zaman diyetini verir, kurtarırım, dedi. Erbed:

-Tamam, yaparım, diyerek teklifi kabul etti.

Birlikte Mescid-i Nebevî'ye gittiler. Biri kenara geçtiler. Özel konuşmak istediklerini ima edencesine:

-Ey Muhammed! Buraya gel konuşalım, diye seslendiler. Allah Resûlü (sas):

-Olur, geliyorum, buyurarak yanlarına gitti.

Âmir duvarın kenarına geçti. Allah Resûlü'ne (sas) sorular sorarak onu meşgul etmeye çalıştı. Suikast ortamının hazır olduğunu düşünen Erbed, suikastı gerçekleştirmek için elini kılıcın kabzasına götürdü. İşte o an olan oldu. Eli kabzaya yapışıp kaldı. Kaskatı kesilmiş, hareket ettiremiyordu. Âmir konuşmayı uzattıkça uzattığı halde beklediği saldırı bir türlü olmuyordu. Neler olduğunu bilmiyor, kızgınlığını belli etmemek için büyük çaba gösteriyordu.

Erbed ise elini kılıcın kabzasından kurtarmaya çalışıyor, ancak başaramıyordu. Erbed'in olağandışı hareketleri Efendimiz'in dikkatini çekti. Bir süre göz ucu ile onu izledi. Karşısındakilerin kötü niyetli olduğunu anlayınca hızla yanlarından ayrıldı. Arkadaşına ters ters bakan Âmir, büyük bir öfke ile Mescid-i Nebevî'yi terk etti. Erbed'de onu takip etti. Uzaklaşıp sakin bir yere gittiler. Âmir:

-Sana yazıklar olsun ey Erbed! Konuştuğumuz sözler nerede kaldı? Yapman gerekeni niye yapmadın! diye bağırdı. Sonra:

-Vallahi biraz önceye kadar yeryüzünde senden daha fazla çekindiğim biri yoktu. Lakin şu hareketinden sonra senden asla korkmayacağım, diye çıkıştı. Erbed:

-Babasız kalasın emi! Hakkımda hüküm vermek için acele etme! Vallahi bana söylediğin şeyi yapmak için pek çok kez harekete geçtim. Ama olmadı. Elim kaskatı kesilmekten öte, Muhammed'e doğru yöneldiğim her seferde ortadan kayboldu. Seninle baş başa kaldım. Ne yani seni mi öldürseydim? dedi.

Efendimiz'e zarar veremeyeceklerini anlayan zâlimler, çaresiz memleketlerine geri döndüler..[\[84\]](#)

Feci Son

Yaşadıklarından ders almayan zâlimler, yeni planlar yaparak memleketlerine giderken yolda Selül oğullarından bir hanıma rastladılar. Hanım, yolcuları evine konuk etti. Geceyi orada geçirdiler. Âmir o gece evde Taun hastalığına yakalandı. Bu genelde develerde görülen türden bir hastalıktı. Paniğe kapılan Âmir yerinden fırladığı gibi atının yanına koştu. Ata binip hızla evden uzaklaştı. Ne olduğunu anlamayan arkadaşları uzun süre peşinden at koşturdular. Yaklaşınca:

-Ne oldu? diye seslendiler. Âmir çılgına dönmüş gibiydi:

-Boynumda develerdeki gibi bir hastalık gördüm. Selül oğullarının evinde ölüm var, diyerek atını mahmuzladı.

Âmir bir süre sonra doludizgin giden attan düşerek öldü. Âmir'i gömen arkadaşları oradan ayrılıp hüznün içinde memleketlerine gittiler. Onların geldiğini gören akrabaları koşarak etraflarını sardılar.

-Ey Erbed! Medine'de neler oldu? diye sordular.

Erbed başlarına gelen o kadar şeyden, gördüğü onca mucizeden hâlâ ibret almamıştı. Efendimiz'e karşı öfke doluydu. Etrafındakilere:

-Hiçbir şey olmadı! Yalnızca adam bizi bir şeye ibadet etmeye çağırdı biz de kabul etmedik. Ah keşke şu an yanında olsaydım. Şu mızrağı göğsüne saplayıp öldürürdüm, dedi.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra devesine binen Erbed, onu satmak için pazara gitti. Yolda şimşekler çakmaya başladı. Büyük bir hızla üzerine gelen bir yıldırım, Erbed'in tepesine isabet etti. Bir yere kaçamadan devesi ile birlikte oracıkta küle döndü.

Meşhur Arap şairi Lebîd b. Rebîa, Erbed'in anne bir kardeşiymiş. Olayı duyunca çok üzüldü. Söylediği uzun bir şiirle olanlardan duyduğu üzüntüyü dile getirdi.^[85]

Seni Elimden Kim Kurtaracak?

Söz, çoğu zaman silahtan daha fazla zarar verir. Bunu Allah Resûlü (sas) ve ashâbı yaşayarak gördü. Yahudiler, söyledikleri şiirlerle yalnızca Mekkeli müşrikleri değil çevre kabileleri de Müslümanların aleyhine kışkırtıp duruyorlardı. Şiirin zehirli oklarının isabet ettiği kabilelerden biri de Süleym oğullarıydı. Yahudi ve müşrik şairlerin İslâm ve Peygamberimiz aleyhinde söyledikleri şiirlerin etkisi altında kalmışlardı. Kızgınlıkları kine dönüşünce intikam ateşi ile yanıp tutuşmaya başladılar. Daha fazla beklemeye tahammülleri

yoktu. Müslümanlara saldırıp bir an önce yok etmek için bir araya toplandılar.

Her yerde gözü ve kulağı olan Allah Resûlü (sas) Süleym oğullarının yaptığı hazırlığı anında haber aldı. Onların baskın yapmasına fırsat vermeden ordusu ile Buhran'a kadar gitti. İslâm ordusunun yaklaştığını öğrenen adamlar neye uğradıklarını şaşırıldılar. Korkudan kaçıp dağıldılar. Allah Resûlü (sas) kimseyi bulamayınca geri döndü.

İslâm ordusu Medine'ye vardıktan bir süre sonra reisleri Düsür b. Hâris, Gatafânlılar'dan Muhârib oğullarını yeniden toparlamayı başardı. Maksudı Medine civarındaki Müslümanlara baskın yaparak gözdağı vermektir. Girişimleri Efendimiz'e hemen ulaştı. 450 kişilik ordusu ile tekrar Gatafân'a yönelen Efendimiz, yolda Cebbâr adında birine rastladı. Ona:

-Nereye gidiyorsun, diye sordu. Cebbâr:

-Elbise almak ve neler olup bittiğine bakmak için Medine'ye gidiyorum, dedi. Efendimiz:

-Kabilen ne yapıyor? diye sorunca Cebbâr:

-Oradan ayrıldığımda Düsür b. Hâris Medine'ye baskın yapmak için adam topluyordu, dedi.

İnsanları İslâm'a davet için zaman ve zemine aldırmayan Efendimiz, fırsat bulduğu her yerde herkese hak ve hakikati anlatır, hidayetne vesile olmaya çalışırdı. Cebbâr'a da bunu yaptı. Savaş gibi olağanüstü durumda karşısındakinin bedevî olmasına aldırmayıp, özel olarak ilgilendi. İslâm'ı anlattı. Anlatılanlardan etkilenen Cebbâr şehâdet getirerek Müslüman oldu. Efendimiz'e yardımcı olmak isteyen Cebbâr:

-Onlar şimdi kaçıp dağlara gizlenmişlerdir. İsterseniz size onların yerini gösteririm, dedi.

Efendimiz teklifini uygun bulunca yola çıkıldı. Efendimiz tedbir için Cebbâr'ı, Bilâl-i Habeşî'nin yanına verdi. Bir süre yol aldıktan sonra konakladılar. O sırada şiddetli bir yağmur yağdı. Yağmurda Efendimiz de çok ıslanmıştı. Elbiselerini kurutmak için karargâhtan uzaklaşıp bir ağacın yanına gitti. Elbiselerini çıkardı, kuruması için ağacın dallarına astı. Onlar kururken kendisi ağacın gölgesinde uzandı. İslâm ordusunun gelişinden haberdar olan Düsür ve adamları yine korkmuş, saldırıdan vazgeçmişlerdi.

Bu şekilde başarılı olamayacaklarını anladıkları için strateji değiştirip İslâm ordusunu izlemeye başladılar. Maksatları Efendimiz'e veya sahâbîlere zarar vermek için fırsat kollamaktı. İşte aradıkları o fırsatı yakalamışlardı. Sahâbîleri gözleyen Gatafânlılar, bulundukları tepeden Efendimiz'in yalnız başına olduğunu gördüler. Cesur biri olarak tanınan reisleri Düsür'a dönüp:

-Bak! Peygamber olduğunu söyleyen kişi tek başına ağacın gölgesine uzanmış yatıyor. Çok güzel fırsat, hemen gidip onu öldür, dediler.

Düsür arkadaşlarının teklifi üzerine yerinden fırladığı gibi kılıcını alıp kimseye görünmeden tepeden aşağı indi. Sessizce ağaca doğru yürüdü. İyice yaklaşıncı kılıcı çekerek aniden Efendimiz'in başına dikildi.

-Şimdi seni elimden kim kurtaracak! diye bağırdı.

Allah Resûlü (sas) kalbi eşsiz bir imanla doluydu. Gayet sakin bir şekilde:

-Allah, dedi.

Efendimiz'in ölüme meydan okurcasına sakinliği Düsür'u şaşırtmıştı.

-Benden korkmuyor musun? diye hayretle sordu. Efendimiz aynı sakinlikle:

-Hayır, buyurdu.

Düsür iyice şaşırdı. Sorularını üç kez tekrarladı. Efendimiz her seferinde aynı cevabı verdi. Bu sırada Cebrâîl (as) En Sevgili'ye yardım için çoktan oraya gelmişti. Düsür, Efendimiz'i öldürmek için harekete geçtiği an sert bir darbe ile onu yere fırlattı. Düsür bir tarafa kılıç başka bir tarafa düştü. Allah Resûlü (sas) ani bir hamle ile yere eğilip kılıcı aldı. Şimdi kılıç onun elindeydi. Bu kez Efendimiz (sas):

-Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak? diye sordu.

Önce şaşırp kalan Düsür, kısa sürede kendini toparladı. Karşısındaki zatın ilâhî güçler tarafından desteklendiğini anlamıştı.

-Beni hiç bir güç senin elinden kurtaramaz. Şehâdet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve sen onun Resûlü'sün, diyerek İslâm'ı seçti. Bir süre Efendimiz'in yanında kaldıktan sonra İslâm davetçisi olarak kavminin yanına döndü. Arkadaşları ona:

-Ne oldu kılıç elinde iken neden öldürmedin? diye sordular. Düsür:

-Kılıcımı kaldırdım. Tam öldürecekken aniden uzun boylu bir adam belirdi. Göğsüme vurarak beni yere fırlattı. Onun melek olduğunu anlamak zor olmadı. Gerçekleri görüp Müslüman oldum. Bundan sonra ona karşı düzenlenen hiçbir harekete karışmayacağım. Gelin siz de benim gibi Müslüman olun, dedi.

İnsanları Efendimiz'e ve Müslümanlara kötülük yapmaktan uzaklaştırmaya söz verdi. Bunu hayatı boyunca kendine gaye edindi. Tarihçiler benzer bir olayın başka bir seferde Gavres b. Hâris ile Efendimiz arasında meydana geldiğini kaydederekler.^[86]

Kalbi Yakan İntikam Ateşi

Uhud Savaşı'nda Müslümanların yenildiğini ve zaaf içinde olduğunu düşünen çevre kabileler, Müslümanlara saldırmak için fırsat kollamaya başladılar. Medine'ye sık sık bir kabilenin savaş için hazırlandığı haberi geliyordu. İhbarları değerlendiren Allah Resûlü (sas) onlar gelmeden üzerlerine gidiyor, düşmanı kendi yurdunda vuruyordu. İslâm ordusunun karşısına çıkmaya cesaret edemeyen düşman ise her zaman dağlara kaçıyor. Medine'ye saldırı için hazırlık yapan en tehlikeli kabilelerden biri Muhârib oğulları diğeri Sa'lebe oğullarıydı.

Nadir oğulları savaşından bir ay sonraydı. Bu bölgelerden sık sık savaşa ve baskına hazırlık yapıldığı haberi geliyordu. Orduyu hazırlayan Efendimiz, bölgeye doğru hareket etti. Bu seferle ilgili bir anısından bahseden Ebû Musa el-Eşarî şöyle der:

"Ben bu sefere altı arkadaş ile katıldım. Altımızın yalnızca bir devesi vardı. Deveye nöbetleşerek biniyorduk. Diğerlerimiz yürüyerek yola devam ediyorduk. Ordudaki diğer sahâbîler de bizim gibiydi. Yürümekten ayaklarımız şişti, derilerimiz soyuldu, tırnaklarımız söküldü. Ayaklarımızı bezlerle sararak yola devam ettik. Bunun için çıktığımız bu sefere Zâtü'r-Rika seferi dendi."

İslâm ordusunun geldiğini haber alan düşman saklandığı için küçük çatışmalar dışında bir şey olmadı. Bu çatışmalarda birçok esir ve ganimet alındı. Düşmanın her an saldırmasının beklendiği bu seferde, korku namazı kılındı. İslâm ordusunun bölgede bir vadide konakladığı günlerden biriydi. O gece hava oldukça soğuk ve rüzgârlıydı. Allah Resûlü (sas) sahâbîlerine döndü:

-Bu gece bizi kim koruyacak? diye sordu.

Ammâr b. Yâsir ve Abbâd b. Bişr ayağı kalktılar.

-Biz nöbet tutarız ya Resûlallah! dediler. Allah Resûlü (sas):

-Olur, buyurunca iki sahabe nöbet için vadinin girişine gittiler.

Korkunç bir ses çıkararak esen rüzgâr bir süre sonra sakinleşti. Abbâd b. Bişr arkadaşına:

-Ne zaman nöbet tutmak istersin. Gecenin evvelinde mi sonunda mı? diye sordu. Ammâr:

-Sen nasıl istersen, dedi. Abbad b. Bişr:

-Uygun görürsen gecenin ilk saatlerinde ben nöbet tutayım, son saatlerinde sen tut! dedi.

-Olur, deyince Ammâr b. Yâsir bir kenara çekilip yattı.

Bir süre nöbet bekleyen Abbâd her zaman olduğu gibi gece namazı kılmak istiyordu. Etrafın sakin olduğunu görünce namaz kılmak için kibleye yöneldi. Kehf sûresini okumaya başladığı sırada bölgede yaşayan bir bedevî sessizce İslâm ordusunun bulunduğu karargâha doğru yaklaşıyordu. İntikam peşinde olan bu bedevinin gayesi Allah Resûlü'nü (sas) öldürmekti.

Eşini çok seven bedevî, kabilesindeki insanlarla birlikte Medine'ye saldıracak orduya katılmıştı. Ancak Allah Resûlü (sas) onlardan önce davranarak İslâm ordusu ile bölgeye gelmişti. Bedevinin içinde bulunduğu ordunun askerleri korkup dağlara kaçmıştı. Bu sıralarda bedevinin eşi İslâm ordusuna esir düşmüştü. Dağdan inen bedevî, esir alınan hanımının Medine'ye götürüldüğünü öğrenince çılgına döndü. Hanımını esir aldığı için Allah Resûlü'ne (sas) çok kızıyordu. Efendimiz'i öldürmeye, bunu yapamazsa Müslümanlardan bir veya birkaçının kanını dökmeye yemin etti. Hemen silahını kuşanıp yola çıktı. İslâm ordusunu uzaktan takip etmeye başladı. Gece karargâhtan içeri sızacak Allah Resûlü'nü (sas) öldürmeye çalışacaktı.

İslâm ordusuna ancak vadinin girişinden ulaşılabilirdi. Bedevî, gecenin karanlığından faydalanarak girişe doğru sessizce ilerlemeye başladı. Biraz daha ilerleyince ufukta bir karartı gördü. Karartı hareket etmeden öylece duruyordu. Karartıda kıpırdanma olmadığı için önce şüphelendi ama sonra:

-Bu mutlaka ordunun nöbetçilerinden biridir, dedi. Okunu çıkarıp yayına yerleştirdi. Çok iyi bir okçu olduğundan karanlığa rağmen hedefi vuracağını biliyordu. Yaydan çıkan ok karanlığı yararak,

Rabb'inin huzuruna yönelmiş olan Abbâd b. Beşir'e isabet etti. Abbâd oku çekip çıkardı. Hiçbir şey olmamış gibi namaza devam etti. Bedevî şaşkındı. Ok hedefe isabet ettiği halde hâlâ hareketsiz bir şekilde duruyordu. Bir ok daha çıkardı. Tekrar attı. İkinci ok da Abbâd'a isabet etmişti. Kur'ân okumayı bırakıp Rabb'inin huzurundan ayrılmak istemeyen Abbâd b. Bîşr canını acıtan oku çekip çıkardıktan sonra namaza devam etti. İkinci darbeden sonra hedefin hâlâ hareketsiz olduğunu gören bedevî iyice kızmıştı. Sadağından acele ile bir ok daha çıkardı. Gecenin karanlığında bir nûr olup parıldayan Abbâd'a attı. Üçüncü ok da mübarek vücutlarına isabet etti. Oku tekrar çekip çıkardı. Namaz kılmaya devam etmek istiyordu. Ancak yarası çok ağırdı. Çok kan kaybetmişti. Namaza devam ederse Efendimiz'in emrini yerine getirmeyi ihmal etmiş olacağını düşündü. Bunun için hemen rûkûa gitti. Secde ve tahiyyattan sonra arkadaşına yaklaştı. Eli ile dokundu:

-Kalk ben yaralandım, dedi.

Ammâr b. Yâsir sıçrayıp kalktı. Abbâd'ın yaralandığını gören Ammâr kalkıp etrafa baktı. O bedeviyi bedevî de onu görmüştü. Vadinin girişinde fazla kişinin olduğunu sanan bedevî kaçıp gitti. Bedevî kaçınca Ammâr b. Yâsir arkadaşı ile ilgilendi. Kanamasını durdurmaya çalışırken:

-Kardeşim ilk ok isabet ettiği zaman niçin beni kaldırmadın! diye sitem etti. Sahâbî:

-O sırada Kehf suresini okuyordum. Sure bitinceye kadar namazdan ayrılmak istemedim. Eğer Allah Resûlü'nün (sas) orduyu koruma emrine muhalefet etmiş olmaktan korkmasaydım, öleceğimi bilsem bile yine de namazdan ayrılmazdım, cevabını verdi..^[87]

^[82] İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/447; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/485; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/259.

^[83] İbn Sa'd, Tabakât, 4/242; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/266; Heysemî, Mecma'uz-zevâid, 9/398.

^[84] Buhârî, Megâzî 28; Taberî, Tefsir, 13/126; İbn Abdilberr, İstîab, 4/1487; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 164; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/715; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/320; Vahidî, Esbâbu'n-nuzûl, 210; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 4/52.

[85] İbn Hişâm, Sîre, 3-4/569; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/715; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/320.

[86] Vâkidî, Megâzî, 1/194; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/519; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/373-375; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 163; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/290.

[87] Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/378; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/366-368.

-O sırada Kehf suresini okuyordum. Sure bitinceye kadar namazdan ayrılmak istemedim. Eğer Allah Resûlü'nün (sas) orduyu koruma emrine muhalefet etmiş olmaktan korkmasaydım, öleceğimi bilsem bile yine de namazdan ayrılmazdım, cevabını verdi..

Efendimiz'e zarar veremeyeceklerini anlayan zâlimler, çaresiz memleketlerine geri döndüler..

İnsanları Efendimiz'e ve Müslümanlara kötülük yapmaktan uzaklaştırmaya söz verdi. Bunu hayatı boyunca kendine gaye edindi. Tarihçiler benzer bir olayın başka bir seferde Gavres b. Hâris ile Efendimiz arasında meydana geldiğini kaydederler..

-Ya Resûlallah! Sancak olmadan Medine'ye girme! dedim. Sarığımı çıkararak mızrağımın ucuna taktım. Sonra Medine'ye girinceye kadar yanında yürüdüm."

Meşhur Arap şairi Lebîd b. Rebîa, Erbed'in anne bir kardeşiymi. Olayı duyunca çok üzüldü. Söylediği uzun bir şiirle olanlardan duyduğu üzüntüyü dile getirdi.

Buhârî, Megâzî 28; Taberî, Tefsir, 13/126; İbn Abdilberr, İstîab, 4/1487; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 164; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/715; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/320; Vahidî, Esbâbu'n-nuzûl, 210; Suyûtî, Durru'l-mansûr, 4/52.

İbn Hişâm, Sîre, 3-4/569; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/715; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 5/320.

İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/447; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/485; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 10/259.

İbn Sa'd, Tabakât, 4/242; Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, 1/266; Heysemî, Mecma'uz-zevâid, 9/398.

Vâkidî, Megâzî, 1/194; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/519; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/373-375; Mâverdî, İlâmu'n-nübüvve, 163; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/290.

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/378; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/366-368.

-Allâhu ekber! Ey Sürâka ellerini kaldır: Ey Allah'ım! "Ben insanların Rabb'iyim." diyen Kistrâ'dan takılarını alıp bedevi Sürâka b. Cuşum'a taktığın için sana hamdolsun! diye dua et! dedi. Dediğini yapıp dua ettiğim zaman mutluluktan uçuyordum.".

MÜNAFIKLARIN SUİKAST GİRİŞİMLERİ

Peygamber Efendimiz'i en az müşrikler kadar öldürmek isteyen grupların başında münafıklar geliyordu. Ancak tabiatları gereği onlar kadar cesur değillerdi. Efendimiz'e ve ashâbına doğrudan saldırmak yerine, fitne çıkarmayı tercih ediyorlardı. En hassas zamanlarda ortaya çıkıyor, fitne ve fesat tohumları saçıyorlar, savaştan kaçıp Müslümanları düşmanla baş başa bırakmak sureti ile onları dağıtmaya ve yok etmeye çalışıyorlardı.

Efendimiz'e ve sahâbîlerine saldırmaya kalkıştıkları, suikast düzenlemek için fırsat kolladıkları zamanlarda vardı. Mustalik oğulları Seferi'nde büyük yaygara koparan münafıklar, bundan sonuç alamayınca Tebük Seferi'nde yeniden harekete geçtiler. Efendimiz'e suikast düzenleyip öldürmeye kalkıştılar.

Uçurumdan Aşağı Atma Planı

İslâm ordusu Tebük Seferi'nden dönüyordu. Çok zorlu ve sıkıntılarla dolu bir sefer bitmiş, davet yolunda büyük bir adım daha atılmıştı. Müslümanların bu seferde yok olacağını sanan münafıklar yine yanılmışlardı. Her şeye rağmen bu sefer de başarı ile bitmişti. Münafıklar bu manzarayı gördükçe çılgına dönüyorlardı. Şimdiden nifak krizlerine tutulmuş, haset ve kinden alev alev yanan kalpleri kül olmak üzereydi. Ne yapıp edip Allah Resûlü'nden (sas) kurtulmaydılar.

Ama nasıl?...

Gizlice toplanıp konuştular. Uzun uzun kafa yorduktan sonra sorularının cevabını buldular. Ordu dar bir geçitten geçerken Allah Resûlü'e (sas) saldıracaklardı. Sıkıştırıp uçurumdan aşağı atacak, ondan ebediyen kurtulacaklardı. Bu düşünce hepsinin kulağına hoş geldi. Fırsat kollamaya başladılar. Ancak her zaman olduğu gibi yine bir şeyi unutuyorlardı. Suikast düzenlemek istedikleri zat, Allah'ın gözetip koruduğu Kâinatın Efendisi idi.

İşte bekledikleri an gelmişti. Bir süre sonra İslâm ordusunun kahraman neferleri, başlarında komutanları dar bir geçitten geçecekti. Hemen aralarında konuştular, Allah Resûlü (sas) bu geçitten geçerken ona suikast yapmayı planladılar. Planın detaylarını görüşüp, nasıl hareket edeceklerini belirledikten sonra harekete geçtiler. On iki kişiydiler. Tanınmamak için yüzlerini örtecek, Allah Resûlü'nü (sas) vadinin en dar yerinde sıkıştırıp uçurumdan

düşmesini sağlayacaklardı. Ancak yapmak istediklerinin Rabbi tarafından Resûlü'ne bildirildiğinden haberleri yoktu.

Onlar toplantıda iken Allah kuluna münafıkların kendi için hazırladıkları tuzağı bildirdi. Münafıklara ders vermek ve tuzaklarını boşa çıkarmak isteyen Efendimiz, gereken tedbirleri almakta gecikmedi. Dar geçide yaklaştığında orduya emir verdi:

-Siz vadinin içinden gidin! O yol daha geniştir. Oradan daha kolay gidilir, buyurdu.

Kendi ise yüksekte kalan boğaz yolunu takip etti. Giderken sahâbîlere:

-Kimse bu yoldan gelmesin! diye kesin emir verdi.

Sahâbîler vadi yolunu takip ederken, kendisi bildirdiği gibi boğaz yolundan gitti. Sahâbîlerinden yalnızca Ammâr b. Yâsir ve Huzeyfe b. Yemân'ın kendisine eşlik etmesini emretti. Birine devesini arkadan itmesini diğerine önden çekmesini söyledi. Bu iki kahraman sahabe, bir süre kendisine korumalık yapacaktı. Dar geçide girip biraz ilerledikten sonra münafıklar ortaya çıktılar. Yüzlerini sıkı sıkıya örtmüşlerdi. Develerini mahmuzlamış onlara doğru geliyorlardı. Gelenlerin niyetlerinin kötü olduğunu anlayan Ammâr b. Yâsir, elindeki kalın değnekle katillerin develerinin başlarına başlarına vurdu. Develeri korkutarak ilerlemelerini engellemeye çalıştı. Böylece adamları yavaşlatarak Efendimiz'e yaklaşımlarına izin vermedi. Yavaşlamak zorunda kalan münafıklar, kısa bir süre emellerini ertelemek zorunda kalsalar da vazgeçmediler.

Huzeyfe ile Ammâr devenin yularını nöbetleşerek çekmeye devam ediyordu. Bir müddet sonra sahâbîler yer değiştirdiler. Huzeyfe b. Yemân arkaya Ammâr b. Yâsir öne geçti. Gece yol aldıkları için etraf insanların tanınmayacağı kadar karanlıktı. Bu nedenle Allah Resûlü (sas), bir ara ön tarafta gidenin sahâbînin hangi sahâbî olduğunu anlamakta güçlük çekti. Sahâbîlerle konuşarak onları yüreklendirmek isteyen Efendimiz, öndeki sahâbîye:

-Sen kimsin? diye sordu. O:

-Ammâr b. Yâsir, dedi.

Sonra devenin arkasına doğru döndü.

-O kim? diye sordu. Huzeyfe:

-Huzeyfe b. Yemân'ım ya Resûlallah! dedi. Efendimiz:

-Hayır, sen Keysan (zeki uyanık biri) sın buyurarak sahâbîye iltifat etti. [88]

Geçit oldukça uzundu. Haftalardır yollarda olan Efendimiz, yorgun ve uykusuzdu. Bir ara uyuklamaya başladı. Durumu fark eden münafıklar, ortamın müsait olduğunu görünce yeniden harekete geçtiler. Birbirlerine:

-Onu hayvanından düşürürsek boynu kırılır. Böylece ondan ebediyen kurtulmuş oluruz, dediler.

Huzeyfe b. Yemân onların sözlerini duyunca endişelendi. Yüksek sesle Kur'ân okuyarak Allah Resûlü'nü (sas) uyandırmaya çalıştı. Allah Resûlü (sas) uyanınca:

-Kur'ân okuyan kim? diye sordu. Sahâbî:

-Benim Huzeyfe, diyerek kendisine yeni bir suikastla karşı karşıya olduklarını bildirdi. O sırada Cebrâîl (as) Efendimiz'e gelmiş, suikastçıların son durumunu ve planlarını bildirmiş, nasıl korunacağını anlatmıştı. Münafıkları durdurmanın yolu hayvanlarının yüzüne değnekle vurarak, ilerlemelerine engel olmaktı. Cebrâîl (a.s) ile konuştuktan sonra sahâbîye dönen Allah Resûlü (sas), elindeki değnekle suikastçıları geri püskürtmesini emretti. Elindeki kalın sopayı havaya kaldıran Huzeyfetü'l-Yemânî, onunla suikastçıların hayvanlarının yüzüne hızlı hızlı vurmaya başladı. Bir taraftan vuruyor, bir taraftan:

-Savulun ey Allah'ın düşmanları! diye bağıırıyordu.

Korkan develer, geri geri gitmeye başladılar. Vurmaya devam eden sahâbî, kısa sürede onları geri püskürttü. O sırada Allah Resûlü (sas), münafıklara sert bir şekilde bağıırdı. Peygamber Efendimiz'in sesini duyan münafıklar niyetlerinin Allah tarafından Resûlü'ne bildirildiğini anlayarak korktular. Hemen bulundukları dar geçitten ayrılıp sessizce diğer sahâbîlerin arasına karıştılar. Arbede sırasında Efendimiz'in devesinin üzerinde bulunan eşyalar düşüp yere saçıldı. Münafıklar kaçtıktan sonra sahâbîlere dönen Allah Resûlü (sas):

-Onları tanıyabildiniz mi? diye sordu. Sahâbîler:

-Hayvanların hepsini tanıdık. Onların kimlere ait olduklarını biliyoruz. Ancak, binicilerinin yüzleri sıkı sıkıya örtülü olduğu için adamları tanıyamadık, dediler.

Allah Resûlü (sas), onların kendine suikast yapmak istediklerini söyledi ve isimlerini tek tek bildirdi. Sonra:

- İsimlerini sakın kimseye söylemeyin, diye tembih etti. Sahâbîler:
- Orduya kavuştuğumuzda onları yakalayıp boyunlarını vurmamızı ister misiniz? diye sordular. Allah Resûlü (sas):
- Hayır. İnsanların aralarında konuşarak: “Muhammed elini ashâbına uzattı. Sahâbîlerini öldürüyor.” demelerini istemiyorum, buyurdu.. [89]
- Sabah olunca sahâbîlerden Useyd b. Hudeyr:
- Ya Resûlallah! Kolayca yola devam edeceğin geniş vadi yolu varken niçin sarp yokuşlu dar yolu seçtiniz? diye sordu. Allah Resûlü (sas):
- Bu gece münafıklar bana ne yapmaya kalkıştıklarını biliyor musun? diye söze başlayarak olanları anlattı. Çok üzülen Useyd b. Hudayr:
- Ya Resûlallah! Emir buyur her kabile kendi içindeki münafığı yakalayıp öldürsün. Eğer bana müsaade ederseniz kısa sürede hepsinin kesik başını huzurunuzda getiririm. Bu gibiler cezasız bırakılır mı?! Bunları daha ne zamana kadar idare edeceğiz?! İslâm bu gibiler hakkındaki hükmünü verse ya! Onlardan hiçbirini bile sağ bırakmak istemeyiz, diyerek üzüntüsünü dile getirdi. Efendimiz:
- Doğru ama o zaman insanlar: “Muhammed müşrikler ile savaşı bitirince içeri döndü kendi ashâbını öldürüyor” derler, buyurdu. Useyd:
- Onlar senin ashâbın değil ki, dedi. Efendimiz:
- Allah’ın varlığına ve tek olduğuna şehâdet ettiklerini açıklamıyorlar mı?
- Evet, ama gerçekte o şekilde inanmıyorlar.
- Benim Resûl olduğuma şehâdet etmiyorlar mı?
- Evet, ama gerçekte inanmıyorlar, dedi. Allah Resûlü (sas):
- Ben bu şekilde şehâdet edenleri öldürmekten men olundum, buyurdu. [90]

[88] İbn Manzûr, Muhtasâr, 6/256.

[89] Beyhakî, Delâilu’n-nübüvve, 1/461, 5/257.

[90] Vâkidî, Megâzî, 3/1044.

-Hayır. İnsanların aralarında konuşarak: “Muhammed elini ashâbına uzattı. Sahâbîlerini öldürüyor.” demelerini istemiyorum, buyurdu..

-Ben bu şekilde şehâdet edenleri öldürmekten men olundum, buyurdu.

-Hayır, sen Keysan (zeki uyanık biri) sını buyurarak sahâbîye iltifat etti.

Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 1/461, 5/257.

Vâkidî, Megâzî, 3/1044.

İbn Manzûr, Muhtasâr, 6/256.

DIŞ GÜÇLERİN ÖLÜM FERMANI

Peygamber Efendimiz (sas), Mekkeliler ile Hudeybiye Antlaşması yaptıktan sonra Hicretin 6. yılının sonlarında Arap Yarımadası ve çevresindeki ülkelerin imparator, kral ve beylerine mektuplar gönderdi. Onları İslâm'a davet etti. O günkü sosyal ve siyasî şartlar göz önünde bulundurulduğunda krallar böyle bir mektubu asla kabul etmez, göndereni affetmeyip ölüme mahkûm ederlerdi. Ancak mektupları gönderen, Allah'ın hakkında: "Ey Habîbim! Sen olmasaydın, sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım." dediği zattı. Bu yüzden eşsiz bir mucize gerçekleşti. Habeş, Yemen, Bahreyn, Ummân kralları, Yemâme, Hımyar, Hemedan beyleri, Filistin valisi, Ezd ve daha birçok kabilenin reisi İslâm ile şereflendi. İran İmparatoru II. Pervez ve Sümâme b. Usâl dışında bütün imparator ve krallar İslâm elçilerini çok güzel karşıladı. Olumsuz cevap verenler İslâm'a girmek istedikleri halde çeşitli kaygılardan dolayı bunu yapamadıklarını söyleyerek özür dilediler. Niyetlerini bildirmek için Efendimiz'e çeşitli hediyeler gönderdi.

İran İmparatoru Efendimiz'in öldürülmesi için Yemen kralına emir gönderirken, Yemâme kralı bu işi kimseye havale etmedi. Bizzat kendisi öldürmek için harekete geçti. Ancak ikisinin de ilâhî plandan haberi yoktu. Diğer kralları hidayete ulaştıran Allah, elbette Efendimiz'i onu öldürmeye gelenlerden koruyacaktı. Dahası onu öldürmeye gelenler onun örnek şahsiyetini görüp İslâm ile şerefleneceklerdi.

İlâhî Plan

Allah Resûlü'nün (sas) hicretin 6. yılının sonunda elçi olarak gönderdiği sahâbîlerden biri Abdullah b. Huzâfe idi. İran Kısra'sına gönderilmişti. Abdullah'a doğrudan Kısra'ya gitmeyip önce Kısra'ya bağlı Bahreyn kralının yanına uğramasını, onun vasıtası ile krala ulaşmasını emretti.

Allah Resûlü'nün (sas) Kısra 11. Pervez için yazdırdığı mektubu alan Abdullah b. Huzâfe aldığı direktif doğrultusunda önce Bahreyn Kralı Münzir b. Savâ'nın yanına gitti. Münzir b. Savâ bir adamı ile onu Kısra'ya gönderdi. Abdullah b. Huzâfe, Kısra'nın huzuruna çıkıp mektubu ona takdim edince Kısra, Hîrelî kâtibini yanına çağırdı. Mektubu kendisine okumasını emretti. Kısra mektubun:

“Allah Resûlü Muhammed’den Farslıların büyüğü Kistrâ’ya...” diye başladığını görünce öfkeden deliğe döndü. Kendi ismi sonra yazıldığı için bağırıp çağırdı. Mektubu büyük bir hırsla alıp yırttı. Abdullah b. Huzâfe onu ikaz edip hakikati anlatmaya çalıştıysa da Kistrâ onu dinlemedi.

-Şu hâle bak! Benim kulum kalkmış, bana mektup yazıyor. Bu ne cüret! Bu insan mülk ve saltanatın bana mahsus olduğunu bilmiyor mu? Bu konuda ne yenilgiye uğramaktan ne de birinin bana ortak çıkmasından korkmuyorum... diye kızdı.

Kistrâ’nın sarayından ayrılan Abdullah b. Huzâfe, orada daha fazla beklemenin doğru olmadığını düşünüyordu. Hemen yola çıktı. Bir süre sonra Kistrâ’nın öfkesi geçti. Yaptığının yanlış olduğunu anlayarak İslâm elçisinin yanına çağrılmasını emretti. Ancak çok geçti. Huzâfe çoktan yola çıkmıştı.

Öldürmeye Giderken Dirilmek

İslâm elçisi bulunamayınca, işin peşini bırakmayan Kistrâ, merakını gidermek için kendisine bağlı Yemen kralı Bazân’a bir mektup gönderdi.

“Duyduğuma göre, Kureyşliler’den biri peygamber olduğunu iddia ediyormuş. Üstelik bu kişi bana mektup yazma cüretinde bulunmuş. Kulum olduğu bakmadan mektuba kendi ismi ile başlamış. Ona söyle, ya peygamberlik davasından vazgeçer ya da kendini de kavmini de öldürtür, yaşadığı yeri başına yıkarım.

İki adam gönder! Onu yakalayıp sana getirsinler. Adamların onu sana getirdiklerinde, ona kavminin dinine girmesini söyle, kabul etmezse hemen boynunu vur.” diye emir verdi.

Mektubu okuyan Bazân, hemen harekete geçti. Adamlarından özel kalemi Babaveyh ile Hurre ve Husre adındaki adamlarını bir mektupla Allah Resûlü’ne (sas) gönderdi. Yemen kralı Seyf b. Zî Yezan’dan Allah tarafından gönderilecek son peygamber hakkında çok şey duymuştu. Olanları duyunca Seyf’in söyledikleri kulaklarında çınladı. Adamlar yola çıkarken yanına çağırın Bazân, Babaveyh’e:

-Şu adamın yanına gidince onu iyice bir konuştur, sorular sorarak imtihan et! Yaşantısını, davranışlarını, ahlakını araştırıp öğren! Davet ettiği şeyi araştırarak, işin iç yüzünü anlamaya çalış, diye sıkı sıkıya tembih etti.

Elçiler uzun bir yolculuktan sonra nihayet Medine'ye vardılar. Karşılaştıkları sahâbîlere Allah Resûlü (sas) ile görüşmek istediklerini söylediler. Allah Resûlü (sas) gelişlerinden haberdar olduğu halde elçilerle hemen görüşmedi. Hakkında bilgi toplamalarına fırsat vermek için zaman verdi. Sahâbîlerinden birine onları konuk etmesini emretti. Gelenler birkaç gün dinlenip bilgi toplayıp gözlem yaptıktan sonra huzuruna kabul etti. Huzura girdiklerinde:

-Oturun! buyurarak yer gösterdi.

Elçiler diz üstü oturdular. Adamların sakallarını kesip, bıyıklarını iyice uzattığını görünce, rahatsız olan Efendimiz, onlara:

-Böyle yapmanızı size kim söyledi? diye sordu. Elçiler:

-Rabbimiz Kısra, böyle yapmamızı emretti, dediler. Efendimiz:

-Benim Rabbim bana sakalımı uzatıp, bıyığımı kısaltmamı emretti, buyurdu.

Babaveyh konuya girdi:

-Şahlar şahı, hükümdarlar hükümdarı Kısra, kralımız Bazân'a bir mektup yazarak ondan senin kendisine götürülmen için adam göndermesini istedi. Bazân bu iş için bizi görevlendirdi. Seni alıp kralımıza götürmek için buraya geldik. Bizimle gelersen hakkında iyi olur. Kralımız, imparatora mektup yazarak bağışlanmanı sağlar. Gelmezsen Kısra seni de halkını da öldürtür. Ordusu ile gelip memleketini başınıza yıkar, dedi.

Sözlerini bitirince Bazân'ın gönderdiği mektubu Allah Resûlü'ne (sas) sundu. Sakin bir şekilde Babaveyh'i dinleyen Allah Resûlü (sas), mektubu alarak ashâbından birine mektubu okumasını emretti. Mektup okunup bitince, yazılan tehditleri hiç duymamış gibi tebessüm buyurdu. Gelen elçilere döndü. İslâm'ı anlatarak, onları İslâm'a davet etti.

Allah Resûlü'nün (sas) manevî heybetinden tir tir titreyen elçiler, yaşadıkları halle baş ederek görevlerini tamamlamaya çalışıyorlardı. Görüşmeler sonucunda Allah Resûlü'nü (sas) alıp götüremeyeceklerini anlamışlardı. Bir gün huzura çıkıp kısık bir sesle:

-Bizimle gelmeyecekseniz, bari kralımızın mektubuna cevap yazınız, diye rica ettiler.

Allah Resûlü (sas) yaşadıkları bu tablonun peygamberliğinin vicdanî bir delili olduğunu ifade etmek için şöyle buyurdu:

-Eğer ben bu işi kendiliğimden yapmış olsaydım (krallar kralının apaçık tehdidinden korkar) yaptığımdan hemen vazgeçerdim. Ancak beni şanı yüce Allah, peygamber olarak gönderdi. (Kim ne ile tehdit ederse etsin, Rabbimin verdiği görevi yapmak zorundayım. Ben yalnızca onun emri ile hareket ederim) buyurdu. Elçilerin tir tir titrediğini görünce sakinleştirmek için:

-Siz şimdi konakladığınız yere dönüp dinlenin. Yarın sabah yanıma gelin. Ne yapmak istediğimi o zaman size haber veririm, buyurdu. [91]

Hidayete Giden Yol

Allah Resûlü (sas) elçilerden ayrıldıktan sonra Rabb'inden bir vahiy aldı. Rabbi ona Kistrâ'nın oğlu Şuraveyh'in, falan ayda, falan günde, gecenin şu saatlerinde, babasını öldürüleceğini bildiriyordu. Sabahleyin elçilerle buluşunca, Allah'ın kendisine bildirdiklerini onlara naklettikten sonra:

-Gidip efendiniz Bazân'a, "Benim Rabbim olan Allah'ın onun rabbi olan Kistrâ'yı bu gece, gecenin yedinci saatinde öldürdüğünü söyleyin." buyurdu.

Efendimiz'den böyle bir cevap beklemeyen Babaveyh ve arkadaşı bir anda şaşırıp kaldılar. Birden gayri ihtiyarî:

-Sen ne söylüyorsun? diye bağırdılar. Devamla: Seni şuracıkta öldürmek bu haberi Bazân'a vermekten daha kolaydır. İyi düşün, bize söylediğin haberi gerçekten ona söyleyelim mi? O bir mektup yazarak senin bu sözlerini Kistrâ'ya iletсин mi? diye tekrar tekrar sordular.

Allah Resûlü (sas):

-Evet, benden duyduklarınızı kralınıza aynen iletin. Ayrıca ona şöyle deyin: "Benim dinim ve hâkimiyetim, Kistrâ'nın bulunduğu ve saltanat sürdüğü topraklara kadar ulaşacak. Atlarının ve develerinin ayak bastığı en uzak yere kadar gidecek. Ayrıca ona deyin ki:

-Eğer Müslüman olursa, idaresinin altında bulunan yerlerin yönetimini kendisine vereceğim. Onu Ebnâlara hükümdar yapacağım, buyurdu. Sonra elçilere hediyeler vererek memleketlerine gönderdi. [92]

Büyük bir şaşkınlık içinde yola çıkan elçiler, uzun bir yolculuktan sonra Bazân'ın huzuruna çıktılar. Gördüklerini ve duyduklarını tek tek anlattılar. Allah Resûlü'nün (sas) Kistrâ ve İran devleti hakkındaki sözlerine sıra gelince duraksadılar, sonra sözlerine korka korka devam ettiler. Elçileri büyük bir dikkat ve şaşkınlık içinde dinleyen Bazân:

-Vallahi bunlar hükümdar sözü değildir. Öyle sanıyorum ki bu zat, gerçekten peygamberdir! Kistrâ hakkında söylediği sözlerin sonucunu bekleyelim. Eğer doğru çıkarsa, demek ki gerçekten peygamberdir. Yalan olduğunu anlarsak gerekeni yaparız, dedi.

Duydukları sözlerden sonra Allah Resûlü'nü (sas) iyice merak eden Bazân, özel kalemi Babaveyh'ten Efendimiz'i ayrıntılı olarak anlatmasını istedi. Babaveyh:

-Biz, onun kadar heybetli, onun kadar cesur ve korkusuz birini görmedik. Yanında hiçbir koruma yoktu. Halk arasında onlardan biri gibi yaşıyordu. Korkusuz olduğu kadar, alçak gönüllüydü. Sahâbîleri ona karşı son derece saygılıydı. Hiçbiri onun yanında yüksek sesle konuşmuyordu, dedi.^[93]

Bir Millet İslâm ile Şerefleniyor

Yemenliler, Allah Resûlü'nün (sas) sözlerinin sonucunu fazla beklemediler. Elçiler geldikten birkaç gün sonra, İran Kistrâsı'nın oğlu Şuraveyh'in bir adamı Bazân'ın sarayına geldi. Kralla görüşmek istediğini söyledi. Gelen adam bekletilmeden huzura alındı. Adam içeri girince getirdiği mektubu Bazân'a uzattı. Mektubu okuyan Bazân, şaşkınlıktan ne diyeceğini şaşırdı. Şuraveyh mektupta şöyle yazıyordu:

"Kistrâ öldü. Kistrâ, İran'ın ileri gelenlerinden pek çok değerli insanı tutuklayıp, haksız olarak öldürmeyi planlıyordu. Bu nedenle öldürdüm. Mektubumu alınca, durumu halka anlatıp, benim için onlardan biat al!

Kistrâ'nın senden hakkında araştırma yapıp öldürmeni istediği kişiye gelince, o işi yeni bir emrim gelinceye kadar ertele!"

Şaşkına dönen Bazân, gelen elçilere çeşitli sorular sorarak, kralın ne zaman hangi saatlerde öldürüldüğünü öğrenmeye çalıştı. Gelen elçi Kistrâ'nın hangi gün, hangi saatte öldürüldüğünü söyleyince,

bildirilen zamanın Allah Resûlü'nün (sas) daha önceden elçilere söylediği zamana tıpa tıp uyduğunu gördü. Şaşkınlığı daha da artan Bazân, yıllar öncesine gitti. Kral Seyf b. Zî Yezen'in müjdelenen peygamber hakkındaki sözlerini hatırladı. Efendimiz'in beklenen peygamber olduğuna hiçbir şüphesi kalmadı. Babaveyh'e dönerek:

-Bu zatın Allah tarafından insanlara gönderilen peygamber olduğuna hiçbir şüphem kalmadı, diyerek hemen Müslüman oldu.

Aslında Allah Resûlü'nü (sas) gördükten ve dinledikten sonra İslâm'a girmeyi düşünen Babaveyh, Bazân'dan cesaret alarak Müslüman olduğunu söyledi.

Kisrâ'nın elçisi geldiği sırada Bazân hasta idi. O gittikten sonra hastalığı daha da arttı. Halkın ileri gelenleri Bazân'ın yanına giderek birini hükümdar olarak atamasını istediler. Halka İslâm'a girmelerini tavsiye etmek için fırsat bekleyen Bazân onlara:

-Size, her işin önünü sonunu gören ve gözetten bir hükümdarı tavsiye edeyim mi? Allah Resûlü'ne (sas) giderek onun dinine girin, Müslüman olarak dünya ve ahiret huzuruna kavuşun! dedi.

Olup bitenden haberleri olan Ebnâlar, krallarının İslâm'a girdiğini biliyorlardı. Onu çok seven halk, krallarının tavsiye uyarak vakit kaybetmeden Müslüman oldular. Halkının İslâm'ı kabul etmesine çok sevinen Bazân, önemli adamlarından Feyrûz ed-Deylemî ve Vebr b. Yuhannes'i Medine'ye göndererek, Efendimiz'e halkın İslâm'a girişinin müjdesini verdi.

Olaydan sonra bir süre daha yaşayan Bazân, hakkın rahmetine kavuştu.^[94]

Allah Resûlü'nü (sas) Öldürmeyi Planlayan Kral

Allah Resûlü'nün (sas) İslâm'a davet için mektup gönderdiği Yemâme kralı Sümâme b. Usâl müşrikkti. Muhtemelen hac ve umre için gittiği Mekke'de müşrikler tarafından yanlış bilgilendirilerek İslâm'a karşı kışkırtılmıştı. Allah Resûlü (sas) ve Müslümanlara karşı önyargılıydı. Bunun için gönderilen elçiye dinlemeye bile gerek duymadan reddetti. Elçi geri döndükten sonra da sakinleşmedi. Aksine kızgınlığı daha da arttı. Allah Resûlü'nü (sas) öldürüp, Arapları ondan tamamen kurtarmaya karar verdi. Bunu etrafındaki insanlara söyleyip fikir aldı. Efendimiz'i öldürmek için çeşitli planlar

yaptıktan sonra harekete geçti. Halktan Müslüman olduğunu tespit ettirdiği birkaç kişiyi şehit etti.

Suikast fikrini açıkça konuştuğu için yaptıkları ve düşündükleri Allah Resûlü'nün (sas) kulağına kadar gitti. Sahâbîlerin başına gelenlere üzülen Efendimiz, Sümâme'nin sözlerini, işlediği cinayetleri ve Medine'ye baskın yaparak kendisine suikast düzenlemeyi planladığını öğrenince çok kızdı. Sahâbîlerine:

-Sümâme'yi gördüğünüz yerde öldürün! emrini verdi. Müslümanlar tarafından ele geçirilmesi için Allah'a dua etti.

Sümâme'yi kışkırtanlar olduğu gibi uyarılar da vardı. Onlardan biri de bilgi ve tecrübe sahibi olan amcasıydı. Yeğenin Allah Resûlü'nü (sas) öldürmek için ciddi ciddi plan yaptığını görünce uyardı. Bunun hiçte iyi bir fikir olmadığını söyleyerek, onu düşüncesinden vazgeçirmeye çalıştı. Lakin başaramadı.

Planını hayata geçirmek için harekete geçen Sümâme, Mekke'ye gitmeye karar verdi. Niyeti hem umre yapmak hem de Mekkelilerden yardım istemektir. Hazırlıklarını tamamlayınca yola çıktı. Bundan sonra neler olduğunu Ebû Hüreyre'e anlatır:

“Allah Resûlü (sas) o günlerde bir grup sahâbeyi Necd bölgesine göndermişti. Sahâbîler görevlerini bitirip geri dönerken yolda Sümâme ile karşılaştılar. Hareketlerinden kuşkulanınca yakalayarak sıkıca bağlayıp Medine'ye getirdiler. Sümâme'yi tanımadıkları için Allah Resûlü'nün (sas) “Sümâme'yi gördüğünüz yerde öldürün!” emrini uygulamamışlardı. Medine'ye geldiklerinde Sümâme'yi gören Allah Resûlü (sas) onu hemen tanıdı. Sahâbîlere:

-Yakaladığınız kişinin kim olduğunu biliyor musunuz? diye sordu. Sahâbîler:

-Hayır, bilmiyoruz, dediler. Efendimiz:

-O Sümâme b. Usâl'dır. Onu mescidin direklerinden birine bağlayın! Kendisine iyi davranın! Yediklerinizden ona da ikram edin! Buyurdu sonrada evine gitti...”

Sahâbîler tarafından yakalanarak mescidin direğine bağlanan Sümâme şaşkındı. Öldürmek için gittiği zatın sahâbîleri tarafından yakalanıp sıkı sıkıya bağlandığına bir türlü inanamıyordu. Onu şaşkına çeviren bir başka husus ise, gördüğü manzaraydı. Müslümanların hiç biri Mekke müşriklerin anlattığı gibi değildi.

Öldürmek için yola çıktığı zatın siması, hal ve hareketleri, insanlara karşı tavrı insanı kendisine hayran bırakacak kadar mükemmeldi. O asla yalancı biri olamaz, Allah adına yalan söylemezdi. Ashâbı da öyleydi. Allah ve Resûlü'nün terbiyesinden geçince her biri örnek insan haline gelmişti. Lakin bütün bunlar öfkesini dindirmeye yetmedi. Aksine yakalanıp esir edilmesi ve hakkında ölüm emri verilmiş olması, kalbini ölüm korkusu sardığı bir anda öfkesini bir kat daha artırdı.

Ebû Hüreyre o gün Mescid-i Nebevî'de olanları şöyle anlatır:

“Bir süre evinde istirahat buyuran Allah Resûlü (sas), namaz vakti girince Mescid-i Nebevî'ye geldi. İçeri girince doğruca direğe bağlı olan Sümâme'nin yanına gitti:

-Nasılsın ey Sümâme? İyi misin? diyerek hal ve hatırını sordu. Ardından:

-Sana ne yapacağımı düşünüyorsun? diye sordu. Öldürüleceğinden korkan Sümâme savunmaya geçti.

-İyiyim ey Muhammed! Eğer beni öldürürsen, kanı yerde kalmayacak bir adamı öldürmüş olursun. Eğer iyilik yaparsan, ona en güzel şekilde teşekkür edecek birine iyilik yapmış olursun. Mal istersen, lütfen iste! Ne kadar istersen iste, veririm! dedi.

Allah Resûlü (sas) ona tebessümle cevap vermekle yetindi. Yanından ayrılarak mihraba geçti. Bilâl-i Habeşî kamet getirdikten sonra tekbir getirip namaz kıldırdı.

Bilâl-i Habeşî “Allâhu ekber, Allâhu ekber.” diyerek ezan okumaya başlayınca dikkat kesilen Sümâme, “Eşhedü enlâ ilâhe illallâh” denildiğinde sarsıldı. Bu ilk kez duyduğu, inandıklarını alt üst eden, ibadet ettiği putları bir bir yere seren bir sözdü.

Namaz başlayınca hayreti daha da arttı. Tekbir, rükû ve secdeyi pür dikkat izledi. Okunan Kur'ân'ı hayranlık içinde dinledi. “Bu asla beşer sözü olamaz!” diye geçirdi içinden. Namazdan sonra sahâbîlerin hal ve hareketlerini izledi, Efendimiz'in onlarla yaptığı sohbeti dinledi. Sahâbîlerine karşı tavrını takdirle izledi. Tevazu, anlayış ve hoş görüsüne inanamadı.

Sümâme ile yakından ilgilenen sahâbîler, Efendimiz'in emrini yerine getirerek ona ikramda bulundular. O ise etrafını hayretle izliyordu. Mescidin gecesi farklı bir âlemdi. Mescid-i Nebevî'de kalan sahâbîlerin kimi namaz kılıyor, kimi Rabb'ini anıyor, kimi de

Efendimiz'den öğrendikleri konular hakkında konuşup fikir teatisi yapıyorlardı.

Ertesi gün, sabah namazı kılmak için Mescid-i Nebvî'ye gelen Allah Resûlü (sas), içeri girince yeniden doğruca Sümâme'nin yanına gitti.

-Nasılsın ey Sümâme? Geceyi nasıl geçirdin? diye sordu. Ardından:

-Sana ne yapacağımı düşünüyorsun? buyurarak onu düşünmeye ve nefis muhasebesi yapmaya sevk etmek istedi. Sümâme:

-Söylediğim gibi iyiyim ey Muhammed! Bilmeni isterim ki, beni öldürürsen kanlı bir adamı öldürmüş olursun. İyilik yaparak serbest bırakırsan yapılan iyiliğe en güzel şekilde teşekkür edecek birine iyilik yapmış olursun. Maksudın mal ise lütfen iste! Ne kadar istersen, veririm, dedi.

Sözlerine yine tebessüm ile cevap veren Efendimiz, Sümâme'nin kalbine umut tohumları ekiyordu. İki gündür mescidin direğine bağlı bir halde gördükleri ve yaşadıkları karşısında Sümâme'nin kalbini kaplayan cehalet perdesi kalktıkça kin ve nefret duyguları dağılmaya başladı. İmanına engel olan kin ve nefreti ilim rüzgârı ile gökyüzüne çıktı, sevgi, saygı ve muhabbet yağmuru olarak geri döndü. Gönlüne hakikat güneşi doğunca iman tohumları yeşermeye başladı. Kalbini aydınlatan hakikat güneşi dışına yansımaya başladı.

Durumun farkında olan Efendimiz, üçüncü gün sabah namazı için mescide girdiğinde ilk işi yine Sümâme'nin yanına gitmek oldu. Yine aynı şeyler oldu. Hal ve hatırını sorduktan sonra:

-Ey Sümâme! Sana ne yapacağımı düşünüyorsun? buyurdu.

Yine aynı cevabı aldı. Lakin Sümâme'nin ses tonu çok farklıydı. Sesi gördüğü tabloyu doğru bir şekilde okuduğunu, üzerinde düşünüp nefis muhasebesi yaptığını gösteriyordu. Üç gün boyunca Mescid-i Nebvî'de bağlı kalan Sümâme, sahâbîleri ve onların şahsında İslâm'ı yakından tanıma imkânı bulmuştu. Onları tanıdıkça kalbi yumuşadıkça yumuşadı, İslâm ile arasındaki buzlar eridi. Yaşadıklarını, duyduklarını ve üç gündür şahit olduklarını düşündü, düşündü...

Düşündükçe Sümâme'nin kalbi aydınlandı. Kalbine ilkâ edilen iman tohumları tomurcuklanmaya başladı...

Olup bitenleri mâna âleminde seyreden Efendimiz son noktayı koymak için harekete geçti. Mescid-i Nebevî'ye gitti. Sümâme'nin yanına vardı. Müşvik bir ses tonu ile hal ve hatırını sorduktan sonra sahâbîlere döndü:

-Sümâme'yi salıverin! buyurarak onunla İslâm arasına giren son engeli de kaldırdı. Duyduklarına inanamayan Sümâme, sahâbîlerin bağlarını çözmesini şaşkınlıkla izledi. Bağlarını çözen sahâbîler:

-Serbestsin! diyerek salıverince ne yapacağını şaşırdı. Yaşadıkları gerçek miydi yoksa hayal mi? Karşısındaki zat nasıl biriydi? Kendisini öldürmek için geldiğini bile bile onu nasıl serbest bırakabildi? Ölümden korkmuyor muydu? Belli ki sıradan bir insan değil peygamberdi. Yok, yok kesinlikle Allah'ın elçisiydi... Şaşkınlık içerisinde teşekkür ettikten sonra Efendimiz'e döndü:

-Biri Müslüman olmak istediğinde ne yapmalıdır? Diye sordu. Efendimiz:

-Gusül abdesti alıp iki rekât namaz kılmalıdır! Buyurdu.

Serbest kalan Sümâme sessizce yanlarından ayrıldı. Mescid-i Nebevî'den çıkıp yakınlarda bulunan bir hurma bahçesine gitti. Gusül abdesti alarak geri döndü. Mescid-i Nebevî'den içeri girdi. Bir kaç gün öncesine kadar gördüğü yerde öldürmek istediği zatın karşısına geçti. Sevinçten yüzü parılıyordu.

-Ben şehâdet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed onun kulu ve resûlü'dür, diyerek iman etti. Sonra kalbinde meydana gelen müthiş değişim ve inkılâbı anlattı:

-Ey Muhammed! Vallahi, buraya gelinceye kadar yeryüzünde en nefret ettiğim kişi, en çok kızdığım insan sizdiniz. Şimdi ise yeryüzünde sizden daha fazla sevdiğim kimse yoktur. Cemâliniz bakmaya doyamadığım en sevdiğim yüz oldu.

Buraya gelmeden önce insanları davet ettiğin dininden daha fazla nefret ettiğim bir din yoktu. Şimdi onu bütün dinlerden daha çok seviyorum.

Yaşadığınız yer yakın zamana kadar en nefret ettiğim belde idi. Şimdi burası en çok sevdiğim yer oldu, dedi.

Sümâme bin Usâl bir süre Medine'de kalarak İslâm hakkında bilgi aldı. Sabah namazını Efendimiz ile birlikte kılan sahâbî, bir dakika bile yanından ayrılmak istemiyordu. Sözlerini dikkatle dinliyor, hal ve

hareketlerini büyük bir hayranlıkla izliyor, duyduklarını ve gördüklerini kalbinin en mutena köşesine yazıyordu.

Gördüğü pek çok şey onu hayrete sevk etti. Onlardan biri de yemesindeki değişiklikti. Esir alındığı ilk günlerde sahâbîler onu doyurmakta güçlük çekerdî. İslâm'a girdikten sonra çok az yemekle doymaya başladı. Sahâbîler bile bu duruma şaşırıp kaldılar. Durumu Allah Resûlü'ne (sas) sebebini sordular. Efendimiz:

-Kâfir yedi mide ile Müslüman ise tek bir mide ile yer, buyurarak, durumu izah etti.

Her güzel şey gibi bu anlarda son buldu. Ayrılık vakti gelip çattı. Efendimiz, ashâbı ve kutsal beldeden ayrılacağı için üzülen Sümâme'nin kalbi hüznle doldu. Daha Medine'den ayrılmadan hasret ateşi içini yakmaya başladı. Gözleri doldu. Boynu bükük yetim çocuklar gibi huzuru saadete çıktı. Ağlamaklı bir ses tonu ile:

-Ya Resûlallah ! Memleketimden çıkarken umre yapmaya niyet etmişim. Sonra malum olduğu üzere süvarilerinize yakalandım. Müsaade buyurursanız Mekke'ye gidip umremi yapmak istiyorum, dedi. Allah Resûlü (sas) izin verince:

-Ashâbından birine bana rehberlik etmesi için emir buyurur musunuz? diye ricada bulundu. Allah Resûlü (sas) ricasına olumlu cevap verince, En Sevgili ve sahâbîlerinden ayrılarak, Mekke'ye doğru yola çıktı.

Uzun bir yolculuktan sonra Mekke'ye ulaştı. Herhangi bir probleme sebep olmamak için kimseyle fazla muhatap olmadan umre yapmaya niyet ediyordu ki olmadı. Mekke'ye girince telbiye getirmişti. İlk kez birinin onun yaptığı şekilde telbiye getirdiğini gören Mekkeliler, şaşırdılar. Göz hapsine aldıkları Sümâme'yi dikkatle izlemeye başladılar. Hal ve hareketleri şüphelerini daha da artırdı. Müslüman olabileceğini düşündüler. Biraz araştırınca yanılmadıklarını anladılar. Yemâme krallarından birinin Müslüman olması onlar için çok kötü bir haberdî. Bu duruma hem şaşırdılar, hem de kızdılar. Onu karşılarına almak en son isteyecekleri şeydi. Lakin dayanamadılar. İslâm'a olan kin ve düşmanlıkları gözlerini kör etmiş, basiretlerini bağlamıştı. Sümâme bin Usâl'ın yanına koşarak:

-Ey Sümâme! Sen yoldan sapıp, atalarının dinini mi terk ettin? diye sert bir dille çıkıştılar. Sümâme gayet sakindi:

-Hayır sapıtmadım. Lakin hidayete erdim. Allah ve Resûlü'ne iman edip Müslüman oldum, dedi.

Mekkeliler kızıp bağırmaya, hakaret edip onu hırpalamaya başladılar. Bazıları daha da ileri giderek üzerine yürüyüp tekme tokat vurmaya başladı. İçlerinden biri adamlara müdahale etti.

-Lütfen aklınızı başınıza alın! Yediğimiz buğdayın onun memleketinden geldiğini unutmayın! diye bağırarak ikaz etti. Hatalarını anlayan adamlar, Sümâme'yi bırakıp dağıldılar.

Bütün bunlar için görünen yüzüydü. Her olayda olduğu gibi bir perde arkası ve hikmeti vardı. Yaşanan bu olay, Mekke'nin kansız bir şekilde fetih edilmesi için hazırlanan ilâhî sürecin bir parçasıydı.

Müşrikler dağılınca umresini tamamlayan Sümâme, kızgın bir şekilde Mekke'den ayrıldı. Memleketine gider gitmez adamlarına:

-Bundan böyle Mekkelilere ne buğday, nede başka bir yiyecek satılmayacaktır! emrini verdi. Öteden beri yiyecek sıkıntısı çeken Mekkeliler, bu ambargo ile çok zor durumda kaldı. Ciddi sıkıntı çektiler, şehirde kıtlık baş gösterdi. Paniğe kapılan Mekkeliler, Allah Resûlü'ne (sas) bir mektup yazarak, bir heyetle Medine'ye gönderdiler. Önce Efendimiz'i:

-Seninle Hudeybiye'de bir anlaşma yaptık. İnsanlara sürekli akrabalarla iyi ilişkiler kurmayı emrettiğin, çevrendekileri de buna teşvik edip durduğun halde aksini yapıyorsun. Geçmişte savaşlarda babalarını öldürdüğün çocukları şimdi açlıktan öldürüyorsun! diye suçladılar.

Efendimiz neden bu şekilde söylediklerini sorunca ambargonun kalkması için adeta yalvardılar.

-Sümâme bize ambargo koyarak yiyecek göndermeyi yasakladı. Bu durum bize çok zarar veriyor, sıkıntıya sokuyor. Lütfen ona haber gönder de koyduğu ambargoyu kaldırsın!^[95] dediler.

Bu mektup, Mekke'li müşriklerin psikolojik yenilgisinin belgesiydi. Allah Resûlü'nün (sas) gücünü kabul ederek, bu güç karşısında boyun eğdiklerini gösteriyordu. Çok öteleri gören Allah Resûlü (sas), Mekkelilerin kıtlıktan iyice ezilmesini istemek yerine onların gönüllerini kazanmanın yolunu seçti. Onların istediklerini yaparak, Sümâme bin Usâl'a haber gönderdi ve ambargoyu kaldırmasını emretti.

Bu gerçektende olağanüstü bir durumdu. Daha bir yıl önce, hendek kazıp onun arkasına sığınan, dört bir tarafları düşman ve hainler tarafından sarılan, ölüm kalım mücadelesi veren, korkudan uyuyamayan Müslümanlar, şimdi krallara emir veriyordu. Bu ilâhî bir plan ve Rabbanî bir lütuftu.

[91] Taberî, Târih, 419; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 2/39.

[92] İbn Hacer, İsâbe, 765-757.

[93] H. A. Akk, Uzama Havle'r-Resûl, 1/507.

[94] İbn Hişâm, Sîre, 1-2/69.

[95] Buhârî, Megâzî 70; Müslim, Cihad ve Siyer 59; Ebû Ya'lâ, Müsned, 6516; İbn Sa'd, Tabakât, 5/550; İbn Hişâm, Sîre, 3-4/ 638; İbn Abdilber, İstîab, 1/213; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 619; İbn Hacer, İsâbe, 961; İbn Manzûr, Muhtasar, 10/6.

-Sümâme bize ambargo koyarak yiyecek göndermeyi yasakladı. Bu durum bize çok zarar veriyor, sıkıntıya sokuyor. Lütfen ona haber gönder de koyduğu ambargoyu kaldırsın! dediler.

-Eğer Müslüman olursa, idaresinin altında bulunan yerlerin yönetimini kendisine vereceğim. Onu Ebnâlara hükümdar yapacağım, buyurdu. Sonra elçilere hediyeler vererek memleketlerine gönderdi.

-Biz, onun kadar heybetli, onun kadar cesur ve korkusuz birini görmedik. Yanında hiçbir koruma yoktu. Halk arasında onlardan biri gibi yaşıyordu. Korkusuz olduğu kadar, alçak gönüllüydü. Sahâbîleri ona karşı son derece saygılıydı. Hiçbiri onun yanında yüksek sesle konuşmuyordu, dedi.

Olaydan sonra bir süre daha yaşayan Bazân, hakkın rahmetine kavuştu.

Taberî, Târih, 419; Diyârbekrî, Târîhu'l-hamîs, 2/39.

Buhârî, Megâzî 70; Müslim, Cihad ve Siyer 59; Ebû Ya'lâ, Müsned, 6516; İbn Sa'd, Tabakât, 5/550; İbn Hişâm, Sîre, 3-4/ 638; İbn Abdilber, İstîab, 1/213; İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe, 619; İbn Hacer, İsâbe, 961; İbn Manzûr, Muhtasar, 10/6.

İbn Hişâm, Sîre, 1-2/69.

H. A. Akk, Uzama Havle'r-Resûl, 1/507.

İbn Hacer, İsâbe, 765-757.

-Siz Şimdi konakladığınız yere dönüp dinlenin. Yarın sabah yanıma gelin. Ne yapmak istediğimi o zaman size haber veririm, buyurdu.

YAHUDİLERİN SUİKAST GİRİŞİMLERİ

Zehirli Oğlak

İslâm düşmanlarının yaydıkları kin ve nefret kıvılcımları kısa sürede tüm halkın arasına yayılmıştı. Müslümanların kazandığı Bedir Zaferi Yahudilerin kalplerini sararak korkularını doruk noktaya ulaştırdı. Efendimiz aleyhinde yapılan konuşmalar, kalplerde ekilen kin ve nefret tohumlarını büyüttükçe büyüttü. Halkı kışkırtan konuşmalar, insanları intikam alma düşüncesine sevk etti. İçlerinden birileri Efendimiz'i öldürme planı yapıp onu uygulamaya koyma cesareti bile gösterdi.

Bedir Savaşı'ndan dönen İslâm ordusu Medine'ye varmak üzere iken bir Yahudi Hanım yollarına çıktı. Başının üzerinde bir çanak, çanakta kızarmış oğlak kebabı, kolunda özenle hazırladığı bir tatlı vardı. Efendimiz hakkında olabildiğince çok bilgi toplayan hanım, onun neyi sevdiğini, neden hoşlandığını çok iyi öğrenmişti. Efendimiz'e ikram edeceği yemekleri bu bilgi doğrultusunda hazırlamıştı.

Gerçek niyetini saklayan kadın, Müslümanların zaferine çok sevinmiş gibi rol yapıyordu. Ordu geçerken Allah Resûlü'nün (sas) devesinin önüne geçti.

-Bedir Savaşı'na gittiğinizi duyunca kendi kendime; "Muhammed eğer Medine'ye sağ sâlim gelirse, bir oğlak kesip kızartacağım. Döndüğünde kendisine ikram edeceğim." diye adak adadım. Zafer kazandığınızı haber alınca çok sevindim. Hemen bir oğlak kesip kızarttım, diyerek kızarttığı oğlağı Efendimiz'e sundu.

Uzun süredir yemek yemeyen Allah Resûlü (sas) ve Müslümanlar o sırada çok acıkmıştı. Teklif hepsini sevindirdi. Hanımın ikramından memnun kalan Efendimiz, takdim edilen hediye kabul buyurdu.

Develerden inildi. Sofra hazırlandı. Beni ye, dercesine nar gibi kızaran oğlağın bulunduğu tepsi sofraya konuldu. Efendimiz sahâbîler ile sofraya oturdular. Besmele çekerek ellerini oğlağa doğru götürdüklerinde olanlar oldu. Resûlü'nü tüm kötülüklerden koruyan Allah, suikastçı kadın ve onun gibilerine ders olsun diye kızarmış oğlağı dile getirdi. Oğlak:

-Ey Muhammed! Sakın beni yeme! Bana zehir kattılar, diyerek Efendimiz'e hazırlanan suikastı haber verdi.

Oğlaktan elini çeken Allah Resûlü (sas) yanındaki sahâbîlere:

-Sakın yemeyin oğlak bana kendisinin zehirli olduğunu söyledi buyurdu.

Yahudi kadın dâhil herkes donup kalmıştı. Efendimiz kadına:

-Oğlağı niçin zehirledin? diye sordu.

Karşısındaki kişinin peygamber olduğundan hiçbir şüphesi kalmayan kadın yaptığını inkâr etmenin fayda vermeyeceğini biliyordu. Bu nedenle gerçeği aynen söyledi:

-Ey Allah'ın Resûlü! Medine'ye geldikten sonra her geçen gün daha da güçlendiğinizi gördüm. Yakında bütün Arap ve Yahudilere galip geleceğinizi düşündüm. Kendi kendime: "Ona zehirli oğlak vereyim. Eğer peygamberse Allah ona bildirip yemesini engeller. Peygamber değilse zehirlenip ölür. Böylece Yahudileri ondan gelebilecek tehlikelerden korunmuş olur, dedim." dedi.

Yahudi kadının yaptığına kızan sahâbîler, onu cezalandırmak istediler. Ancak Allah Resûlü (sas) onlara müdahale etti. Cezalandırmalarına izin vermeyip kadını affetti.^[96]

Komplo

Bedir Savaşı'ndan önce Abdullah b. Übey ve arkadaşlarına ultimatom veren Mekkeli müşrikler onlara, "Muhammed'i Medine'den çıkarın veya öldürün! Yoksa sizinle savaşır, hanımlarınızı esir almaktan sakınmayız!" şeklinde sözler söyleyerek tehdit etmişlerdi. Tehditleri ciddiye alan Abdullah b. Übey Müslümanlarla savaşmak için bir araya toplandılar. Ancak duruma müdahale eden Efendimiz, onu ve arkadaşlarını bu fikirlerinden vazgeçirdi.

Bedir yenilgisinin intikamını almak isteyen müşrikler, Efendimiz'i öldürmek, Müslümanları yok etmek için akıllarına gelen her yola başvuruyorlardı. Abdullah b. Übey'e verdikleri ultimatomdan sonuç alamayınca bu kez Yahudilere bir mektup yazdılar.

-Siz güçlü silahlara, sağlam kalelere sahip olan bir milletsiniz. Ya memleketinize gelen adamımızı öldürürsünüz ya da ordularla oraya geldiğimizde hanımlarınızın takıları ile aramızda mesafe kalmaz. Hanımlarınızı esir eder, onlarla birlikte olmayı kendimize helal sayarız, dediler.

Bu tehdit Efendimiz'e karşı kin ve nefretle dolu olan Nadir oğulları Yahudilerini harekete geçirmeye yetti. Ancak Bedir Zaferi onların da gözünü korkutmuştu. Müslümanlar ile doğrudan savaşmayı göze

alamadılar. Efendimiz'e komplo kurarak öldürmeyi tercih ettiler. Bir araya gelip konu hakkında kafa yordular. Sonunda kendilerince Efendimiz'i öldürecek bir yol buldular. İçlerinden birini Allah Resûlü'ne (sas) gönderdiler:

-Biz aramızdan otuz âlim seçelim, sen de sahâbîlerinden otuz kişi alıp gel! Yarın onlarla şu saatte şurada buluşun! Eğer âlimlerimizi peygamber olduğuna ikna edersen hepimiz sana iman ederiz, dediler.

Maksatları, görüşmeye gelen Efendimiz ve sahâbîlerine saldırıp öldürmektir. Efendimiz:

-Olur, istediğiniz zaman istediğiniz yere geliriz, buyurdu. [\[97\]](#).

Sabah olunca suikast hazırlıklarına başlayan Yahudilerin kalbine korku düştü. Birbirlerine:

-Siz ne yapıyorsunuz? Her biri Muhammed'den önce ölmeye can atan otuz kişi ile mi savaşmak istiyorsunuz? Bunu asla yapmayın, başka bir yol bulun, dediler.

Bunun üzerine Allah Resûlü'ne (sas) tekrar haber gönderdiler.

-Bu kadar çok kişiye gerek yok. Siz üç kişi ile gelin, bizden de üç âlim gelsin. Aynı vakitte aynı yerde buluşun, dediler. Allah Resûlü (sas) yine olumlu cevap verdi. Lakin buluşma yerine gitmedi.

Kardeşi Müslüman olan Yahudi bir hanım, halkın düzenlediği komplodan çok rahatsız oldu. Yaptıklarının Yahudileri felakete sürükleyeceğini düşündü. Gizlice kaleden ayrılıp kardeşinin yanına gitti. Düzenlenen komployu olduğu gibi kardeşine anlattı. Acele ile evden çıkan sahâbî, koşarcasına Mescid-i Nebvî'ye gitti. Efendimiz'i bularak durumu anlattı. Komployu öğrenen Efendimiz, buluşma yerine gitmekten vazgeçerek randevuyu iptal etti. Ne olduğunu anlamayan Yahudiler, yeni planlar yapmaya, başka fırsatlar kollamaya devam ettiler. [\[98\]](#).

Cebrâîl'in (as) Haber Verdiği Komplo

Uhud Savaşı'ndan sonra cesaretlenen İslâm düşmanları dört bir yandan Müslümanlara saldırmaya başladılar. Çeteler, Bi'rîmaûne ve Recî'de sahâbîleri tuzağa düşürerek şehit ettiler. İçlerinden yalnızca Amr b. Ümeyye kurtuldu. Büyük bir üzüntü ve kızgınlık içinde olay yerinden ayrılan Amr, Medine'ye dönerken yolda kendilerine tuzak kuran çete ile aynı kabileden olan iki kişiyle karşılaştı. Onları görünce

kan beynine sıçradı. Yaşadığı felaket bir film şeridi gibi gözünün önünden geçti. Öfkeden yerinde duramaz bir hâle geldi. Karşısındaki kişileri arkadaşlarını öldüren çetenin üyesi sanıyor, bir an önce üzerlerine atılıp öldürmek istiyordu. Hâlbuki bu kişiler daha önce Medine'ye giderek Allah Resûlü'nden (sas) eman alan kimselerdi. Bunu bilmeyen Amr b. Ümeyye, ilk fırsatta adamların üzerine atılarak öldürdü. Sonra yola devam edip Medine'ye geldi. Allah Resûlü (sas) ile görüşerek durumu kendisine olduğu gibi anlattı.

Sahâbîlerin şehadetleri Efendimiz'i derinden sarstı. Amr'ın yanlışlıkla öldürdüğü iki kişi için de üzüldü. Kabilelerine haber gönderip durumdan haberdar etti, diyetlerinin verileceğini bildirdi. Ancak o sırada diyeti kolayca ödeyemeyecek kadar ekonomik sıkıntı içindeydiler. Allah Resûlü (sas) diyeti ödemek için anlaşmalı olduğu Nadir oğulları Yahudilerinden yardım istemeye karar verdi.

Rebîülevvel ayının bir cumartesi günü Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Ali, Zübeyr b. Avvâm, Talha b. Ubeydullah, Sa'd b. Muâz, Useyd b. Hudayr ve Sa'd b. Ubâde'yi yanına alarak Kûba Mescidi'ne gitti. Orada namaz kıldıktan sonra, Nadir oğulları Yahudilerini ziyaret etmek için yola çıktı. Yahudilerin yanına vardıklarında halk bir araya toplanmış konuşuyorlardı. Efendimiz ve ashâbını görünce yerlerinden fırlayarak yanlarına gittiler. "Hoş geldiniz." dediler, iltifat ederek evlerine buyur ettiler. Allah Resûlü (sas) fazla kalmayacağını bir hususu görüştükten sonra geri döneceğini bildirdi. Konuyu açıp konuşmaya başlamak istediğinde Yahudiler:

-Olur ey Ebû'l-Kasım! İstedığın yardımı yaparız. Önce şöyle buyurun, oturup dinlenin. Siz yemek ikram edelim, dediler.

Efendimiz, Yahudilerin evlerinden birinin duvarının dibine oturdu. Sahâbîler de etrafına dizildiler. Onlar otururken Yahudiler bir kenara çekilip suikast planları yapmaya başladılar. Biri:

-Şu anda yakaladığımız fırsat, bir daha asla ele geçmez. Hemen şu evin damına çıkalım, Muhammed'in üzerine büyük bir kaya atalım. Ondan ebediyen kurtulup rahata kavuşalım, dedi. Liderleri Huyey b. Ahtâb:

-Ey Yahudi cemaati! Arkadaşınız doğru söylüyor. Muhammed on kişiyi bile bulmayan sahâbîsi ile yanınıza kadar gelmiş. Şimdi şu evin duvarının dibinde oturduğu sırada dama çıkalım, yukardan bir kaya parçasını bırakıp hemen oracıkta öldürelim. O ölürse yanındaki

Kureyşliler ve yakın akrabaları dağılıp giderler. Geriye müttefikimiz olan Evs ve Hazreçliler kalır. Zamanı gelince onlara da istediğimizi yaparız! dedi. Sonra:

-İçinizde bu işi yapacak gönüllü biri var mı? diye sordu. Amr b. Cahhâş adında bir Yahudi:

-Bu işi ben yaparım. Hemen evin damına çıkar, üzerine büyük bir kaya parçası bırakıp öldürürüm, dedi.

Konuşmaları duyan Sellâm b. Mişkem gibi Yahudi âlimler bundan hiç hoşlanmadılar.

-Vallahi kalkışacağınız iş ona vahiyle bildirilir! Düşündüğünüzü yaparsanız ancak kendinize yazık etmiş olursunuz. Bu, onlarla aramızdaki anlaşmayı da bozar. Savaşa neden olur. Sakın böyle bir şey yapmayın! Vallahi, eğer böyle bir şey yapmaya kalkışacak olursanız, Yahudileri mahveder, İslâm'ın yükselip kıyamete kadar ayakta kalmasını sağlamış olursunuz, diyerek onları uyardı.

Ancak kimse onları dinlemedi. Kahraman edasıyla ortaya atılan Amr b. Cahhâş, büyük bir kaya parçası hazırlayarak Efendimiz ve sahâbîlerin gölgesinde oturduğu evin üstüne çıktı. O bunları yaptığı sırada Cebrâîl (as) Allah Resûlü'nün (sas) yanına gelerek kurulan tuzağı haber verdi. Sözleri biter bitmez ayağı kalkan Efendimiz, sahâbîlere:

-Ben gelinceye kadar yerinizden ayrılmayın! buyurarak tuvalete gidiyormuş gibi yapıp oradan uzaklaştı.

Ne olduğunu anlamayan sahâbîler ve suikastçılar, Efendimiz'in geri dönmesini beklerken o çoktan Medine'nin yolunu tutmuştu. Vakit ilerlediği hâlde Efendimiz'in gelmediğini gören sahâbîler kaygılandılar. Kalkıp aramaya başladılar. O sırada Medine tarafından gelen bir adama rastladılar. Adama:

-Allah Resûlü'nü gördün mü? diye sordular.

Adam onu Medine'de gördüğünü söyleyince ne olduğunu daha çok merak ettiler. Onlar ne olduğunu anlamaya çalışırken planlarının vahiyle bildirilmesinden kaygılanan Yahudiler, yaptıklarının üzerini örtme telaşına düştüler. Renk vermemek için sahâbîlere:

-Ebû'l-Kâsım nerede takılıp kaldı ki?! Gibi sözlerle söylendiler. Gittiği belli olduktan sonra Huyey b. Ahtâb:

-Ebû'l-Kâsım acele etti. Hâlbuki biz onun dileğini yerine getirecek, ayrıca kendisine yemek ikram edecektik, dedi.

Sahâbîler Efendimizin Medine’de olduğunu öğrendikten sonra Yahudilerin kalesinden ayrılıp geri döndüler. Medine’ye varınca doğruca Efendimiz’in yanına gittiler. Hz. Ebû Bekir:

-Yâ Rasûlallah! Yanımızdan ayrıldın, hemen kalkıp gittin. Sebebinı anlayamadık ne oldu? diye sordu. Efendimiz:

-Yahudiler beni öldürmeyi planladılar. Allah planlarını haber verince kalkıp buraya geldim, buyurdu.

Sahâbîler gidince Yahudiler kurdukları tuzağın felaketlerine sebep olacağını anlamakta gecikmediler. Büyük âlimlerinden Kinâne b. Suriya, Yahudilere:

-Muhammed’in ne için kalkıp gittiğini biliyor musunuz? diye sordu. Halk:

-Hayır! Vallahi biz bilmiyoruz! Sen biliyor musun? dedi.

-Evet, biliyorum. Tevrat’a and olsun ki; ben, sizin tasarladığınız suikastın Muhammed’e haber verildiğini biliyorum! Kendinizi boşuna aldatmayın. Vallahi, sizin de bildiğiniz gibi o peygamberdir. Suikast planınız kendisine haber verildiği için kalkıp gitti!

Siz onun Harun oğulları soyundan gelmesini umuyordunuz ama Allah onu dilediği soydan seçip gönderdi. Tevrat’ta en son gelecek olan peygamberin doğum yeri Mekke, hicret edeceği yer Medine’dir diye yazılı olduğunu hepimiz okuduk. Tevrat’ta yazılan sıfatlar ona tamamıyla uymaktadır. Bir harf bile aykırı değildir.

Yok olup gitmemeniz için size iki şeyden birini yapmayı tavsiye ediyorum. Ya İslâm’ı kabul edin veya yanınıza alabileceğiniz kadar kıymetli eşyanızı alıp eş ve çocuklarınız ile birlikte başka bir yere hicret edin! dedi. Konuşmalardan etkilenen halk:

-Dinimizi asla değişmeyiz ama hazırlanıp başka bir yere göçeriz, dediler.

Onlar durumlarını konuşurken Allah Resûlü (sas) yanındaki sahâbîlerine:

-Muhammed b. Mesleme’yi bana çağırınız! buyurdu. Sahâbî gelince ona:

-Nadir oğullarına git! Onlara: “Allah Resûlü (sas) beni size burayı terk etmeniz için gönderdi. Artık burada benimle birlikte oturmayın! Çünkü siz bana suikast yapmaya kalkıştınız. Size burayı terk etmeniz için on gün mühlet veriyorum!” dediğimi bildir, buyurdu.

Emir üzerine yola çıkan Muhammed b. Mesleme, doğruca Nadir oğullarının kalesine gitti. Halkla görüşerek onlara:

-Allah Resûlü beni size elçi olarak gönderdi. Ancak bir konuyu size hatırlatıp görüşmeden elçilik görevimi yapmayacağım, dedi. Yahudiler:

-Anlatmak istediğin nedir? dediler. Muhammed b. Mesleme:

-Mûsâ'ya (a.s.) inen Tevrat aşkına şimdi anlatacağım şeyin olup olmadığını ve doğru söyleyip söylemediğimi bildirin!

Hız. Muhammed peygamber olarak gönderilmeden önce bir gün sizin yanınıza geldiğimde Tevrat'ı okuyordunuz. Şu meclis gibi bir mecliste bana Yahudiliğe girmemi teklif ettiğiniz zaman ben size:

-Vallahi ben Yahudi olmam! dedim. Siz:

-Niçin buna engel olan nedir? Yahudi dininden başka din yoktur! Senin arayıp istediğin, etraftan duyduğun Hanif dininin aynısıdır. Aslında Ebû Âmir de gerçekte aradığınız Hanif dini üzere değildir!

Size gelecek peygamber, hem şariat sahibidir, hem savaşçıdır! Onun gözlerinde biraz kırmızılık vardır. Kendisi Yemen tarafından gelecek, deveye binecek, ihrama bürünecek, az etli kemiğe bile kanaat edecek, kılıcı boynunda asılı bulunacak, kendisinde başkaca nişan ve alâmet bulunmayacak; konuştuğu zaman hikmetli ve yerli yerince konuşacak... demediniz mi? diye sordu. Adamlar:

-Allah hakkı için, evet dedik. Biz sana bunları söylemiştik, ama geleceğini sana haber vermiş olduğumuz peygamber bu değildi, diyerek çok iyi bildikleri gerçeği inkâr ettiler.

Olanların farkında olan Muhammed b. Mesleme daha fazla ısrar etmedi:

-Ben diyeceğimi dedim, gerisini siz bilirsiniz, dedikten sonra suikast düzenleyerek, aralarındaki sözleşmeyi ihlal ettiklerinden ve ihanetlerinden dolayı Allah Resûlü'nün (sas) Medine'yi terk etmelerini emrettiğini bildirdi. Böyle bir haber bekleyen Yahudiler bunu dostlarından duydukları için üzüldüler, hatta kırıldılar:

-Ey Muhammed b. Mesleme! Bize Evs Kabilesi'nden birinin felaket haberi getireceğini tahmin etmezdik, diyerek sitem ettiler. Sonra da:

-Madem öyle biz de göçü yükler gideriz, deyip hazırlıklara başladılar.

Durumu haber alan Abdullah b. Übey, devreye girdi. Süveyd ve Dâis adındaki adamları ile Yahudilere gizli bir mesaj gönderdi.

-Sakın yurdunuzu ve mallarınızı bırakıp gitmeyin, kalenizde oturun. Benim yanımda kabilemden başka iki bin Arap daha var. Ölümü göze alan bu kimseler sizinle birlikte kalenize girip savaşıacaklar. Ayrıca Kurayza oğulları Yahudileri ve Gatafânlılar da size yardım ederler, sizi asla yalnız bırakmazlar! Dedi.

Mesajların ardı arkası kesilmedi. Sonunda Yahudilerin lideri Huyey b. Ahtâb'ı ikna etmeyi başardı. Abdullah b. Übey'in sözlerine kanan Huyey halka:

-Kalelerimizi onarır, içlerine gireriz. Büyük kapı ve sokakları tutar, taş yığınağı yaparız. Üstelik yanımda bir yıl yetecek kadar yiyeceğimiz var! Suyumuzun kesilmemesi için tedbir alırız. Muhammed bizi bir yıl muhasara altında tutmayı göze alabilir mi? dedi.

Âlimler ona karşı çıkıp bunun felaket olacağını söyledilerse de o uyarılara aldırmadı. Halkı ikna edince kardeşi Cüdey ile Allah Resûlü'ne (sas):

-Yurdumuzu ve mallarımızı bırakıp gitmeyeceğimiz, elinden geleni ardına koyma! diye haber gönderdi.

Sonra Kaynuka oğulları Yahudileri ile görüşerek onlardan yardım istedi. Ancak Kaynuka oğullarının reisi Ka'b b. Esed:

-Ben hayatta olduğum sürece Kurayza oğullarından hiç kimse Muhammed ile aramızdaki anlaşmayı bozamaz! Zamanında Übey'in oğlu diğer Yahudilere de sizin gibi vaadlerde bulundu. Ona kanıp anlaşmayı bozdular, onun sözüyle savaşa kalkıştılar. Ne yazık ki kaleleri kuşatıldığında Übey'in oğlu kılını bile kıpırdatmadı. Evine çekilip olanlara seyirci kaldı! diyerek yardım etmeyi reddetti. Huyey b. Ahtâb:

-Doğru söylüyorsun. Ancak nefsim, Muhammed'e düşmanlık ve onunla savaşmaktan başkasına yanaşmıyor! dedi.

Nefsine uyarak halkını savaşa sürükledi. İşler hayal ettiği gibi olmadı. İslâm ordusunun kuşatmasına ancak 15-20 gün direnebildiler. Sonra teslim olup yurtlarından sürülmeyi kabul ettiler.

[99]

Acı İçinde Kıvrandıran Sihir

Yahudi ajanları Efendimiz'e ve ashâbına daha büyük kötülükler yapabilmek için en mahrem yerlere kadar sızmaya, önemli sırlara

vakıf olmaya çalışıyorlardı. Onlardan biri ahlakı, terbiyesi ve hizmeti ile Peygamber Efendimiz'in takdirini kazanıp özel hizmetini yapacak kadar kendisine yaklaştı. Bu, Allah Resûlü'ne (sas) hizmet eden Yahudi bir gençti. Efendimiz onun hizmetinden çok memnundu. Yahudiler onu zamanı gelince kirli emellerinde kullanmak için oraya yerleştirmişlerdi. Efendimiz'i bir şekilde öldürüp ortadan kaldırmak isteyen Yahudiler akıllarına gelen her yolu deniyorlardı. Bunun için bir gün sihir konusunda oldukça meşhur olan Lebîd b. Âsam'ın yanına gittiler.

-Ey Lebîd b. Âsam! Bizden pek çok kişi Muhammed'e sihir yaptı. Ancak yapılan sihirlerin hiçbirisi tesir etmedi. Onun neler yaptığını, dinimize nasıl muhalif olduğunu sen de görüyorsun. Bizleri öldürdü, yurdumuzdan sürüp çıkardı. Lütfen bizim için ona bir sihir yap! Kabul edersen bunun için sana tam üç dinar veririz, dediler.

Lebîd yapılan teklifi kabul etti. Onlara Efendimiz'in tarağını ve saçının birkaç telini kendisine getirmelerini söyledi. Yahudi liderler:

-Olur, en kısa zamanda getiririz, diyerek yanından ayrıldılar.

Efendimiz'in hizmetine bakan gençle irtibat kurarak onun vasıtası ile Efendimiz'in tarak ve saçının birkaç telini ele geçirdiler. İstenenleri alınca Lebîd'in yanına koştular. Tarak ve saçları kendisine verdiler. Dili tutulası âlim, elleri kırılmalı Lebîd vakit geçirmeden işe koyuldu.

Sihir yapılıncaya tesiri hemen görüldü. Allah Resûlü'nü (sas) ateşler bastı, günlerce acılar içinde kıvrandı. Gözleri rahatsızlandı, çok az görmeye başladı. Her geçen gün daha da fazlalaşan hastalığının ne olduğu bir türlü anlaşılamıyordu. Bir gece uyurken rüyada yanına iki melek geldi. Biri baş tarafına diğeri ayak tarafına oturdu. Baş tarafta oturan diğeri:

-Hastalığı ne? diye sordu. Ayak tarafındaki melek:

-Sihir yapılmış, dedi. Baş tarafta duran melek:

-Kim yapmış? diye sorunca diğeri:

-Lebîd b. Âsam, dedi. Öbürü:

-Sihri ne ile yapmış, diye sordu. Melek:

-Tarak ve hurma ağacından yapılı bir kapla yapmış. Sihri Zî Servan kuyusunun içine bir kayanın altına koymuşlar, dedi. Diğeri:

-Bundan kurtulmanın çaresi ne? diye sordu. Melek:

-Sihrin çıkarılıp düğümlerin çözülmesidir, dedi.

Allah Resûlü (sas) uykudan uyanınca yanında bulunan hanımına:

-Biliyor musun ey Âişe! Allah niçin hastalandığımı bana haber verdi, buyurarak rüyasını anlattı.

Sabah olunca ashâbı ile birlikte doğruca rüyasında ismi geçen kuyuya gitti. Sahâbîler kuyunun suyunun kına renginde olduğunu görünce şaşırdılar. Onun suyu ile sulanan hurma ağaçlarının dalları tıpkı şeytanların başına benzemişti. Hz. Ali ve Ammâr kuyuya inerek kayanın altına konulan sihri aldı. Kap açılınca içinden Allah Resûlü'nün (sas) tarağı ve saçları çıktı. Ayrıca bir de mumdan Efendimiz'in temsili yapıp kuyuya koyulmuştu. Bunlar dışında içinde on bir düğüm atılan bir bez ve iğne vardı. O sırada Cebrâîl (as) Muavizeteyn surelerini indirdi. Allah Resûlü'ne (sas):

-Ey Muhammed! “Kul eûzu bi rabbilfelak” de bir düğümü aç! “Min şerri mâ halak” de bir düğümü aç! Sûreyi düğüm aç aça aça sonuna kadar oku! Sonra “Kul eûzu bi rabbinnâs” de bir düğümü aç! Bu sureyi de bu şekilde sonuna kadar oku ve düğümleri aç! dedi.

Allah Resûlü (sas) her düğümü açışta önce acı sonra rahatlama hissetti. Tüm düğümler açıldığında üzerinden büyük bir yük kalkmış gibiydi.

Sihir bulunduktan sonra eve döndü. Efendimiz Lebîd'in yakalanıp getirilmesini emretti. Lebîd sorguya çekilince suçunu itiraf etti. Paraya olan hırsı nedeni ile böyle bir şey yaptığını söyledi. Sahâbîler:

-Ya Resûlallah! İzin ver Yahudi'yi öldürelim! dediler. Efendimiz:

-Allah bana şifa verdi. Allah'ın ona vereceği azap onun bana çektiği sıkıntıdan çok daha büyük olacak, buyurdu. Lebîd'i de ajanlık yapan Yahudi genci de cezalandırmayıp serbest bıraktı.^[100]

Efendimiz'in Şehadeti ile Sonuçlanan Suikast

Hayber fethinin hemen sonrasıydı. Müslümanların başarısından şaşkına dönen Yahudiler, çok üzgün bir o kadar öfkeliydiler. Hiçbiri olanları kabullenemiyor, yenilgiyi içlerine sindiremiyordu. Efendimiz'e duydukları kin ve öfke, kalplerini ve akıllarını esir almıştı. Yahudi liderlerinden Sellâm b. Mişkem'in hanımı Zeyneb binti Hâris de aynı duygular içindeydi. Daha fazla tahammül edemeyip intikam almak üzere harekete geçti. Sahâbîlerin yanına gitti.

– Muhammed’e koyun eti ikram etmek istiyorum. Neresini yemeyi daha çok sever, diye sordu. Onlar:

– Kol ve kürek etini çok sever, dediler.

Çevresindeki yakınları ile görüştü. Yapmak istediğini anlattı. Onlardan onay alınca cesareti arttı. Vakit kaybetmeden bir koyun kızarttı. Onu büyükçe bir tepsiye koydu. Kol ve kürek kemiklerine daha fazla olmak üzere bütün koyuna bol miktarda zehir döktü. Her şey hazırды. Akşam namazından sonra akrabalarının da yardımı ile tepsiyi alıp Allah Resûlü’nün (sas) yanına gitti. Efendimiz namazdan sonra sahâbîleri ile oturmuş sohbet ediyordu. Kadın:

– Ey Ebû’l-Kâsım! Bu koyun etini sana hediye olarak getirdim, dedi.

Allah Resûlü (sas) hediyesini kabul ederek kendisine teşekkür etti. Yemek ortaya konulduktan sonra sahâbîler sofraya çağrıldı. İlk önce Allah Resûlü (sas) ve yanında bulunan Beşir / Mübeşşir b. Berâ koyundan birer parça aldı. Efendimiz ağzındaki eti henüz yutmadan koyunun zehirli olduğu kendisine bildirdi. Ağzındaki eti hemen tükürüp yere attı. Sahâbîler ellerini koyun etine uzattıkları sırada Efendimiz:

– Ellerinizi etten çekin, sakın onu yemeyin! Yediğimiz şu kol bana kendisinin zehirli olduğunu söylüyor, buyurarak onların eti yemesine engel oldu.

Ancak o sırada Beşîr b. Berâ ağzına almış olduğu eti yuttu. Efendimiz ve sahâbîler onun eti yuttuğunu görünce çok üzdüler. Beşir Efendimiz’e döndü:

– Vallahi Ya Resûlallah! Ben eti çiğnemeye başlayınca koyunun zehirlenmiş olduğunu anladım, ama senin yediğin eti yuttuğunu sanarak senin yuttuğun eti yutmayıp dışarı atmayı uygun bulmadım. Kendimi sana tercih etmekten hayâ ettim. Senin yutup zehirleneceğin şeyi ağzımdan atmayı sana isyan olarak düşündüm, diyerek vefa ve sadakat konusunda tarihe altın harflerle yazılacak sözleri not düştü.

Yahudi kadın koyun etini verdikten sonra hızla oradan uzaklaşıp gitmişti. Etin zehirli olduğu anlaşıncı Efendimiz:

-Yahudileri buraya getirin! Emrini verdi.

Kadın ve etrafındaki Yahudiler yakalanıp huzur-u saadete getirildiler. Efendimiz Yahudiler’e:

-Size bazı sorular soracağım. Bana doğru cevap vereceğinize söz verir misiniz? buyurdu. Yahudiler:

-Evet, doğru söyleyeceğiz, dediler. Efendimiz:

-Sizin atalarınız kim? diye sordu. Yahudiler:

-Atamız falandır, dediler. Efendimiz:

-Yalan söylediniz. Sizin atanız falan kişidir, buyurdu. Yahudiler:

-Doğru, bizim atamız odur, dediler. Allah Resûlü (sas) yeniden:

-Sorularıma doğru cevap vereceğinize söz veriyor musunuz? diye sordu. Onlar:

-Evet, zaten yalan söylediğimizde bu sana bildiriliyor, dediler.

-Cehennem ehli kimdir? diye sordu. Onlar:

-Biz orda çok kısa bir süre kalacağız. Sonra çıkarılacağız, dediler. Efendimiz:

-Yalan söylüyorsunuz. Ebediyen oradan çıkamayacaksınız, buyurdu. Efendimiz:

-Peki, koyun etine zehir koydunuz mu? diye sordu. İnkâr etmenin faydasız olduğunu anlamışlardı.

-Evet, dediler. Efendimiz:

-Niçin yaptınız? diye sordu.

-Yalancı isen senden kurtulmak için. Gerçekten peygambersen Allah durumu sana bildirirdi, dediler.

Efendimiz konuşmadan sonra eti zehirleyen kadını çağırdı. Kadın gelince:

-Niçin koyun etini zehirledin? diye sordu. Kadın önce inkâr etti. Kendisinin bir şeyden haberi olmadığını söyledi. Efendimiz:

-Koyunun etini senin zehirlediğin bana haber verildi, buyurdu. Kadın:

-Kim haber verdi? diye sordu. Efendimiz koyunun kolunu gösterdi.

-İşte şu bana onu senin zehirlediğini haber verdi, buyurdu.

Kadın inkâr etmenin boşuna olduğunu anlayınca:

-Evet, koyun etini ben zehirledim, diyerek suçunu itiraf etti. Efendimiz:

-Niçin böyle bir şey yapmaya kalkıştın? diye sordu. Kadın:

-Sizin yüzünüzden kavmimin başına gelenleri görüyorsunuz? Eşim, babam, amcam sizinle savaşırken öldüler. Bunlar olunca kızıp öfkelen dim böyle bir plan yaptım. Kendi kendime “O peygamber ise

durum kendisine bildirilir. Eti yemeyip kurtulur. Eğer bir krala zehirlenip ölür. Biz de ondan kurtuluruz.” diye düşündüm, dedi.

Kadını dinleyen Efendimiz, onu cezalandırmayıp affetti.

Allah Resûlü (sas) hacamat yaptırarak kan aldırmanın vücut sağlığına iyi geldiğine inanıyordu. Hatta Ebû Hind adında bir hacamatçısı bile vardı. Zehirli eti yutmayıp atsa da etkisini yok etmek için hemen Ebû Hind'i yanına çağırıp başından kan aldırdı. Sahâbîlerine de kan aldirmalarını tavsiye etti. Sonra sahâbîlerine döndü:

-Zehirli eti çiğnediğimizden dolayı Cebrâîl (a.s) bana hacamat yaptırmamı söyledi, buyurdu.

Yahudiler gittikten biraz sonra Beşir b. Berâ rahatsızlandı. Yüzü önce bembeyaz oldu sonra morardı. Acılar içinde kıvranarak ruhunu Rabb'ine teslim ederek şehit oldu. Bunun üzerine Allah Resûlü (sas) sahâbîlerine koyun etine zehir katan Yahudi kadını yakalayıp Beşir b. Berâ'yı öldürdüğünden dolayı cezalandırmalarını emretti.

Allah Resûlü (sas) bu olaydan sonra vefat edinceye kadar zehrin etkisini sürekli hissetti. Efendimiz bu olaydan üç yıl sonra ağır bir hastalığa yakalandı. O günlerde sevgili eşi ile dertleşen Efendimiz, hastalığının sebebinin Hayber'deki zehirlenme olduğunu bildirdi.

Hz. Âişe:

“Allah Resûlü (sas) vefatla sonuçlanan hastalandığı günlerde bana:

-Ey Âişe! Hâlâ Hayber'de yediğim zehirli etin acısını hissediyorum, damarlarım kesilip kopacak gibi oluyor. Etin etkisini bugüne kadar çeşitli zamanlarda sürekli hissettim, buyurdu, derdi.

Peygamber Efendimiz'in (sas) hastalığı her geçen gün daha da ağırlaşıyordu. Üzüntüden perişan olan sahâbîler, her gün kendisini ziyaret edip nasıl olduğunu soruyorlardı. Onu ziyaret edenlerden biri de Hayber'de zehirlenerek şehit olan Beşîr'in annesiydi.

Hanım sahâbî o gün yaşananları şöyle anlatıyor:

“Allah Resûlü'nün (sas) vefatla sonuçlanan hastalığında kendisini ziyareti gittim. Yanına vardığımda acılar içinde kıvranıyordu. Büyük bir üzüntüyle yaklaştım:

– Ya Resûlallah! Senden daha fazla acı çeken birini görmedim! dedim.

– Bizim mükâfatımız kat kat arttığı gibi sıkıntımız da böyle çok fazla oluyor, buyurdu.

– Halk hastalığınızın Zâtü'l-Cenb olduğunu söylüyor. Ben böyle düşünmüyorum. Ben sizin bu hastalığınızın nedeninin oğlumla birlikte Hayber'de yediğiniz zehirli etin etkisi ile olduğunu sanıyorum, dedim. Allah Resûlü (sas):

– Ben de senin gibi düşünüyorum. Hastalığın o zehrin dışında başka bir sebepten olduğunu sanmıyorum. O eti yediğimden beri bir türlü hastalıktan kurtulamadım. Zaman zaman ortaya çıkan rahatsızlıklar, damarlarımı kesercesine acı veren bu hastalığım kadar devam etti, buyurdu.”^[101]

Şehit Peygamber

Fazla öne çıkarılmasa da Peygamber Efendimiz'in (sas) zehirlenme sonucu şehit olduğunu birçok sahabe ve tarihçi açıkça ifade etmiştir.

Büyük âlim sahâbîlerden Abdullah b. Mesûd bu konuda:

“Allah Resûlü'nün (sas) öldürüldüğünü belirtmek için bir kez değil dokuz kez yemin ederim. Allah (c.c) onu peygamber olarak gönderdi ve şehit olmayı lutfetti, der.”

Diğer bir âlim sahâbî Câbir b. Abdullah ise:

“Allah Resûlü (sas) vefatından üç yıl önce ağzına alıp çiğnediği zehirli et etkisini sürdürerek vefatına sebep olan hastalığına sebep oldu. Allah Resûlü (sas) o hastalığı sırasında:

-Hayber günü yediğim etin etkisini şu ana kadar sürekli hissettim. Damarlarım kesilir gibi oluyordu, buyurdu. Allah Resûlü (sas) zehirlenme sonucunda şehit olarak vefat etti, der.”^[102]

Büyük siyer âlimleri İbn Hişâm, İbn Kesîr, Taberî ve daha başkaları konuyu uzun uzadıya anlattıktan sonra:

“Müslümanlar Allah Resûlü'nün (sas) bu zehirlenme sonucunda şehit olduğuna, Allah'ın ona peygamberlik ile birlikte şehit olmayı da lütfettiğine inanırlar.” demektedirler.^[103]

Allah Seni İnsanlardan Korur!

Âlimlerin, Efendimiz'in şehit oluşunu fazla ileri çıkarmamalarının sebebinin “... **Allah seni insanlardan korur...**”^[104] ayetine ters düşmeme endişesinden kaynaklandığını sanıyoruz. Ancak bahsi geçen ayet hem anlam hem inzal zamanı açısından Allah Resûlü'nün (sas) şehit olmasına engel değildir.

Mümin kâfir ayrımı yapmadan bütün insanları, canlı cansız her şeyi koruyan Allah (cc), elbette Rasûlü'nü de düşmanlarından ve tehlikelerden korumuştur. Siyer kitaplarına bakıldığında bunu gösteren yüzlerce örnek görülecektir. Allah'ın koruması olduğunda güven içinde olanlar, koruma kalktığında tehlike ve felaketlerle yüz yüze kalırlar. Hikmet-i İlâhî gereği koruma kalktığı an olanlar olur.

Resûlü'nü düşman ve tehlikelerden koruyan Allah'ın, hikmeti gereği zaman zaman bu korumayı kaldırdığını görüyoruz. Bu zamanlarda pek çok kez ölesiye dövülen Efendimiz, attan düştü, Uhud'da yaralandı, sihrin etkisi ile ciddi bir hastalık geçirdi, zehirlendi...

Bu durum **“Allah seni insanlardan korur!”** ayetine aykırı mıdır?

Elbette değildir. Zira ayetin tamamı okunduğunda bu korumanın özelde vahyin tebliği ile ilgili olduğu açıkça görülecektir.

“Ey Resûl! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan onun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan korur. Doğrusu Allah kâfirler topluluğuna rehberlik etmez.”^[105]

Davetini sonuna kadar yürütebilmek, görev ve sorumluluğunu hakkı ile yerine getirmek için düşman saldırılarına karşı tedbir alan Efendimiz, özellikle seferlerde sahâbîlerine nöbet tuttururdu. Bunu bilen Eyüp Sultan gibi sahâbîler zaman zaman Efendimiz emretmeden dahi çadırının kapısında sabaha kadar nöbet tutarlardı. Ancak bu nöbetler ve alınan tedbirler tıpkı zehirlenme vakası gibi bahsi geçen ayetten önce gerçekleşti. Ayet nazil olduktan sonra Efendimiz güvenliği için tedbir almayı bıraktı. Konu hakkında Hz. Âişe şöyle demektedir:

“Allah Resûlü (sas) **“Allah seni insanlardan korur.”** ayeti nazil oluncaya kadar sahâbî tarafından korunuyordu. Ayet inzal olunca kaldığı çadırdan başını dışarı çıkaran Efendimiz, kapıda nöbet tutanlara döndü:

-Ey insanlar! Artık nöbeti bırakıp ayrılabilirsiniz. Şüphesiz Allah beni korur, buyurdu.”^[106]

Sonuç olarak diyebiliriz ki, bahsi geçen ayet Efendimiz'in zehirlenmesinden sonra vaki olduğu için onun zehirlenme sonucunda şehit olmasına engel değildir. Ayrıca ayet özelde davet ve tebliğ görevi ile ilgilidir. **“Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım.”**^[107] ayeti ile açıklandığı üzere

Efendimiz, vefat etmeden önce Allah dinini tamamladı. Efendimiz davet ve tebliği görevi en güzel şekilde yerine getirdi. Artık huzur içinde şehit olarak Rabb'ine kavuştu.

[96] Ebû Nuaym, Delâilu'n-nübüvve, 154.

[97] Ebû Dâvud, Harac, Haberü'n-nâdîr, 3004; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/179.

[98] Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/357.

[99] İbn Hişâm, Sîre, 3-4/199; İbn Sa'd, Tabakât, 2/57; Vâkidî, Megâzî, 1/364; İbn Kesîr, el-Bidâye, 3/75; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/354; İbn Seyyidînnâs, 'Uyûnu'l-eser, 2/48.

[100] Buhârî, Bedü'l-Halk 11, Tıp 47; Müslim, Selâm 17; Müsned, 6/57; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 2/146.

[101] Buhârî, Hîbe 38, Megâzî 41; Müslim, Selâm 18; Ebû Dâvud, Diyât 6; İbn Mâce, Tıp 45; Vâkidî, Megâzî, 2/677-678; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 4/259; Şâmî, Sübülü'l-hüdâ, 5/132.

[102] Buhârî, Megâzî, 83; *Ebû Dâvud*, Diyât, 6; *Müsned*, 2/451; *Dârimî*, Mukaddime, 11; Şâmî, *Sübülü'l-Hüdâ*, 12/303.

[103] İbn Hişam, Sîre, 3-4/ 334; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/615, 2/460; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 3/79; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/221.

[104] Mâide, 5/68.

[105] Mâide, 5/68.

[106] Tirmizî, Tefsir 3046; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/184.

[107] Mâide, 5/3.

“Ey Resûl! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan onun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan korur. Doğrusu Allah kâfirler topluluğuna rehberlik etmez.”

Yahudi kadının yaptığına kızan sahâbîler, onu cezalandırmak istediler. Ancak Allah Resûlü (sas) onlara müdahale etti. Cezalandırmalarına izin vermeyip kadını affetti.

– Ben de senin gibi düşünüyorum. Hastalığın o zehrin dışında başka bir sebepten olduğunu sanmıyorum. O eti yediğimden beri bir türlü hastalıktan kurtulamadım. Zaman zaman ortaya çıkan rahatsızlıklar, damarlarımı kesercesine acı veren bu hastalığıma kadar devam etti, buyurdu.”

Nefsine uyarak halkını savaşa sürükledi. İşler hayal ettiği gibi olmadı. İslâm ordusunun kuşatmasına ancak 15-20 gün direnebildiler. Sonra teslim olup yurtlarından sürülmeyi kabul ettiler..

“Müslümanlar Allah Resûlü’nün (sas) bu zehirlenme sonucunda şehit olduğuna, Allah’ın ona peygamberlik ile birlikte şehit olmayı da lütfettiğine inanırlar.” demektedirler.

-Allah bana şifa verdi. Allah’ın ona vereceği azap onun bana çektirdiği sıkıntıdan çok daha büyük olacak, buyurdu. Lebîd’i de ajanlık yapan Yahudi genci de cezalandırmayıp serbest bıraktı..

Sonuç olarak diyebiliriz ki, bahsi geçen ayet Efendimiz’in zehirlenmesinden sonra vaki olduğu için onun zehirlenme sonucunda şehit olmasına engel değildir. Ayrıca ayet özelde davet ve tebliğ görevi ile ilgilidir. **“Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım.”** ayeti ile açıklandığı üzere Efendimiz, vefat etmeden önce Allah dinini tamamladı. Efendimiz davet ve tebliği görevi en güzel şekilde yerine getirdi. Artık huzur içinde şehit olarak Rabb’ine kavuştu.

Âlimlerin, Efendimiz’in şehit oluşunu fazla ileri çıkarmamalarının sebebinin **“... Allah seni insanlardan korur...”** ayetine ters düşmeme endişesinden kaynaklandığını sanıyoruz. Ancak bahsi geçen ayet hem anlam hem inzal zamanı açısından Allah Resûlü’nün (sas) şehit olmasına engel değildir.

-Hayber günü yediğim etin etkisini şu ana kadar sürekli hissettim. Damarlarım kesilir gibi oluyordu, buyurdu. Allah Resûlü (sas) zehirlenme sonucunda şehit olarak vefat etti, der.”.

Buhârî, Megâzî, 83; *Ebû Dâvud*, Diyât, 6; *Müsned*, 2/451; *Dârimî*, Mukaddime, 11; Şâmî, *Sübülü’l-Hüdâ*, 12/303.

Buhârî, Hîbe 38, Megâzî 41; Müslim, Selâm 18; Ebû Dâvud, Diyât 6; İbn Mâce, Tıp 45; Vâkidî, Megâzî, 2/677-678; Beyhakî, Delâilu’n-nübüvve, 4/259; Şâmî, *Sübülü’l-hüdâ*, 5/132.

Buhârî, Bedü’l-Halk 11, Tıp 47; Müslim, Selâm 17; Müsned, 6/57; Halebî, İnsânü’l-uyûn, 2/146.

İbn Hişâm, Sîre, 3-4/199; İbn Sa’d, Tabakât, 2/57; Vâkidî, Megâzî, 1/364; İbn Kesîr, el-Bidâye, 3/75; Beyhakî, Delâilu’n-nübüvve, 3/354; İbn Seyyidînnâs, ‘Uyûnu’l-eser, 2/48.

Halebî, İnsânü’l-uyûn, 2/357.

Ebû Dâvud, Harac, Haberü'n-nâdîr, 3004; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 3/179.

Ebû Nuaym, Delâilu'n-nübüvve, 154.

-Olur, istediğiniz zaman istediğiniz yere geliriz, buyurdu..

-Ey insanlar! Artık nöbeti bırakıp ayrılabilirsiniz. Şüphesiz Allah beni korur, buyurdu.”

Kardeşi Müslüman olan Yahudi bir hanım, halkın düzenlediği komplodan çok rahatsız oldu. Yaptıklarının Yahudileri felakete sürükleyeceğini düşündü. Gizlice kaleden ayrılıp kardeşinin yanına gitti. Düzenlenen komployu olduğu gibi kardeşine anlattı. Acele ile evden çıkan sahâbî, koşarcasına Mescid-i Nebvî'ye gitti. Efendimiz'i bularak durumu anlattı. Komployu öğrenen Efendimiz, buluşma yerine gitmekten vazgeçerek randevuyu iptal etti. Ne olduğunu anlamayan Yahudiler, yeni planlar yapmaya, başka fırsatlar kollamaya devam ettiler..

Mâide, 5/3.

Tirmizî, Tefsir 3046; Beyhakî, Delâilu'n-nübüvve, 2/184.

Mâide, 5/68.

Mâide, 5/68.

İbn Hişam, Sîre, 3-4/ 334; İbn Kesîr, el-Bidâye, 1/615, 2/460; Halebî, İnsânü'l-uyûn, 3/79; İbnü'l-Esîr, el-Kâmil, 2/221.

KAYNAKLAR

- Abdürrezzâk b. Hemmâm, Ebû Bekr Abdürrezzâk b. Hemmâm b. Nâfi' es-Sangânî (211/826) *el-Musannef*, I-X, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2000/1421.
- Ahmed b. Hanbel (241/855), *Müsned*, I-VI, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Ahmed Halîl Cum'a, *Nisâu Ehli'l-Beyt*, Beyrut, 2005.
- Ahmed b. Zeynî Dahlân, *es-Sîretü'l-Nebeviyye*, I-III, Beyrut, 2001.
- Akk, Hâlid Abdurrahman, *Uzama Havle'r-Resûl*, I-III, Beyrut, 1991.
- el-Âlûsî, Mahmud Şükrü (1270/1854), *Ruhu'l-Meânî*, I-XVI, Beyrut, 1997.
- el-Bağdâdî, Muhammed b. Mahmûd, *es-Suretü's-Semîne fî Ahbâri'l-Medîne*, Medine, 2003.
- el-Belâzurî, Ebu'l-Hasen Ahmed b. Yahya b. Câbir (279/893), *Ensâbu'l-Eşrâf*, I-XXV, Dîmişk, 1997.
- el-Beyhakî, Ebû Bekir Ahmet b. Hüseyin (458/1065), *Delâilu'n-nübüvve*, I-VII, Beyrut, 1985.
- Buhârî, Ebu Abdillâh Muhammed b. İsmail (256/870), *el-Câmiu's-Sahih*, I-VIII, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Dârimî, Ebu Muhammed Abdullah b. Abdurrahman (255/871), *es-Sünen*, I-II, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Diyârbekrî, *Târîhu'l-hamîs*, I-II, Beyrut.
- Ebû Dâvud, Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî (275/891), *es-Sünen*, I-V, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Ebû Nu'aym el-İsbahânî, (430/1038), *Hilyetü'l-Evliyâ*, I-X, Beyrut.
- _____, *Delâilu'n-Nübüvve*, Haydarabad, 1950.
- _____, *Ma'rifetü's-sahâbe*, Beyrut, 2005.
- Ebû Ya'lâ, Ahmed b. Ali (307/919), *Müsned*, I-VII, Beyrut, 1998.
- el-Fesevî, Ebu Yûsuf Ya'kûb b. Süfyân, H. 277, *el-Ma'rifetü ve't-Târih*, I-III, Beyrut, 1999/1419.
- el-Halebî, Ebû'l-Ferec Nûreddîn Ali b. İbrâhîm b. Ahmed el-Halebî eş-Şâfi'î (1044), *Sîretü'l-Halebiyye* (İnsânü'l-uyûn fî Sîreti'l-Emîn ve'l-Mu'mûn), I-III, Beyrut, 2006.
- Hâkim, Muhammed b. Abdillâh en-Nîsâbü'rî, (405/*), *el-Müstedrek ale's-Sahîhayn*, I-IV, Beyrut, 1990.
- Heysemî, Ali b. Ebi Bekr (807/1404), *Mecma'u'z-Zevâid ve Menba'u'l-Fevâid*, I-X, Beyrut, 1967.

- el-Hindî, Aliyyü'l-Müttekî (975/1942), *Kenzü'l-Ummâl fî Süneni'l-Akvâl ve'l-Efâl*, I-II, Beyrut, 2005.
- el-Hudarî, Muhammed Bek el-Hudarî, *Nûru'l-Yakîn Fî Sîreti Seyyidi'l-Mürselîn, Kütübü Sikâfiye*, Beyrut.
- İbn Abdilberr, İbn Ömer Yusuf b. Abdullah b. Muhammed (463/1071), *el-İstîab fî Mağrifeti'l-Ashâb*, I-IV, Kahire.
- İbn Âşûr, Muhammed Tâhir b. Âşûr, *Tefsîru'l-Tahrîr ve't-Tenvîr*, I-XXX, Tunus 1984.
- İbn ebî Hayseme, Ebû Bekir Ahmed b. Ebû Hayseme Züheyr b. Harb (279), *Ta'rîhu'l-Kebîr/ Tarihu İbn Ebî Hayseme*, I-IV, Kahire, 2008.
- İbn Ebî Şeybe, Abdullah b. Muhammed, *el-Musannef*, XVI, Riyad, 2004.
- İbn Hacer, Şihabuddin Ahmed b. Ali el-Âskalânî (852/1448), *el-İsâbe fî Temyîzî's-Sahâbe*, I-IV, Beyrut, 2004.
- İbn Haldûn, Abdurrahman b. Muhammed b. Abdurrahman el-Hadramî el-İşbîlî, (ö: 808), *Sîre, Mektebetü Meârif, Riyâd, 1418*.
- İbn Hayyan, Vekî', Muhammed b. Haleh, *Ahbâru'l-Kudât*, Beyrut, 2001.
- İbn Hibbân, Muhammed b. Ebû Hatim el-Büstî (354/965), *Tarihu's-Sahâbe*, Beyrut, 1988.
- _____, *es-Sîretü'n-Nebevîyye ve Ahbâru'l-Hulefa*, I-II, Beyrut.
- _____, *Sahîhu İbn-i Hibbân*, Beyrut, 1933.
- İbn Hişâm, Ebu Ahmed Abdülmelik (218/833), *es-Sîretü'n-Nebeviyye*, I-IV, Mısır.
- İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ İsmail (774/1372), *el-Bidâye ve'n-nihâye*, I-II, *Beytü'l-Efkâr, Lübnan*, 2004.
- _____, *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*, I-VIII, İstanbul, Kahraman Yayınları, 1985.
- _____, *Sîretü'n-Nebevî*, I-II, Beyrut.
- İbn Kudâme, Muhammed el-Makdisî, *et-Tebyîn fî Ensâbi'l-Kureyşîyyîn*, Beyrut, 1988.
- İbn Mâce, Ebu Abdillâh Muhammed b. Yezid, *es-Sünen*, I-II, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- İbn Manzûr, *Muhtasar Tarihi Dımışk li İbn Asâkir*, I-XXIX, Suriye, 1984.

- İbn Sa'd, Muhammed (230/844), *et-Tabakâtü'l Kübrâ*, I-VIII, Beyrut.
- İbn Seyyidü'n-Nâs, Fethu'd-Din b. Seyyidinnas el-Yamurî el-Endülûsî (743/1342), *'Uyûnu'l-Eser*, I-II, Beyrut, 1993.
- İbn Seyyidinnâs, Ebû Abdullah, b. Muhammed b. Ahmed b. Seyyidinnas, (V: 734), *Nûru'l-uyûn, Darû'l-Minhâc, Beyrut, 2006.*
- İbnü'l-Esîr, İzzüddin Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed (630/1232), *Üsdü'l-gâbe fi Ma'rifeti's-sahâbe*, I-VII, Kahire, 1970
- _____, *el-Kâmil fi't-târih*, Beytü'l-Efkâr, Beyrut.
- İbnü'l-Cevzî, Cemaleddîn Ebû'l-Ferec Abdurrahmân b. Ali b. Muhammed (597/1201), *Sıfatü's-safve*, Beyrut, 2005.
- _____, *el-Muntazam fî târihi'l-Mulûk ve'l-Ümem*, I-XIX, Beyrut, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1992.
- İbnü'l-Kayyîm el-Cevziyye, , Muhammed b. Ebî Bekir Eyyûp ez-Zer'î (751/1350), *İ'lâmu'l-Muvakkîn*, I-IV, Kahire, 2004.
- Kara Hilal & Abdullah, *Sahâbîlerin Şehadet Anları*, Nesil Yayınları, İstanbul, 2007.
- el-Kastallânî, Ahmed b. Muhammed el-Kastallânî (H. 923), *el-Mevâhibü'l-Iledünniyye bi'l-Menhi'l-Muhammediyye*, I-III, 2001.
- *el-Kilâî, Ebu'r-Rebî' Süleyman bin Mûsâ bin Sâlim el-Hımyeri el-Kilâî el-Endülûsî, (H. 634) el-İktifâ bimâ Tezammenehü min Megâzî Rasûlillâhi ve's-Selâseti'l-Hulefâ, I-II, Beyrut, 2000/1420.*
- *Kur'ân-Kerim Açıklamalı Meâlî*, TDV, Ankara, 1999.
- Kurtubî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed 8671/1272), *el-Câmi'li Ahkâmü'l-Kur'ân*, I-XII, Kahire, 2005.
- *el-Makdisî, İbn Kudâme Muhammed Abdullah b. Ahmed (620), el-Makdisî, et-Tebyîn fî Ensâbi'l-Kureysyyîn, Beyrut, 1988.*
- el-Makrîzî, Takiyyüddin Ahmed b. Ali (845/1444), *İmtâu'l-esmâ'*, I-XV, Beyrut, 1999.
- Mâlik b. Enes (179/795), *el-Muvatta*, I-II, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- el-Mizzî, Ebû'l-Haccac Yusuf b. ez-Zekî Abdurrahmân (742), *Tehzîbu'l-Kemâl*, I-XXXV, Beyrut, 1980.
- Muhammed Hüseyin, ez-Zehebî, Dr, *et-Tefsir ve'l-Müfessirûn*, I-II, Dâru'l-Kütübü'l-Hadis, 1976.
- *Mübârefkûrî, Safiyyü'r-Rahmân el-Mübârefkûrî, er-Rasûl Muhammed (sas), I-III, Şirketü Kinde, 2006.*

- _____, *Rahîkü'l-mahtûm, Dâru'l-Kible, Cidde, 1991.*
- Müslim, Ebu'l-Hüseyn Müslim b. Haccac el-Kuşeyrî en-Nisaburî (261/874), *el-Camiu's-Sahih*, I-III, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Nesâî, Ebu Abdurrahman Ahmed b. Şuayb (303/915), *Sünen*, I-VIII, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- en-Nisâbü'rî, Ebu Saîd Abdülmelik b. Muhammed b. İbrahim (406/1013), *Şerefü'l-Mustafâ*, I-VI, Mekketü'l-Mükerrame, 2003.
- er-Razî, Fahrettin, *et-Tefsiru'l-el-Mu'cemü'l-kebir*, I-XXXII, Tahran.
- Seâlebî, Abdulazîz es-Seâlebî (1944), *Mu'cez Muhammed Resûlullah Sallallahu aleyhi vesellem*, Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, Beyrut, I-II, 1989.
- es-Suyûtî, Celâleddin Abdurrahman b. Ebi Bekir (911/1505), *Dürrü'l-mensur fi't-tefsîri bi'l-mesûr*, I-VIII, Beyrut, 2001.
- _____, *el-Hasâisu'l-kübrâ*, I-II, Beyrut, 2008.
- eş-Şâmî, Muhammed b. Yusuf es-Sâlihî (942/1536), *Sübülü'l-hüdâ ve'r-reşâd*, I-XIV, Beyrut, 1993.
- Taberânî, Ebu'l-Kasım Süleyman b. Ahmed (360/972), *el-Mu'cemü'l-Kebîr*, I-XXV.
- Taberî, Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr (310/922), *Târîhu'l-Ümem ve'l-Mülk*, I, Beytü'l-Efkâr.
- Tirmizî, Ebu İsa Muhammed b. İsa (297/909), *Sünen*, I-VI, İstanbul, 1992, Çağrı Yayınları.
- Vâhidî, Ebu'l-Hasan Ali b. Ahmed, *Esbabü'n-nüzûl*, Kahire. 2003.
- Vâkîdî, Ebu Abdullah Muhammed b. Ömer (207/823), *Kitabü'l-Megâzî*, I-III, Beyrut, 1984.
- Yazır, Muhammed Hamdi (1944), *Hak Dini Kur'an Dili*, I-X, İstanbul, 1982.
- ez-Zehebî, Muhammed b. Ahmed b. Osman (748/1347), *Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ*, I-III, Beyrut, 2004.
- Zerkânî, Muhammed Abdu'l-Azîm (1222/1807), *Şerhu'l-Mevâhibü'n-Ledüniyye*, I-XII, Beyrut, 1996.